DOCUMENT RESUME

ED 260 588 FL 015 168

AUTHOR	Johnson, Carol
TITLE	American Government. A High School Bilingual Supplement for Vietnamese Students.
INSTITUTION	Rochester Public Schools, Minn.
SPONS AGENCY	Office of Bilingual Education and Minority Languages Affairs (ED), Washington, DC.
PUB DATE	Jun 85
NOTE	253p.
AVAILABLE FROM	Rochester Public Schools, Independent School District 535, Edison Building, Rochester, MN 55902.
PUB TYPE	Guides - Classroom Use - Materials (For Learner) (051) -- Multilingual/Bilingual Materials (171)
LANGUAGE	Vietnamese; English
EDRS PRICE	MF01/PC11 Plus Postage.
DESCRIPTORS	*Citizenship Education; *Civics; *Constitutional Law; High Schools; Immigrants; Instructional Materials; Limited English Speaking; Local Government; Refugees; Secondary School Curriculum; State Government; Supplementary Reading Materials; *United States Government (Course); Vietnamese; Vietnamese People

ABSTRACT

A course handbook for limited English-speaking, native Vietnamese-speaking immigrant high school students in a course on United States government is intended to simplify concepts, build learning confidence, and supplement classroom texts. It contains lessons on the beginnings of United States government, revolution and independence, the development and content of the Constitution, the legislative process, State government (legislature, election of officers, State services, State finance, and upper and lower court systems), citizens' rights, local and city government, and four units on the process of obtaining American citizenship. The lessons consist of a vocabulary preview; the content; a Vietnamese translation; and exercises that review the content, use the vocabulary, and draw conclusions from the content. Charts, graphs, and other illustrations are included; review lessons are interspersed with the content lessons. A glossary giving both English and Vietnamese definitions for English words and a short bibliography are appended. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED260588

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)
☒ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.
☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.
• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official NIE position or policy.

AMERICAN GOVERNMENT

CHÍNH-PHỦ HOA-KỲ

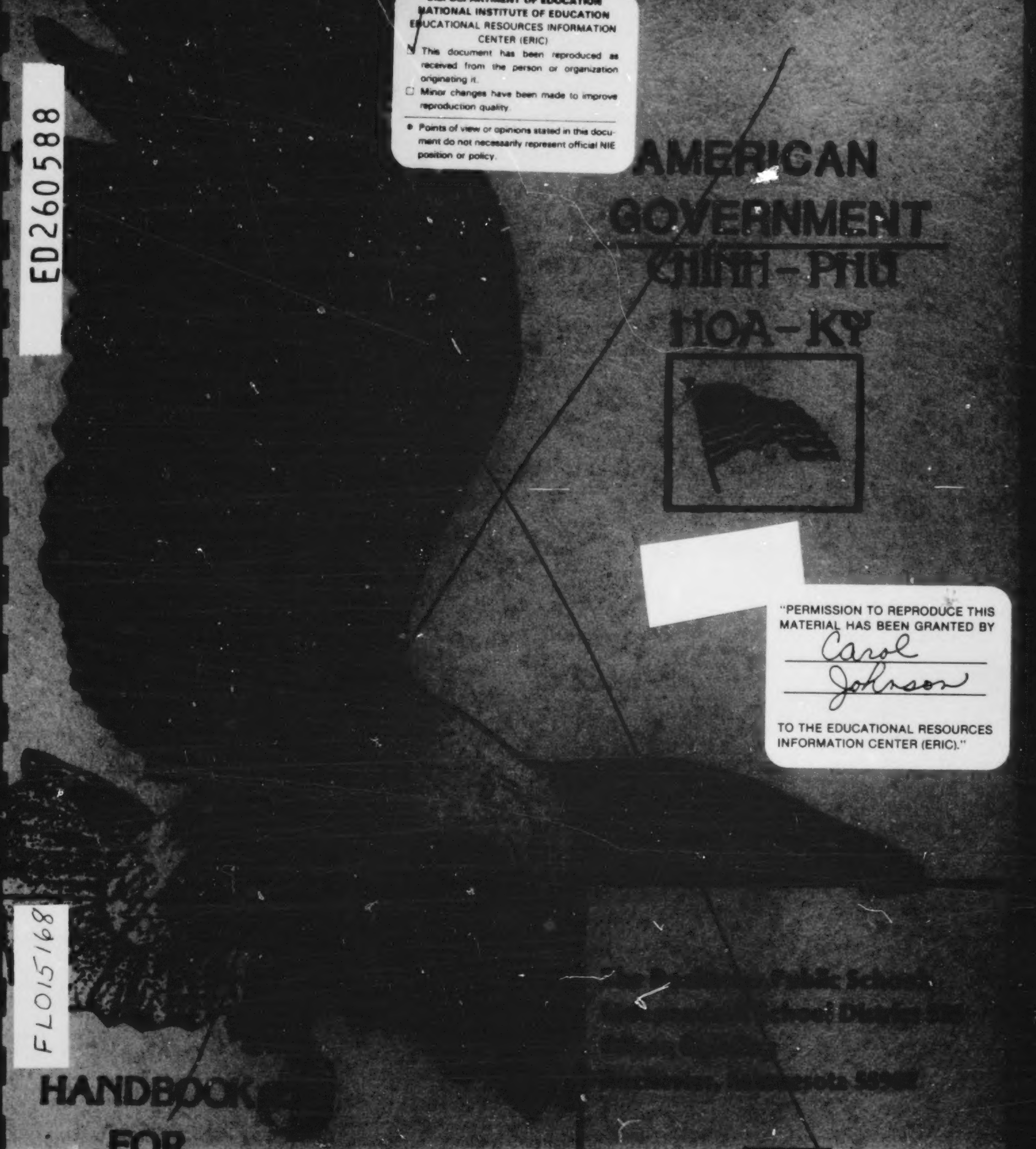

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY
Carol Johnson
TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

The R[illegible] Public Schools
[illegible] School District [illegible]
[illegible]
[illegible], Minnesota [illegible]

FL015168

HANDBOOK FOR VIETNAMESE-SPEAKING STUDENTS

BEST COPY AVAILABLE

AMERICAN GOVERNMENT

A High School Bilingual

Supplement

for

Vietnamese Students

developed

by

Carol Johnson

LEP Social Studies Curriculum Writer

translated

by

Long Ho

Lien Nguyen

FL015168

Title VII
District #535
Rochester, Minnesota 55902
June 1985

Forward

A sudden change to a new educational system and to a new language of instruction is often difficult and frustrating. As a result, students who find their reading long and arduous tend to lose confidence and self-esteem; learning then becomes formidable. This situation has been especially true for Southeast Asians in classrooms of American government, a required course for high school graduation.

Thus, the American government handbook is developed as a result of a Title VII federal grant in 1983 from the Office of Bilingual Education and Minority Language Affairs. Its purpose is to simplify concepts, to build learning confidence, and to supplement classroom American government texts in order to assist those limited in their English proficiency not only to meet graduation requirements but to also understand our government.

Introduction

A Supreme Court decision (Lau vs. Nichols) in 1974 ruled: "There is no equality of treatment merely by providing students with the same facilities, textbooks, teachers, and curriculum; for students who do not understand English are effectively foreclosed from any meaningful education."

The learning of English is a priority in District #535, Rochester, Minnesota. Nevertheless, it takes a long time for most LEP students to acquire sufficient mastery of our language in order to read critically, to interpret charts, to evaluate concepts and to separate fact from fiction. But these are essential intellectual tools that need to be taught if students are to learn the structure of our American government.

This bilingual supplement is written, therefore, to aid the bilinguals in interpreting the story of the federal government in a clear and interesting way and to provide a working vocabulary of words and phrases frequently used.

The lessons, beginning with the patterns of early government established by the colonists, explain the principles of the Constitution, the way the three branches of the government check and balance each other, the things government does for citizens and the way government gets its money to help its citizens. In addition, the last four lessons present the necessary information for applying for United States Citizenship.

Acknowledgements

The Limited English Proficiency Program of District #535, Rochester, Minnesota, wishes to thank the many people who assisted in the preparation of this American government supplement.

A special thanks to the social studies staff at both John Marshall and Mayo High School, to our secondary ESL and reading teachers, and to the following bilinguals for participating in the project:

Cambodians:

Dyna Chan
Sary Ou
Ponnareay Peng

Lao:

Oukhane Phrachansisourath
Boonthy Thammavongsa

Vietnamese:

Long Ho
Lien Nguyen

CONTENTS

Forward i

Introduction iii

Acknowledgements v

Bibliography vi

PART I

Lesson One: The Beginning of American Government 1

Lesson Two. From Revolution to Independence 7

Lesson Three: The Constitution - Its Early Development 11

Lesson Four: The Constitution - The Preamble 17

Lesson Five: The Constitution - Article I 23

Lesson Six: The Constitution - Article 2 30

Review: Lessons Five and Six 36

Lesson Seven: The Constitution - Article 3 45

Lesson Seven: Review, Article 3, The Courts 51

Lesson Eight: The Constitution - Article 4 60

Lesson Nine: The Constitution - Article 5 67

Lesson Ten: The Constitution - Article 6 72

Lesson Eleven: The Constitution - Article 7 77

Lesson Twelve: The Amendments 82

Lesson Thirteen: Review, Amendments 1-10 96

Review: Lessons One-Thirteen, The Constitution 99

Lesson Fourteen: How A Bill Becomes A Law 102

Lesson Fifteen: Government by the People - State Government 106

Lesson Sixteen: State Legislature 111

Lesson Seventeen: Elected State Officers 122

Lesson Eighteen: State Services 128

Lesson Nineteen: Where Does Our State Get Its Money? 132

Lesson Twenty: States' Courts - Higher Courts.................. 136
Lesson Twenty-one: States' Courts - The Lower Courts.............. 140
Lesson Twenty-two: Citizen's Rights.............................. 148
Lesson Twenty-three: Local Government............................ 152
Lesson Twenty-four: City Government.............................. 158
Lesson Twenty-five: Citizenship - Becoming a Permanent Resident...... 163
Lesson Twenty-six: Citizenship - Requirements for Naturalization.... 168
Lesson Twenty-seven: Citizenship - Applying for Naturalization........ 172
Lesson Twenty-eight: Citizenship - Taking the Examination............ 180

PART II
Charts, Graphs, and Pictures

The Thirteen Colonies.. 2
Four Signers of the Declaration of Independence...................... 8
Delegates to the Constitutional Convention.......................... 12
The President's Cabinet... 32
Forty Presidents since 1776... 33
The Miranda Warning... 49
Organization of the United States Government........................ 50
How State Governments Are Set Up Like Federal Government............. 61
Steps for Making Amendments... 67
The Bill of Rights.. 83
Amendments 11-26.. 87
The Passage of a Bill Through Congress.............................. 103
List and Duties of Elected State Officers........................... 123
Organization of Federal, State, and City Government................. 158
Sample Application Form for Naturalization.......................... 174
Sample Fingerprint Chart.. 178
The U.S. Flag and Its Meaning....................................... 181

PART III

Glossary.. 184

Lesson 1 THE BEGINNINGS OF AMERICAN GOVERNMENT

Important Words Used in this Lesson

colony - a group of people with similar interests. They live close to each other.

Continental Congress - a group of important people from the colonies who first met in 1774. It made plans to take care of people in the colonies.

Declaration of Independence - the written statement that said that the 13 colonies were free and independent states. It freed the 13 colonies from Great Britain.

democracy - government by the people. The United States is a democracy because the citizens vote for people who will represent them in government.

Great Britain - a country in Europe. England is a part of Great Britain.

representative - a person who acts for someone else. The colonists sent representatives to the Continental Congress.

republic - a form of government in which citizens elect others to represent them. The United States is a democratic republic.

Revolutionary War - a war fought between 1775 - 1783 involving the 13 colonies and Great Britain. The colonies won their independence.

In 1492 an Italian sea captain named Christopher Columbus sailed to what is now called America. He wanted to prove the world was round. He also thought that he could get to India to get spices if he sailed a new route. He sailed west instead of east.

Before he left, he asked Queen Isabella of Spain for help. She gave him three ships, sailors, and money. After about ten weeks, Columbus and his men saw land. They thought they had reached India, so they called the people they met Indians.

Columbus had not found a shorter route to India. He sailed to what is now known as North America. The Europeans had not known about America before Columbus sailed. It was a new world to them.

Between 1600 and 1770 many people came to America. When they arrived, they started colonies. The first colony in North America belonged to Spain. It was in St. Augustine, Florida. The first English settlement was at Jamestown, Virginia in 1607. By 1620, another group from England sailed in a small ship called the Mayflower. These people, called Pilgrims, left England because they wanted to worship in their own way. They could not do that in England.

Before the Pilgrims landed, they signed an agreement called the Mayflower Compact. In this agreement, the Pilgrims agreed to govern themselves when they landed. This would be fair to everyone in the colony. This colony was started at Plymouth, Massachusetts.

By 1776, thirteen colonies extended 1300 miles (1780 kilometers) north and south along the Atlantic seacoast.

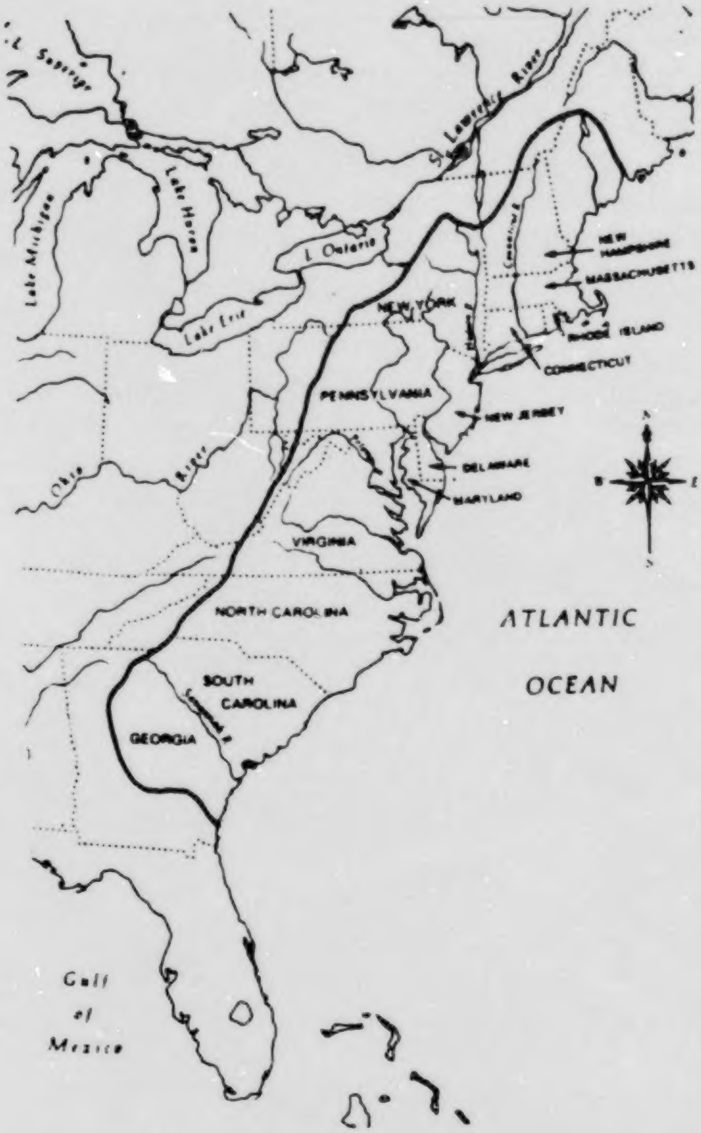
L. Superior
Lake Michigan
Lake Huron
L. Ontario
Lake Erie
St. Lawrence River
Ohio River
NEW HAMPSHIRE
MASSACHUSETTS
RHODE ISLAND
CONNECTICUT
NEW YORK
PENNSYLVANIA
NEW JERSEY
DELAWARE
MARYLAND
VIRGINIA
NORTH CAROLINA
SOUTH CAROLINA
GEORGIA
ATLANTIC OCEAN
Gulf of Mexico
N
S
E
W

The English, French, Dutch and Spanish people all came to make homes in America, but the English came in the largest number. They were the ones who soon controlled the colonies. They knew, too, that their new country needed rules and laws. Such rules and laws were called its "government."

The colonists also set the patterns of early government. They brought with them the ideas of "limited" government and "representative" government. Limited government meant that government was not all-powerful. In other words, government was limited in what it could do. Limited government also meant that each person had certain rights that government could not take away.

A "representative" government was a government that should serve the people. It was also a government that allowed the people to decide what the government should and should not do. These two concepts (ideas) of government brought to the American colonies by the English had been developing in England for centuries. But the colonists had no representatives in the government of Great Britain now. They could not help make the laws that would govern them.

The colonists did not like that. They wanted the same rights and freedoms that people in Great Britain had. They decided to meet with representatives from Great Britain and talk about these problems. So the colonists from twelve of the colonies sent representatives to a meeting in Philadelphia in 1774. This first meeting was called the First Continental Congress.

Bài 1 Những bước đầu của chính-phủ Hoa-Kỳ

Những chữ quan-trọng dùng trong bài này

Colony(Hợp-đoàn cư-dân)- một nhóm người cùng chung chí-hướng. Họ chung sống gắn-bó với nhau.

Continental Congress(Quốc-Hội Đại-lục)- Một nhóm người từ các hợp-đoàn(colonies) đến gặp nhau đầu tiên vào năm 1774. Nhóm này viết nên kế-hoạch để lo việc chung cho tất cả các hợp-đoàn cư-dân.

Declaration of Independence(Bản tuyên-ngôn Độc-lập)- Văn-bản bút tự nói rằng 13 hợp-đoàn đã trở thành các tiểu-bang tự-do và độc-lập. Tuyên-ngôn này giải-thoát 13 hợp-đoàn khỏi sự kềm-tỏa của Anh Quốc.

Democracy(Thể-chế dân-chủ)- Chính-quyền do dân. Hoa-Kỳ là một nước Dân-Chủ vì rằng công dân bầu lên những người đại-diện cho họ trong guồng máy cai-trị.

Great Britain(Đại-Vương-Quốc Anh-Cát-Lợi)- Nước Anh là một phần của Great Britain.

Representative(Đại-biểu)- người hành-động thế cho kẻ khác. Những người trong các hợp-đoàn gửi đại-biểu đến dự Đại-Hội Lục-Địa.

Republic(nền Cộng-Hòa)- Một dạng-thức chính-quyền trong đó các công-dân bầu lên những người để đại-diện cho họ. Hoa-kỳ là một Cộng-Hòa dân-chủ.

Revolutionary War(Chiến-tranh cách-mạng)- Đó là trận-chiến xảy ra từ 1775 đến 1783, lôi vào vòng chiến 13 hợp-đoàn Mỹ và Vương-Quốc Britain. Các hợp-đoàn dành được độc-lập.

Năm 1492, một thuyền-trưởng người Ý tên là Christopher Columbus dương buồm đến một nơi mà bây giờ là Mỹ-châu. Ông ta muốn chứng-minh rằng quả đất tròn. Y cũng còn nghĩ rằng y có thể đến Ấn-Độ để tìm mua hương-liệu (spices) nếu y vượt biển theo một hải-trình mới. Y dương buồm đi về hướng tây thay vì đi hướng đông.

Trước khi ra đi, y đã xin nữ-hoàng Isabella của Tây-Ban-Nha giúp-đỡ.Bà hoàng này đã cho y 3 chiếc tàu, thủy-thủ và tiền bạc. Độ mười tuần sau ngày khởi-hành, Columbus và thuộc-hạ nhìn thấy đất liền. Họ nghĩ rằng họ đã đến Ấn-Độ, và vì thế họ đã gọi những người mà họ gặp tại nơi là người Ấn(Indians).

Không phải là Columbus đã tìm ra con đường ngắn hơn để đến Ấn-Độ. Ông ta đã đến một nơi mà hiện nay ta gọi là Bắc-Mỹ (North America). Người Âu đã không biết gì về Mỹ-Châu trước ngày Columbus trường buồm ra đi. Và vùng đất này quả là một thế-giới mới lạ đối với họ lúc ấy.

Trong khoảng thời-gian ở giữa các năm 1600 và 1770 nhiều người đã đến Mỹ. Sau khi đến, họ thành-lập những hợp-đoàn cư-dân (colonies). Hợp-đoàn cư-dân đầu tiên thuộc Tây-Ban-Nha. Ấy là St. Augustine, Florida. Nhóm định-cư người Anh đầu tiên được thành-lập tại Jamestown, Virginia, vào năm 1607. Năm 1620, một nhóm khác đã rời khỏi Anh quốc trên một chiếc thuyền buồm nhỏ tên là Mayflower. Những người này mệnh-danh là "những kẻ hành-hương"(Pilgrims), đã bỏ đất Anh ra đi vì họ muốn thờ-phượng theo lối riêng của họ. Họ đã không thể làm như vậy tại Anh quốc.

Trước khi lên bờ, những "người hành-hương" này cũng ký một hiệp-ước lấy tên là Thỏa-ước Mayflower (Mayflower Compact). Trong thỏa-ước này người Pilgrims thỏa-thuận tự cai-trị lấy nhóm họ khi đặt chân lên đất liền. Điều này được coi là công-bằng cho mọi người trong hợp-đoàn cư-dân. Hợp-đoàn cư-dân này bắt đầu thành-hình tại Plymouth, Massachusetts.

Vào năm 1776, 13 hợp-đoàn cư-dân đã chiếm-cứ một giải-đất dài 1300 dặm (1780 Kilômét) tính từ Bắc chí Nam dọc theo duyên-hải Đại-Tây-Dương(Atlantic seacoast).

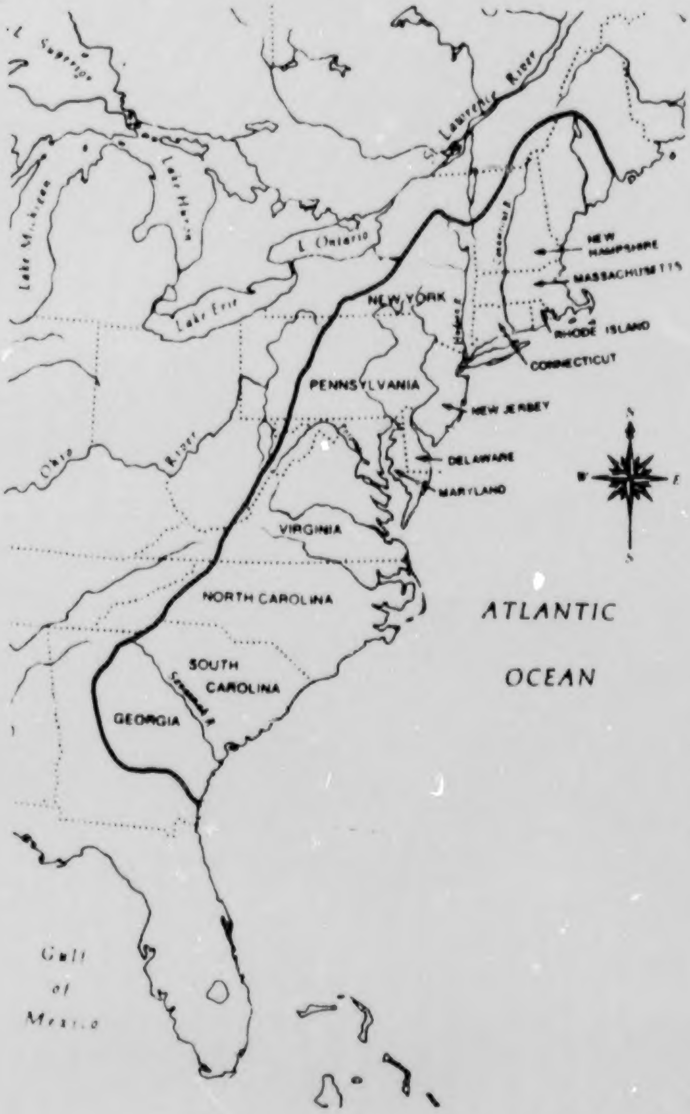
L. Superior
Lake Michigan
Lake Huron
St. Lawrence River
L. Ontario
Lake Erie
Ohio River
NEW HAMPSHIRE
MASSACHUSETTS
NEW YORK
RHODE ISLAND
CONNECTICUT
PENNSYLVANIA
NEW JERSEY
DELAWARE
MARYLAND
VIRGINIA
NORTH CAROLINA
SOUTH CAROLINA
GEORGIA
ATLANTIC
OCEAN
N
W
E
S
Gulf of Mexico

Người Anh, Pháp, Hòa-Lan và Tây-Ban-Nha đã đến lập gia-cư tại Mỹ, nhưng người Anh đến đông nhất. Chẳng bao lâu họ trở thành những kẻ nắm quyền kiểm-soát các hợp-đoàn cư-dân. Họ cũng biết rằng xứ-sở mới của họ cần đến thể-lệ và luật-pháp. Những thể-lệ và luật-pháp ấy được gọi là "chính-quyền".

Những cư-dân này cũng đề ra kiểu-mẫu cho chính-quyền sơ-khởi. Họ đã du-nhập vào đất Mỹ những ý-tưởng về một chính-quyền có giới-hạn và chính-quyền đại-diện. Chính-quyền có giới-hạn ngụ-ý rằng chính-quyền ấy không có qúa nhiều quyền-lực. Nói cách khác, chính-quyền bị hạn-chế về những gì mà nó có thể làm. Chính-quyền có giới-hạn còn mang ý-nghĩa rằng mỗi một công-dân có một số quyền-hạn nào đó mà chính-phủ không thể nào tước-đoạt.

BEST COPY AVAILABLE

Chính-quyền đại-diện là một chính-quyền phục-vụ dân-chúng. Nó cũng là một chính-quyền biết để cho dân-chúng quyết-định về những gì chính-phủ có quyền làm , và những gì chính-phủ không được quyền làm. Hai quan-niệm(concepts) này về chính-quyền mà mgười Anh thời-ấy đã du-nhập vào các hợp-đoàn cư-dân Mỹ vốn đã được phát-triển tại Anh-quốc từ nhiều thế-kỷ. Thế nhưng mà những cư-dân này lại không có người đại-diện cho chính họ trong chính-phủ của đại-vương quốc Anh-Cát-Lợi được biết với danh-từ Great Britain. Do đó, họ không thể giúp làm ra những đạo-luật khả-dĩ cai-trị họ.

Các cư-dân Mỹ không thích sự-việc này. Họ muốn có những quyền-hạn và tự-do y-hệt những gì mà dân-chúng tại Anh-Quốc được hưởng. Họ quyết-định đến họp với các đại-diện của đại-vương-quốc Anh-Cát-Lợi để nói về vấn-đề này. Vì vậy, cư-dân từ 12 hợp-đoàn (colonies) khác đã gửi những đại-diện của họ đến dự-họp tại Philadelphia vào năm 1774. Buổi họp đầu-tiên này được gọi là đệ-nhất Quốc-Hội Đại-Lục.

Lesson 2 FROM REVOLUTION TO INDEPENDENCE

Important Words Used in this Lesson

professional soldiers - those men who were trained to fight

resistance - opposition or hostile action; in other words, George Washington was a symbol of standing strong for his country's rights

pursuit of happiness - the right of each person to look for a good way of life

celebrated - observed as a holiday

The first Congress met and developed a written request, asking for certain rights and freedoms. The colonial representatives sent this paper to King George III, who was the ruler of Great Britain. King George paid no attention to what the colonists wanted. The colonists decided to have another meeting.

The Second Continental Congress first met in 1775 at Philadelphia, Pennsylvania. This time all thirteen colonies sent representatives to the important meeting. This Second Continental Congress acted for the colonies and decided to go to war with Great Britain. They asked George Washington to lead their army in the war. The Americans were poorly armed and organized. The British were professional soldiers. But George Washington gave hope. He had great courage and patience. He became a symbol of resistance.

As the war dragged on, it became very costly to Great Britain. It soon became clear that the stubborn colonies wouldn't give up. Finally in 1783 the thirteen colonies defeated the strongest country in the world. The peace treaty was signed. The American Revolution was a success. George Washington became known as the "Father of our Country." He later became our country's first president.

It was during this Revolutionary War that the Second Continental Congress continued meeting. At this meeting the representatives wrote the Declaration of Independence. Thomas Jefferson did most of the writing. The Declaration presented many new ideas to the colonists. It said that all men are created equal. It also said that all men have certain rights that cannot be taken from them.

These new rights are life, liberty, and the pursuit of happiness. The Declaration of Independence also said that government should protect the rights and freedoms of people. Laws should not be made unless people agree to them.

Finally, the Declaration of Independence said that the colonies were separating themselves from Great Britain. When the war was won, the colonies were free from British control. They were independent states, known as the United States of America.

On July 4, 1776, the Declaration of Independence was accepted by the Second Continental Congress. Every year July 4 is still celebrated as the birthday of the United States. It is called Independence Day.

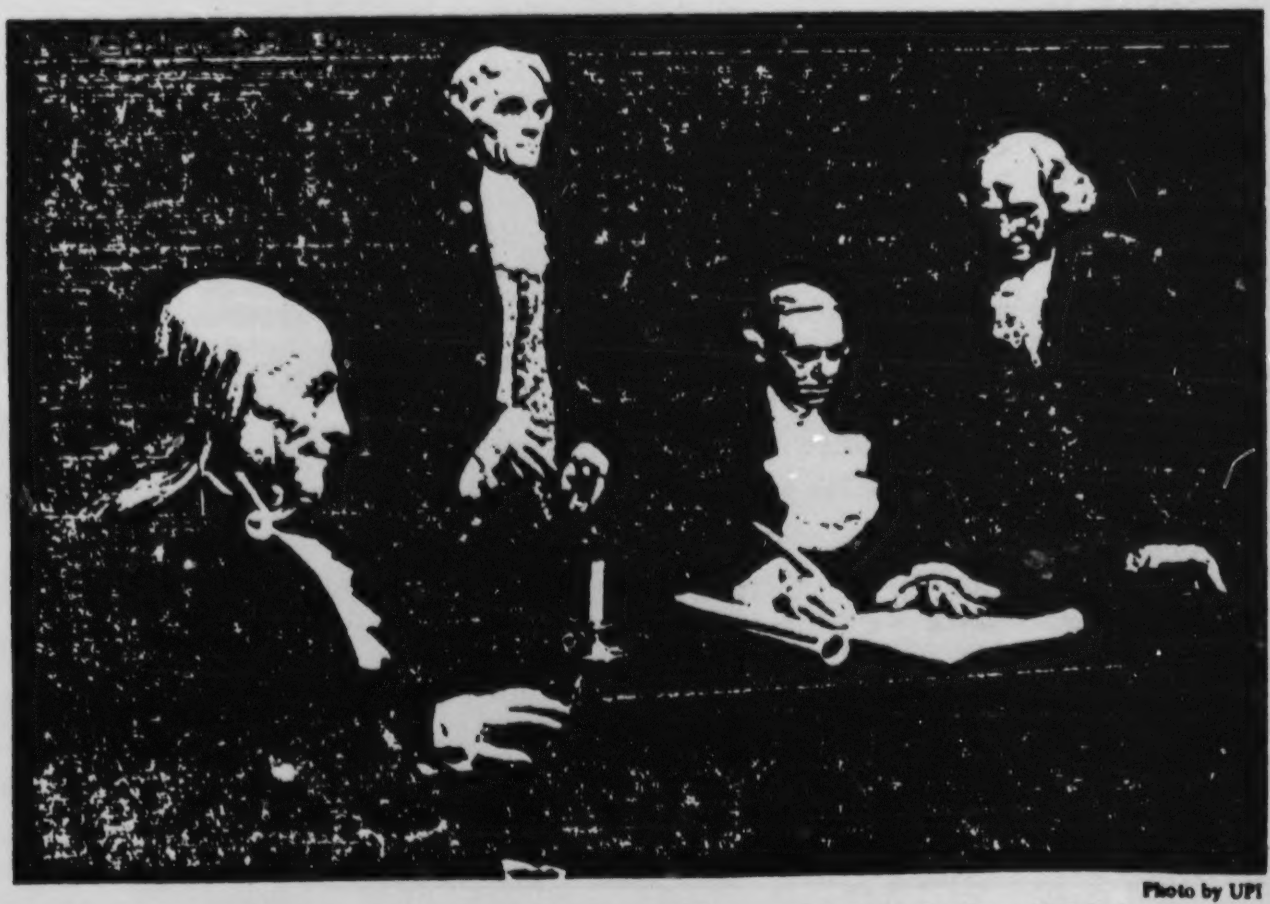

Photo by UPI

Four signers of the Declaration of Independence are represented by wax models. From left to right are: Benjamin Franklin, Thomas Jefferson, John Hancock, and John Adams. Jefferson wrote the declaration with help from Franklin and Adams. Hancock was president of the Continental Congress, which approved the declaration on July 4, 1776.

Bài 2 Từ Cách-Mạng đến Độc-Lập

Ngữ-vựng quan-yếu trong bài

Professional soldiers - Chiến-binh nhà nghề; kẻ được huấn-luyện thuần-thục để đánh giặc.

Resistance - Kháng-chiến; sự kháng-cự; sự chống lại kẻ thù.

Pursuit of happiness - quyền của con người đi tìm một lối sống thích-hợp và hứng-thú; sự đi tìm hạnh-phúc.

Celebrated - cử-hành như là một ngày lễ; làm lễ.

Quốc-hội đầu tiên đã họp và đưa ra một bản thỉnh-nguyện đòi-hỏi một số quyền-lợi và tự-do. Các đại-biểu của cư-dân đã gửi thỉnh-nguyện này cho vua George Đệ-Tam (King George III) lúc ấy đang trị-vì Đại-Vương-Quốc Anh-Cát-Lợi (Great Britain). Vua George chẳng chú-trọng gì đến những nguyện-vọng của cư-dân. Vì thế cư-dân quyết-định phải có một cuộc hội-họp khác.

Quốc-Hội Đại-lục thứ hai thoạt đầu họp vào năm 1775, tại Philadelphia, Pennsyvania. Lần này thì tất cả 13 hợp-đoàn cư-dân đã gửi đại-biểu đến dự-họp, vì đây là một cuộc họp quan trọng. Quốc-hội Đại-lục thứ hai này đã nhân-danh các hợp-đoàn cư-dân mà hoạt-động và đã quyết-nghị khai-chiến với Đại-Vương-Quốc Anh. Họ đã yêu-cầu George Washington chỉ-huy quân-đội của họ trong cuộc chiến. Người Mỹ lúc ấy thiếu vũ-khí và kém tổ-chức. Người Anh thì đã là những chiến-binh nhà nghề. Nhưng George Washington đã đem lại hy-vọng. Ông ta vô cùng can-đảm và kiên-tâm. Ông ta đã trở thành một biểu-tượng của tinh-thần kháng-chiến chống Anh.

Theo đà cuộc chiến kéo dài, Đại-vương-quốc Anh cảm thấy qủa là qúa tốn-kém. Chẳng bao lâu thì sự-kiện đã rõ-ràng là các hợp-đoàn cư-dân kiên-quyết không bao giờ bỏ cuộc. Cuối cùng thì vào năm 1783, mười ba (13) hợp-đoàn cư-dân đã đánh bại quốc-gia hùng-mạnh nhất thế-giới thời ấy. Hòa-ước đã được ký-kết. Cách-mạng giải-phóng Mỹ đã thành-công. George Washington đã trở thành vị "Cha già của Đất nước". Sau đó, ông ta được bầu làm Tổng-Thống đầu-tiên của nước ta.

Trong thời-gian có Chiến-tranh Cách-mạng Giải-phóng, Quốc-Hội Đại-lục thứ hai đã tiếp-tục họp-bàn. Tại những buổi họp ấy, các vị đại-biểu đã soạn-thảo bản Tuyên-ngôn Độc-lập (Declaration of Independence). Thomas Jefferson đã góp công nhiều nhất trong việc soạn-thảo. Bản Tuyên-ngôn đã trình-bày nhiều ý-kiến mới-lạ với cư-dân. Nó nói rằng tất cả mọi người đều sanh ra bình-đẳng. Nó cũng còn cho rằng tất cả mọi người đều có một số quyền-lợi nào đó mà không một ai có thể tước-đoạt.Những quyền ấy là quyền sinh-sống, quyền được tự-do, và quyền đi tìm hạnh-phúc. Bản Tuyên-ngôn Độc-lập còn nói rằng chính-phủ phải bảo-vệ quyền-lợi và tự-do của dân-chúng. Không nên làm ra luật-lệ ngoại trừ trường-hợp dân-chúng tán-thành các luật-lệ ấy.

Sau cùng, Tuyên-ngôn Độc-lập nói rằng các hợp-đoàn cư-dân đã ly-khai ra khỏi Đại-vương-Quốc Anh-cát-Lợi (Great Britain). Khi chiến-thắng, các hợp-đoàn cư-dân đã thoát khỏi vòng kiềm-tỏa của người Anh. Họ là những nước độc-lập với danh-xưng là Hợp-chủng-quốc Hoa-Kỳ.

Ngày 4 tháng Bảy,1776, bản Tuyên-ngôn Độc-Lập đã được Quốc-Hội Đại-lục thứ hai chấp-thuận. Hằng năm, vào ngày 4 tháng 7, lễ quốc-khánh của Hoa-Kỳ (birthday of the United States) được cử-hành trọng-thể.Đó là Ngày Độc-Lập (Independence Day).

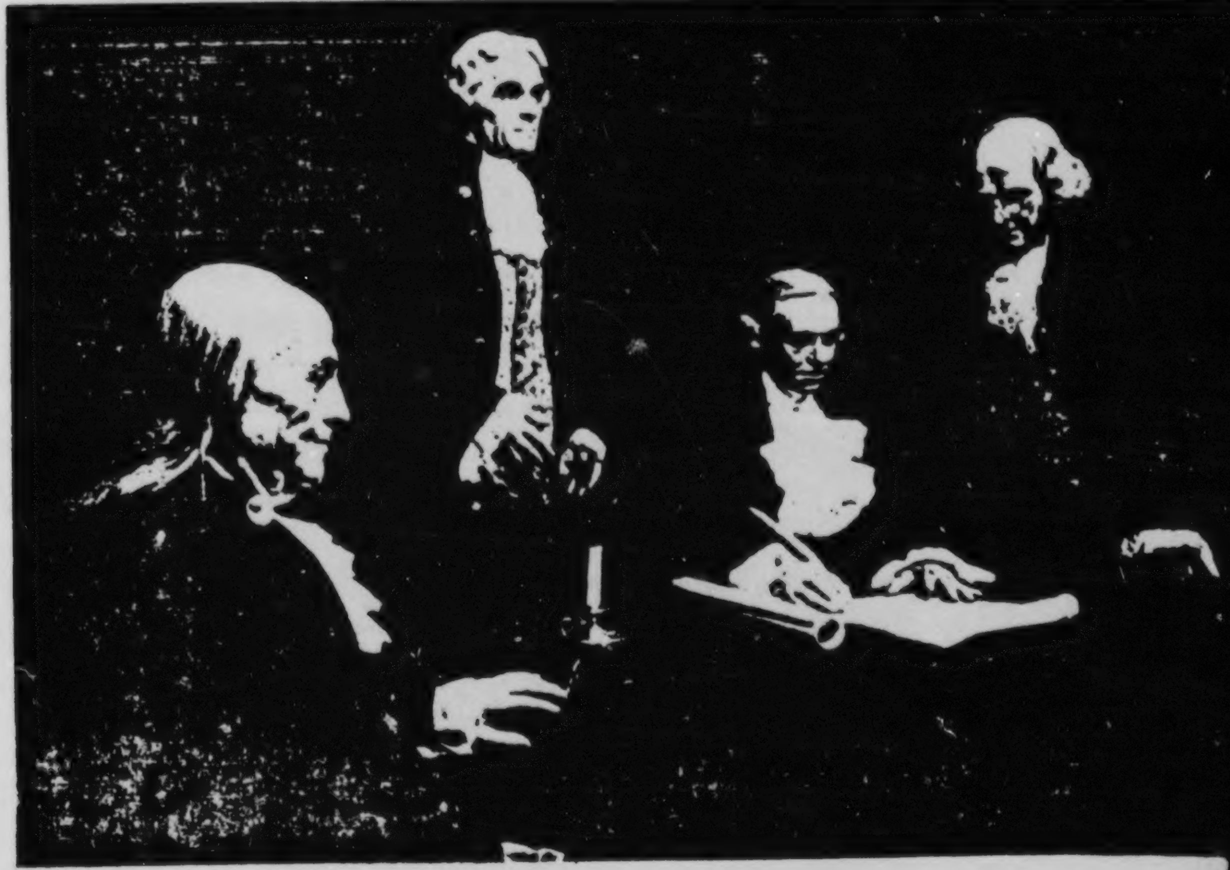

Những hình nộm bằng sáp của 4 nhân-vật đã ký tên vào Tuyên-Ngôn Độc-Lập; năm 1776.

Lesson 3 THE CONSTITUTION - ITS EARLY DEVELOPMENT

Important Words Used in This Lesson

adopted - accepted; The Articles of Confederation were adopted in 1781.

amendment - a change; The Constitution is changed when amendments are added to it.

delegate - a person who is sent to a meeting to represent a group of people. A delegate is another term for representative.

press - printed material, especially newspapers and magazines. The Constitution guarantees freedom of the press. This means that people can print what they want to as long as what they print is true.

supreme - very powerful; the Supreme Court is the most powerful court in the United States.

The Second Continental Congress continued to meet in Philadelphia. They chose a group of men to write a plan of union for the states. The plan was called the Articles of Confederation. It was adopted in 1781.

The Articles of Confederation said that the United States would be governed by a Congress. This Congress would be made up of representatives from all thirteen states. The Articles of Confederation became the first constitution of the new United States.

The Articles of Confederation, however, were not strong enough to unite the states. Each state thought only of its own good. They did not work together as a nation.

The Continental Congress did not have enough power. It could make laws but had no officers to make states obey the law. Congress could ask for tax money but had no power to force states to pay these taxes. Congress could not control trade between the states. Finally, Congress could not settle disagreements or arguments among the states.

The leaders of the states decided that government should be stronger. It should have enough power to be able to do those things that the Continental Congress could not do. The Continental Congress asked the states to meet and to make the Articles of Confederation stronger. This meeting was called the Constitutional Convention.

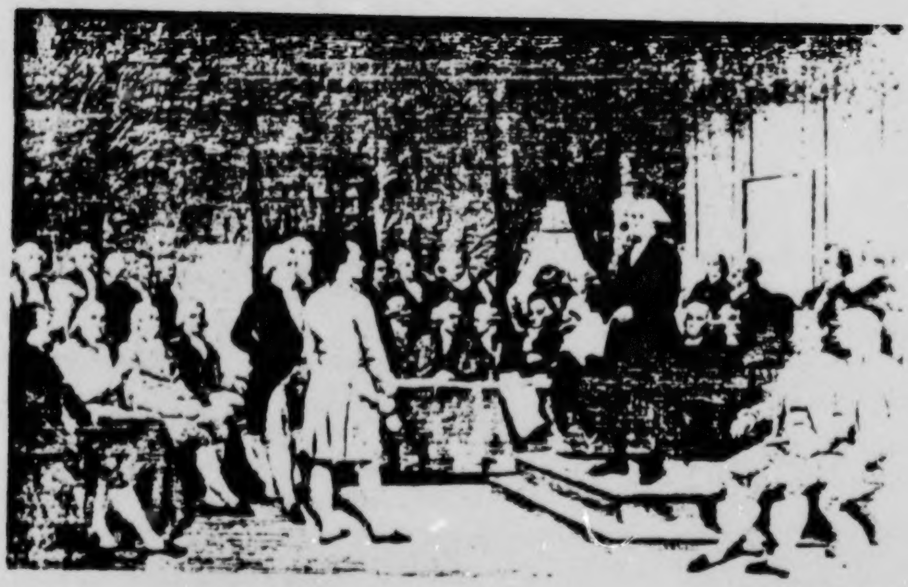

Photo by UPI

The 39 signers of the Constitution are shown in a painting. The delegates to the 1787 Constitutional Convention set up a government that has survived for nearly 200 years!

The Constitutional Convention met in Independence Hall at Philadelphia, Pennsylvania, in May, 1787. The fifty-five delegates who attended the meeting decided that a new, stronger Constitution should replace the Articles of Confederation.

Some great Americans attended the Constitutional Convention. George Washington was its president. Ben Franklin, a wise man who gave good advice, was a delegate from Pennsylvania. James Madison, a delegate from Virginia, took notes during the meetings. Because he knew much about law, he became one of the writers of the Constitution. Another delegate who helped write the Constitution was Alexander Hamilton, a delegate from New York. He knew a lot about money.

Each delegate represented the wishes or needs of the people who had sent him, but each delegate also worked for the good of all the people.

Review of Lessons 1-3

Checking Facts from the Lessons

Directions: Put an X in front of each correct statement.

______ 1. Most immigrants came to the United States to find freedom.

______ 2. Christopher Columbus was born in Spain.

______ 3. Thomas Jefferson wrote most of the Declaration of Independence.

______ 4. Great Britain won the Revolutionary War.

______ 5. The thirteen colonies became the United States of America.

______ 6. The birthday of the United States was July 4, 1776.

______ 7. George Washington is known as the Father of Our Country.

Using Words from the Lesson

Write the correct words in the blanks below: Use these words.

representative
democracy
colony
resistance
professional
celebrated

1. July 4, 1776 was ______________________________ as the birthday of the United States.

2. ______________________________ means government by the people.

3. A person who is chosen to act for other people is called a ____.

4. A ______________________________________ is a group of people with similar interests.

5. The _________________________ soldier is one who is trained to fight.

6. George Washington was a symbol of _________________________ because he stood for his country's rights.

Drawing Conclusions

Write yes or No in front of each question.

______ 1. The Declaration of Independence says that all men are created equal. Does this mean that women are not equal?

______ 2. The Declaration of Independence gave all men certain rights. Do women also have the right to life, liberty, and the pursuit of happiness?

______ 3. The Pilgrims left England because they wanted to worship in their own way. Did they have freedom of worship in the colony of Plymouth?

Ngữ-vựng quan-yếu trong bài

Adopted - chấp-thuận : Những điều-luật của Liên-minh đã được chấp-thuận vào năm 1781. The Articles of Confederation were adopted in 1781.

Amendment-khoản tu-chính: một sự thay-đổi (a change). Hiến-Pháp thay-đổi khi nào có thêm vào đó những khoản tu-chính.(tu = sửa; chính = đúng ngay ở giữa, không sai. Tu-chính là sửa lại cho đúng với tình-hình đương-thời.

Delegate-đại biểu, người đại-diện, nhân-viên trong phái-bộ. Là một ai được phái đi dự hội-nghị để đại-diện cho một đoàn-thể. Chữ đồng nghĩa là representative, dân-biểu,người thay mặt.

Press- báo-chí; báo giới: tài-liệu in ra và phát-hành, đặc-biệt là nhật báo và tạp-chí.

Supreme- cao nhất và mạnh nhất; có nhiều quyền lực nhất: Tối-cao Pháp-viện là tòa-án có nhiều quyền-lực nhất tại Hoa-Kỳ - The Supreme Court is the most powerful court in the U.S.

Quốc-hội Đại-lục thứ hai tiếp-tục họp tại Philadelphia. Họ chọn một nhóm người để viết ra một dự-án liên-kết (plan of union) cho các tiểu-bang. Dự-án này được gọi là những "Điều-luật của Liên-minh". Văn-kiện này được chấp-thuận vào năm 1781.

Những Điều-luật của Liên-minh nói rằng Hoa-Kỳ phải được quản-trị do một Quốc-hội (Congress). Quốc-hội này sẽ được lập thành do các đại-diện từ 13 hợp đoàn cư-dân phái đến. Tập Điều-luật của Liên-minh đã trở thành hiến-pháp đầu tiên của Hợp-Chủng-Quốc vừa mới thành-lập lúc ấy.

Tuy nhiên, những Điều-luật của Liên-minh đã không có đủ uy-quyền để thực sự đoàn-kết các tiểu-bang. Mỗi tiểu-bang chỉ nghĩ đến những cái lợi cho chính mình. Họ đã không đồng-tâm cộng-tác với nhau như một dân-tộc.

Quốc-hội Đại-lục không có đủ quyền-năng. Nó có thể làm ra luật nhưng không có viên-chức để làm các tiểu-bang tuân-hành luật-pháp. Quốc-Hội có thể yêu-cầu thâu thuế nhưng lại không có quyền-hành để bó buộc các tiểu-bang trả các sắc-thuế đó. Quốc-Hội không thể kiểm-soát giao-thương giữa các tiểu-bang. Sau hết, Quốc-Hội không thể dàn-xếp những bất-đồng quan-điểm hoặc những tranh-chấp giữa các tiểu-bang.

Các vị lãnh-đạo của các tiểu-bang quyết-nghị rằng chính-phủ phải mạnh hơn. Nó phải có đủ uy-quyền khả-dĩ giúp nó làm được những điều mà Quốc-Hội Đại-Lục đã không thể làm được. Vì vậy Quốc-hội Đại-lục yêu-cầu các tiểu-bang hội-họp để làm cho các Điều-luật của Liên-bang có uy-thế hơn. Cuộc nhóm-họp này được mệnh-danh là Đại-Hội Lập-Hiến (Constitutional Convention).

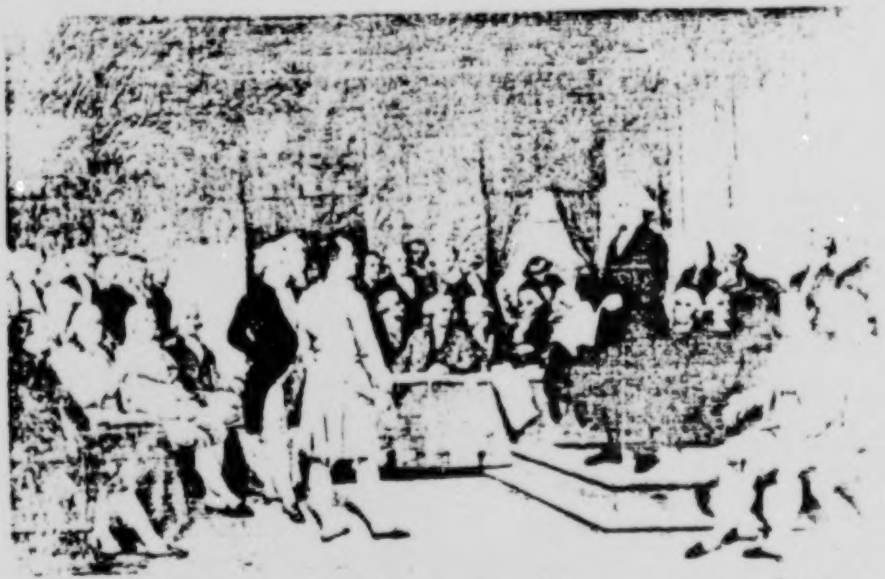

39 người ký vào Hiến-Pháp đều hiện-diện trong bức tranh. Những đại-biểu dự-họp Đại-Hội Lập-Hiến năm 1787 đã thiết-lập một chính-quyền trường-tồn trên 200 năm!

Đại-hội Lập-Hiến đã họp tại Sảnh-Đường Độc-Lập, Philadelphia, tiểu-bang Pennsylvania, tháng Năm, năm 1787. Năm-mươi-lăm (55) vị đại-biểu có mặt tại hội-nghị quyết-định rằng một Hiến-Pháp mới và mạnh hơn phải có để thay-thế những Điều-luật của Liên-minh.

Một số nhân-vật lỗi-lạc của Mỹ đã dự-họp Đại-Hội Lập-Hiến. George Washington chủ-tọa đại-hội. Ben Franklin, một nhân-vật khôn-ngoan thường đưa ra những khuyến-cáo hoàn-hảo, là một đại-biểu từ Pennsylvania đến. James Madison, một đại-biểu của tiểu-bang Virginia, đã ghi chép nội-dung các buổi họp. Vì lý-do rằng ông ta biết nhiều về luật học, ông ta đã trở thành một trong những tác-giả soạn-thảo Hiến-Pháp. Một vị đại-biểu khác đã góp công vào việc biên-soạn Hiến-Pháp là Alexander Hamilton, đại-diện của tiểu-bang New York. Ông này biết rất nhiều về tài-chánh (tiền bạc, công-quỹ).

Mỗi vị đại-biểu đã đại-diện cho những nguyện-vọng hoặc những nhu-cầu của chính các công-dân đã đề-cử họ đi dự-họp, nhưng họ cũng đã làm việc cho lợi-ích chung của toàn-thể dân-tộc.

Lesson 4 THE CONSTITUTION - THE PREAMBLE

Important Words Used in This Lesson

domestic tranquility - stable, calm condition in one's own country. This term means that the Constitution was written to insure or preserve a peaceful way of life in America.

opportunity - chance

ordain - establish; order with authority. The writers of the Constitution issued an order (ordained) that this document was the supreme law of the land.

posterity - future generations. The Constitution was written not only for the people of the Colonial period but also for their descendents.

Learning about the Constitution will be easier if you think of it as a book that lists all of this country's rules and laws. Like most books, the Constitution is composed of different parts. Our Constitution has three main parts:

Part I - The Preamble

This tells why the Constitution was written.

Part II - The Seven Articles

Each article talks about a different rule or law.

Part III - The 26 Amendments

Amendments are either changes in the existing laws or new laws.

Many books begin with an introduction that tells why the book was written. The Constitution begins with its own introduction called the Preamble. Try to read the Preamble below. You will find that it is often hard to read and understand. After you have tried to read it, try to re-write it again using easier words.

THE PREAMBLE

We, the people of the United States,

____

in order to form a more perfect union,

(1)____

establish justice,

(2)____

insure domestic tranquility,

(3)____

provide for the common defense,

(4)____

promote the general welfare,

(5)____

and secure the blessings of liberty to ourselves and our posterity,

(6)____

do ordain and establish this Constitution for the United States of America.

Now read the Preamble you have just rewritten. Does it tell why the Constitution was written? How many reasons can you find? ________

Which reason do you think is the most important reason? Number ____

Why? ____

Almost every word in the Preamble is very important because it says that the Constitution is for all people of the United States. The Preamble also states that everyone should be able to have a good life. The word posterity means that people's children and their children's children should also have the opportunity for a good life. The Preamble further states that laws should be fair to everyone. In other words, everyone should be able to lead a peaceful, free life.

Review: Fill in the missing words or numbers using what you have learned form this lesson.

1. The United States Constitution is like a ____________________.
2. The Constitution lists our country's ________________________ and ____________________________.
3. The Constitution has _______________________ main parts.

4. The names of the three parts of the Constitution are:

   a. ________________________________

   b. ________________________________

   c. ________________________________

5. Each Article tells about a different ____________________.

6. There are ______________Amendments in the Constitution.

7. The Amendments are either ______________ in the laws or

______________ laws.

Ngữ-vựng quan-yếu trong bài

Domestic tranquility - sự an-cư, không có xáo-trộn trong cuộc sống hằng ngày; Stable: ổn cố, yên-hàn vô sự; calm: yên-tĩnh, êm-ả, không có gì khuấy-động. Danh-từ domestic tranquility hàm-ý rằng Hiến-Pháp được thành-lập để đảm-bảo hoặc duy-trì nếp sống êm-ả, thanh-bình tại Mỹ.

Opportunity - cơ-may, cơ-hội thuận-lợi, chữ khác chance.

Ordain - chế-định; dùng uy-quyền mà sắp-đặt. Những tác-giả viết nên Hiến-Pháp đã chế-định rằng văn-kiện này là bộ luật cao nhất của đất nước.

Posterity - đời sau, mai-hậu, những con cháu sau này. Hiến-Pháp không những chỉ viết nên cho những kẻ trong thời Thuộc-địa (Colonial period) mà còn cho những con cháu kế-nghiệp của họ sau này.

Sự học-hỏi về Hiến-Pháp sẽ dễ-dàng hơn nếu bạn nghĩ về nó như là một quyển sách trong đó liệt-kê tất cả những thể-lệ và luật-pháp của đất nước này.Cũng như các sách khác, Hiến-Pháp gồm có nhiều phần khác-biệt. Hiến-Pháp của chúng ta có 3 phần chính:

Phần I - Thiên Dẫn-Nhập

Phần này cho biết tại sao Hiến-Pháp đã được soạn-thảo.

Phần II - Thất Điều (bảy điều. Chữ Hán , Thất = 7)

Mỗi điều đề-cập đến một thể-lệ hoặc một đạo-luật khác-biệt.

Phần III - 26 Tu-Chính-Khoản

Tu-chính-khoản có thể là một sự sửa-đổi các sắc luật hiện có (existing) hoặc là những đạo-luật mới được ghi thêm vào Hiến-Pháp.

Nhiều sách bắt đầu với phần khai-đề hoặc lời giới-thiệu (introduction) để nói tại sao quyển sách đã được viết. Hiến-Pháp cũng bắt đầu với phần nhập-đề của chính nó mệnh-danh là thiên Dẫn-Nhập (Preamble). Hãy cố-gắng đọc thiên Dẫn-nhập dưới đây. Bạn sẽ nhận thấy rằng lắm khi nó thật khó đọc và khó hiểu. Sau khi bạn đã cố công đọc nó rồi, hãy thử viết lại bằng những chữ dễ-dàng hơn.

DẪN - NHẬP

We, the people of the United States, (chúng tôi, nhân-dân Hoa-Kỳ)
(We, Americans)
in order to form a more perfect union,(để thành-lập một khối liên-kết hoàn-mỹ hơn)
1(in order to reach unity,)

establish justice, (để thiết-lập công-bằng,)

(2) (to bring in justice,)

insure domestic tranquility, (đảm-bảo một nếp sống thanh-bình,)

(3) ____

provide for the common defense, (lo việc quốc-phòng,)

(4) ____

promote the general welfare, (thăng-tiến phúc-lợi chung,)

(5) ____

and secure the blessings of liberty to ourselves and our postetity,
(và cầm chắc những ân-điển của tự-do cho chính chúng tôi và mai-hậu(đời sau)

(6)____

do ordain and establish this Constitution for the United States of America.
(phải chế-định và thiết-lập bản Hiến-Pháp này cho Liên-Bang Mỹ (Hoa-Kỳ).

Bây giờ thì bạn hãy đọc thiên Dẫn-Nhập mà bạn vừa viết lại đó. Liệu nó có nói lên lý-do tại sao Hiến-Pháp đã được soạn-thảo? Bạn tìm ra được mấy lý-do?

______________.

Lý-do nào bạn cho là quan-trọng nhất? Lý-do số______________

Tại sao? ____

Hầu hết mọi chữ trong thiên Dẫn-Nhập đều quan-trọng, vì chúng nói rằng Hiến-Pháp dành cho tất cả mọi người tại Hoa-Kỳ. Thiên Dẫn-Nhập cũng tuyên-bố rằng bất kỳ ai cũng có thể có một cuộc sống hoan-lạc. Ngôn-từ "mai-hậu" (posterity) có nghĩa là những con cái, cháu-chắt sau này của dân-chúng thời đó cũng có cỏ-may an-hưởng một cuộc đời khá-giả. Thiên Dẫn-Nhập cũng còn ghi rõ rằng luật-pháp phải công-minh đối với tất cả mọi người. Nói cách khác, bất-kỳ ai cũng khả-dĩ sống một nếp sống yên-lành và tự-do.

Ôn tập: Làm bài kiểm-vấn bằng tiếng Mỹ.
Điền vào các khoảng trống những chữ và số mà bạn đã học được trong bài này. Kiểm-vấn gồm 7 câu phải điền-khuyết.
Cần ghi nhớ những điều sau đây:

1. Hiến-Pháp Hoa-Kỳ có một dạng-thức của một quyển sách.
2. Hiến-Pháp liệt-kê đầy-đủ những thể-lệ(rules) và luật-pháp(laws) của đất nước này.
3. Hiến-Pháp có 3 phần chính

4. Tên gọi của 3 phần ấy là:
   - a. Phần Dẫn-nhập
   - b. 7 điều-luật
   - c. 26 tu-chính-khoản

5. Mỗi một điều-luật (article) nói về một thể-lệ (rule) hoặc một đạo-luật (law) khác-biệt.

6. Có 26 tu-chính trong Hiến-Pháp Mỹ

7. Các Tu-chính là những sự sửa-đổi trong các đạo-luật đã có, hoặc là các sắc-luật mới được ghi thêm vào Hiến-Pháp đương-thời.

Lesson 5

THE CONSTITUTION - ARTICLE I

Important Words Used in this Lesson

Congress - the legislative branch of the federal government. The Senate and House of Representatives together make up Congress.

legislative - one branch of the federal government. The legislative branch is called Congress.

executive - one branch of federal government. The President is part of the executive branch.

judicial - one branch of the federal government. The Supreme Court is part of the judicial branch.

preside - to act as president. The Speaker of the House presides over the House of Representatives.

You have already learned that the Constitution of the United States is like a book. This book has three main parts. The first part is the Preamble. It introduces you to the Constitution and gives six reasons why it was written.

The second part of the Constitution contains the Articles. Articles are like chapters in a book. Each Article (or chapter) tells one main thing about the way our country's government is set up. There are seven Articles in the Constitution.

The third main part of the Constitution is made up of 26 Amendments.

In this lesson you will learn about the seven Articles (chapters). The first three Articles tell how the government is divided. In other words, Article 1 explains the Legislative Branch - Congress; Article 2, the Executive Branch - the President; and Article 3, the Judicial Branch - the Courts. Article 4 is about the states' rights. Article 5 explains how to change or "amend" the rules and laws of the Constitution. Article 6 is written to explain the laws of each state as compared to those of the federal government. Article 7 tells the people that the Constitution is now ready to be voted on and used.

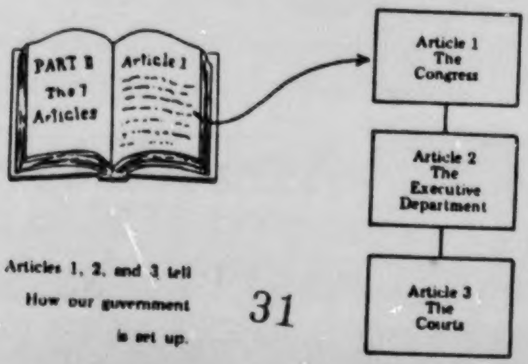

Articles 1, 2, and 3 tell
How our government
is set up.

As stated earlier, Articles 1,2, and 3 say that America's government will have three big parts. Article 1 tells about the first big part of our government - the Legislative Branch or Congress. Congress is divided into two main parts called "houses One house is called the Senate. The other is the House of Representatives.

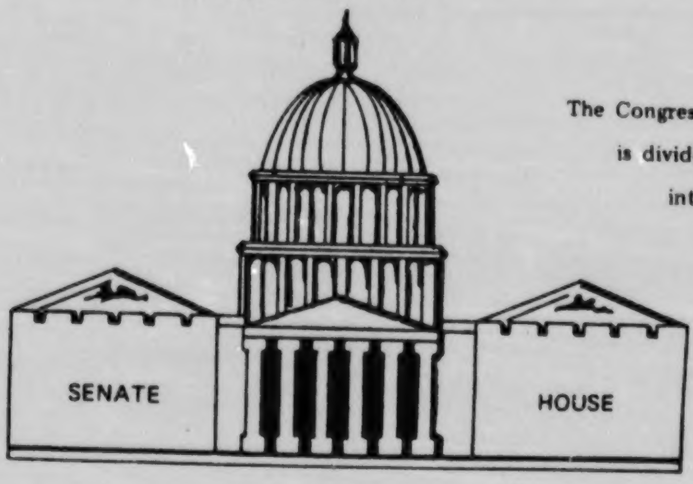

The Congress
is divided
into 2 parts.

Thus, the United States has a bicameral legislature. Bicameral means "two houses."

Men and women who work in the Senate are called Senators. They keep their jobs for six years. Altogether there are 100 senators - two from each of the 50 states. Senators must be a least 30 years old. They must have been United States citizens for at least nine years. They must also live in the states in which they are elected.

The second "house" of Congress is called the House of Representatives. Men and women who work in the House are called Representatives. Each state has its own number of representatives, depending upon population. A large state where many people live has many representatives. But even a small state has at least one representative. Each representative speaks for or represents 470,000 people. Each group of 470,000 people is called a congressional district. Each congressional district elects one representative to the House.

Representatives must be at least 25 years old. They must have been citizens for at least seven years. They must also live in the states in which they are elected. They keep their jobs for two years.

Each house in Congress has its own officers. The Vice-President of the United States is the president of the Senate. The Speaker of the House is chosen by the members of the House of Representatives and presides over meetings of the House.

The Constitution also says in Article 1 that Congress must meet together once every year. This meeting begins at noon on January 3rd of each year at the Capitol Building in Washington, D.C. Such a meeting is called a joint session of Congress. All 100 senators and 435 representatives are there to hear the President give his State-of-the-Union speech. This speech lets Congress and the country know what the biggest problems are each year. It also lets them know which problems need the lawmakers' full attention.

Finally, the main job of Congress as explained in Article 1 is to make all the rules and laws for our country. The following list explains some of the most important jobs taken care of by the Legislative Branch - Congress:

1. writes new tax laws
2. pays the country's bills
3. declares war
4. makes sure our country has an army and navy
5. makes money laws

Review Lesson Five

Article 1

The United States Congress

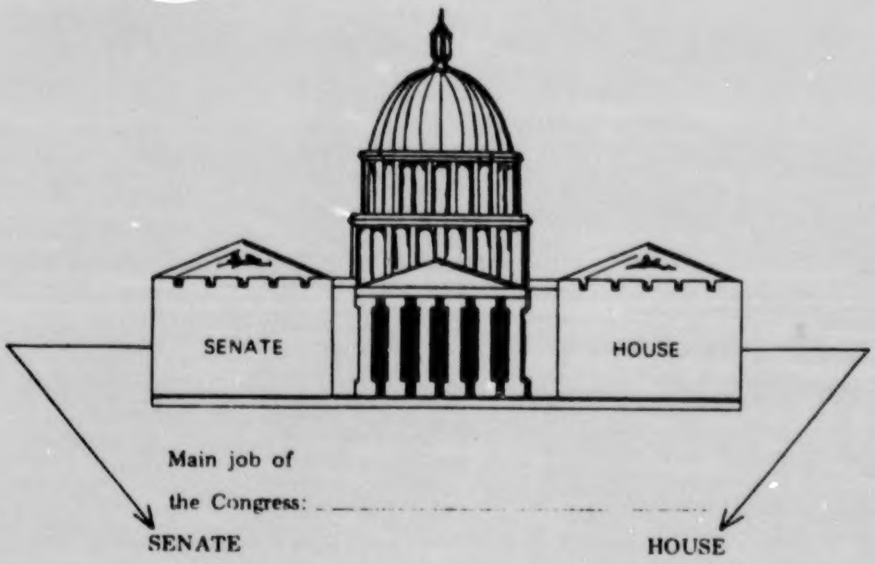
SENATE
HOUSE
Main job of the Congress: ____________
SENATE
HOUSE

SENATE	**HOUSE**
a) People who work in the Senate are called: ______________	a) People who work in the House are called: ______________
b) Senators keep their jobs for: ______________	b) Representatives keep their jobs for: ______________
c) In all, there are _____ Senators.	c) In all, there are ______ Representatives.
d) A Senator from my state is: ______________	d) A Representative from my state is: ______________

Bài 5 HIẾN-PHÁP -- ĐIỀU 1

Danh-từ quan-trọng dùng trong bài này

Congress : Quốc-hội - ngành lập-pháp (làm luật) của chính-phủ liên-bang. Thượng-viện (Senate) và Hạ-viện (House of Representatives) hợp lại thành Quốc-Hội.

Legislative: Lập-Pháp - một ngành của chính-phủ liên-bang. Ngành lập-pháp được gọi là Quốc-Hội.

Executive: Hành-pháp - một ngành của chính-phủ liên-bang. Tổng-Thống là một phần của ngành hành-pháp.

Judicial: Tư-pháp - một ngành của chính-phủ liên-bang. Tối-cao Pháp-viện là một phần của ngành tư-pháp.

Preside: chủ-tọa, hành-động như là chủ-tịch. Chủ-tịch Hạ-viện (Speaker of the House) chủ-tọa các phiên họp của Hạ-viện.

Các bạn đã học trong bài trước rằng Hiến-pháp của Hoa-Kỳ giống như một quyển sách. Sách này gồm ba phần chính. Phần nhất là Dẫn-nhập(preamble). Phần này giới thiệu với bạn về Hiến-pháp và đề ra sáu lý-do tại sao hiến-pháp đã được viết thành lập.

Phần nhì của Hiến-Pháp chứa đựng các Điều-luật(the Articles) . Các Điều-luật giống như các thiên trong một quyển sách. Mỗi Điều-luật(hoặc thiên) nói đến một điều cốt-yếu về đường-lối đã dùng để lập nên chính-phủ của nước ta. Có bảy Điều-luật trong Hiến-Pháp.

Phần ba, phần chính-yếu của Hiến-pháp, gồm 26 Tu-Chính-khoản.

Trong bài này bạn sẽ học về bảy (7) Điều-luật(thiên).

Ba Điều-luật đầu-tiên cho biết chính-phủ được chia ra như thế nào. Nói cách khác, Điều 1 giảng-giải về ngành Lập-pháp,- tức là Quốc-Hội; Điều 2, về ngành Hành-pháp - tức là Tổng-Thống; Điều 3, ngành Tư-pháp - các Tòa-Án. Điều 4, nói về quyền của các Tiểu-bang. Điều 5, giảng-giải phải làm cách nào để sửa đổi hoặc " tu-chính " các điều-lệ và luật trong bản Hiến-pháp. Điều 6, được viết ra để giảng-giải các đạo-luật của mỗi Tiểu-bang so-sánh với các đạo-luật của chính -phủ liên-bang. Điều 7, báo cho dân chúng biết rằng Hiến-pháp đã sẵn-sàng để được bầu và xử-dụng.

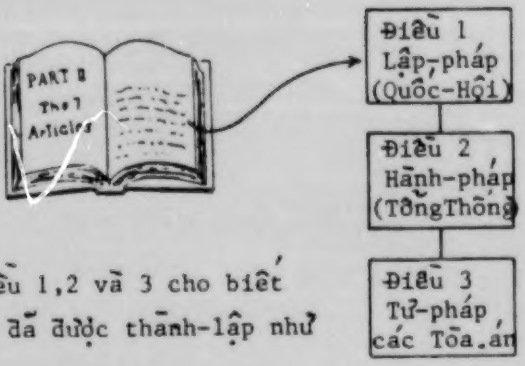
PART II
The 7 Articles
Điều 1
Lập-pháp
(Quốc-Hội)
Điều 2
Hành-pháp
(TổngThống
Điều 3
Tư-pháp
các Tòa.an

Các điều 1,2 và 3 cho biết chính-phủ đã được thành-lập như thế nào.

Như đã nói trước đây, các điều 1,2 va 3 nói rằng chính-phủ Mỹ gồm có ba phần quan-trọng. Điều 1 nói về phần nhất của Chính-phủ— ngành lập-pháp hoặc Quốc-Hội. Quốc-Hội chia làm hai phần chính gọi là "viện". Một Viện được gọi là Thượng-Viện (Senate). Viện kia là Hạ-Viện(House of Representatives).

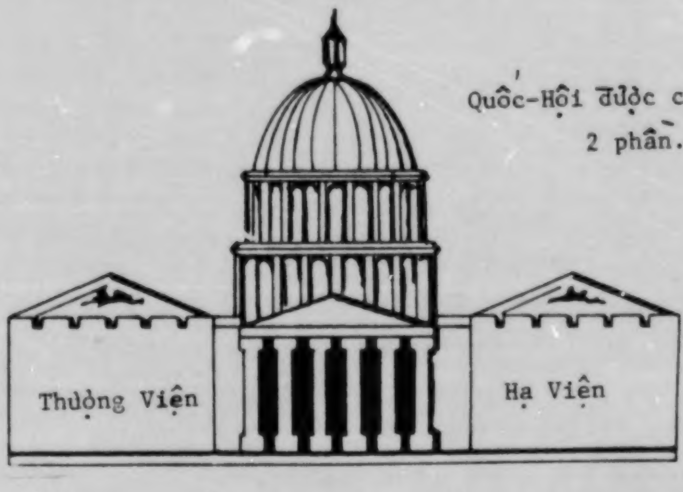
Thượng Viện
Hạ Viện

Quốc-Hội được chia làm 2 phần.

Như vậy, Hoa-Kỳ có một nền lập-pháp lưỡng-viện(bicameral).Bicameral có nghĩa là " hai viện" (bi=2; cameral= phòng viện).

Đàn ông hoặc đàn bà làm việc tại Thượng-Viện được gọi là Thượng Nghị-Sĩ(Senators). Họ giữ nhiệm-kỳ trong sáu(6) năm. Có tất cả 100 Nghị-Sĩ— hai nghị-sĩ cho mỗi tiểu-bang trong số 50 tiểu-bang. Nghị-sĩ phải có ít nhất 30 tuổi. Phải có quốc-tịch Mỹ chín năm.Phải sinh-sống trong tiểu-bang nơi đó họ được bầu.

Viện thứ hai của Quốc-Hội được gọi là Hạ-Viện. Đàn ông và đàn bà làm việc tại Hạ-Viện được gọi là Dân-Biểu. Mỗi tiểu-bang có một số dân-biểu của chính tiểu-bang ấy, tùy-thuộc vào dân số của tiểu-bang. Tiểu-bang nào rộng lớn và đông dân thì có nhiều dân-biểu. Thế nhưng một tiểu-bang dầu nhỏ cũng có ít nhất một dân-biểu. Mỗi một dân-biểu "phát-ngôn" hoặc đại-diện cho 470,000 dân. Mỗi nhóm 470,000 người dân được gọi là một Quận quốc-hội (Congressional District). Mỗi quận quốc-hội bầu một dân-biểu vào Hạ-viện.

Dân-biểu phải có ít nhất 25 tuổi. Phải là dân Mỹ ít nhất là 7 năm. Họ phải sinh-sống tại các tiểu-bang nơi đó họ được đắc-cử. Họ giữ nhiệm-kỳ trong 2 năm.

Mỗi viện tại Quốc-Hội có các giới-chức riêng của viện. Phó Tổng-Thống Hoa-Kỳ là chủ-tịch của Thượng-viện(Senate). Chủ-tịch Hạ-Viện được chọn do các dân-biểu của Hạ-Viện để chủ-tọa các phiên họp của Hạ-viện.

Hiến-pháp cũng ấn-định trong điều 1 rằng hằng năm Quốc-Hội phải họp chung một lần. Phiên họp này bắt đầu vào ngày 3 tháng giêng mỗi năm, tại Công-ốc Capitol ở Hoa-Thịnh-Đốn(Washington D.C). Phiên họp ấy được gọi là phiên họp lưỡng-viện(joint session) của Quốc-hội. Tất cả 100 Nghị-sĩ và 435 dân-biểu đều có mặt tại đó để nghe Tổng-Thống tuyên đọc diễn-văn về tình-trạng Liên-Bang(State-of the Union speech). Diễn văn này trình-bày cho Quốc-Hội và toàn quốc biết những vấn-đề trọng-đại nhất trong năm. Nó cũng còn cho các nghị-sĩ và dân-biểu(những kẻ làm luật,Lawmakers) biết những vấn-đề nào họ cần phải đặc-biệt chú-trọng.

Sau hết, việc chính của Quốc-Hội, như đã trình-bày tại Điều 1, là soạn-thảo tất cả các điều-lệ và đạo-luật cho cả nước. Bản liệt-kê sau đây giải-thích một số trong các công việc quan-trọng nhất mà ngành Lập-pháp - tức là Quốc-Hội,phải đảm-đương:

1. Soạn-thảo các luật mới về thuế-khóa.
2. Thanh-toán(trả) các món nợ của quốc-gia.
3. Tuyên-chiến.
4. Đảm-bảo rằng nước ta có quân-đội và hải-quân.
5. Soạn-thảo các luật về tài-chánh.

Lesson 6 THE CONSTITUTION - ARTICLE 2

The President of the United States is the most powerful person in this country. Think a moment about all the power he has. Back in 1787 delegates to the Constitutional Convention worried about whether or not to have a president at all. They remembered the too-great power of the English King, George III. They feared putting too much power into the hands of one man.

Others thought about government under the Articles of Confederation and knew it was too weak without a chief executive. The two sides finally agreed on the principle of one man as president for a four-year term of office. He would be elected indirectly by the people.

Article 2 of the Constitution states that the second big part of our country's government is called the Executive Department. The Executive Department is made up of a President and a Vice-President plus many helpers.

The President of the United States must be a natural-born citizen. He must be at least thirty-five years old (35) and a resident of the United States for at least fourteen (14) years. The president is elected for a four-year term. No president can be elected more than twice. The Vice-President must have the same qualifications as the President.

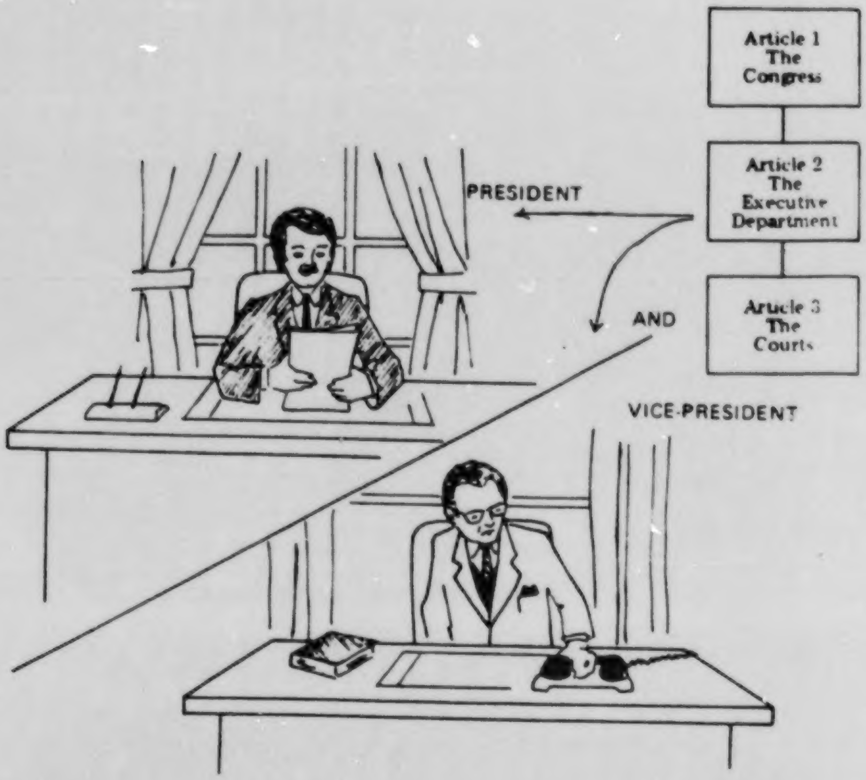

The name of our President now is ______________________________.
Our Vice-President is ________________________________.

The biggest task of the President is to make sure that the laws made by Congress and the laws in the Constitution are carried out. The Constitution says that the President has "executive power." This means that he has the power to see that all of the laws are upheld.

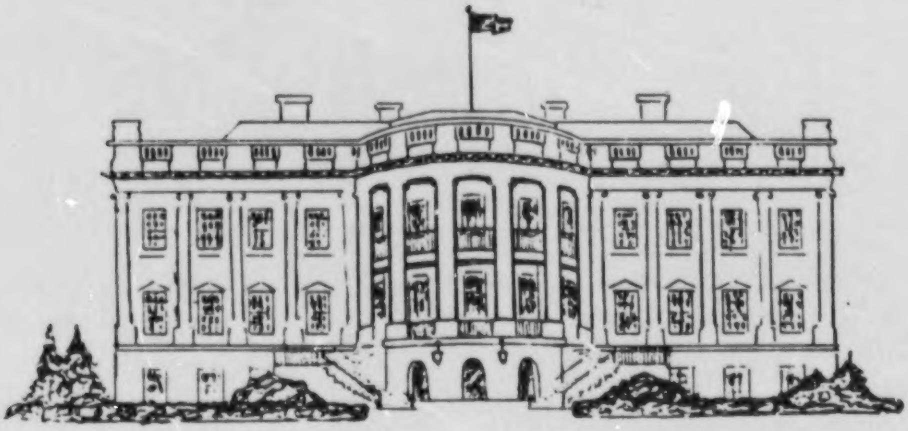

This is a picture of the White House. This is where the President lives and works.

The job of the President is a difficult one. He has to have help. His most important helper is the Vice-President. If the President is ever unable to do his job or if the President dies, the Vice-President becomes the new President.

In addition to choosing the Vice-President, the President chooses many others to help him. Usually these people are called "Secretaries." Each Secretary is in charge of a different department. It is the responsibility of the Secretaries to let the President know how well the laws are being carried out in their respective departments. They also tell the President what new laws need to be made by Congress. Altogether, these Secretaries are called the President's "Cabinet." The members of the cabinet are appointed by the President. These appointments must be approved by the Senate.

Some of the President's Secretaries, their departments, and their jobs are listed in the following chart. The Cabinet posts are listed in the order in which each was established by Congress.

THE CABINET

NAME	DEPARTMENT	DEPARTMENT'S JOB
Secretary of State	State Department	sees that laws made with other countries are carried out
Secretary of the Treasury	Treasury Department	sees that tax laws are obeyed; in charge of minting money.
Secretary of Defense	Defense Department	makes sure that laws about the army, navy, and air force are obeyed
Attorney General	Justice Department	sees that our Nation's laws are being carried out fairly. Immigration and naturalization come under this department
Secretary of the Interior	Department of Interior	sees that laws about government-owned land are obeyed; in charge Indian affairs, National Parks, Wildlife management
Secretary of Agriculture	Department of Agriculture	carries out laws that help farmers
Secretary of Commerce	Department of Commerce	carries out laws that help business
Secretary of Labor	Labor Department	sees that laws which help workers are carried out
Secretary of Health and Human Services	Department of Health and Human Services	carries out laws that help the poor; sees that public health and major elements of social security are administered to
Secretary of Housing Urban Development	Department of Housing and Urban Development	carries out laws that help plan and build new homes in our nation's cities
Secretary of Transportation	Transportation Department	carries out laws that make our nation's trains, airplanes, and highways safer and better
Secretary of Energy	Energy Department	carries out laws that affect nuclear energy, environmental protection, conservation and safety
Secretary of Education	Education Department	carries out laws that support grant programs, research special education, vocational, and adult education

To January 1, 1984, only eight women and four blacks have served in the Cabinet. Franklin Roosevelt appointed the first woman, Frances Perkins, as Secretary of Labor from 1933-1945. Lyndon Johnson named the first black to serve as Secretary of Housing and Urban Development in 1966. His name was Robert C. Weaver. Ronald Reagan's first Cabinet appointments in 1981 included one black, Samuel Pierce, as Secretary of Health and Urban Development. Not until 1983 did he appoint two women: Elizabeth Dole as Secretary of Transportation and Margaret Heckler as Secretary of Health and Human Services.

The President is called the chief executive of the United States. He is chosen by presidential electors. Each state has as many electors as it has Senators and Representatives in Congress. When voters vote for a president, they are really voting for a group of electors who will choose the president. When Congress meets in January after the November elections, they count the votes of the electors. The person who got the largest number of electoral votes becomes president. This person must have more than half of all the electoral. It is called a simple majority. The vice-president is chosen the same way.

Forty presidents of the United States have been elected since our independence in 1776. Here is a list of them:

1. George Washington
2. John Adams
3. Thomas Jefferson
4. James Madison
5. James Monroe
6. John Q. Adams
7. Andrew Jackson
8. Martin Van Buren
9. William H. Harrison
10. John Tyler
11. James Polk
12. Zachary Taylor
13. Millard Fillmore
14. Franklin Pierce
15. James Buchanan
16. Abraham Lincoln
17. Andrew Johnson
18. Ulysses S. Grant
19. Rutherford B. Hayes
20. James A. Garfield
21. Chester A. Arthur
22. Grover Cleveland
23. Benjamin Harrison
24. Grover Cleveland
25. William McKinley
26. Theodore Roosevelt
27. William H. Taft
28. Woodrow Wilson
29. Warren G. Harding
30. Calvin Coolidge
31. Herbert Hoover
32. Franklin D. Roosevelt
33. Harry S. Truman
34. Dwight D. Eisenhower
35. John F. Kennedy
36. Lyndon B. Johnson
37. Richard M. Nixon
38. Gerald R. Ford
39. James E. Carter, Jr.
40. Ronald Reagan

Each one of these listed has been a male. Each one has been white. Each one - until John F. Kennedy - has been a Protestant. It is possible that a woman, an Indian, a Jew or a Mexican-American could become a president, but it will take time. It's a complicated matter, but mainly it's because the president is supposed to appeal to more than half of the people. Some people think a candidate from a minority group would not appeal to this majority.

A political party does not necessarily nominate the best person for president. The party nominates the person it believes can win. That is what politics is all about.

Most of the presidents have been lawyers. Some have been state governors, cabinet members, or members of Congress. Some have been teachers before entering politics. Ten presidents were military leaders.

Few presidents have been poor. Today it costs a lot of money to run for president. Lyndon Johnson, Richard Nixon and Ronald Reagan didn't start out life being rich, but all made a lot of money before they became president.

So our system of politics tends to produce a certain kind of man for president. He is likely to be well educated, white, acceptable to more than half the people in the country, and an active politician. No law says these must be true. These are the "unwritten qualifications" that could change at any time.

One of our traditions is that a band plays the song "Hail to the Chief" whenever the President arrives. And a true chief he must be because of the many different jobs he has to perform:

1. Chief of state - he is personally the symbol of the United States and, as such, receives important foreign visitors, makes patriotic speeches, and presents military awards to heroes, astronauts, and outstanding civilians.
2. Chief diplomat - he is responsible for our foreign relations, he appoints ambassadors, and he makes treaties.
3. Commander-in-chief - he can use U.S. forces as an instrument of his foreign policy. In other words, the armed forces back up the policy of the President.
4. Chief administrator - he is "general manager" of the world's biggest business: the U.S. government.

5. Chief legislator - only Congress can pass laws to make programs come to be, but the President suggests them in the first place. He also has the power to "veto" or say no to a bill passed by Congress. He refuses to sign it into law.

6. Chief of party - he is head of his own political party. They chose him as their candidate so he sometimes makes speeches to help local party candidates or he may appear at party money-raising events.

Review for Lessons 5 and 6

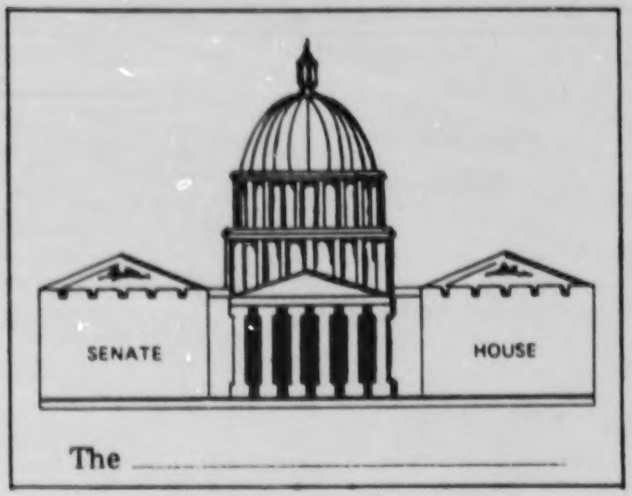

The ____________________

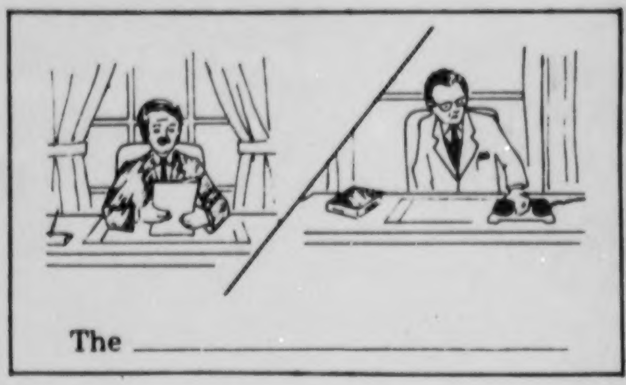

The ____________________

Checking Facts from the Lessons

Put an (X) in front of each correct statement.

____ 1. Each state has at least three senators.

____ 2. The Vice-President becomes President if the President dies.

____ 3. The President of the United States must be a natural-born citizen.

____ 4. The Vice-President can be a naturalized citizen.

____ 5. A senator must be at least thirty-five years old.

____ 6. The Constitution has three major parts, the Preamble, the Articles, and the Amendments.

____ 7. A member of the House of Representatives is elected for a four-year term.

____ 8. The Legislative Branch is called Congress.

____ 9. There are 435 members in the Senate.

____10. Senators are elected for a six-year term.

____11. All members of the Cabinet are appointed by the president.

____12. The Vice-President is the President of the Senate.

____13. There are 100 senators in the Senate.

____14. Senators must be natural born.

____15. The Executive Branch is the President and all his departments.

II. Fill in the missing words from the lessons.

1. Changes or additions to the Constitution are called ____________________.
2. The month when Congress usually begins meeting is ____________________.
3. The ________________ tells why the Constitution was written.
4. Congress meets in the ________________ Building.
5. Congress is divided into __________ parts.
6. ________________ is the city where most of our country's government is set up.
7. The ________________ Branch of government makes laws.
8. The basic law of the U.S. is written in the ____________________.
9. The seven parts of the Constitution are called the ____________________.
10. Article II in the Constitution deals with ______________________________.
11. The President's speech in January is called the ______________ address.
12. Presidential Election day is the first Tuesday in ____________ (month).
13. The President has a _____________ to keep on top of what's happening
name of group
in the thirteen departments of his executive branch.
14. The ______________ is the chief executive of the United States.
15. ________________ means "two houses."
16. Article 1 of the Constitution says that the first big branch of our country's government is the ______________________________.
17. The job of this group of people is to make __________________.
18. The Congress is divided into the ______________ and ________________.
19. Article 2 of the Constitution says that the second big branch of our country's government is the ________________________.
20. This part of our government is made up of a ________________ and a Vice-________________ plus a ________________.
21. The job of this part of our government is to ____________ out the laws.
22. The President and Vice-President keep their jobs for ___________ years.
23. The ________________ takes over if anything happens to the President.

24. The Secretary of ____________________ carries out laws that help business.

25. The _________________ runs the Justice Department.

26. _____________________ appoints men and women to be in his Cabinet.

III. Drawing Conclusions

Write Yes or No in front of each question.

_____1. Hai Chan wants to be a United States senator. She was born in Cambodia. She became a United States citizen ten years ago. She is now thirty-eight years old. She has lived in Minnesota for fifteen years. Can she be elected to the Untied States Senate?

_____2. Could Hai Chan be elected to the House of Representatives if she wanted to be?

_____3. Could Hai Chan run for the office of Vice-President of the United States?

Tổng-thống Hoa-Kỳ là người quyền-uynhất tại nước này. Hãy nghĩ đến trong chốc-lát tất cả uy-quyền của ông ta. Ngay từ năm 1787, các đại-biểu tham-dự Đại-Hội Lập-Hiến đã ưu-tư về vấn-đề nên có hay không nên có một vị Tổng-Thống. Họ vẫn còn nhớ uy-quyền qúa mạnh của Vua nước Anh, George III (George đệ tam). Họ lo-sợ về việc đặt qúa nhiều quyền-lực vào tay của một người.

Những đại-biểu khác lại lo nghĩ về chính-quyền trong khuôn-khổ các điều-luật của Liên-Bang, và biết rằng chính-quyền ấy qúa yếu, nếu không có một vị nguyên-thủ cầm đầu hành-pháp. Cả hai phe cuối cùng đã đồng-nhất quan-điểm về nguyên-tắc một nhân-vật làm tổng-thống trong 1 nhiệm-kỳ 4 năm (four-year term) do dân gián-tiếp bầu lên.

Điều 2 của Hiến-Pháp nói rằng phần trọng-đại bậc nhì của chính-phủ nước ta được gọi là Ngành Hành-Pháp (the Executive Department). Ngành Hành-Pháp gồm có một Tổng-Thống và một Phó-Tổng-Thống, với nhiều vị phụ-tá.

Tổng-Thống Hoa-Kỳ phải là một công-dân sanh ra tại Hoa-Kỳ. Ông ta phải tối thiểu là 35 tuổi tròn và hiện cư-ngụ tại Hoa-Kỳ ít nhất là 14 năm. Tổng-Thống được bầu giữ chức-vị trong một nhiệm-kỳ (term) 4 năm. Không một vị Tổng-Thống nào được bầu qúa 2 lần. Vị Phó Tổng-Thống cũng phải có đủ những điều-kiện như Tổng-Thống.

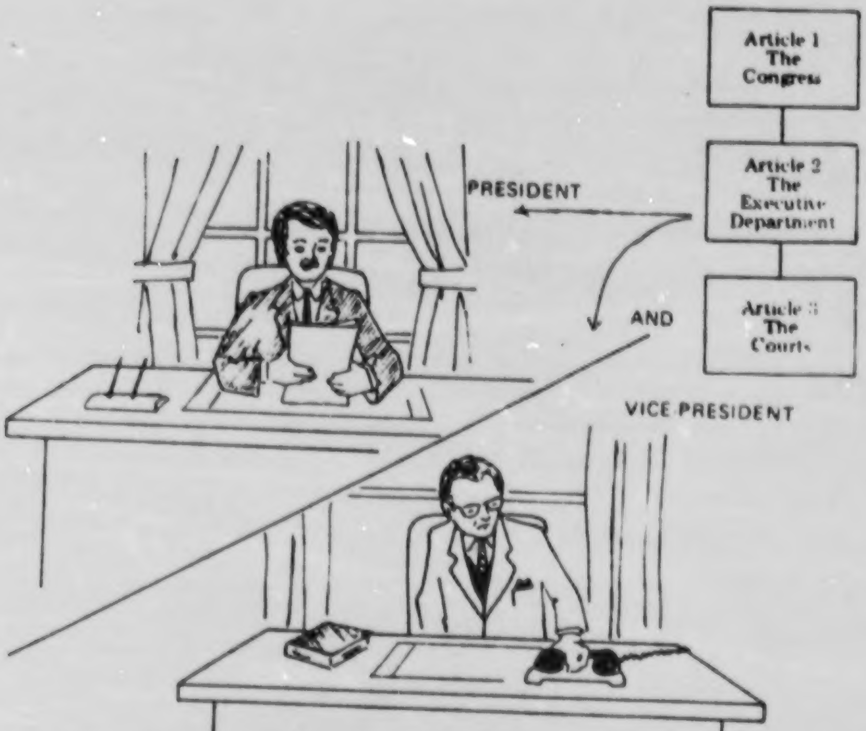

Danh-tánh (tên họ) của Tổng-Thống hiện nay là ______________________.
Phó Tổng-Thống của chúng ta là ______________________.

Nhiệm-vụ trọng-đại nhất của Tổng-Thống là phải làm thế nào để các đạo-luật do Quốc-Hội làm ra và những luật-pháp ghi trong Hiến-Pháp được thực-thi đầy-đủ. Hiến-Pháp nói rằng Tổng-Thống có "quyền hành-pháp". Điều này hàm-ngụ rằng ông ta có quyền-lực làm cho tất cả luật-pháp trong nước phải được tôn-trọng.

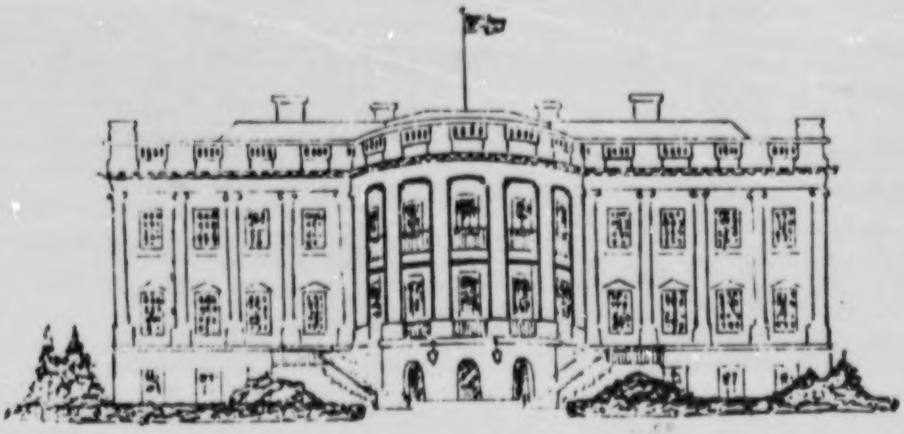

Đây là hình tòa Bạch-Ốc (Nhà Trắng). Nơi đây vị đương-kim Tổng-Thống sinh-sống và làm việc.

Công việc của Tổng-Thống thật là khó-khăn. Ông ta phải được trợ-lực. Người phụ-tá quan trọng nhất là Phó Tổng-Thống. Nếu Tổng-Thống lâm vào trường-hợp không thể chu-toàn nhiệm-vụ hoặc qua đời, thì Phó Tổng-Thống trở thành Tổng-Thống.

Ngoài việc chọn một Phó Tổng-Thống, Tổng-Thống còn chọn nhiều nhân-viên phụ-tá nữa. Thường thì các vị này được gọi là "Quốc-vụ-Khanh" (Secretaries). Mỗi quốc-vụ-**khanh** hay bộ-trưởng đảm-trách một bộ khác-biệt. Trách-nhiệm của các bộ-trưởng là phải trình cho Tổng-Thống biết xem luật-pháp đã được thực-thi đến độ nào, tốt hay xấu, tại các bộ-viện của mình. Họ cũng trình với Tổng-Thống về những đạo-luật nào cần được Quốc-Hội biên-soạn. Toàn thể các bộ-trưởng được gọi chung là Nội-các (cabinet) của Tổng-Thống. Nhân-viên trong Nội-các được Tổng-Thống bổ-nhiệm. Những vụ bổ-nhiệm này phải được Thượng-Viện chuẩn-thuận.

Một số các bộ-trưởng, những bộ-viện, và nhiệm-vụ của họ được liệt-kê trong biểu-đồ sau đây. Những chức-vụ trong Nội-các được sắp-xếp theo thứ-tự mà chúng đã được Quốc-Hội tạo-lập.

NỘI-CÁC

DANH XƯNG	BỘ-VIỆN	NHIỆM-VỤ
Ngoại Trưởng Secretary of State	Bộ Ngoại-Giao State Department	Trông coi việc thi-hành luật quốc-tế
Bộ-Trưởng Tài-Chánh Secretary of the Treasury	Bộ Tài-Chánh Treasury Department	Trông coi việc thi-hành luật-lệ thuế-vụ,đặc-trách việc đúc tiền
Bộ-Trưởng Quốc-Phòng Secretary of Defense	Bộ Quốc-Phòng Defense Department	Đảm-bảo rằng các luật-lệ liên-quan đến lục, hải & không quân được tuân-hành
Bộ-Trưởng Nội-Vụ Secretary of the Interior	Bộ Nội-Vụ Department of Interior	Trông coi về việc luật-lệ liên-quan đến đất công của chính-phủ được tuân-hành; phụ-trách Hồng-Chủng Vụ, công-viên và bảo-quản Thiên-nhiên
Bộ-Trưởng Canh-Nông Secretary of Agriculture	Bộ Canh-Nông Department of Agriculture	Thi-hành các luật-lệ trợ-lực nông-dân
Bộ-Trưởng Thương-Mại Secretary of Commerce	Bộ Thương-Mại Department of Commerce	Thi-hành luật-lệ trợ-lực giới doanh-nghiệp
Bộ-Trưởng Lao-Động Secretary of Labor	Bộ Lao-Động Labor Department	Trông coi việc thi-hành các luật-lệ trợ-giúp công-nhân
Bộ-Trưởng Y-Tế và Dịch-vụ Dân-sinh Secretary of Health and Human Services	Bộ Y-tế và Dịch-Vụ Dân-sinh Department of Health and Human Services	Thi-hành các luật-lệ giúp-đỡ người nghèo; quản-trị y-tế công-cộng và an-ninh xã-hội
Bộ-Trưởng Gia-cư và Phát-Triển Đô-thị Secretary of Housing Urban Development	Bộ Gia-cư và Phát-triển Đô-thị Department of Housing and Urban Development	Thực-thi các luật-lệ về thiết-kế đô-thị và xây-cất nhà cửa tại các đô-thị trong nước
Bộ-Trưởng Chuyển-Vận Secretary of Transportation	Bộ Chuyển-Vận Transportation Department	Thi-hành luật-lệ bảo-đảm an-ninh cho xe lửa, phi-cơ và kiều lộ
Bộ-Trưởng Năng-Lượng Secretary of Energy	Bộ Năng-Lượng Energy Department	Thi-hành luật-lệ liên-quan đến nguyên-tử-lực, bảo-vệ môi-sinh bảo-trì và an-toàn.
Bộ-Trưởng Giáo-Dục Secretary of Education	Bộ Giáo-Dục Education Department	Thi-hành luật-lệ yểm-trợ các chương trình trợ-cấp học-vụ, nghiên-cứu về giáo-dục đặc-biệt, huấn nghệ và giáo-dục thành-niên

Tính đến ngày 1 tháng Giêng, 1984, chỉ có 8 phụ-nữ và 4 người da đen đã phục-vụ trong Nội-Các. Franklin Roosevelt đã bổ-nhiệm phụ-nữ đầu tiên, tên Frances Perkins, vào chuc-vụ Bộ-Trưởng Lao-Động từ 1933 đến 1945. Lyndon Johnson đã bổ-nhiệm người da đen đầu-tiên là Bộ-Trưởng Gia-Cư và Phát-Triển Đô-Thị, năm 1966. Tên ông ấy là Robert C. Weaver. Trong số người được bổ-nhiệm vào Nội-Các đầu tiên của Ronald Reagan vào năm 1981 có một người da đen tên là Samuel Pierce, giữ chức Bộ-Trưởng Y-tế và Dân-Sinh. Mãi cho đến năm 1983 vị Tổng-Thống này mới bổ-nhiệm hai phụ-nữ: Elisabeth Dole, giữ chức Bộ-Trưởng Chuyên-Vận, và Margaret Hecker, chức-vụ Bộ-Trưởng Y-tế và Dân-sinh.

Tổng-Thống được gọi là Trưởng ngành Hành-Pháp của Hoa-Kỳ. Ông ta được bầu lên do các đại-diện cử-tri trong một cuộc tuyển-cử Tổng-Thống. Mỗi tiểu-bang có bao nhiêu Thượng-Nghị-Sĩ và Dân-Biểu thì có bấy nhiêu đại-diện cử-tri (electors). Khi các cử-tri đi bầu Tổng-Thống, thật ra họ bầu cho một nhóm đại-diện cử-tri, các đại-diện cử-tri này sẽ chọn tổng-thống. Khi tái nhóm vào tháng giêng sau cuộc bầu-cử tháng 11 (November), Quốc-Hội đếm phiếu bầu của các đại-diện cử-tri. Ứng-cử-viên nào chiếm được số lớn nhất các phiếu bầu do các đại-diện cử-tri sẽ trở thành Tổng-Thống. Người này phải có được qúa bán (già một nửa) số phiếu của tất cả cử-tri đoàn. Số qúa bán này được gọi là đa số thường. Vị Phó Tổng-Thống cũng được bầu cùng một lối ấy.

Bốn mươi (40) vị Tổng-Thống Hoa-Kỳ đã được bầu lên kể từ ngày thâu-hồi độc-lập năm 1776. Sau đây là danh-sách các vị ấy:

1. George Washington
2. John Adams
3. Thomas Jefferson
4. James Madison
5. James Monroe
6. John Q. Adams
7. Andrew Jackson
8. Martin Van Buren
9. William H. Harrison
10. John Tyler
11. James Polk
12. Zachary Taylor
13. Millard Fillmore
14. Franklin Pierce
15. James Buchanan
16. Abraham Lincoln
17. Andrew Johnson
18. Ulysses S. Grant
19. Rutherford B. Hayes
20. James A. Garfield
21. Chester A. Arthur
22. Grover Cleveland
23. Benjamin Harrison
24. Grover Cleveland
25. William McKinley
26. Theodore Roosevelt
27. William H. Taft
28. Woodrow Wilson
29. Warren G. Harding
30. Calvin Coolidge
31. Herbert Hoover
32. Franklin D. Roosevelt
33. Harry S. Truman
34. Dwight D. Eisenhower
35. John F. Kennedy
36. Lyndon B. Johnson
37. Richard M. Nixon
38. Gerald R. Ford
39. James E. Carter, Jr.
40. Ronald Reagan

Mỗi người trong số được liệt-kê trên danh-sách đều là đàn ông. Mỗi người đều là dân da trắng. Mỗi người - cho đến John F. Kennedy - đều theo đạo Tin-Lành (Protestant). Có thể rằng một phụ-nữ, một dân da đỏ, một người Do-Thái hoặc người Mễ-Tây-Cơ sanh-trưởng tại Mỹ sẽ trở thành tổng-thống, nhưng việc ấy còn lâu. Đó là một điều phức-tạp, nhưng lý-do chính là vì tổng-thống phải là người khả dĩ lôi-cuốn được (quá nửa tổng-số) nhân-dân. Một số ít người cho rằng một ứng-cử-viên nguồn -gốc thiểu-số sẽ không thu-hút được một đa số như vậy.

Một đảng chính-trị không hẳn là phải đề-cử đảng-viên hoàn-hảo nhất ra ứng-cử tổng-thống. Đảng đề-cử người mà đảng tin là có khả-năng thắng cử. Đó là ý-nghĩa của chính-trị.

Hầu hết các vị tổng-thống đã xuất thân là luật sư. Một số đã là Thống-đốc Tiểu-bang, thành-viên Nội-các, hoặc thành-viên Quốc-Hội. Một số đã là giáo-chức trước khi bước chân vào chính-trường. Mười vị tổng-thống đã là các cấp chỉ-huy quân-đội.

Ít khi tổng-thống thuộc giới nghèo. Hiện nay muốn ra ứng-cử tổng-thống phải tốn nhiều tiền của. Lyndon Johnson, Richard Nixon và Ronald Reagan đã không bước vào đời với tiền rừng bạc bể, nhưng cả ba đã làm ra nhiều tiền trước khi trở thành tổng-thống.

Ấy vậy, hệ-thống chính-trị của chúng ta có xu-hướng sản-xuất ra một loại người nào đó để trở thành tổng-thống. Đại-khái, y là người học-vấn cao, dân da trắng, có thể được quá nửa tổng-số dân-chúng trong nước chấp-nhận, và là một chính-trị-gia linh-hoạt. Không có đạo-luật nào nói rằng những điều ấy là đích-thực. Đó chỉ là những "tiêu-chuẩn hay tư-cách bất thành văn" khả-dĩ thay đổi bất cứ lúc nào.

Một trong những truyền-thống của chúng ta là mỗi khi tổng-thống đến, ban nhạc trổi bài "Hail to the Chief"(Hoan-hô Lãnh-tụ). Trên thực-tế, tổng-thống phải là một lãnh-tụ thật sự vì lý-do công-vụ đa-đoan mà tổng-thống phải chu-toàn:

1. Nguyên-thủ quốc-gia - Tổng-Thống chính là biểu-tượng của Hợp-Chủng-Quốc Hoa-Kỳ, và với tư-cách ấy, tiếp-rước các vị quan-khách quan-trọng, đọc các bài diễn-văn dung-chứa tinh-thần yêu nước, và trao tặng những phần thưởng quân sự cho các vị anh hùng, các phi-hành-gia không-gian, và những viên-chức dân sự lỗi-lạc.

2. Chỉ-huy-trưởng Ngoại-Giao - Tổng-Thống chịu trách-nhiệm về các liên-lạc ngoại-giao, bổ-nhiệm sứ-thần, và ký-kết các hiệp-ước.

3. Tổng Tư-Lệnh quân-lực - tổng-thống có quyền xử-dụng quân-lực Hoa-Kỳ làm phương-tiện cho chính-sách đối-ngoại. Nói cách khác, quân-lực yểm-trợ chính-sách của tổng-thống.

4. Trưởng ngành hành-chánh - tổng-thống là "Tổng Quản-Đốc" của doanh-nghiệp vĩ-đại nhất trên hoàn-vũ: Chính-phủ Hoa-Kỳ.

5. Trưởng ngành lập-pháp - chỉ có Quốc-Hội mới có quyền thông qua các luật-lệ khả dĩ làm cho các chương-trình được thể-hiện, thế nhưng, khởi đầu thì chính tổng-thống là người gợi ý. Tổng-Thống cũng còn có quyền phủ-quyết (veto), nghĩa là bác-bỏ một dự-luật đã được Quốc-Hội thông qua. Tổng-thống chỉ việc từ-chối không ký là dự-luật sẽ bất thành luật.

6. Lãnh-tụ đảng - Tổng-thống cầm đầu chính đảng của mình. Các đảng viên đã chọn tổng-thống làm ứng-cử-viên của họ, và vì vậy, đôi khi tổng-thống đọc diễn-văn để giúp đỡ các ứng-cử-viên của đảng tại địa-phương, hoặc giả là tổng-thống có thể thân-hành đến dự các cuộc hội-họp có mục-đích gây ngân-quỹ cho đảng.

Ôn tập Học-sinh làm bài kiểm văn hoàn toàn bằng tiếng Mỹ. Phải học kỹ và ghi nhớ các chi-tiết cốt-yếu trong bài thì mới làm được mỹ-mãn.

Lesson 7

THE CONSTITUTION - ARTICLE 3

The Courts

The third big part of our country's government is made up of the Courts

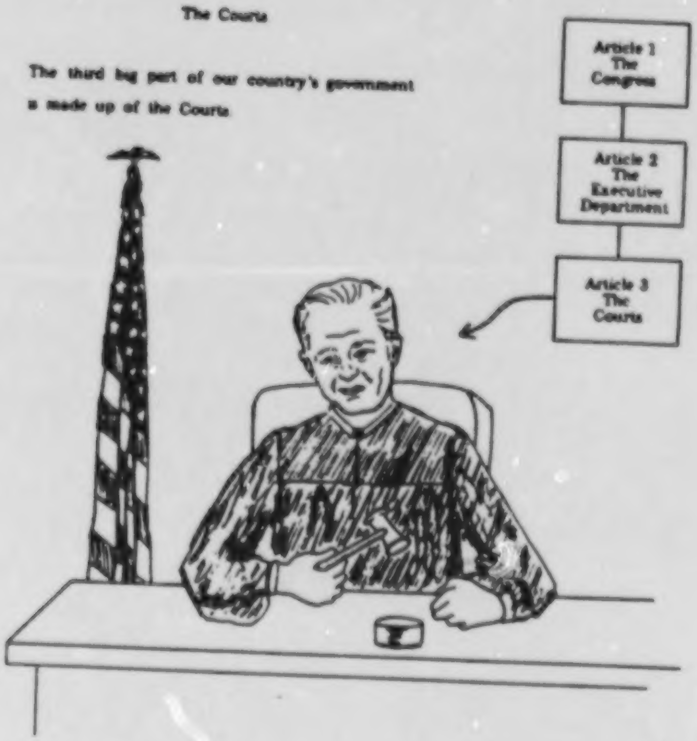
Article 1
The Congress
Article 2
The Executive Department
Article 3
The Courts

So far we've talked about two of the three main branches of government - the executive and the legislative. Article 3 of the Constitution says that the third big part of our country's government will be the judicial branch - the federal courts. Each of the three branches has certain powers. But the power would be divided so that no one branch would have too much power. Each branch would "check" or balance the power of the other two.

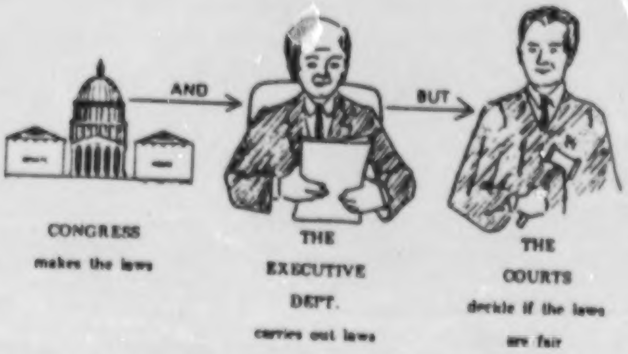
AND
BUT
CONGRESS
makes the laws
THE
EXECUTIVE
DEPT.
carries out laws
THE
COURTS
decide if the laws
are fair

Their main jobs are as follows:

--Congress's job (Legislative Branch) is to make laws.

--The President's job (Executive Branch) is to give national leadership and to enforce laws.

--The Courts' job (Judicial Branch) is to interpret the laws to see if they are fair and if they do not go against any law written in the Constitution.

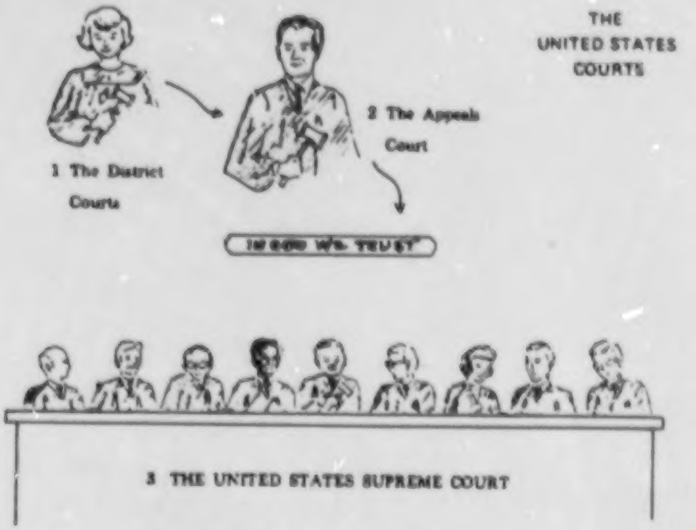
THE
UNITED STATES
COURTS
1 The District Courts
2 The Appeals Court
"IN GOD WE TRUST"
3 THE UNITED STATES SUPREME COURT

If 5 Justices say that a law goes against something in the Constitution, the law is thrown out!

There are three different kinds of United States Courts: the District Courts, the Courts of Appeal and the Supreme Court.

If someone feels a law is unfair, he can find out by using these three courts.

First, he goes to the United States District Court in his state. Every state has such a court. If he disagrees with the decision of that District Court, he can go to the second higher court called the United States Court of Appeals. If, again, he is not happy with their decision, he might go to the most powerful court in our nation - the United States Supreme Court. What this court says about a law is final.

However, as indicated earlier, if a person is not satisfied with the outcome of his case in a federal district court, he can appeal the decision to a higher court. That court is called a court of appeals. It listens to such appeals and may decide the lower court's decision was correct. Or it may reverse the decision. That means it may rule in favor of the person who made the appeal. All this is called "appellate jurisdiction." It means simply that the courts are concerned with appeals from lower courts.

There are eleven (11) courts of appeals. Most appeals from federal cases stop there. But one final court of appeal does remain: The Supreme Court.

Almost all of the Supreme Court's work is "appellate" (appeals from lower district courts and courts of appeals) It can also rule on whether or not acts of Congress or actions of the President are constitutional. The Supreme Court may also rule a law unconstitutional. Because the decision of the Supreme Court is supreme - the final word - it can be changed in only two ways:

1. by the Supreme Court's later reversing its own decision
2. by Constitutional amendment

How the Supreme Court Works

A majority (more than half) of justices decides a case. So the decision may be 5-4, 6-3, 7-2, 8-1, or 9-0(unanimous).

One justice writes the "opinion of the court." This opinion gives the reasons for the decision and explains just what the justices thought.

No Supreme Court Justice has ever been removed from the Court for wrongdoing. Only one was impeached, or accused, but he was found not guilty. Nevertheless, Congress still has the power to remove a justice.

The Supreme Court meets for public sessions four days a week, October through June. At this time lawyers present their cases and then the Court delivers its decisions.

Before these public sessions, the justices have read thousands of pages of court records from lower courts and have read written arguments from the lawyers. Then after the lawyers sum up the cases in court, the justices vote.

The Supreme Court is made up of nine judges called "Justices." There is a chief justice and eight associate justices. Each is chosen by the President and each keeps the job for as long as he or she wishes. They all work in the Supreme Court Building.

Before these nine Supreme Court Justices decide if a law is fair, they first see if the law goes against anything written in the Constitution. If five (5) of the nine (9) Justices vote that the law goes against the Constitution, the law is thrown out.

-The Federal Court System-

The writers of the Constitution mentioned specifically only the Supreme Court and left up to Congress the job of creating "lesser courts." These lesser courts would have less power than the Supreme Court. The Constitution also said that the lesser courts should have certain kinds of judicial power. This judicial power is called jurisdiction. It is the power to hear and judge cases. The federal courts have judicial power over the following:

a. cases involving the Constitution or federal laws
b. cases involving two or more states
c. cases in which the United States agrees to be involved

The President appoints all federal judges. The Senate confirms all of his appointments. Federal judges serve for life, but they can be impeached for bad behavior. Only four have ever been impeached or removed from office.

In addition to the Supreme Court, the United States has two other major kinds of federal courts:

a. District Courts
b. Courts of Appeals

There are 89 federal district courts. Each state has at least one. Some states have more. All federal cases begin in the district courts. These district courts might listen to such cases as tax fraud, car theft (if the car crossed state lines), civil rights cases, and disputes involving any federal law.

Thus, the power of the Supreme Court is tremendous. The way it interprets the Constitution affects everyone. This power generally is called judicial review. It means the Courts have the power to review laws of Congress and the states and also the acts of the President as they apply to the Constitution. About 3,000 cases come before the Court each year but perhaps only one in ten is selected for review. Those are the cases that involve basic questions of interpretation of the Constitution.

Remember that the decisions of the Supreme Court are final. No other court can overrule the Supreme Court.

Together, the judicial, executive, and legislative branches form the federal government. The three branches work together - and sometimes against each other. Each checks and balances the other two.

Miranda Warning

1. You have the right to remain silent.
2. Anything you say can be used against you in a court of law.
3. You have the right to talk to a lawyer and to have him present with you while you are being questioned.
4. If you cannot afford to hire a lawyer, one will be appointed to represent you before any questioning, if you want one.
5. You have the right to stop answering questions or giving a statement anytime you wish, and you do not have to give a reason. You also have the right to demand a lawyer during the giving of a statement or the answering of questions and may stop until he arrives. If you cannot afford a lawyer, one will be appointed to represent you.

The Miranda rulings set forth the constitutional rights of suspects. In 1966, the Supreme Court ruled that the police must tell a suspect of his rights before questioning him or her. The Court made this ruling in its review of the case of *Miranda v. Arizona.*

ORGANIZATION OF THE UNITED STATES GOVERNMENT

BRANCH	MEMBERS	HOW CHOSEN	TERM	POWERS
LEGISLATIVE (Congress)	SENATE Two Senators from each state	State Election	6 years	Writes new laws Sets federal taxes Approves Presidential appointments Overrules Presidential vetoes Approves treaties Declares war Impeaches a President
	HOUSE OF REPRESENTATIVES Number of Representatives varies according to state population	State Election	2 years	
EXECUTIVE	PRESIDENT	National Election	4 years	Enforces federal laws Appoints and removes high federal officials Commands the armed forces Conducts foreign affairs Recommends laws to Congress Approves or vetoes new laws
	EXECUTIVE DEPARTMENTS	Presidential Appointment	no set term	Conducts the administration of the national government
	INDEPENDENT AGENCIES	Presidential Appointment	no set term	Oversees government regulations
JUDICIAL	SUPREME COURT Nine Justices	Presidential Appointment	life	Interprets laws according to the Constitution May declare actions of the Executive and Legislative branches unconstitutional
	LOWER FEDERAL COURTS	Presidential Appointment	life	Decides cases that involve the Constitution and federal laws

Lesson 7 Review - Article 3, The Courts

ARTICLE 3

The United States Courts

Main job: ______________________________

1. Using what you have learned about the United States Courts, fill in the missing words.

   a. There are ____________ different kinds of United States Courts.

   b. There is a ____________ court in every state.

   c. The most powerful Court in our country is the ____________ Court.

   d. The United States Supreme Court has 9 ____________.

   e. Before a law is thrown out, ____________ Justices must vote against it.

2. Pretend that Congress passed a law that said that no American could travel from one state to another. You do not think this is a fair law .

   a. Put a 1 by the court you could go to first;

   b. Put a 2 by the court you could go to second;

   c. Put a 3 by the last court you could go to.

   _____ United States Supreme Court
   _____ United States District Court
   _____ United States Court of Appeals

3. You are one of nine Supreme Court Justices. Read each law below and write "yes" if you think it is fair. Write "no" if you think it is not fair. Remember that if any of the laws below go against something

written in the Constitution, you must vote "no."

Laws Made by Congress — Your Vote

a. Senators and Representatives will not be elected by the voters a.________

b. The President will make all the laws b.________

c. Senators shall keep their jobs for no longer than six years c.________

d. Before a bill becomes a law, only the Senate has to vote on it d.________

e. The President can use his executive power to carry out the laws e.________

f. The Secretary of State will take over if anything happens to the President f.________

g. The Courts will have the power to decide if laws are fair g.________

h. The President has the executive power to declare war h.________

i. The Vice-President is chosen by the President i.________

j. The Congress will carry out the laws j.________

4. Government Job Time-Line

The Constitution gives every job in the three branches of government a different term of office. How many years will each of these people have his or her job?

Draw an arrow from the line under "Date Elected or Appointed" to the correct number of years. The first one is done for you.

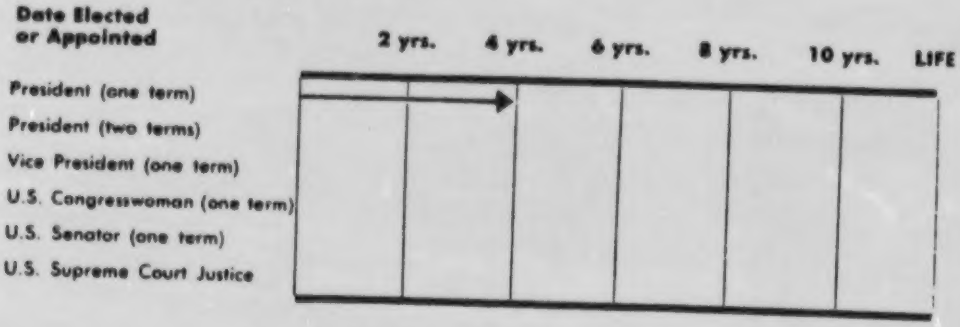
Date Elected or Appointed
2 yrs.
4 yrs.
6 yrs.
8 yrs.
10 yrs.
LIFE
President (one term)
President (two terms)
Vice President (one term)
U.S. Congresswoman (one term)
U.S. Senator (one term)
U.S. Supreme Court Justice

Now write your answers to these questions.

Who has the shortest term of office? ____________________

Who has the longest term of office? ____________________

5. Circle the word that makes each sentence true.

a. The Supreme Court (can/cannot) judge the laws Congress makes.

b. The Supreme Court (can/cannot) be elected by citizens.

c. The Supreme Court (can/cannot) judge acts of the President.

d. The Supreme Court Justice (can/cannot) be a judge for the rest of his or her life.

e. The Supreme Court (can/cannot) judge certain laws to be unconstitutional.

6. Matching: Draw a line from the words under Column A to the words under Column B that mean the same thing.

Column A	Column B
interpret	against the Constitution
Justice	how many Justices the Supreme Court has
Judicial Brnach	judge
unconstitutional	Supreme Court
nine	tell the meaning of

Bài 7 Hiến-Pháp - Điều 3

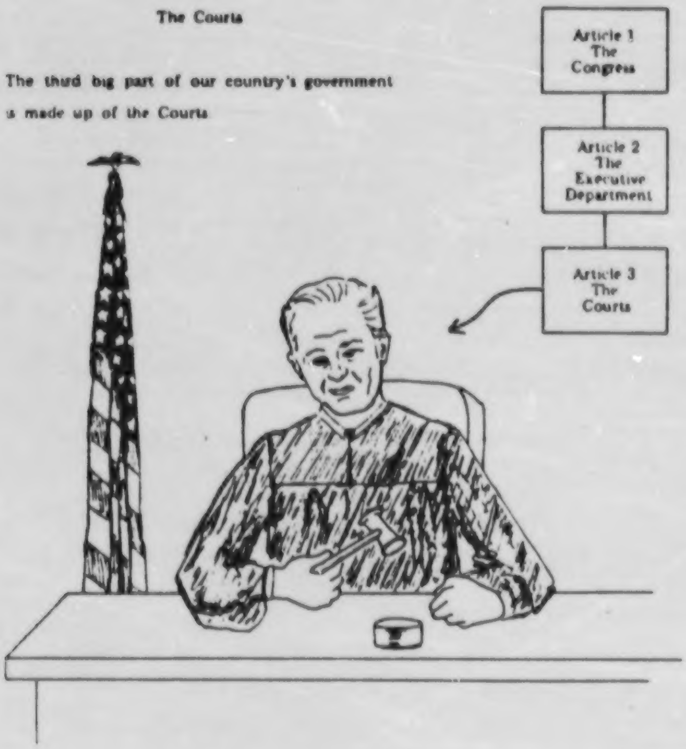
The Courts
The third big part of our country's government is made up of the Courts
Article 1 The Congress
Article 2 The Executive Department
Article 3 The Courts

Đến đây, chúng ta đã đề-cập đến hai trong ba ngành quan-yếu của chính-phủ - Hành-Pháp và Lập-pháp. Điều 3 của Hiến-Pháp nói rằng phần trọng-đại thứ ba của chính-phủ ta là ngành Tư-Pháp (judicial) - các tòa-án liên-bang. Mỗi ngành trong số 3 ngành này có một số quyền-lực nào đó. Nhưng quyền-lực phải được chia xẻ để không một ngành nào khả-dĩ có qúa nhiều quyền. Mỗi ngành nên chế bớt hoặc làm quân-bình quyền-hành của hai ngành kia.

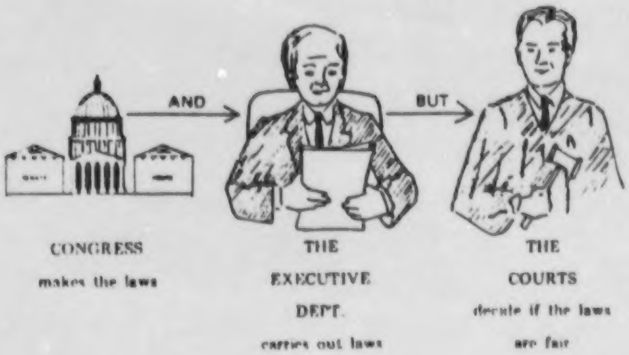
AND
BUT
CONGRESS
makes the laws
THE
EXECUTIVE
DEPT.
carries out laws
THE
COURTS
decide if the laws
are fair

Công việc chính của họ là:

--Công việc của Quốc-Hội (Lập-Pháp) là làm luật.

--Công việc của Tổng-Thống (Hành-Chánh) là lãnh-đạo toàn dân và thực-thi luật-pháp.

--Công việc của các Tòa-án (Tư-Pháp) là diễn-dịch luật-pháp để biết có được công-bằng không và có đi ngược lại với luật-lệ nào đã ghi trong Hiến-Pháp hay không.

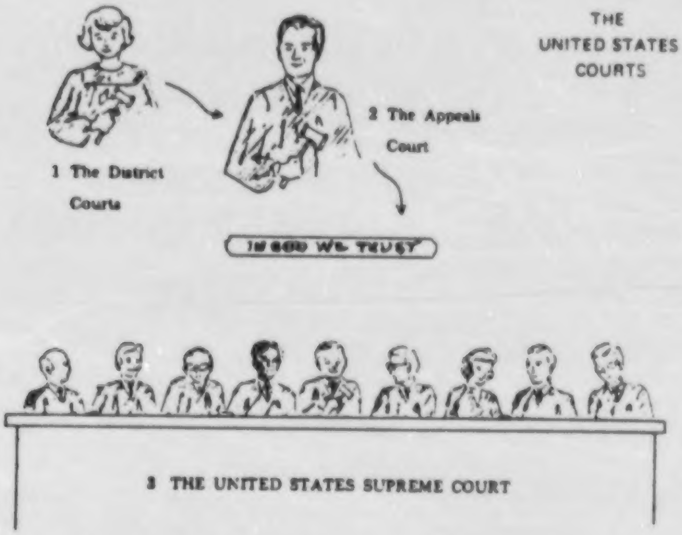

Nếu 5 vị chánh-thẩm cho rằng một đạo-luật nào đó phản lại một điều gì trong Hiến-Pháp, luật ấy sẽ bị loại ra ngay.

Có 3 loại tòa-án khác-biệt tại Hoa-Kỳ: tòa-án cấp Quận, tòa Phá-án (Court of Appeal) và tòa Thượng-Thẩm (Supreme Court).

Nếu có một ai cảm thấy rằng một đạo-luật nào không được công-minh, thì y có thể tìm-hiểu rõ ngọn-ngành bằng cách xử-dụng cả 3 tòa-án nói trên.

Trước tiên, y tìm đến tòa-án cấp Quận (District Court) tại tiểu-bang của y. Tiểu-bang nào cũng có tòa-án loại này. Nếu y không vừa ý với quyết-định của tòa cấp Quận, thì y có thể lên tòa trên, tức là tòa Phá-Án của Hoa-Kỳ. Lần này, nếu y cũng vẫn chưa hài lòng, thì y có thể lên đến tòa-án có quyền-lực cao nhất của quốc-dân ta - ấy là Tối-Cao Pháp-Viện Hoa-Kỳ (U.S. Supreme Court). Phán-quyết của tòa này về một đạo-luật có tính-chất chung-thẩm (final; nghĩa là không còn tòa nào nữa để mà tiếp-tục khiếu-nại).

Tuy nhiên, như đã có nói rõ trước đây, nếu có một ai không vừa ý với kết qủa vụ-án của mình tại một tòa-án cấp Quận, trong hệ-thống pháp-lý liên-bang, đương-sự có quyền kháng-án tại một tòa-án cao-cấp hơn. Tòa-án ấy được gọi là tòa phá-án (sát nghĩa, là tòa khiếu-oan, tòa kháng-án do chữ appeal có nghĩa kêu lớn lên để xin xử lại, trong danh-từ court of appeals). Tòa này nghe trình-bày về vụ-án và có thể quyết-định rằng sự phân-xử của tòa dưới là xác-đáng. Hoặc giả là tòa này lật ngược lại phán-quyết của tòa dưới. Thế có nghĩa là tòa này khả-dĩ xử thuận-lợi cho kẻ kháng-án. Hệ-thống này được gọi là "phán-quyền đối-kháng"(appellate jurisdiction). Nói cho dễ hiểu, những tòa-án loại này chú-trọng đến các vụ kháng-án từ các tòa dưới đưa lên.

Có tất cả 13 tòa phá-án. Hầu hết các vụ kháng-án trong hệ-thống tố-tụng liên-bang chấm-dứt tại đây. Thế nhưng lại còn một tòa phá-án cuối-cùng: ấy là Tối-Cao Pháp-Viện (the Supreme Court).

Hầu như tất cả công việc của Tối-Cao Pháp-Viện là "thẩm-duyệt"(appellate) - nghĩa là duyệt-xét và xử lại những vụ kháng-án (appeals) từ các tòa cấp Quận và những tòa phá-án - thế nhưng pháp-viện này cũng còn phán-xét về các hành-vi của Quốc-Hội hoặc các hoạt-động của Tổng-Thống xem có hợp-hiến (constitutional) hay không. Tối-Cao Pháp-Viện còn có thể phán-xét rằng một đạo-luật nào đó là bất-hợp-hiến (unconstitutional). Vì lý-do rằng phán quyết của Tối-Cao-Pháp-Viện có uy-quyền cao nhất - tiếng nói cuối-cùng - cho nên phán-quyết ấy chỉ có thể thay-đổi bằng 2 cách:

1. Tối-Cao Pháp-Viện sau này quyết-định ngược lại với phán-quyết của chính nó trước kia.
2. Tu-chính lại Hiến-Pháp.

Phương-cách làm việc của Tối-Cao Pháp-Viện

Một đa số quá bán (more than half) các thượng-thẩm-phán (justices)quyết-định về một vụ. Do đó, phán-quyết có thể là 5-4, 6-3, 7-2, 8-1, hoặc 9-0(toàn viện nhất-trí; unanimous).

Xong rồi, một thượng-thẩm-phán viết một bản văn gọi là "ý-kiến của tòa" (opinion of the court). Bản ý-kiến ấy cho biết những lý-do đưa đến quyết-định ấy và giải-thích những gì các thượng-thẩm-phán đã nghĩ về nội-vụ.

Chưa bao giờ có một thượng-thẩm-phán phải rời chức-vụ vì làm điều sai quấy. Chỉ có một vị bị tố-giác (impeached), nhưng rồi được xét thấy vô tội. Tuy-nhiên, Quốc-Hội vẫn có quyền cất chức một thượng-thẩm-phán.

Tối-cao Pháp-Viện đăng-đường bốn ngày mỗi tuần, từ tháng Mười đến cuối tháng Sáu. Trong khoảng thời-gian ấy các luật-sư trình-bày các vụ tranh-tụng và Pháp-Viện đưa ra phán-quyết.

Trước khi đăng-đường xét-xử minh-thị, các thượng-thẩm-phán đã phải đọc hàng ngàn trang pháp-đình ký-lục của các tòa dưới và đã phải xem-xét các biện-trạng do các luật-sư xuất-trình. Đoạn rồi, sau khi các luật-sư kết-biện nội-vụ trước Tòa, các thượng-thẩm-phán đầu phiếu.

Tối-Cao Pháp-Viện gồm có 9 chánh-án gọi là Thượng-Thẩm-Phán (Justices). Có một vị Trưởng Thượng-Thẩm và tám đồng-vị Thượng-Thẩm-Phán. Mỗi vị đã được Tổng-Thống Hoa-Kỳ tuyển-dụng, và mỗi vị sẽ tại chức cho đến khi nào muốn rời khỏi nhiệm sở. Tất cả các vị này đều làm việc tại Tòa Tối-Cao Pháp-Viện.

Trước khi 9 vị Thượng-Thẩm-Phán của Tối-cao Pháp-Viện quyết-định về tính-chất công-bằng của một đạo-luật,họ phải xét kỹ xem đạo-luật ấy có đi ngược lại những điều đã ghi trong Hiến-Pháp không. Nếu năm (5) trong số chín (9) vị thượng-thẩm-phán bầu phiếu rằng đạo-luật ấy đi ngược lại Hiến-Pháp, thì đạo-luật liền bị loại-bỏ.

-Hệ-Thống Pháp-Đình Liên-Bang-

Các tác-giả của Hiến-Pháp chỉ đặc-biệt đề-cập đến Tối-Cao Pháp-Viện, và dành cho Quốc-Hội công việc tạo-dựng các"tòa-án thứ-cấp". Các tòa thứ-cấp có ít quyền hơn Tối-cao Pháp-viện. Hiến-Pháp cũng còn nói rằng các tòa thứ-cấp phải có một số quyền-hạn tư-pháp (judicial power). Quyền-hạn tư-pháp ấy được gọi là phán-quyền (jurisdiction). Đó là quyền nghe và xét-xử các vụ-án. Các tòa-án liên-bang có thẩm-quyền tư-pháp về các vụ tố-tụng sau đây:

a. những vụ liên-quan đến Hiến-Pháp hoặc luật-pháp liên-bang
b. những vụ liên-quan đến hai hoặc nhiều tiểu-bang
c. những vụ mà Hoa-Kỳ đồng-ý liên-hệ đến

Tổng-Thống bổ-dụng tất cả các chánh-án liên-bang. Thượng-viện chuẩn-thuận các cuộc bổ-dụng này. Các vị chánh-án liên-bang phục-vụ suốt đời, nhưng họ cũng có thể bị tố-giác vì hành-vi bất-đang. Cho đến nay, chỉ có 4 vị đã bị tố-giác hoặc cách-chức.

Ngoài Tối-cao Pháp-viện ra, Hoa-Kỳ còn có hai loại pháp-đình liên-bang quan-trọng khác:

a. Tòa-án cấp Quận
b. Tòa Phá-án

Có tất cả 89 tòa-án liên-bang cấp Quận. Mỗi tiểu-bang có ít nhất là một tòa như vậy. Một số tiểu-bang có nhiều hơn. Tất cả các vụ-án liên-bang bắt đầu tại các tòa cấp Quận khả-dĩ nghe và xử các vụ án lậu thuế, trộm xe (nếu xe sau khi bị đánh cắp đã vượt ranh-giới tiểu-bang), các vụ dân-quyền, hoặc các vụ tranh-tụng liên-hệ đến luật-pháp liên-bang.

Như vậy, quyền-lực của Tối-cao Pháp-viện thật là lớn-lao. Đường-lối mà Pháp-viện này giải-thích Hiến-Pháp ảnh-hưởng đến tất cả mọi người. Quyền-lực này thường được gọi là quyền phúc-duyệt tư-pháp (judicial review). Có nghĩa là các Tòa-án có quyền duyệt-xét các đạo-luậtcủa Quốc-Hội và của các tiểu-bang , và ngay cả các hành-động của Tổng-Thống trong lúc các tòa áp-dụng Hiến-Pháp. Độ 3,000 vụ đã được đưa ra trước Tối-cao Pháp-viện hằng năm, nhưng hầu như trong mười vụ chỉ có một vụ được chọn để duyệt-xét. Các vụ được duyệt-xét là những vụ liên-hệ đến những vấn-đề căn-bản trong sự việc giải-thích Hiến-Pháp.

Phải nhớ rõ rằng các phán-quyết của Tối-cao Pháp-viện có tính-chất chung thẩm. Không một tòa-án nào có thể khước-bác Tối-cao Pháp-viện.

Tất cả 3 ngành tư-pháp, hành-pháp, và lập-pháp lập-thành chính-phủ liên-bang. Ba ngành này cũng cộng-tác - và đôi khi chống-đối với nhau. Mỗi ngành duyệt-xét và quân-bình hóa hai ngành kia.

Lời Cảnh-Cáo Miranda

1. Bạn có quyền giữ yên-lặng.
2. Bất cứ điều gì bạn nói ra có thể bị sử-dụng để chống lại bạn trước tòa-án.
3. Bạn có quyền nói với một luật-sư và yêu-cầu luật-sư hiện-diện cùng bạn khi bạn bị thẩm-vấn.
4. Nếu bạn không thể thuê luật-sư, một luật-sư sẽ được chỉ-định để đại-diện bạn trước mọi cuộc thẩm-vấn, nếu bạn muốn.
5. Bạn có quyền chấm-dứt việc trả lời các câu hỏi hoặc chấm-dứt lời khai bất cứ lúc nào bạn muốn, và bạn không cần phải cho biết lý-do. Bạn cũng có quyền yêu-cầu phải có một luật-sư hiện-diện khi bạn khai báo điều gì hoặc trả lời các câu hỏi, và ngừng lại chờ cho đến khi luật-sư tới nơi. Nếu bạn không đủ tiền thuê luật-sư, một luật-sư sẽ được chỉ-định để đại-diện cho bạn.

Phán-quyết Miranda đề-cao quyền-lợi hợp-hiến của kẻ bị tình-nghi. Năm 1966, Tối-cao Pháp-viện phán-quyết rằng cảnh-sát phải báo cho nghi-can (suspect) biết những quyền-lợi của y trước khi thẩm-cung. Pháp-viện đã đưa ra phán-quyết này khi phúc-thẩm vụ Miranda chống tiểu-bang Arizona.

SƠ-ĐỒ TỔ-CHỨC CHÍNH-PHỦ HOA-KỲ

NGÀNH	THÀNH-VIÊN	CÁCH TUYỂN-CHỌN	NHIỆM-KỲ	QUYỀN-HÀNH
LẬP-PHÁP	THƯỢNG-VIỆN Mỗi tiểu-bang có 2 Thượng Nghị-sĩ	Tuyển-cử cấp Tiểu-Bang	6 năm	Làm luật mới. Định thuế liên-bang. Chuẩn thuận các vụ bổ-nhiệm do Tổng-Thống. Khước-bác phủ-quyết của Tổng-Thống. Phê-chuẩn hiệp-ước. Tuyên-chiến. Tố-giác (một)Tổng-Thống.
	HẠ-VIỆN Số Dân-biểu tùy-thuộc vào dân-số của tiểu-bang	Tuyển-cử cấp tiểu-bang	2 năm	
HÀNH-PHÁP	TỔNG-THỐNG	Tuyển-cử, toàn quốc	4 năm	Thực-thi luật liên-bang. Bổ-dụng và cách-chức công-chức cao-cấp liên-bang. Chỉ-huy quân-lực. Lãnh-đạo việc ngoại-giao. Khuyến-cáo các sắc-luật với Quốc-Hội. Chuẩn-phê hoặc phủ-quyết các luật mới.
	Các Bộ-Viện Hành-Pháp	Tổng-Thống bổ-dụng	không hạn-kỳ	Điều-hành công việc hành-chánh trong toàn quốc.
	Các cơ-quan Độc-lập	Tổng-Thống bổ-dụng	không hạn-kỳ	Đôn-đốc việc áp-dụng luật-lệ của chính-phủ.
TƯ-PHÁP	TỐI-CAO PHÁP-VIỆN 9 Thượng Thẩm-Phán	Tổng-Thống bổ-nhiệm	suốt đời	Giải-thích luật căn-cứ theo Hiến-Pháp. Có thể công-bố rằng những hành-động của Hành-pháp và Lập-pháp là bất hợp-hiến.
	CÁC TÒA THỨ-CẤP LIÊN-BANG	Tổng-Thống bổ-nhiệm	suốt đời	Phán-quyết những vụ liên quan đến Hiến-Pháp và luật-pháp liên-bang.

Lesson 8 The Constitution - Article 4

Articles 1, 2, and 3 tell how the government of the whole country is set up. America, however, is made up of fifty (50) separate parts called "states." These states work together to make up the "united" states.

The first three Articles said very little about the rights of the fifty states. They also said very little about how the states should treat each other.

Article 4 of the United States Constitution is about the states. It tells (1) the rights of each state; and (2) the way states should treat each other.

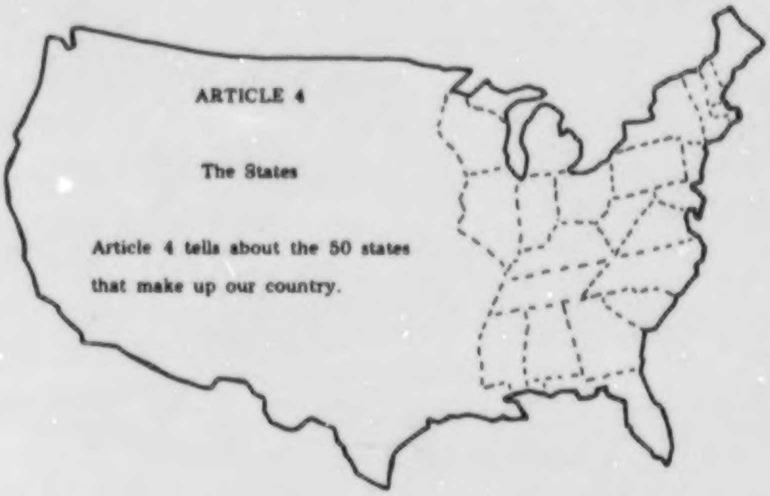
ARTICLE 4
The States
Article 4 tells about the 50 states
that make up our country.

The Rights of Each State

The rules and laws for our whole country are called our "federal" government. Article 4 says that each state can make its own rules and laws. This means that each state has the right to set up its own "state" government. Article 4 says that each state's government has to be like the government of our whole country. And no state law or rule can go against any federal rule or law. The following chart will help you understand how state governments are set up like the federal government of our whole country.

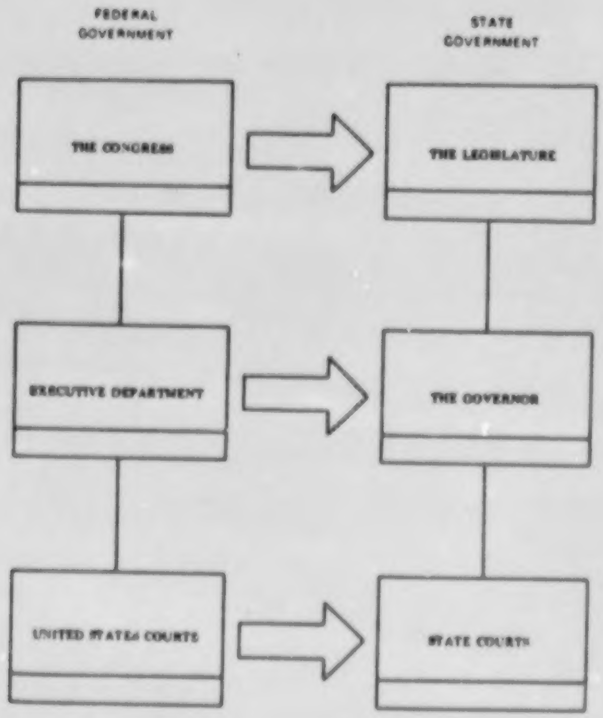
FEDERAL GOVERNMENT
STATE GOVERNMENT
THE CONGRESS
THE LEGISLATURE
EXECUTIVE DEPARTMENT
THE GOVERNOR
UNITED STATES COURTS
STATE COURTS

To make sure that no state makes a law that would hurt the people who live in another state, Article 4 also tells how states should treat each other.

One of the rules says that no matter which state a person visits, he or she will have the same rights and freedoms as the people who live in that state. For example, if a person lives in the state of Minnesota and visits in the state of California, he or she will have the same rights as the people who live in California.

A second rule says that if a person breaks a law in one state, he or she cannot get away with it by going to another state.

A third rule says that new states can be added to the United States. At the time the Constitution was written, there were only thirteen (13) states. Since 1787, thirty-seven more states have been added to our country. Article 4 also says that any new states have the same rights as those first states that made up our country.

States' Powers

States have powers of their own. The federal government doesn't have all the power.

First of all, each state may govern itself. By law the Constitution asks for a representative form of government. This means states must have representatives elected by citizens to run the government. Beyond this, states decide exactly how they will set up government.

The Constitution makes another thing clear about the laws states may make: States cannot make unconstitutional laws. In other words, state laws must agree with (and not go against) the Constitution.

States decide many things for themselves. Some of them are the following:

1. At what age you may get married
2. At what age you may drive
3. Rules of the road for drivers
4. At what age you may drink beer, wine, or any alcohol
5. At what age you may smoke
6. What subjects public schools must teach
7. Rules for setting up businesses and companies

So remember that states have these jobs under Article 4 of the Constitution:

1. Set up their own government
2. Make no laws that go against the Constitution
3. Uphold the laws of other states
4. Protect all citizens who come into their state
5. State governments must be run by elected representatives. This is like the federal government.

Review

1. What is the driving age in Minnesota? ______________________
2. At what age can a person in Minnesota buy wine, beer, or other alcholic beverages? ____________
3. How old do you have to be get married? ______________________

4. **True** or **False**

Put an X in the blank if the statement is true.

_____1. States can make laws about driving.
_____2. States can make laws that go against the Constitution.
_____3. Texas can protect you if you are on a visit there from Minnesota.
_____4. States cannot decide what public schools must teach their students.
_____5. Iowa can set up a government for Wisconsin.

5. Fill in the missing words. Use the words listed below to help you.

rights government new like another

a. In Article 4, each state is given the right to set up its own _____________.
b. State governments have to be _______________ the government set up for our whole country.
c. Article 4 says that a person from one state who travels to another state has the same ____________________ as the people who live in that state.
d. Article 4 says that a person who breaks the law in one state cannot get away by going to _______________state.
e. Article 4 also says that _____________ states can also be added to the United States of America.
f. New states have the same _______________as the first thirteen states that made up our country.

6. Read each group of words below. Then write each group in the chart under either "Federal Government" or "State Goverment." The picture chart on Lesson 7 will help you.

a. The Legislature
b. The Executive Department
c. The United States Courts

d. The Congress
e. The Governor
f. The State Courts

Federal Government

State Government

Các Điều 1,2 và 3 nói rõ cách-thức làm thế nào để xây-dựng một chính-phủ cho toàn-thể quốc-gia. Mỹ quốc, tuy-nhiên, đã được tạo-dựng với 50 thành-phần riêng-rẽ gọi là các "tiểu-bang" (States). Các tiểu-bang này cũng chung sức làm việc để lập nên hợp-chủng-quốc ("United"States).

Ba điều đầu tiên nói rất ít về quyền lợi của 50 tiểu-bang. Chúng cũng nói rất ít về cách-thức các tiểu-bang nên đối-xử với nhau như thế nào.

Điều 4 của Hiến-Pháp Hoa-Kỳ mới đề-cập đến các tiểu-bang. Nó nói về (1) những quyền-lợi của mỗi tiểu-bang; và (2) cách-thức các tiểu-bang nên đối-xử với nhau.

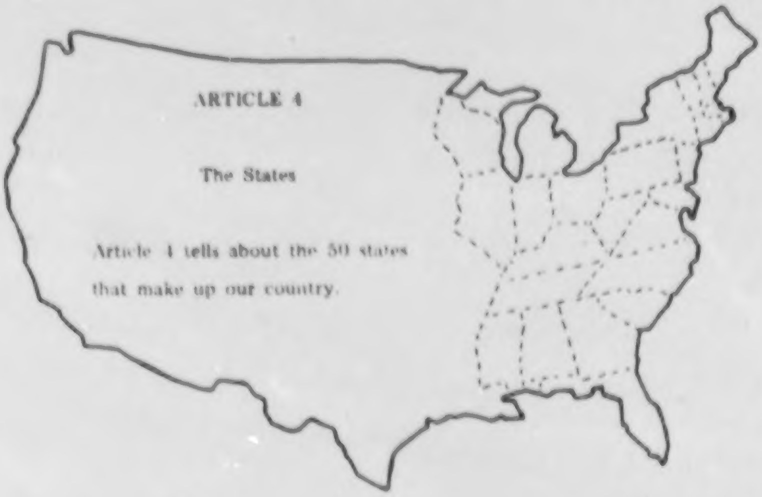
ARTICLE 4
The States
Article 4 tells about the 50 states that make up our country.

Quyền-lợi của mỗi Tiểu-Bang

Những điều-lệ và luật-pháp dành cho toàn-thể xứ-sở của ta được gọi là chính-phủ "liên-bang". Điều 4 nói rằng mỗi tiểu-bang có thể làm ra các điều-lệ và luật-pháp cho chính mình. Điều này có nghĩa là mỗi tiểu-bang có quyền xây-dựng chính-quyền cấp "tiểu-bang" của chính nó. Điều 4 nói rằng chính-phủ của mỗi tiểu-bang phải giống như chính-phủ của toàn-thể đất nước. Và không có một điều-lệ hoặc luật-pháp nào của tiểu-bang có thể đi ngược lại bất cứ điều-lệ hoặc luật-pháp nào của liên-bang. Biểu-đồ sau đây sẽ giúp bạn hiểu rõ làm cách nào mà các chính-phủ tiểu-bang đã được thiết-lập giống như chính-phủ liên-bang chung cho cả quốc.gia.

BEST COPY AVAILABLE

BEST COPY AVAILABLE

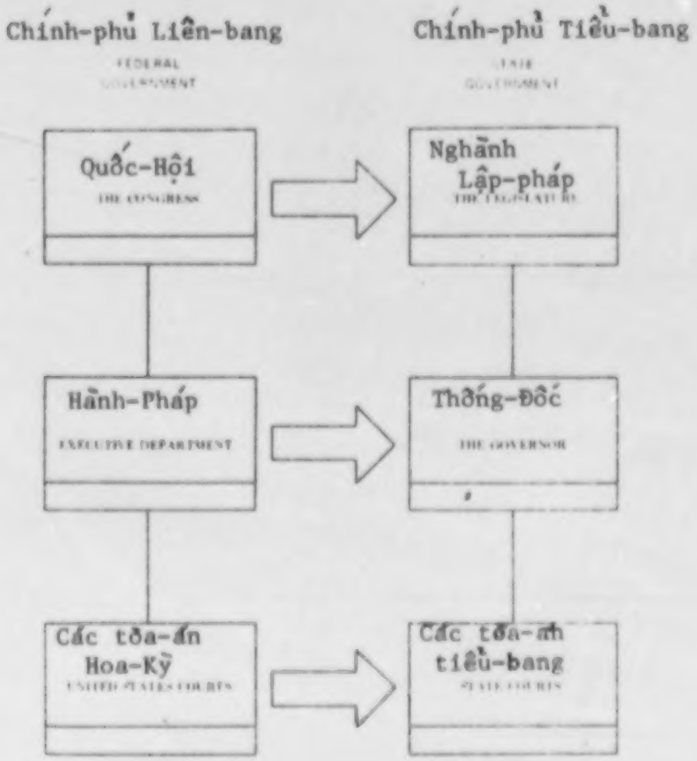
Chính-phủ Liên-bang
FEDERAL GOVERNMENT
Chính-phủ Tiểu-bang
STATE GOVERNMENT
Quốc-Hội
THE CONGRESS
Nghành Lập-pháp
THE LEGISLATURE
Hành-Pháp
EXECUTIVE DEPARTMENT
Thống-Đốc
THE GOVERNOR
Các tòa-án Hoa-Kỳ
UNITED STATES COURTS
Các tòa-án tiểu-bang
STATE COURTS

Để cầm chắc rằng không một tiểu-bang nào làm ra một sắc-luật khả-dĩ làm tổn-hại đến dân-chúng sinh-sống tại một tiểu-bang khác, Điều luật số 4 cũng còn đề ra cách-thức các tiểu-bang nên đối-xử với nhau như thế nào.

Một trong những thể-lệ nói rằng bất-kỳ ở tiểu-bang nào mà một người trong chúng ta đến viếng, ta cũng có đồng quyền-lợi và tự-do như là những cư-dân sinh-sống tại nơi. Thí dụ, nếu có một người sinh-sống tại Minnesota đến viếng-thăm California, thì y-danh hoặc y-thị cũng có những quyền-lợi và tự-do giống hệt như người dân đang sống ở California.

Một lệ khác nói rằng nếu một người vi-phạm pháp-luật tại một tiểu-bang, thì y-danh hoặc y-thị không thể nào trốn tội được bằng cách chạy qua một tiểu-bang khác.

Một thể-lệ thứ ba nói rằng các tiểu-bang mới có thể được thêm vào số tiểu-bang hiện có của Hoa-Kỳ. Vào thời mà Hiến-Pháp được soạn-thảo thì chỉ có 13 tiểu-bang mà thôi. Từ năm 1787, ba-mươi-bảy tiểu-bang khác đã nhập thêm vào lãnh-thổ nước ta. Điều 4 cũng nói rằng bất kỳ tiểu-bang mới nào cũng có đồng quyền-lợi như những tiểu-bang đầu tiên đã lập thành quốc-gia ta.

Quyền-lực của các Tiểu-Bang

Các tiểu-bang có quyền-lực riêng của chính-họ. Chính-phủ liên-bang không có tất cả quyền-hành.

Trước tiên, mỗi tiểu-bang có quyền tự-trị. Do luật định, Hiến-Pháp yêu-cầu phải có một dạng-thức chánh-quyền đại-diện. Điều này có nghĩa là các tiểu-bang phải có những đại-diện dân-cử để phụ-trách chánh-quyền. Ngoài điều này ra, các tiểu-bang quyết-định lấy đường-lối thành-lập chính-phủ của họ.

Hiến-Pháp cũng nói rõ-ràng về các đạo-luật mà cáctiểu-bang có thể làm ra: Các tiểu-bang không được làm những luật-lệ bất-hợp-hiến. Nói cách khác, luật-pháp của tiểu-bang phải ăn-khớp (chứ không đi ngược lại) với Hiến-Pháp Hoa-Kỳ.

Các tiểu-bang tủ quyết-định lấy nhiều việc. Một số là các điều sau đây:

1. Đến tuổi nào thì có quyền thành-hôn (lấy vợ, lấy chồng).
2. Đến tuổi nào thì có quyền lái xe.
3. Luật-lệ lưu-thông cho người lái xe.
4. Đến tuổi nào thì có thể uống bia, vang và các loại rượu.
5. Đến tuổi nào thì có thể hút thuốc lá.
6. Các trường công-lập phải dạy các môn học nào.
7. Luật-lệ thành-lập doanh-nghiệp và các công-ty.

Như vậy, nên ghi nhớ rằng các tiểu-bang phải làm những công việc sau đây, chiếu theo Điều 4 của Hiến-Pháp:

1. Thiết-lập công-quyền của chính tiểu-bang.
2. Làm luật nhưng không được đi ngược lại Hiến-Pháp.
3. Tôn-trọng luật-pháp của các tiểu-bang khác.
4. Bảo-vệ tất cả các công-dân nào đến tiểu-bang của họ.
5. Chính-phủ của tiểu-bang phải được các đại-diện do dân bầu lên trông coi. Điều này giống như trong chính-phủ liên-bang.

Ôn tập   Làm bài kiểm bằng tiếng Mỹ.

Lesson 9 The Constitution - Article 5

The Constitution was written about 200 years ago, yet the writers did their best to try to think of everything for its continued use in the future. They knew, however, that some of the things written down would need to be changed. They also knew that other rules and laws would have to be added.

Article 5 tells how the Contitution's rules and laws can be changed and how new laws can be added on. Changing the laws already in the Constitution or the adding on of new laws is called "amending" (fixing) the Constitution. The new laws are called "amendments."

Article 5 says that amendments may be suggested by either the Congress or the states. A new amendment must be suggested by at least 357 men/women in Congress or by at least thirty-four (34) states.

After a new amendment has been suggested by the Congress or the states, it must then be voted on by all of the states. An amendment becomes a new part of the Constitution only if thirty-eight (38) states out of fifty (50) vote for it. Look at the following picture. It will help you understand how amendments are made.

MAKING AMENDMENTS

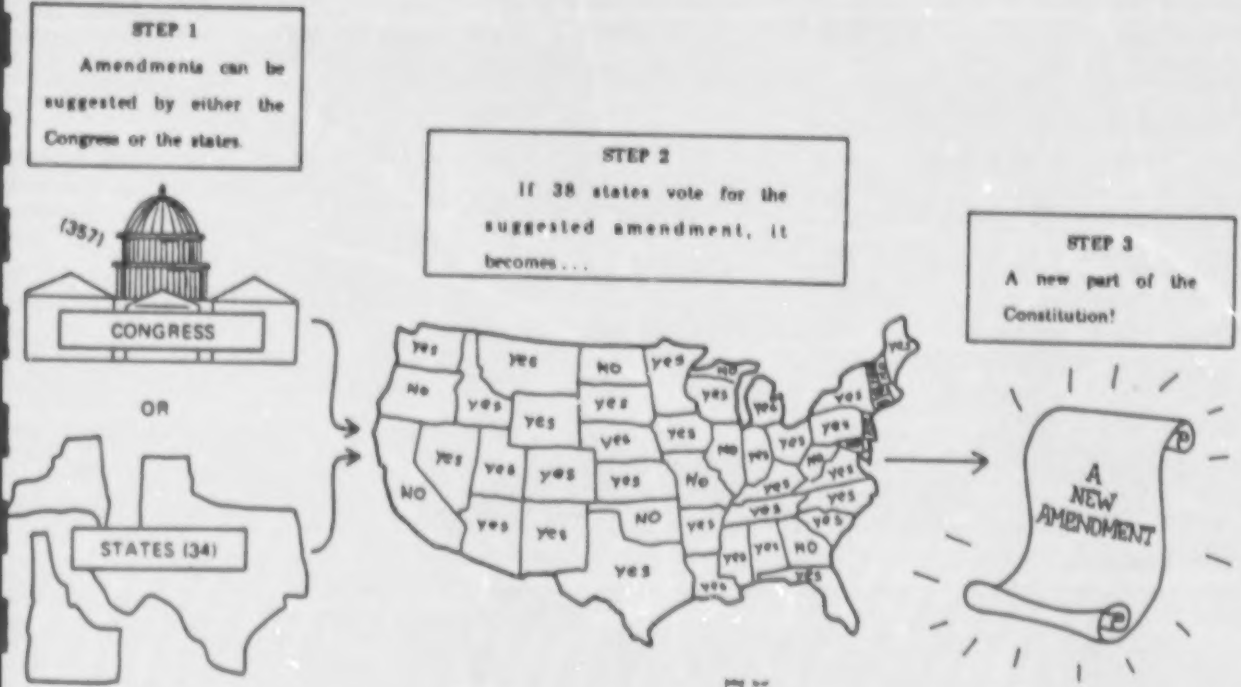

STEP 1
Amendments can be suggested by either the Congress or the states.

STEP 2
If 38 states vote for the suggested amendment, it becomes . . .

STEP 3
A new part of the Constitution!

It is very hard to amend our country's Constitution because new rules must be suggested by a large number of people in Congress or by a large number of states. A large number of states must then also vote for any new amendment. Ever since the Constitution was written, over 5,000 amendments have been suggested, but only twenty-six (26) of these ever became part of the Constitution.

This means the Constitution did a pretty good job of setting up the plan for government. Amendments are a way of letting the Constitution change as times change. This is why some people say the Constitution is a "living piece of paper." It can be changed.

Review:

1. The word "amend" means to "fix." Amendments fix the Constitution in two ways. Write these two ways on the lines below.

   a. ____

   ____

   b. ____

   ____

2. Draw a line under the correct sentence ending. Three sentences have more than one correct ending.

   a. Amendments are
      1. changes in laws already in the Constitution.
      2. adding on a new law to the Constitution.
      3. any new law made by Congress.

   b. Amendments may be suggested by
      1. the Congress.
      2. the President.
      3. the states.

   c. After a new amendment is suggested, it must then be voted on by
      1. all of the states.
      2. the Congress.
      3. the Senate and House.

d. An amendment becomes law only if
   1. all of the states vote on it.
   2. 357 men and women in Congress vote for it.
   3. 38 of the states vote for it.

e. Since the Constitution was written,
   1. many new amendments have been suggested.
   2. many new amendments have become laws.
   3. only 26 amendments have become a part of the Constitution.

Bài 9 HIẾN - PHÁP - ĐIỀU 5

Hiến-pháp được soạn-thảo cách đây 200 năm, ấy vậy mà các tác giả đã cố-gắng hết sức để nghĩ đến mọi điều, hầu làm cho nó được tiếp-tục đắc-dụng trong mai-hậu. Họ biết rằng một số điều đã viết thành văn có thể cần được sửa-đổi. Họ cũng biết rằng có những điều-lệ hoặc đạo-luật có thể cần được ghi thêm vào sau này.

Điều 5 cho biết phải làm thế nào để sửa-đổi các điều-lệ hoặc đạo-luật trong Hiến-Pháp, và làm thế nào để phụ-bổ thêm vào đó các luật mới. Việc sửa-đổi những luật-lệ đã có trong Hiến-Pháp hoặc ghi thêm vào đó những luật mới, được gọi là "tu-chính " Hiến-Pháp. Những đạo-luật mới được gọi là các "khoản tu-chính"(amendments).

Điều 5 nói rằng các khoản tu-chính có thể được Quốc-Hội hoặc các tiểu-bang đề-nghị. Một tu-chính-án mới phải được ít nhất là 357 nam/nữ thành-viên Quốc-Hội hoặc ít nhất là 34 tiểu-bang đề-nghị.

Sau khi được Quốc-Hội hoặc các tiểu-bang đề-nghị, tu-chính-án phải được tất cả các tiểu-bang đầu phiếu. Một tu-chính-án chỉ được chấp-thuận như là một phần của Hiến-Pháp khi nào 38 trong số 50 tiểu-bang bầu thuận. Hãy nhìn hình vẽ sau đây. Nó sẽ giúp bạn hiểu cách-thức do đó các khoản tu-chính được thực-hiện.

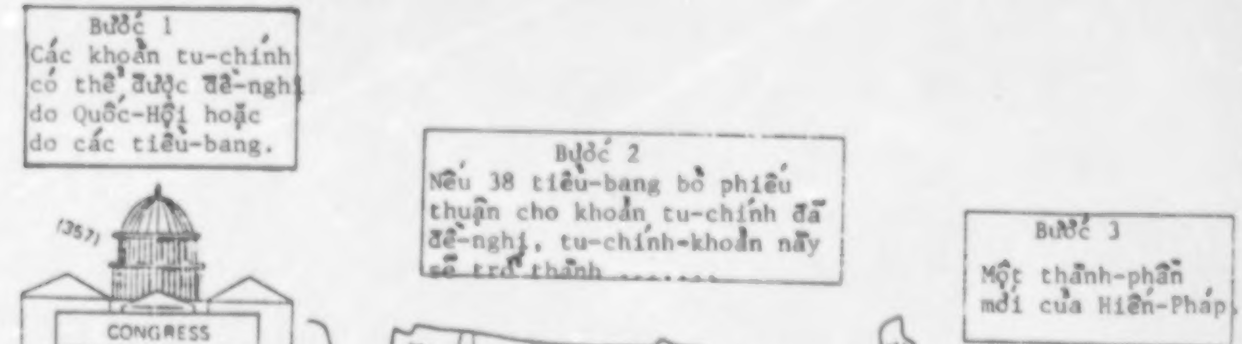

Bước 1
Các khoản tu-chính có thể được đề-nghị do Quốc-Hội hoặc do các tiểu-bang.

Bước 2
Nếu 38 tiểu-bang bỏ phiếu thuận cho khoản tu-chính đã đề-nghị, tu-chính-khoản này sẽ trở thành ....

Bước 3
Một thành-phần mới của Hiến-Pháp.

Foot note, Vietnamese: Tu-chính, tu = sửa; chính = đúng; như vậy danh-từ tu-chính có nghĩa là: sửa lại cho đúng, cho chính-xác, cho phù-hợp với xã-hội đương thời.

Thật là điều rất khó khi muốn sửa-đổi Hiến-Pháp của quốc-gia chúng ta, vì rằng những luật-lệ mới phải được số đông nhân-vật trong Quốc-Hội hoặc một số lớn tiểu-bang đề-nghị. Rồi thì số lớn các tiểu-bang phải bầu thuận cho tu-chính-khoản mới ấy. Kể từ ngày Hiến-Pháp được soạn-thảo đến nay, trên 5,000 tu-chính-khoản đã được đề-nghị, nhưng chỉ có 26 khoản trong số đó trở thành luật của Hiến-Pháp.

Điều này có nghĩa là Hiến-Pháp đã thành-công trong việc dựng nên một chương-trình cho chính-phủ. Các tu-chính-khoản là đường lối làm cho Hiến-Pháp (uyển-chuyển) thay-đổi với thời-gian. Đó là lý-do tại sao có người cho rằng Hiến-Pháp là một " tờ giấy sinh-động ". Nó có thể đổi-thay.

Ôn tập: Làm bài kiểm-vấn hoàn-toàn bằng Anh ngữ.

ARTICLE 6 . . . .

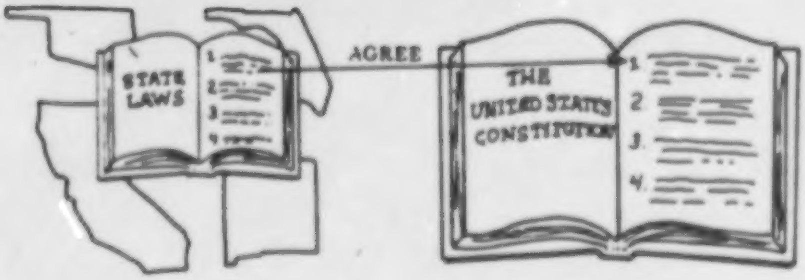
STATE LAWS
1
2
3
4
AGREE
THE UNITED STATES CONSTITUTION
1.
2.
3.
4.

What did Article 6 say about state laws and the Constitution?

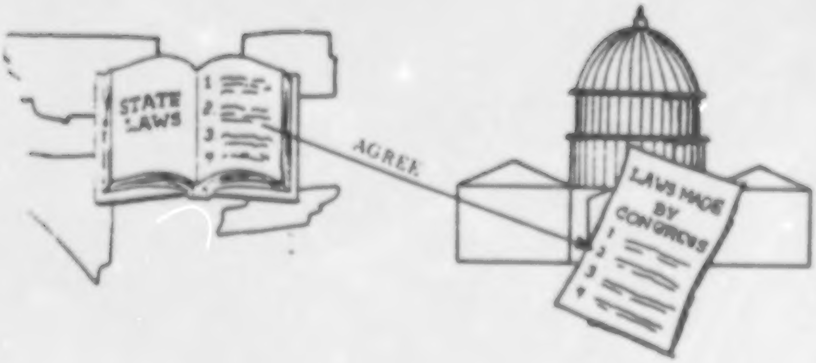
STATE LAWS
1
2
3
4
AGREE
LAWS MADE BY CONGRESS
1
2
3
4

What did Article 6 say about state laws and the laws made by the Congress?

At the time the Constitution was being written, each state had its own rules and laws. This made our country very weak because the states were not working together. The men who wrote the Constitution knew that our country needed a set of rules that would help all states work together.

Remember that Article 4 said each state had the right to set up its own government. Article 6 was written to make sure that even though each state could make its own laws, all states would work together to make one country.

Article 6 did this by saying that the Constitution's laws plus the laws made by Congress are the most powerful. In other words, no state can make a law which goes against the Constitution or against those laws made by Congress.

Without the rules in Article 6, our Country would have been made up of separate states that did not have to work together. Each state could make any laws it wanted to. Article 6 did not let this happen. It made certain that state laws agreed with the laws written in the Constitution. It also made sure that state laws agreed with laws made by Congress.

As a result, state laws, the Constitution's laws, and the laws made by Congress all agree. Because they agree, all of the states now work together to make up one strong country. Working together means to be "united." That is why we call our country the "United" States of America.

Review:

1. What two things did Article 6 say about laws made by the states?

a. ____

b. ____

2. Fill in the missing words. The Word List will help you.

Word List:

laws
Executive department
States
Congress
Amendments
Courts

a. Article 1 tells about the ______________________.

b. Article 2 tells about the ______________________.

c. Article 3 tells about the ______________________.

d. Article 4 tells about the ______________________.

e. Article 5 tells about the ______________________.

f. Article 6 tells about the ______________________.

3. Read each sentence below. Put a check (✓) in front of each correct statement.

____ a. The second part of the Constitution is made up of seven Articles.

____ b. Article 1 tells about the Courts.

____ c. Congress is divided into two parts.

____ d. There are 100 Senators and 100 Representatives.

____ e. Congress is a group of men and women who make laws.

____ f. Article 2 tells about the Executive Department.

____ g. The President uses executive power to make laws.

____ h. Altogether the President's Secretaries are called his "Cabinet."

____ i. Article 3 says that there are five different kinds of United States Court

____ j. The Courts decide if laws are fair.

____ k. The United States Supreme Court is the most powerful.

____ l. Article 4 said that each state had the right to set up its own government.

____ m. Article 4 told how the states should treat each other.

____ n. Article 5 told how the Constitution could be amended (fixed).

____ o. It is easy to make amendments.

____ p. There are 26 amendments in the Constitution.

____ q. Amendments can be suggested by either the President or Congress.

____ r. Article 6 said that state laws had to agree with laws in the Constitutio

____ s. Article 6 said that state laws did not have to agree with laws made by the Congress.

4. Why do we call our country the United States of America? ____________________

____

____

Bài 10 HIẾN - PHÁP -- ĐIỀU 6

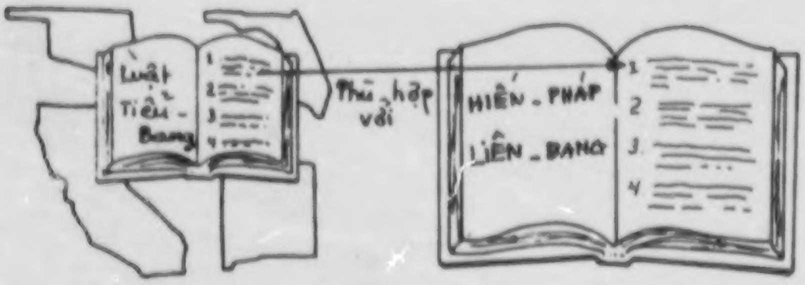

Điều 6 đã nói gì về luật Tiểu-Bang và Hiến-Pháp?

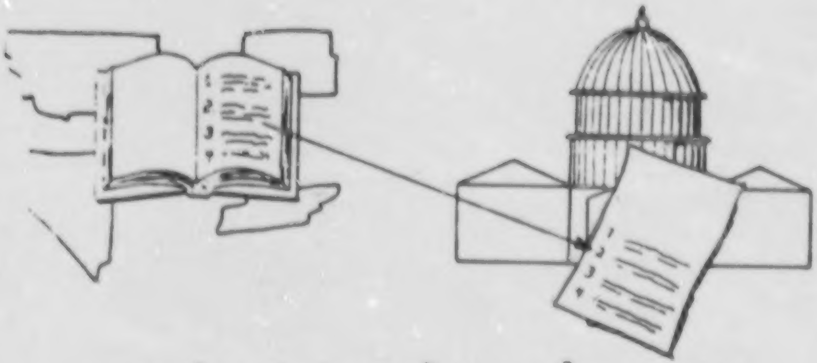

Điều 6 đã nói gì về luật Tiểu-Bang và luật do Quốc-Hội soạn-thảo?

Trong thời gian Hiến-Pháp đang được soạn-thảo, mỗi Tiểu-Bang đã có riêng các điều-lệ và sắc-luật của họ. Điều này làm cho nước chúng ta yếu kém vì lẽ rằng các tiểu-bang không cộng-tác với nhau. Những nhân-vật soạn-thảo Hiến-Pháp đã biết rằng quốc-gia ta cần đến một bộ-luật khả-dĩ giúp tất cả các tiểu-bang cùng (bắt tay) làm việc chung với nhau.

Nên nhớ rằng Điều 4 đã nói là mỗi tiểu-bang có quyền lập chính-quyền riêng của họ. Điều 6 lại được soạn để cầm chắc rằng mặc dầu mỗi tiểu-bang có quyền làm luật riêng, tất cả các tiểu-bang phải cùng nhau cộng-tác để tạo-lập nên một quốc-gia.

Điều 6 đã làm như vậy bằng cách nói rằng Luật Hiến-Pháp cộng với các đạo-luật do Quốc-Hội làm ra có quyền-lực cao nhất. Nói cách khác, không một tiểu-bang nào có thể làm một đạo-luật nghịch lại với Hiến-Pháp hoặc với các đạo-luật do Quốc-Hội làm ra.

Không có các luật-lệ nói trong Điều-6 thì Quốc-Gia chúng ta hẳn đã là một nước gồm nhiều tiểu-bang riêng lẻ không cùng lo việc chung cho quốc-gia. Mỗi tiểu-bang hẳn đã làm bất cứ đạo-luật nào họ muốn. Điều 6 đã không để sự-thể ấy xảy ra. Nó đã đảm-bảo rằng các luật của tiểu-bang phải phù-hợp với các luật-lệ ghi trong Hiến-Pháp. Nó cũng đã bảo-đảm rằng luật Tiểu-Bang phải phù-hợp với các đạo-luật do Quốc-Hội soạn ra.

Kết quả là luật của Tiểu-Bang, luật Hiến-Pháp,và các đạo-luật mà Quốc-Hội đã làm ra,hết thảy đều phù-hợp với nhau. Vì rằng các luật-lệ ăn-khớp với nhau, tất cả các tiểu-bang bây giờ cùng cộng-tác để tạo-dựng một quốc-gia hùng-mạnh. Cùng chung lo việc nước có nghĩa là"hợp-nhất". Đó là lý-do tại sao chúng ta gọi nước ta là Hiệp-Chủng-Quốc Mỹ.

Ôn tập: Làm bài bằng Anh-ngữ, trang đối-diện, gồm các đoạn 1,2,3 & 4.

ARTICLE 7

Article 7 said that the Constitution was now ready for the states to vote on it.

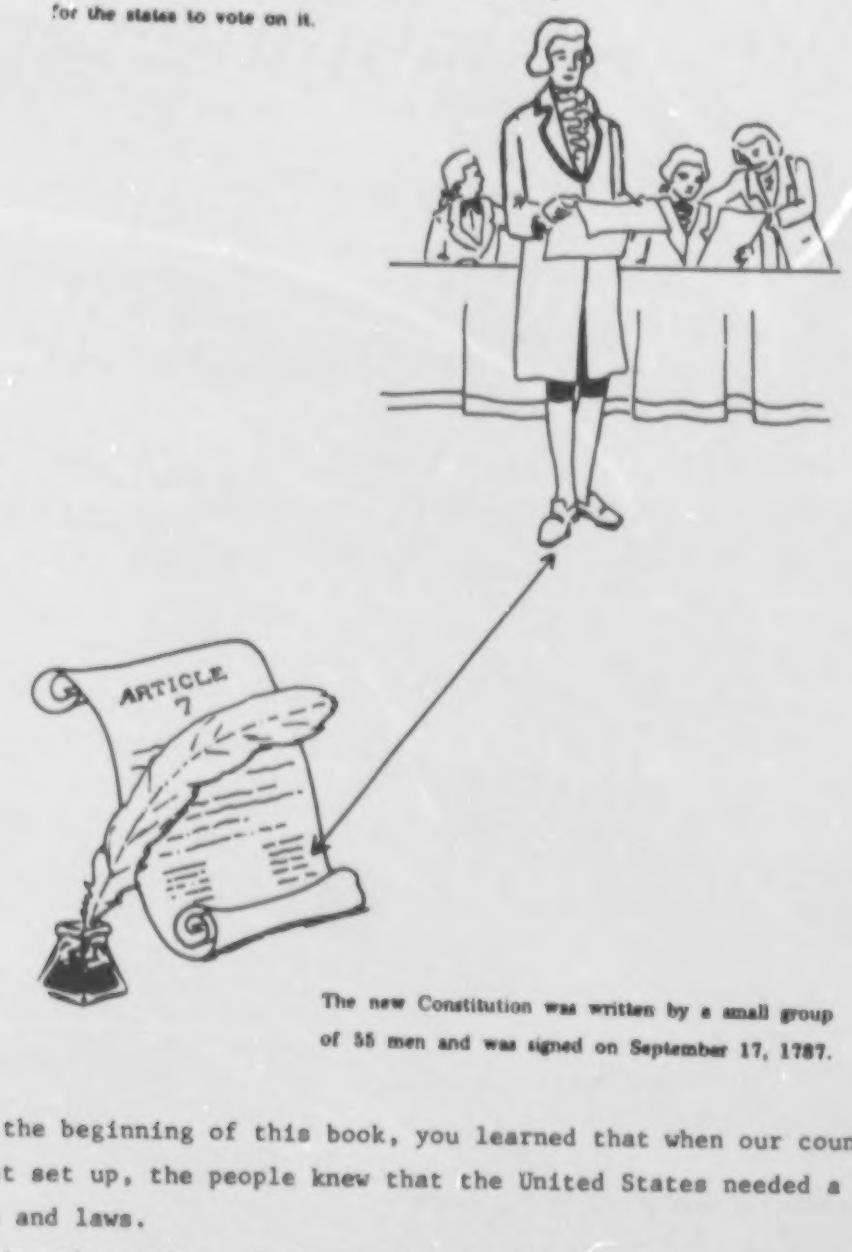

The new Constitution was written by a small group of 55 men and was signed on September 17, 1787.

At the beginning of this book, you learned that when our country was first set up, the people knew that the United States needed a new set of rules and laws.

During the spring and summer of 1787, the new rules and laws for our country were written by a small group of men. Each state sent several men to a meeting in the city of Philadelphia, Pennsylvania. After four long months, these men finished writing the new set of rules and laws called "government."

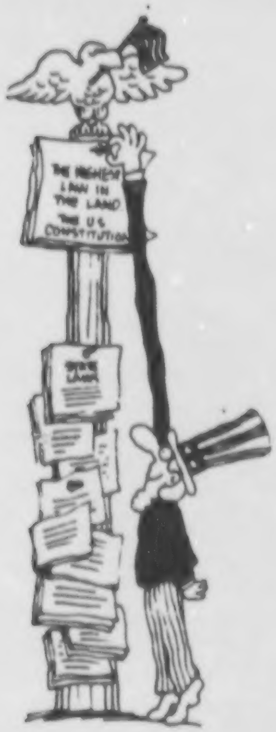

Altogether these rules and laws were written down in the Constitution and formed the Preamble and Articles 1 through 6.

Article 7 says that this group of men had finished writing the Constitution and that it was then ready for the states to vote on it.

Our country would have its new Constitution as soon as nine states voted for it. A short time later, all of our country's first states voted for the Constitution. The United States of America had a new government.

Thus, Article 6 now means that states must agree to make the Constitution into law. Three fourths (3/4) of of the states (38 out of the 50) must agree to make the Constitution law. It also adds the same rule for amendments. Three fourths (3/4) of the 50 states must vote to pass a Constitutional Amendment.

The men who wrote the Constitution must have done a good job because today - 200 years later - our country is still being governed by the rules and laws written in 1787!

* * * * * * * * *

Review

1. Underline the right word.
    - a. The Constitution was written in (Philadelphia, Pittsburgh, Washington).
    - b. The Constitution was finished in (1776, 1783, 1787).
    - c. A (small, large) group of men wrote the Constitution.
    - d. Article 7 says that the Constitution (was not, was) ready for the states to vote on it.
    - e. The Constitution had to be voted for by (6, 13, 9) states.

2. Matching

Column I

_____ Article I

_____ Article 4

_____ Article 7

_____ Article 6

_____ Article 2

_____ Article 5

a. tells about United States courts

b. tells about state laws

c. tells about the Congress

d. tells about making Amendments

e. tells about the states

f. said the Constitution was ready

g. tells about the Executive Department

3. Choose words or numbers from the list below. Write them in the sentences to make each sentence true. There will be some words not used.

3/4 President Constitution Congress 1/2 2/3

Amendments supreme states Supreme Court

Article I: The Constitution sets up the ____________________.

Article II. The Constitution gives the ____________________ power to carry out the laws.

Article III. The Constitution sets up the ______________ ______________.

Article IV: The Constitution sets up ways the 50 ______________ must get along.

Article V: The Constitution sets up a way to make changes or

____________________.

Article VI: The Constitution and its Amendments are the ______________ or highest law of the land.

Article VII: The Constitution was voted into law by at least ______________ of the states.

Bài 11 HIẾN - PHÁP - ĐIỀU 7

Điều 7

Điều 7 nói rằng Hiến-Pháp đã sẵn-sàng
để các tiểu-bang đầu-phiếu.

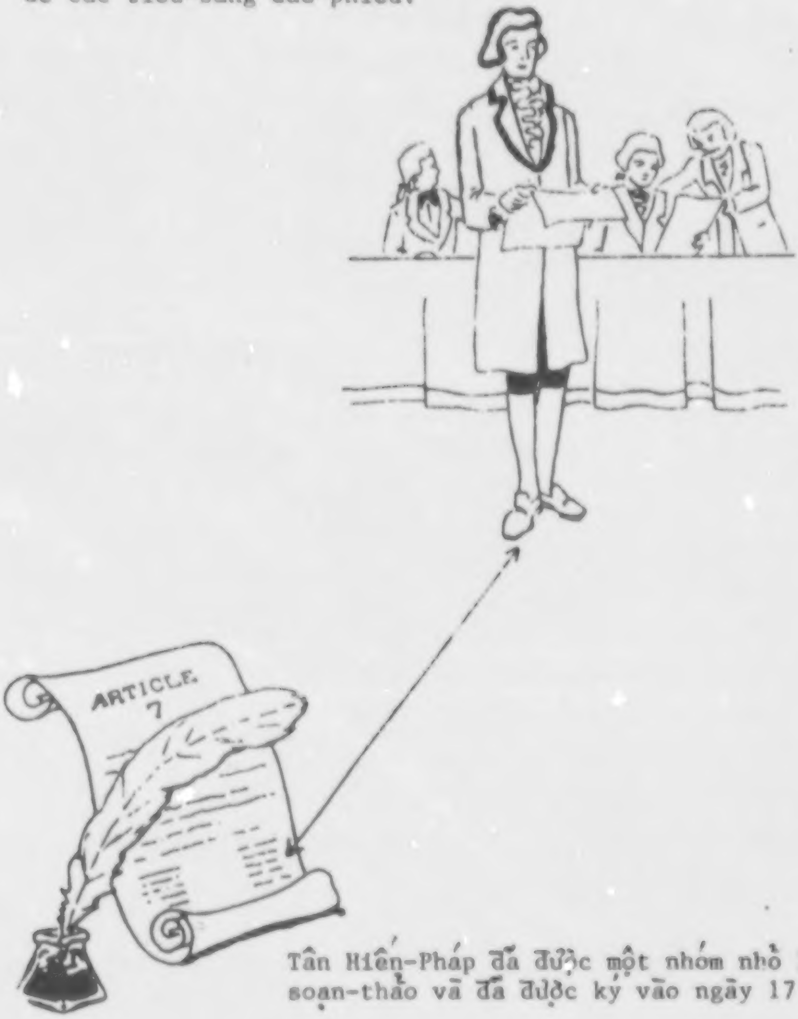

Tân Hiến-Pháp đã được một nhóm nhỏ 55 người soạn-thảo và đã được ký vào ngày 17 tháng 9, 1787.

Tại phần đầu sách này, các bạn đã học được rằng thoạt tiên khi quốc-gia chúng ta được tạo-dựng, dân chúng biết rằng Hoa-Kỳ cần đến một bộ luật.

Vào Xuân và Hạ năm 1787, các luật-lệ của nước ta đã được soạn-thảo do một nhóm nhỏ nhân-vật. Mỗi tiểu-bang đã phái nhiều người đến họp tại thị-trấn Philadelphia, tiểu-bang Pennsylvania. Sau 4 tháng trường, những nhân-vật này đã viết xong bộ luật mệnh danh là " chính-quyền ".

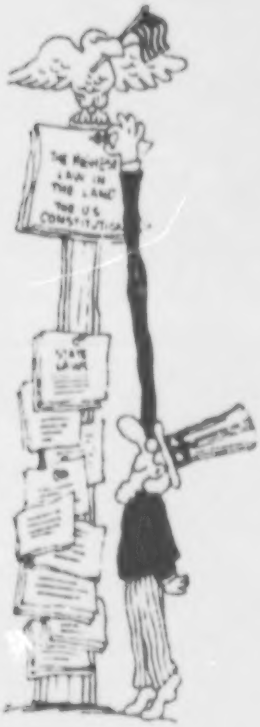

Toàn-thể các luật-lệ này đã được ghi lại trong Hiến-Pháp và lập thành các chương Dẫn-nhập và các Điều 1 cho đến 6.

Điều 7 nói rằng nhóm người này đã viết xong Hiến-Pháp và rằng mọi sự đều sẵn-sàng để các tiểu bang đầu phiếu (nghĩa là bỏ phiếu chấp-thuận hoặc không chấp-thuận, v...v...).

Nước ta sẽ có tân Hiến-Pháp ngay khi 9 tiểu-bang bỏ phiếu chấp-thuận. Một thời gian sau, toàn-thể các tiểu-bang đầu tiên của quốc-gia ta đã chấp-thuận Hiến-Pháp. Hợp-Chủng Quốc Hoa-Kỳ đã có một chính-thể mới.

Như vậy, Điều 6 bây giờ nói rằng các tiểu-bang phải đồng ý áp-dụng Hiến-Pháp (nguyên văn: làm cho Hiến-Pháp trở thành luật). Ba phần tư(3/4) các tiểu-bang (nghĩa là 38 trong số 50 tiểu-bang) phải tán-thành chuyển-hóa Hiến-Pháp thành luật. Điều này cũng ghi thêm thể-lệ tương-tự cho các khoản tu-chính (amendments). Ba phần tư (3/4) trong số 50 tiểu-bang phải bỏ phiếu chấp-thuận mới thông qua được một khoản tu-chính Hiến-Pháp.

Những nhân-vật ấy hẳn là đã làm nên việc lớn, vì rằng cho đến ngày nay - 200 năm sau - nước ta vẫn được trị-an trong khuôn-thước của các luật-lệ được soạn-thảo vào năm 1787!

* * * * * * * * *

Ôn tập Làm các kiểm-tập 1,2,3 sau đây bằng Anh ngữ.

Lesson 12

THE AMENDMENTS

THE 26
AMENDMENTS
1.
2.
3.
4.
5.
6.

As you have learned, the Constitution has three main parts. The first part is the Preamble. It gives six reasons why the Constitution was written. The second part which we have just finished, is made up of the seven Articles. Each Article tells one main thing about the way our government is set up. The third main part of the Constitution is made up of 26 Amendments.

Article 5 said that the Constitution could be changed in two ways:

1. changing laws already in the Constitution or
2. adding on new laws

Changing laws or adding new laws is called "amending" the Constitution. The new laws are called "Amendments."

These Amendments make up the third main part of our Constitution. Altogether there are 26 Amendments.

The men who wrote the Constitution knew that the times would change. They wanted to make sure that the Constitution could also change. If it didn't, it would soon be out of date. Amendments have made it possible to change the Constitution and have helped our Constitution change with the times.

The Bill of Rights

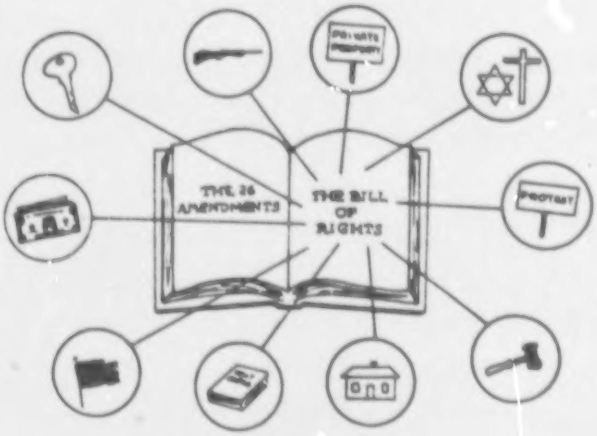

The first ten Amendments are perhaps the most important. They were added to our Constitution soon after it was first written. They were added in 1791. They are so important because they give every American many freedoms and rights.

Rights given to the people of a country are called citizens' rights or "civil rights." Altogether Amendments 1-10 are called the "Bill of Rights."

The following chart tells some of the rights and freedoms which are given to all Americans in the Bill of Rights. Study the chart carefully because these rights and freedoms belong to you.

THE BILL OF RIGHTS
AMENDMENTS 1–10

Amendment	Main ideas in each Amendment
1	Gives these five freedoms to the people: a. freedom of religion b. freedom of speech c. freedom of the press d. freedom to meet together in groups e. freedom to ask the government for help
2	Gives the people the right to own guns
3	Protects the privacy of people's homes
4	Protects people's rights in these two ways: a. policemen need a court order to search a person's home b. policemen need a court order to take anything that belongs to a person
5	Protects people's rights by saying that: a. no person can be tried for a crime more than once b. the government cannot take a person's property without paying a fair price for it
6	Gives these rights to any person accused of a crime: a. the right to have a speedy trial b. the right to a trial by jury c. the right to know why you have been arrested d. the right to have a lawyer
7	A person accused of a serious crime can have a trial by jury if he wants it
8	Says that bail, fines and punishment for a crime cannot be unfair
9	Says that the American people will enjoy many other rights even though they are not all given in the Constitution
10	Says that the Federal government can only do what the Constitution gives it the power to do

Amendments 1-10 are very special because they protect the rights and freedoms of every American. The Bill of Rights (the first 10 Amendments) is one of the main reasons why most Americans feel that our country and its Constitution is one of the best in the world.

We call ourselves a "free country." But where do we get this idea? It is part of the Constitution. It is a very big part of the Amendments to the Constitution, beginning with the Bill of Rights.

The Bill of Rights is about personal freedom and rights. Personal freedoms are things everyone is free to do. When people say, "It's my Constitutional right," they are talking about the freedoms of the Bill of Rights.

The First Amendment is full of personal freedoms. It names five freedoms for citizens:

Freedom of religion - we are free to choose our own church and worship the way we choose.

Freedom of speech - we are free to speak and write what we think, as long as we don't tell lies to hurt someone on purpose. We cannot say things that might cause a riot.

Freedom of the press - the press means newspapers and radio or television news. It can also be anything in print. We are free to have our ideas printed in books and papers. We are free to report the news.

Freedom to meet together - we are free to meet with friends and form groups and clubs - even clubs who might try to change the government.

Freedom to ask the government to change - we are free to make changes in the government. Citizens don't always like everything about government. In our country the citizens can get together and ask for the changes they want.

The 2nd and 3rd Amendments are also about personal freedoms. The 2nd Amendment says citizens may own their own guns. This is called the "right to bear arms." In many countries citizens cannot own guns or any kind of arms. This is another way of keeping certain powers for citizens. The government does not have all the power.

The 3rd Amendment protects citizens from having to feed and house the army. Would you like it if you had to give your bedroom up to some soldiers, or if you had to give them your food? Congress uses tax money to feed and house our armed services.

Five of the first 10 Amendments are about the rights of people who are accused of breaking the law. Accused means that some think the people did break a law and as a result, they are taking them to court. When the police think a person has broken the law, they blame or accuse that person with the crime. Crime means breaking the law.

The Bill of Rights is very strong about fair treatment for accused persons. The 4th, 5th, 6th, 7th, and 8th Amendments all have to do with rights of accused persons.

For example, if you are accused of a crime, these are your rights:

a. The right to know what law it is they think you broke. They must tell you what crime they are charging you with.

b. The right to a fair court trial. You also have the right to be judged by a jury of your fellow citizens. A jury is twelve citizens who hear a case. They decide if the accused person is guilty or not guilty.

c. The right to go to court as soon as possible.

d. The right to have a lawyer if you are poor and can't afford one. The court will find a lawyer for you.

e. The right to keep silent. This is called "taking the 5th." It is from the 5th Amendment. You don't have to say anything to the police. You don't have to say anything at your trial. You do not have to say anything that might show you are gulity of a crime.

These are some of the rights you have when accused of a crime. When policemen arrest people, they must always read them their rights. This reading of your rights is called the Miranda Rule, which was mentioned in a previous lesson. Under this rule, the police cannot question these persons until the suspects are (1) told of their right to remain silent; (2) warned that anything they say can be used against them in court; (3) informed of their right to have an attorney present during questioning; (4) told that if they cannot afford to hire an attorney, one will be provided; and (5) told they they may bring any police questioning to an end at any time.

The Bill of Rights also says something about searches. Police search (look for) clues after a crime. They search wherever they can. But they cannot search anyone or anyplace at any time. They must have permission in writing from a judge before they start to search. This permission is called a search warrant.

The 4th Amendment says you are protected from all unreasonable searches. This means a law officer cannot look in your car or your purse or house without that signed search warrant. The officer cannot get a search warrant without a good reason.

The Bill of Rights has several other important rights for citizens. These rights have to do with privacy.

Privacy is the right to lead your own life the way you want. The 4th Amendment protects your privacy against unreasonable searches. You also are protected against having the government examine your private life. One kind of investigating you are protected against is wire-tapping (listening to phones without your knowing about it).

Privacy is also the right not to have someone tell you what you have to do. It is the right to own things. When you own something, it is your own private property. The government cannot take your property away from you, unless it pays a fair price for it. The government must also have a good reason for taking it. This is all part of the 5th Amendment.

The 9th and 10th Amendments are about the other freedoms citizens have. Some things that we are free to do are not specifically named, but they come under the highest law - the Constitution.

- get married
- buy a house
- go on a vacation
- change jobs
- move to another city
- learn to drive
- eat pizza
- and so on. . .

So, the Bill of Rights is full of freedoms for citizens. The 1st Amendment names five big freedoms:

- Freedom of speech
- Freedom of religion
- Freedom of press
- Freedom to meet together
- Freedom to ask for changes in government.

The 4th through the 8th Amendments give many rights to those accused of breaking a law. The 5th Amendment protects private property and each person.

The 9th and 10th Amendments say there are many more freedoms, but they don't have to be listed in the Bill of Rights.

Other amendments are also important. They either protect some other rights or freedoms of the people or they help make our government work better. Sixteen amendments were added to the Constitution after the Bill of Rights. Many of our rights are named in these amendments. The following list include the sixteen important amendments that were added to the Constitution after the Bill of Rights.

Amendment	Main ideas in each Amendment
11	tells about court cases against a state
12	changed rules about the way the President and Vice-President are elected
13	ended slavery in the United States
14	gave citizenship to all Black Americans
15	gave all citizens the right to vote
16	gave Congress the right to tax the money earned by the people (income tax)
17	changed rules about the way Senators are elected
18	said that no alcohol drinks could be made or sold
19	gave women the right to vote
20	changed rules about: (1) when the President and Vice-President would begin and stop doing their jobs; (2) when the Congress would meet; and (3) when a Vice-President could take over for the President
21	did away with the 18th Amendment
22	said no person could be elected President more than two times
23	gave voting rights to people who lived in Washington
24	said that people did not have to pay a voting tax to vote for the President, Vice-President, Senators or Representatives
25	said that: (1) the Vice-President could take over if the President dies or leaves; and (2) the President could choose another Vice-President if he loses the one he has
26	said that people 18 years old could vote in federal elections

As you can see, the third main part of the United States Constitution - the 26 Amendments - is very important. They have given us many rights and freedoms, have helped to make our government work better, and have made sure that our Constitution stays modern.

CÁC KHOẢN TU-CHÍNH

26 KHOẢN
TU-CHÍNH
1.
2.
3.
4.
5.
6.

Như bạn đã học qua, Hiến-Pháp có ba phần chính. Phần đầu là thiên Dẫn-Nhập. Phần này đề ra sáu(6) lý-do tại sao Hiến-Pháp đã được soạn-thảo. Phần nhì mà chúng ta vừa nghiên-cứu xong, gồm bảy(7) Điều-luật. Mỗi Điều-luật nói đến một điều chính-yếu về đường-lối mà chính-quyền của chúng ta đã được thành-lập. Phần chính-yếu thứ ba của Hiến-Pháp gồm có 26 Tu-Chính-Khoản.

Điều 5 nói rằng Hiến-Pháp có thể sửa-đổi bằng 2 cách:

1. Sửa-đổi các đạo-luật đã có sẵn trong Hiến-Pháp, hoặc
2. Thêm vào đó các đạo-luật mới.

Sửa-đổi các đạo-luật hoặc thêm vào đó các đạo-luật mới được gọi là "tu-chính" Hiến-Pháp. Các đạo-luật mới được mệnh-danh là " Tu-Chính-Khoản".

Những Tu-Chính-Khoản này tạo thành phần chính-yếu thứ ba của Hiến-Pháp.

Có tất cả là 26 Tu-Chính-Khoản.

Những nhân-vật soạn-thảo Hiến-Pháp đã biết rằng thời-thế sẽ đổi-thay. Họ muốn cầm chắc rằng Hiến-Pháp cũng có thể thay-đổi theo thời-thế. Nếu như Hiến-Pháp không thay-đổi được, chẳng bao lâu nó sẽ thành lỗi-thời. Các Tu-Chính-Khoản đã làm cho Hiến-Pháp khả-dĩ thay-đổi được và đã giúp cho Hiến-Pháp của chúng ta thay-đổi theo thời-gian.

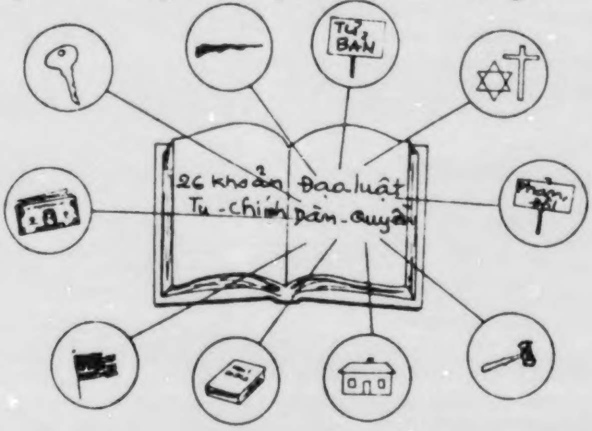

ĐẠO-LUẬT DÂN-QUYỀN

Mười Tu-Chính-Khoản đầu tiên có lẽ là những tu-chính quan-trọng nhất. Chúng được ghi thêm vào Hiến-Pháp chẳng bao lâu sau khi Hiến-Pháp được soạn-thảo xong. Chúng được ghi thêm vào năm 1791. Đó là những tu-chính quan-trọng vì chúng đã ban-bố cho công-dân Mỹ nhiều tự-do và quyền-hạn.

Những quyền ban-bố cho dân-chúng trong một quốc-gia được gọi là quyền công-dân hoặc là dân-quyền. Toàn-thể các Tu-Chính-Khoản từ 1 đến 10 được gọi chung là Đạo-Luật Dân-Quyền.

Biểu-chương sau đây đề-cập đến một số các quyền-hạn và tự-do đã được ban-bố cho tất cả người Mỹ trong Đạo-Luật Dân-Quyền. Hãy nghiên-cứu kỹ biểu-chương này vì những quyền-hạn và tự-do ấy là của chính bạn.

ĐẠO-LUẬT DÂN-QUYỀN

Tu-chính-khoản 1-10

Tu-Chính-Khoản	Ý chính trong mỗi Tu-Chính-Khoản
1.	Cho dân-chúng những tự-do: a. tự-do tôn-giáo b. tự-do ngôn-ngữ c. tự-do báo-chí d. tự-do hội-họp e. tự-do yêu-cầu chính-phủ giúp-đỡ
2.	Cho dân-chúng quyền tư-hữu súng(mua và xử-dụng súng)
3.	Bảo-vệ tính-chất riêng-tư tại nhà riêng của dân-chúng
4.	Bảo-vệ quyền-hạn của dân bằng 2 cách: a. cảnh-sát viên phải có án-lệnh của tòa mới được quyền xét nhà dân b. cảnh-sát viên phải có án-lệnh của tòa mới được quyền tịch-thu vật-dụng của dân
5.	Bảo-vệ quyền công-dân bằng cách nói rằng: a. không một ai có thể bị đưa ra tòa xét-xử về một hình tội hai lần(nguyên văn: nhiều hơn 1 lần) b. chính-phủ không có quyền chiếm tài-sản của một ai mà không trả tiền tương-xứng cho tài-sản đó.
6.	Cho hưởng những quyền sau đây khi một ai bị cáo về hình tội: a. quyền được xét-xử mau chóng b. quyền được xét-xử do một bồi-thẩm-đoàn c. quyền được biết vì lý-do gì ta bị bắt giữ d. quyền có luật-sư biện-hộ
7.	Một người bị cáo về một hình-tội quan-trọng có thể được xét-xử do một bồi-thẩm-đoàn nếu người ấy muốn như vậy
8.	Nói rằng tiền thế-chân, tiền phạt và trừng-phạt về một hình-tội không thể có tính-chất bất-công
9.	Nói rằng dân-chúng Mỹ sẽ thụ-hưởng nhiều quyền-hạn khác dầu rằng những quyền này không được ghi rõ trong Hiến-pháp.
10.	Nói rằng chính-phủ liên-bang chỉ được làm những gì mà Hiến-Pháp cho được quyền làm mà thôi.

Các tu-chính-khoản 1-10 có tính-chất đặc-biệt vì rằng chúng bảo-vệ quyền-hạn và tự-do của mỗi công-dân Mỹ. Đạo-luật Dân-Quyền (10 khoản tu-chính đầu-tiên) là một trong những lý-do tại sao hầu hết người Mỹ nghĩ rằng xứ-sở chúng ta và Hiến-Pháp Hoa-Kỳ là một trong những gì hoàn-mỹ nhất trên hoàn-cầu.

Chúng ta tự-hào là một "nước tự-do ". Nhưng đâu là nguồn-gốc của ý-tưởng này ? Đó là một phần của Hiến-Pháp. Đó là một phần lớn của các tu-chính-khoản đã được ghi thêm vào Hiến-Pháp, bắt đầu là Đạo-Luật Dân-Quyền.

Đạo-Luật Dân-Quyền nói về sự tự-do cá-nhân và các quyền-hạn. Tự-do cá-nhân là những gì mà bất cứ ai cũng có quyền làm. Khi người ta nói,"Đó là quyền của tôi căn-cứ theo Hiến-Pháp", ấy là họ đang đề-cập đến các quyền tự-do ghi trong Đạo-Luật Dân-Quyền.

Tu-chính-khoản thứ nhất đầy-dẫy những tự-do cá-nhân. Nó đề ra năm(5) quyền tự-do cho các công-dân :

Tự-do tôn-giáo - chúng ta được tự-do lựa-chọn đến với giáo-đường nào mà ta thích và thờ-phượng theo lối nào ta vừa ý.

Tự-do ngôn-ngữ - chúng ta tự-do dùng ngôn-ngữ để nói và viết những điều ta nghĩ, miễn rằng chúng ta không nói dối với dụng-ý làm hại ai.Chúng ta không được nói những điều khả-dĩ gây nên một vụ náo-loạn.

Tự-do báo-chí - chữ báo-chí (press) có nghĩa là nhật-báo,tuần-báo , đài-phát-thanh hoặc tin-tức do các đài truyền-hình loan đi. Nó cũng có thể là bất cứ cái gì đã được in ra. Chúng ta tự-do cho in các ý-kiến của ta thành sách và báo. Chúng ta tự-do tường-thuật tin-tức.

Tự-do hội-họp - chúng ta tự-do họp bạn và thành-lập các nhóm hoặc hội-quán - ngay đến các hội-đoàn khả-dĩ tìm cách sửa-đổi chính-quyền.

Tự-do yêu cầu chính-phủ sửa-đổi - chúng ta tự-do thực-hiện các sự thay-đổi trong chính-quyền. Các công-dân (Mỹ) không luôn luôn ưa-thích mọi cái liên-hệ đến chính-quyền. Tại nước ta , các công-dân có thể hội-họp lại và đòi-hỏi phải có các cuộc thay đổi mà họ mong-muốn.

Các Tu-chính-khoản thứ 2 và thứ 3 cũng liên-quan đến các tự-do cá-nhân. Tu-chính-khoản 2 nói rằng các công-dân có thể tư-hữu súng(mua,cất-giữ và xử-dụng súng). Điều này được gọi là "quyền mang súng". Tại nhiều nước, công-dân không có quyền tư-hữu súng hoặc bất cứ loại vũ-khí nào.Đây là một đường-lối khác để giữ lại một ít quyền cho công-dân. Chính-phủ không nên nắm giữ tất cả quyền hành.

Tu-chính-khoản 3 bảo-vệ công dân khỏi phải nuôi dưỡng và cấp nhà ở cho quân-đội. Bạn có thể nào vui lòng nếu bạn phải nhường phòng ngủ của bạn cho một số quân-nhân, hoặc giả, nếu bạn phải nuôi-dưỡng họ với thức ăn của bạn? Quốc-Hội xử-dụng tiền thuế để nuôi ăn và cấp nhà cho quân lính.

Năm (5) trong số 10 Tu-Chính-khoản nói trên liên-hệ đến quyền-hạn của những kẻ bị tố-cáo là phạm-pháp. Tố-cáo có nghĩa là một số người nghĩ rằng có kẻ quả tình đã phạm luật, kết quả là họ bị đưa ra tòa. Khi nào cảnh-sát nghĩ rằng một ai đó đã phạm luật, họ trách-cứ hoặc tố-cáo người đó phạm tội. Tội-đồ (crime) có nghĩa là vi-phạm luật-pháp.

Đạo-luật Dân-quyền mạnh-dạn nêu cao vấn-đề đối-xử công-bằng với các người bị-cáo. Các Tu-chính-khoản 4,5,6,7 và 8 tất cả đều liên-quan đến quyền-hạn của các bị-cáo.

Thí dụ, nếu bạn bị tố-cáo là phạm tội ác, bạn có các quyền sau đây:

a. Quyền được biết, theo ý nhà chức-trách, bạn đã vi-phạm đạo-luật nào. Họ phải cho bạn biết họ buộc bạn vào tội gì.

b. Quyền được phán-xử công-minh tại tòa-án. Bạn cũng còn có quyền được xét-xử do một bồi-thẩm-đoàn gồm các công-dân như bạn. Bồi-thẩm-đoàn là một nhóm 12 người cùng nghe trình-bày về một vụ-án. Họ quyết-định kẻ bị-cáo quả có phạm tội hay không phạm tội.

c. Quyền ra tòa càng sớm càng tốt.

d. Quyền có luật-sư biện-hộ nếu bạn nghèo và không thể thuê luật-sư. Tòa-án sẽ chỉ-định một luật-sư bào-chữa cho bạn.

e. Quyền được giữ im lặng (nghĩa là không khai,không nói lời nào). Sự-thể này gọi là " lấy điều 5 ". Đó là do Tu-Chính số 5. Bạn không phải nói điều gì cả tại phiên tòa. Bạn không cần phải nói điều gì khả-dĩ tỏ rõ là bạn phạm tội.

Đó là một số quyền mà bạn được hưởng, khi bị tố-cáo là phạm tội ác. Lúc bắt giữ người, cảnh-sát phải luôn luôn đọc cho người bị bắt nghe các quyền công-dân của họ. Sự việc đọc lên các quyền của bạn được gọi là Lệ Miranda, điều đã được đề-cập đến trong một bài học trước đây. Chiếu-lệ này, cảnh-sát không được thẩm-vấn người bị bắt cho đến khi các bị-can được (1) báo cho biết họ có quyền được giữ im-lặng ;(2) báo trước cho biết là mọi điều họ nói ra có thể được dùng để chống lại họ tại tòa-án; (3) cho biết rằng họ có quyền được luật-sư hiện-diện khi bị thẩm-vấn; (4) cho biết rằng nếu họ không có tiền mướn luật-sư thì một luật-sư sẽ được chỉ-định để biện-giải cho họ; và (5) cho biết rằng họ được phép chấm-dứt sự thẩm-vấn của cảnh-sát bất cứ lúc nào.

Đạo-Luật Dân-Quyền cũng có nói về các cuộc lục-soát. Sau khi một tội ác đã xảy ra, cảnh sát thường tìm-tòi các dấu vết. Họ sục-sạo bất cứ nơi nào. Nhưng họ không được lục-soát bất cứ ai, hoặc bất cứ chỗ nào,bất kỳ lúc nào họ muốn! Họ phải có giấy phép từ tay một thẩm-phán(quan tõa) trước khi bắt đầu lục-soát. Giấy phép này được gọi là lệnh-soát-xét.

Tu-chính khoản thứ tư (4th) nói rằng bạn được che-chở chống lại tất cả các cuộc soát-xét vô cớ(nguyên văn: vô lý). Điều này có nghĩa là một sĩ-quan cảnh sát không thể soát xe bạn, ví của bạn, hoặc nhà bạn mà không cầm theo lệnh-soát-xét do một chánh-án ký-chỉ. Sĩ-quan ấy không thể có lệnh-soát-xét nếu không có lý-do chính-đáng.

Đạo-luật Dân-quyền còn ghi nhiều quyền-hạn quan-trọng khác dành cho công-dân. Những quyền ấy liên-hệ đến đời tư cá-nhân(privacy), có thể nói là quyền riêng tư.

Quyền riêng tư là quyền sống cuộc đời của bạn theo ý bạn muốn. Tu-chính thứ 4 bảo-vệ quyền riêng tư của bạn chống lại những cuộc lục-soát vô cớ. Bạn cũng còn được bảo-vệ chống lại việc chính-phủ xoi-mói đời tư của bạn. Bạn được bảo-vệ chống lại một loại điều tra, đó là sự chận nghe điện-thoại(nghe lén điện-thoại của bạn).

Quyền riêng tư còn là quyền không chấp-nhận một ai bảo ta phải làm điều này, điều nọ. Cũng còn là quyền tư-hữu vật-dụng. Khi bạn tư-hữu món gì, món đó là tư-sản của bạn. Chính-phủ không thể chiếm lấy tài-sản của bạn mà không trả một giá phải chăng. Chính-phủ cũng phải có lý-do chính-đáng biện-minh cho việc chiếm-hữu tài-sản ấy. Đây là tất cả các phần của tu-chính thứ 5.

Các tu-chính 9 và 10 liên-hệ đến những tự-do khác mà công-dân được hưởng. Có những điều mà chúng ta được tự-do làm nhưng không được chỉ đích-danh, ấy vậy mà chúng xuất-xứ từ nguồn luật cao nhất - Hiến-pháp.

- lấy vợ, lấy chồng
- mua nhà
- đi nghỉ hè
- thay-đổi việc làm
- di-chuyển đến thị-trấn khác
- học lái xe
- ăn món pizza
- và vân...vân....

Ấy vậy , Đạo-Luật Dân-Quyền đầy-rẫy quyền tự-do dành cho công-dân. Tu-chính-khoản thứ nhất đề ra năm (5) quyền tự-do trọng-đại:

- Tự-do ngôn-luận
- Tự-do tôn-giáo
- Tự-do báo-chí
- Tự-do hội-họp
- Tự-do yêu-cầu sửa-đổi trong chính-phủ

Tu-chính thứ 4 đến hết tu-chính thứ 8 dành nhiều quyền-hạn cho những ai bị tố-cáo là vi-phạm luật-pháp. Tu-chính thứ 5 bảo-vệ tư-sản(tài-sản riêng).

Các tu-chính-khoản 9 và 10 nói rằng còn có nhiều quyền tự-do nữa, nhưng các quyền ấy không cần phải liệt-kê trong đạo-luật Dân -quyền.

Còn có các tu-chính khác cũng quan-trọng. Chúng bảo-vệ những quyền-hạn hoặc tự-do khác của nhân-dân, hoặc là giúp cho công-việc của chính-phủ được hoàn-mỹ hơn. Đã có 16 tu-chính-khoản được ghi thêm vào Hiến-Pháp sau khi Đạo-luật Dân-Quyền ra đời. Có nhiều quyền-hạn của chúng ta được đề ra trong các tu-chính ấy. Bản liệt-kê sau đây bao-gồm 16 khoản tu-chính quan-trọng được ghi thêm vào Hiến-Pháp sau Đạo-luật Dân-Quyền.

Tu-chính	Ý chính trong mỗi Tu-chính khoản
11	nói về các vụ-án chống lại một tiểu-bang
12	sửa-đổi thể-lệ về đường lối bầu-cử Tổng-Thống và Phó Tổng-Thống
13	chấm-dứt chế-độ nô-lệ tại Hoa-Kỳ
14	ban-bố quyền công-dân cho tất cả người Mỹ da đen
15	ban-bố quyền bầu cử (đi bầu) cho toàn-thể công-dân
16	cho Quốc-hội quyền đánh thuế lợi-tức(tiền thâu vào, tiếng Mỹ gọi là income tax)
17	sửa-đổi điều-lệ trong việc bầu Thượng-nghị-sĩ
18	nói rằng các thức uống có rượu không được sản-xuất và bán ra (cấm rượu)
19	ban-bố cho phụ-nữ quyền bầu-cử
20	sửa-đổi luật-lệ về:(1)khi nào Tổng-Thống và Phó Tổng-Thống bắt đầu và chấm-dứt nhiệm.kỳ của họ;(2)khi nào thì Quốc-Hội phải họp; và(3)khi nào thì Phó Tổng-Thống có thể thay-thế Tổng-Thống
21	phải bỏ Tu-chính-khoản 18(trên đây)
22	nói rằng không một ai có thể được bầu làm Tổng-Thống quá hai lần
23	cho dân sinh-sống tại Washington D.C.được quyền bầu-cử
24	nói rằng nhân-dân không phải trả thuế bầu-cử mới được quyền bầu Tổng-Thống,Phó Tổng-Thống,Thượng Nghị-sĩ và dân-biểu
25	nói rằng:(1)Phó-Tổng-Thống có thể thế quyền nếu Tổng-Thống chết hoặc ra đi; và(2)Tổng-Thống có thể chọn một Phó-Tổng-Thống khác nếu mất đi vị Phó-Tổng-Thống đương nhiệm
26	nói rằng những ai 18 tuổi đều có quyền đi bầu trong những cuộc bầu-cử liên-bang

BEST COPY AVAILABLE

Như các bạn có thể nhận thấy, phần thứ ba của Hiến-Pháp Hoa-Kỳ - gồm 26 Tu-chính-khoản - thật là quan-trọng. Các Tu-chính này dành cho chúng ta nhiều quyền-hạn và tự-do, đã giúp cho chính-phủ điều-hành tốt-đẹp hơn, và đã đảm-bảo được rằng Hiến-Pháp của chúng ta vẫn phù-hợp với thời-thế mới.

AMENDMENTS 1-10

1. Amendments are a very important part of the Constitution. List three reasons on the lines below why Amendments are important.
   a. ____________________
   ____
   b. ____________________
   ____
   c. ____________________
   ____

2. Fill in the missing words.
   a. The Article that tells about how Amendments are made is ____________________
   b. The number of Amendments made so far ____________________
   c. The name of the first ten Amendments ____________________
   d. The first ten Amendments give all Americans ____________________ and ____________________.
   e. The third part of the Constitution is called ____________________.
   f. Another name for citizens' rights is ____________________.

3. The Bill of Rights (Amendments 1-10) give all Americans many rights and freedoms. Read each sentence below. Using the chart on page tell which Amendment gives you the right to
   a. buy a gun and use it for hunting. ____________________
   b. say that things are wrong with our government. ____________________
   c. have a lawyer when you need one. ____________________
   d. have a trial by jury. ____________________
   e. know why you have been charged with a crime. ____________________
   f. meet with other people in a large group. ____________________
   g. write about a law that you do not like. ____________________
   h. see a court order before letting a policeman into your home. ____________________
   i. be treated fairly when found guilty of a crime. ____________________
   j. go to church if you want to. ____________________

4. Each of the sentences below names a right or freedom from the first three Amendments. Write which Amendment (1st, 2nd, 3rd) in the space next to each sentence. The first one is done for you.

1st You are free to say you don't like something the government does

_____ You are free to join any church.

_____ You are free to join a sports team.

_____ You are free to go to team meetings.

_____ You have the right to own a knife.

_____ You have the right to print a newspaper if you have some news.

_____ You don't have to feed a soldier just because the soldier knocks on your door.

5. Choose words from the following list to write in the sentence blanks.

lawyer crime fair soon silent jury

The Bill of Rights lists many rights for accused persons, such as:

a. The right to a _____________ court trial.

b. The right to go to court as __________ as possible.

c. The right to have a ____________________.

d. The right to remain _______________.

e. The right to be judged by a ________________.

f. The right to know what ______________ you are accused of.

6. Choose the right answer by placing a check (✗) before the correct words.

A. The 1st Amendment makes into law
   1. the 9th and 10th Amendments
   2. the rights of the accused
   3. five important freedoms

B. "Taking the 5th" means using the right
   1. to have a jury trial
   2. to remain silent
   3. to go to the church of your choice

C. The 9th Amendment says
   1. there are many other freedoms not listed in the Bill of Rights
   2. there are no other freedoms
   3. freedoms can be taken away by

4. Which of the first ten Amendments do you like the best?

____

____

5. On the lines below, tell why you chose this Amendment.

____

____

____

____

____

The sentences below sum up the main ideas about the Constitution. Fill in the missing words using this word list. Some words are used more than once. Others are not used at all.

three
rights
powerful
Congress
Constitution
carries
government
six
voted
states
Preamble
1791

1787
Amendments
treat
makes
fair
Articles
Bill of Rights
Executive Department
Courts
26
laws
20

To help the people who live in the United States work together, rules and laws were written. Rules and laws that are written for the people of a country are called ________________________. The rules and laws for the people in our country are written down in a "book" called the United States ______________________________.

The Constitution was written in the year ________________. It has ___________ main parts. The first part is called the ___________________. This part gives ________________ reasons why the Constitution was written. The second part is made up of seven ____________________. The last part is made up of twenty-six ______________________. Amendments are changes in the ________________________ or adding on of new laws.

Articles 1, 2, and 3 tell how the government of our country should be set up. Article 1 tells about the __________________________. This part of our government ______________________________ the laws. Article 2 tells about the ______________________________. This part of our government _______________ out the laws. Article 3 tells about the ________________________. This part of our government decides if the laws are _________________________.

Article 4 tells about the ______________________________. It said that each state could set up its own ______________________________________. It also told several things about the way states should __________________ each other. Article 5 said that the Constitution could be changed by passing new laws called __________________________________. Article 6 said that they Constitution and the laws made by Congress are the most ______________________ laws in our country. No state can make laws that go against the Constitution or laws made by Congress. Article 7 said that the Constitution was ready to be __________________________by the states.

The third main part of the Constitution is made up of ________________ Amendments. The first ten Amendments give every American many freedoms, and that our Constitution is kept modern.

Bài 13 Ôn tập.

Các Tu-chính-khoản 1 - 10.
(không dịch, học-sinh làm bài thẳng bằng Anh-ngữ).

HOW A BILL BECOMES A LAW

As many as 20,000 bills are introduced to the House and Senate during a term of Congress. But fewer than 10 percent of them ever become law. Why? What steps are taken in both Houses when Congress makes laws? In other words, just how does a bill become a law?

1. Introduction. First, a congressman or woman introduces a bill. He/she gives it to the clerk. The clerk gives it a number. The number has H-R first if it begins in the House. A Senate bill starts with S. The bill then goes to committee.

2. Committee Action. Many bills "die in committee." That means that the committee decides not to bother with them. If the committee accepts a bill, it will study it. Experts on the subject will give advice. There may be "hearings" or further meetings. Finally, the committee votes on the bill. If the majority approves, the bill goes before the whole house. Committee approval usually means the house will approve.

3. Floor Debate. The whole house discusses the bill. If the bill is controversial, they may debate a lot. Finally the vote is taken. If it is approved, the bill then goes to the other house.

4. Other House Approval. If the bill began in the House of Representatives and was approved there, it then goes to the Senate. The whole process goes on again in the Senate as it did in the House: committee action, floor debate, voting.

5. Conference Committee. Let's say that both houses have passed the bill. But small differences occur. A conference committee is appointed. Members of both the House and Senate sit on this committee. They try to settle the differences and come up with a bill which both houses accept. Now the bill goes to the President for final action.

6. Presidential Action. The President has four choices when he gets a bill:

a. He may sign the bill. It then becomes a law.

b. He may veto the bill. This means he does not think it should be law.

c. He may delay action for ten days while Congerss is in session. After ten days with no action, the bill becomes law anyway.

d. He may delay action at the end of a session of Congress. If he has made no decision and Congress adjourns (closes) before ten days, the bill is vetoed. This is called a "pocket veto." Congress can override (reverse) a President's veto. It takes two-thirds (2/3) vote in both houses of Congress to do this. It doesn't happen often, though. Usually Congress introduces the bill in a different form the next session.

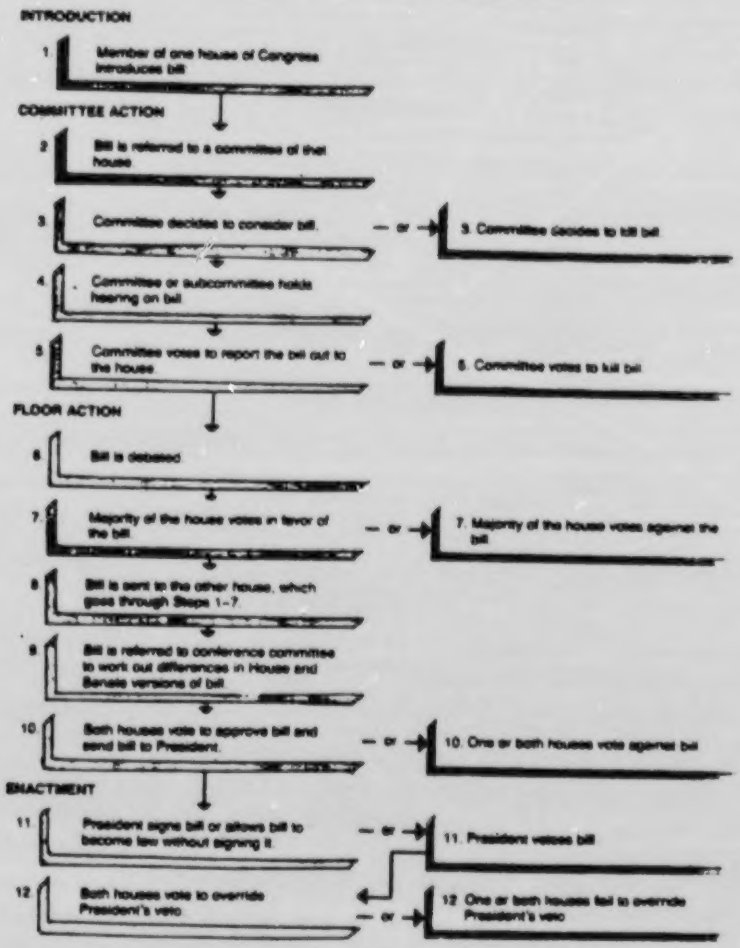

THE PASSAGE OF A BILL THROUGH CONGRESS

INTRODUCTION
1. Member of one house of Congress introduces bill
COMMITTEE ACTION
2. Bill is referred to a committee of that house
3. Committee decides to consider bill.
— or →
3. Committee decides to kill bill
4. Committee or subcommittee holds hearing on bill
5. Committee votes to report the bill out to the house
— or →
5. Committee votes to kill bill
FLOOR ACTION
6. Bill is debated
7. Majority of the house votes in favor of the bill
— or →
7. Majority of the house votes against the bill
8. Bill is sent to the other house, which goes through Steps 1–7.
9. Bill is referred to conference committee to work out differences in House and Senate versions of bill
10. Both houses vote to approve bill and send bill to President.
— or →
10. One or both houses vote against bill
ENACTMENT
11. President signs bill or allows bill to become law without signing it.
— or →
11. President vetoes bill
12. Both houses vote to override President's veto
— or →
12. One or both houses fail to override President's veto

BEST COPY AVAILABLE

Bài 14

TỪ DỰ-LUẬT ĐẾN LUẬT

(Bằng cách nào một dự-luật trở thành luật)

Có vào khoảng 20,000 dự-án luật được đưa đến Hạ và Thượng viện trong mỗi nhiệm-kỳ Quốc-Hội. Nhưng chưa đến 10 phần trăm trong số đó được trở thành luật. Tại sao? Phải trải qua những giai-đoạn nào tại lưỡng-viện khi Quốc-Hội làm ra luật? Nói cách khác, làm cách nào một dự-luật trở thành luật?

1. *Việc đệ-nạp*. Trước hết, một nam hoặc nữ dân-biểu đệ-nạp một dự-luật. Ông hoặc bà ta trao nó cho thư-ký tại văn-phòng Quốc-hội. Thư-ký ghi vào dự-luật đó một số-mục . Số đó mang chữ *H-R* ở phần đầu nếu dự-luật khởi sự tại Hạ-Viện. Một dự-luật của Thượng-Viện bắt đầu với chữ *S*. Đoạn rồi dự-luật được chuyển sang ủy-ban.

2. *Ủy-ban hành-động*. Nhiều dự-luật bị "khai-tử" tại ủy-ban. Điều ấy có nghĩa là ủy-ban quyết-định không đếm xỉa gì đến nó cả. Nếu chấp-nhận một dự-luật, ủy-ban sẽ nghiên-cứu dự-luật ấy. Các chuyên-viên về vấn-đề liên-hệ sẽ đưa ra những khuyến-cáo cần-thiết. Có thể có những buổi thuyết-trình hoặc những buổi họp để cứu-xét thâm-hậu hơn. Cuối cùng, ủy-ban sẽ họp để bầu về dự-luật. Nếu đa số nhân-vật trong ủy-ban chấp-thuận, dự-luật được đưa ra trước toàn-thể Hạ-viện. Sự chấp-thuận của ủy-ban *thường* hàm-ý rằng Hạ-viện sẽ chấp-thuận .

3. *Toàn Viện thảo-luận*. Toàn-thể Hạ-Viện thảo-luận về dự-luật. Nếu dự-luật có tính-chất tranh-chấp, sự thảo-luận sẽ gay-go. Cuối-cùng là việc đầu-phiếu. Nếu được chấp-thuận, dự-luật sẽ chuyển sang Thượng-Viện.

4. *Viện trên chấp-thuận*. Nếu dự-luật bắt đầu tại Hạ-Viện và đã được chấp-thuận tại đó rồi, nó sẽ qua Thượng-Viện. Toàn-thể thủ-tục sẽ được tái-diễn lần nữa tại Thượng-Viện, y như đã làm tại Hạ-Viện: hoạt-động của ủy-ban, toàn viện thảo-luận, đầu phiếu.

5. *Ủy-ban Hội-thảo*. Giả sử rằng cả hai viện đã thông qua dự-luật. Nhưng vẫn còn một vài khác-biệt nhỏ. Một ủy-ban hội-thảo được chỉ-định. Thành-viên của cả hai Hạ và Thượng-viện cũng tham-dự ủy-ban này. Họ sẽ cố-gắng dàn-xếp các dị-biệt và kết-thúc bằng một dự-luật mà lưỡng viện đều chấp-thuận. Bây giờ thì dự-luật chuyển sang Tổng-Thống để định-đoạt.

6. Tổng-Thống hành-động. Tổng-Thống có bốn (4) đường lối để chọn-lựa khi nhận được dự-luật:

a. Tổng-Thống có thể ký vào dự-luật. Nó sẽ thành đạo-luật.

b. Tổng-Thống có thể phủ-quyết dự-luật. Điều này có nghĩa là Tổng-Thống cho là dự-luật ấy không đáng trở thành luật.

c. Tổng-Thống có thể tạm hoãn hành-động trong 10 ngày vào thời-gian Quốc-Hội nhóm họp. Sau 10 ngày mà không có hành-động gì của Tổng-Thống, dự-luật đương-nhiên thành luật.

d. Tổng-Thống có thể trì-hoãn hành-động vào cuối khóa họp của Quốc-Hội. Nếu Tổng-Thống không có quyết-định gì, và Quốc-Hội bãi-khóa trước 10 ngày, dự-luật đương-nhiên bị phủ-quyết (bị bác bỏ). Việc này gọi là "pocket-veto", phủ-quyết bằng cách bỏ túi. Quốc-Hội có thể đánh bại phủ-quyết của Tổng-Thống. Phải chiếm được hai phần ba (2/3) số phiếu trong cả hai Viện của Quốc-Hội thì mới thành-tựu việc này. Tuy-nhiên việc ấy ít khi xảy ra. Thường thì Quốc-Hội lại đưa ra dự-luật nữa, dưới một hình-thức khác, vào khóa họp kế tiếp.

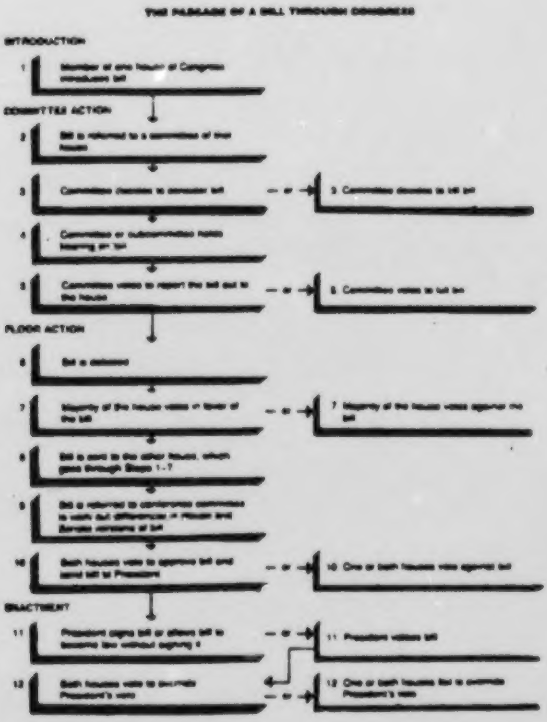
THE PASSAGE OF A BILL THROUGH CONGRESS
INTRODUCTION
1
COMMITTEE ACTION
2
3
or
3
4
5
or
5
FLOOR ACTION
6
7
or
7
8
9
10
or
10
ENACTMENT
11
or
11
12
or
12

BEST COPY AVAILABLE

Lesson 15 Government by the People - State Government

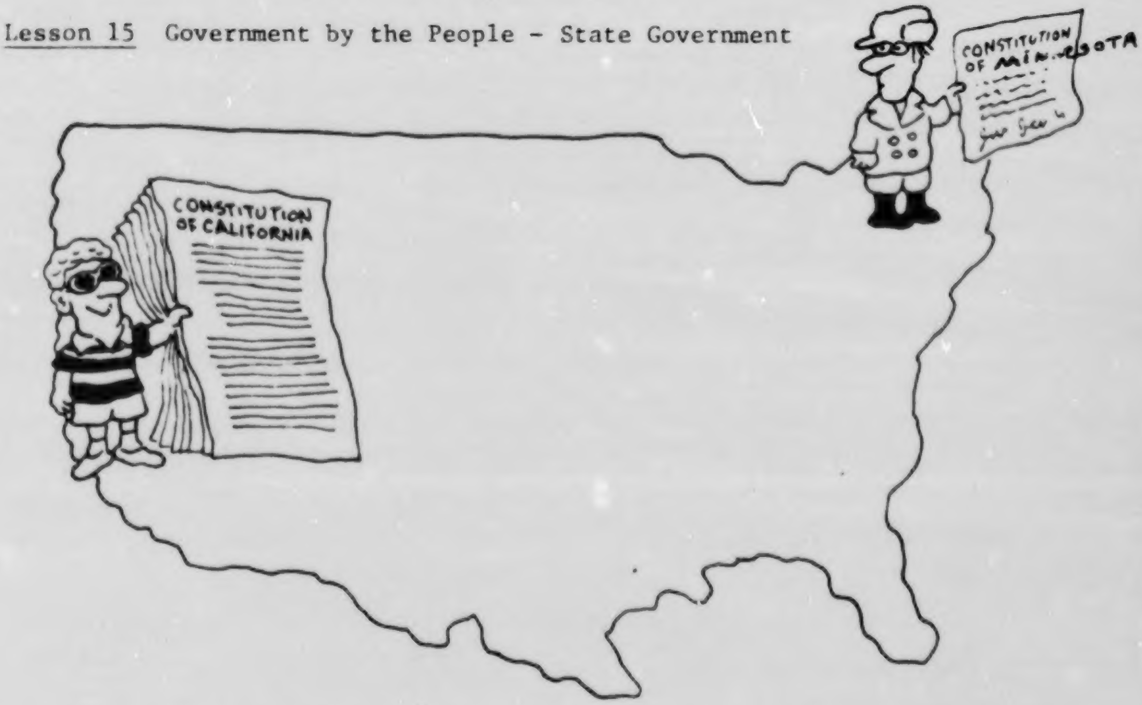

Every citizen should know how much his or her government works. But in a democracy that is not enough. Every person should also know about the parts of government that have the most to do with his or her life - the state, county, and city government. As a citizen you need to know how your government works and what it is doing for you. After all, it is your money that pays for government to do things.

Without the 10th Amendment of the United States Constitution there would be no state governments at all. This Amendment says that the states keep any powers that aren't already given to the federal government. The Constitution also names some powers that the states cannot have. But what powers do states actually have? First, they have the power to make laws to govern their own citizens. In other words, states make laws about things that happen within their boundries. They have the power to 1) build roads and highways; 2) write driving laws; 3) build and run schools; 4) decide what training and education teachers need; 5) decide at what age teenagers can drive, smoke, drink alcohol, stay out of school, or get married; 6) set up courts; 7) set up cities and other local governments within the state.

State Constitutions

Minnesota, like every state, wrote a constitution. This state's constitution sets up our state's government and names which powers the state government will have. Some constitutions are very short. Others, such as California's, are long enough to make a thick book. This is partly because it is a large state that has grown very quickly and has needed to make many changes. These states have ended up with long constitutions.

All fifty (50) state constituitions are alike in at least one way: they do not go against the U.S. Constitution. It is the highest law of the land. The states must make laws that do not go against those made by the Constitution.

Also, every state has a bill of rights based on the U.S. Bill of Rights. But some states go further than the U.S. Bill of Rights in giving citizens their rights. For example, California and Illinois are two states that promise equal rights to women and handicapped persons. This promise is part of those two states' constitutions.

Another way the fifty states are alike is that they all use the federal government as a model for their state governments. Remember that the federal government is set up in three branches:

1. Congress - makes all the laws
2. the President and his departments - carry out the laws.
3. the Supreme Court - decides the meaning of laws and also decides if laws are within the highest law of the land.

The states work the same way. They also have one branch to pass laws, one to carry out laws, and one to judge laws. But each branch has its own powers. And each branch has some powers that hold back the powers of the other branches. This helps all the parts of government work together. It also keeps one branch from getting strong enough to take over the other branches.

Review

A. The federal government and our Minnesota state government are alike in many ways. Check (✓) the ways the two are alike.

_____1. Both have constitutions

_____2. Both are set up in three branches

(Review continued)

_____3. Both give different powers to each branch
_____4. Minnesota has all the same powers the federal government has
_____5. Both have bills of rights in their constitutions

II. Use the words from the list below to write in the spaces.

10th Amendment federal laws constitutions highest

1. Minnesota gets its power from the ______________________ of the U.S. Constitution.
2. The U.S. Constitution is the ____________ law of the land.
3. Some state ___________________ are long; others are very short.
4. Minnesota has the power to make some of its own ____________________.
5. Another name for the U.S. government is the _____________________ government.

Bài 15 Chính-phủ do dân - Chính-quyền Tiểu-Bang

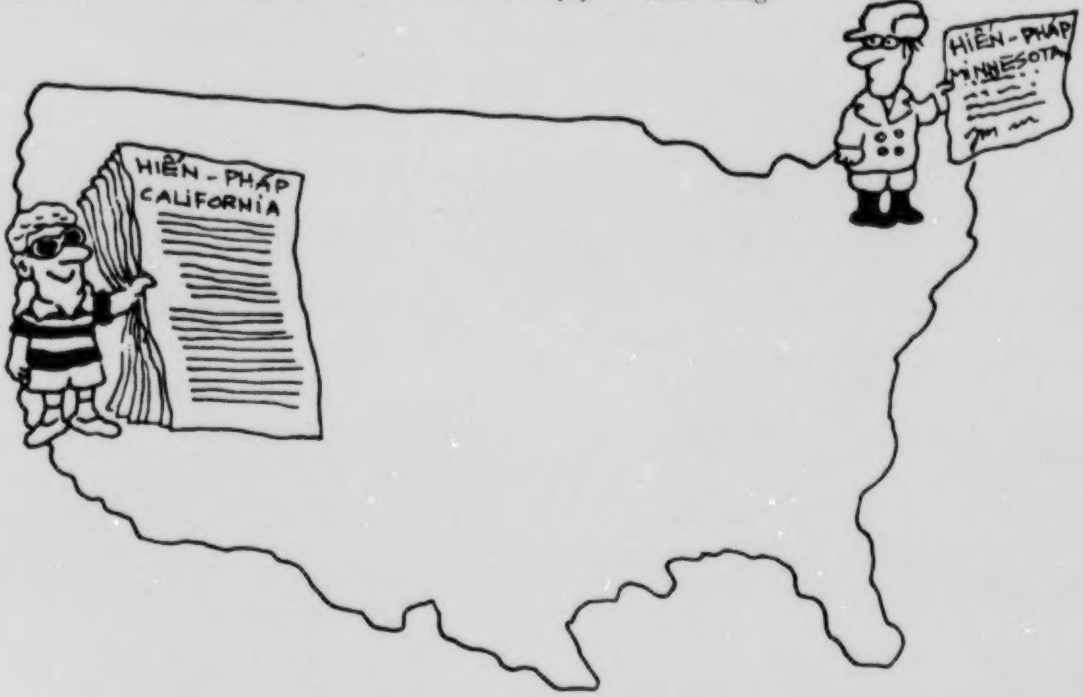

Người công-dân phải biết chính-phủ có làm nên việc cho dân hay không. Nhưng trong một thể-chế dân-chủ , thế chưa đủ. Mọi người còn phải biết những cơ-quan nào của chính-phủ có liên-hệ nhiều nhất đến cuộc sống của chính mình— Chính-quyền tiểu-bang, chính quyền quận, chính-quyền đô-thị. Trên phương-vị của một công-dân, bạn cần biết chính-phủ của bạn làm việc như thế nào và đang làm gì cho chính bản-thân của bạn. Vì rằng, nói cho cùng, chính là tiền của bạn đã bỏ ra trả cho chính-phủ hoạt-động.

Nếu như không có Tu-chính thứ 10 trong Hiến-Pháp Hoa-Kỳ thì hẳn là không có các chính-phủ Tiểu-Bang. Tu-chính này nói rằng các Tiểu-Bang giữ lại những quyền-năng nào chưa được giao-phó cho Chính-phủ Liên-bang. Hiến-pháp cũng đề ra một số quyền-năng mà các Tiểu-bang không thể có được. Nhưng mà các Tiểu-bang thật ra có những quyền-năng nào? Thứ nhất, họ có quyền làm ra luật để cai-trị công-dân của họ. Nói cách khác, các Tiểu-bang soạn các sắc-luật liên-hệ đến những gì xảy ra trong biên-cương của họ. Họ có quyền: 1) Đắp đường-xá và xa-lộ; 2) soạn luật lưu-thông; 3) Xây-dựng và điều-hành trường học; 4) quyết-định về việc huấn-luyện và giáo-dục các giáo-chức; 5) quyết-định đến tuổi nào thì thanh-niên được phép lái xe, hút thuốc. uống rượu, có thể thôi học, hoặc lập gia-đình; 6) thiết-lập tòa-án; 7) thành-lập chính-quyền đô-thị và các chính-quyền địa-phương khác trong phạm-vi Tiểu-bang.

Hiến-Pháp Tiểu-Bang

Minnesota, cũng như các tiểu-bang khác, đã soạn Hiến-Pháp. Bản Hiến-Pháp này thiết-lập chính-quyền Tiểu-Bang và đề ra những quyền-năng mà chính-quyền này sẽ có. Có một số Hiến-Pháp rất ngắn. Những Hiến-Pháp khác, như Hiến-Pháp của California chẳng hạn, thì thật dài khả dĩ đóng thành một tập sách dày. Điều này, một phần là vì Tiểu-Bang ấy rộng lớn và phát-triển rất mau, cho nên đã phải thay-đổi nhiều trong hiến-pháp. Những Tiểu-bang cỡ này thường đi đến kết-qủa là có những hiến-pháp dài.

Các bản Hiến-Pháp của toàn-thể 50 tiểu-bang đều tương-đồng ít nhất là ở một điểm: Chúng không đối nghịch với Hiến-Pháp Liên-Bang Hoa-Kỳ. Đó là luật-pháp cao nhất của xứ-sở này. Các Tiểu-bang phải soạn-thảo luật-lệ làm sao cho khỏi đi ngược lại luật-pháp ghi trong Hiến-Pháp Liên-Bang.

Hơn nữa, mỗi Tiểu-bang đều có một đạo-luật dân-quyền căn-cứ trên Đạo-Luật Dân-Quyền của Liên-bang Hoa-Kỳ. Nhưng một vài Tiểu-bang đã đi xa hơn Luật Dân-Quyền Hoa-Kỳ, khi ban-bố cho dân-chúng những quyền-hạn của họ. Thí dụ California và Illinois là hai Tiểu-bang hứa-hẹn bình-quyền cho phụ-nữ và những người tàng-tật. Lời hứa này là một phần trong hiến-pháp của hai Tiểu-bang ấy.

Có một điểm tương-đồng khác là tất cả 50 Tiểu-bang đều dùng chính-thể liên-bang làm mẫu-mực cho các chính-thể Tiểu-Bang của họ. Hãy nhớ rõ rằng chính-thể liên-bang đã lập thành ba ngành (hoạt-động):

1. Quốc-Hội - nơi xuất-xứ của tất cả các luật-lệ.
2. Tổng-Thống và các bộ-viện - đây là ngành thi-hành luật.
3. Tối-cao Pháp-Viện - quyết-định về ý-nghĩa của luật-pháp và cũng quyết-định về việc các sắc-luật có nằm trong khuôn-khổ của ngành luật tối-cao của đất-nước không.

Các Tiểu-bang cũng làm việc theo đường-lối này. Họ cũng có một ngành hoạt-động để thông qua các đạo-luật, một ngành nữa để thi-hành luật, và một ngành khác để phán-xét về các đạo-luật. Nhưng mỗi ngành lại có quyền riêng-biệt của mình. Và mỗi ngành cũng có một số quyền khả dĩ hạn-chế bớt quyền-thế của các ngành khác. Điều này giúp cho các bộ-phận của chính-quyền cũng hợp-tác với nhau. Nó cũng giúp cho một ngành hoạt-động nào đó không qúa mạnh đến độ lấn-lướt các ngành khác.

Ôn tập (Làm bài tập bằng tiếng Mỹ theo sự hướng-dẫn trong tờ kiểm-vấn).
I & II, gồm 10 câu hỏi.

Lesson 16 State Legislature

Remember that the legislature (lawmaking) branch of the federal government is called Congress. Congress makes the laws. Every state government too, has a legislative branch where laws are made.

This legislative branch has different names in different states. It could be called any one of the following names:

a. Legislative Assembly
b. State Legislature
c. General Assembly
d. General Court

It always meets at the state capitol. What is the name of the city in which our state capitol is located? ____________________

What is the name given to our legislative branch? ____________________

The State Senate

Most states use the U.S. Congress as a model for their state legislatures. These legislatures also are usually set up in two "houses." But the state of Nebraska tried something different. The Nebraska legislature has only one house. It is not called bicameral. It is called unicameral, meaning one house. In other states one of the houses is called the Senate. Its members are called state senators. Each state senator is elected for a four-year term. This is a shorter period than a United States Senator, who is elected for six years.

Each state is divided into counties. Each county has its own local government. Years ago people of each county would elect one senator. Remember that Article I says that in the U.S. Senate each state gets only two votes - one for each senator. The state senate was supposed to work the same way. A big county and a little county would each get only one senator - one vote. That would stop the big counties from always winning on every vote.

But it isn't that way any more. Now most states have "senate districts" based on population. This means that every group of a specific number of people has one state senator. But the size of these "senate districts" is not always the same. For example, the state of Wyoming has only 11,000 people in a district. California has 500,000 people in a district.

The State House of Representatives

The second house of the state legislature has different names in different states. It could be any of the following:

a. House of Representatives
b. Assembly
c. House of Delegates
d. General Assembly

What does Minnesota call its second house?

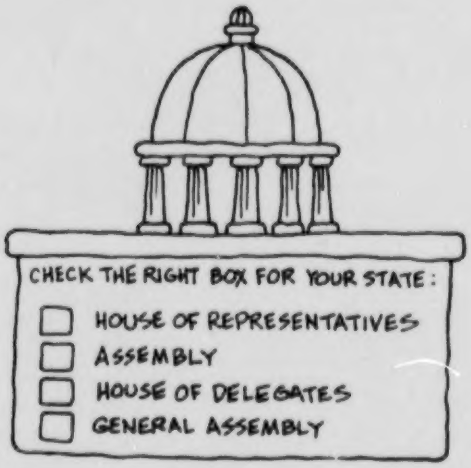

CHECK THE RIGHT BOX FOR YOUR STATE:

☐ HOUSE OF REPRESENTATIVES
☐ ASSEMBLY
☐ HOUSE OF DELEGATES
☐ GENERAL ASSEMBLY

Sometimes the members are called state representatives or assemblymen or delegates. These elected people usually serve for two years, sometimes for four. This is very much like the United States House of Representatives. Each member represents a smaller group of voters.

Each group of these voters is called a voting district. The districts are set up by population. Every group of so many people (say 40,000 voters) has one representative in the state house of representatives. California has the largest district, with 250,000. But Vermont and New Jersey have only 1800 people in each district. These voting districts are like the senate districts. They are set up by population.

Qualifications for Lawmakers

Every state's constitution sets out qualifications for membership. Some states vary, but the requirements are easy to meet.

In most states, representatives must be at least 21; but in several the minimum age is 18. Most states set a higher minimum age for senators - usually 25.

A legislator, whether senator or representative, must be a citizen of the United States. He or she must be a legal resident of the state and must live in the district he/she represents.

Legislators are chosen by popular vote in every state. In most states the lawmakers are elected in November of the even-numbered year. (For example, 1980, 1982, 1984.)

In many states, the job of senator or representative is only a part-time job. Many state lawmakers work at their other jobs as well as their state offices. Some are lawyers or businessmen. But sometimes a student or a homemaker has run for office and won.

The main job of the state legislature is to pass laws. These laws are to serve the needs of the people in each state. Let's review some of the things states make laws about:

(1) building of roads and highways
(2) driving laws
(3) building and running schools
(4) deciding what training teachers need
(5) deciding at what age teenagers can drive, smoke, drink alchol, stay out of school, or get married
(6) setting up courts
(7) hunting and fishing
(8) gambling
(9) the sale of fireworks
(10) what acts are against the law
(11) how to handle lawbreakers
(12) taxes

(13) state parks

(14) setting up businesses

(15) job and building safety

Remember, these are only a few of the laws states pass for the welfare of their citizens.

State lawmakers must follow the wishes of their districts. They must vote on possible new laws. But at this time they are not called laws. They are called bills. These bills are talked over before a vote is taken. It's the job of the state lawmaker to decide if such bills would be good for most of the people of the state. Sometimes that is not an easy thing to do. Often, no matter what lawmakers decide, some of the voters are unhappy.

How Bills Become Laws

The lawmakers study the bill and vote on it. Both houses must pass the bill by a majority vote (one vote over half). This means that more then half must want the new law. If the bill passes both houses, it then goes to the governor of the state.

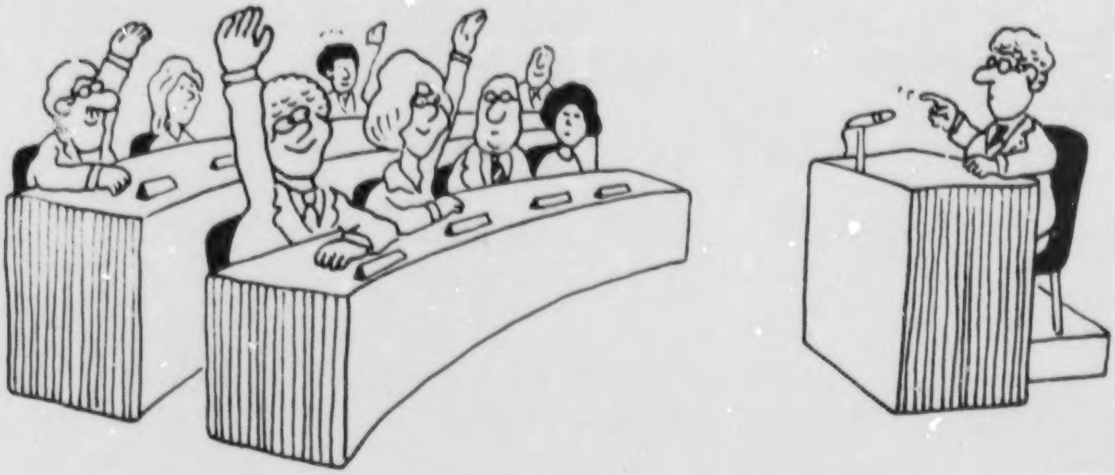

This is what happens in Congress, too. The only difference is that once a bill passes both houses in Congress, it goes to the President, not the governor.

If the governor wants the bill to be law, he signs it. This is the last step. The bill becomes a law. If the governor doesn't like the bill, he vetoes it. Veto is the name for the governor's "no" vote.

Just as in the federal government, a state b. that is vetoed can still become law. It must pass each house again. Usually, it must win by a 2/3 majority. That means more then 2/3 or about 67% of the lawmakers want to override (which means cancel or nullify) the veto.

Review of Lesson Sixteen

I Check (x) the ways our state's legislature is set up like the United States Congress.

________A. Both are usually set up in two houses.

________B. One of the houses is called the Senate.

________C. Bills have to pass both houses before going to the President or governor.

________D. The main job of both is to pass laws.

II The federal government and our state government are alike in many ways. Check (x) the ways the two are alike.

________A. Both have constitutions.

________B. Both are set up in three branches.

________C. Both give different powers to each branch.

________D. Minnesota has all the same powers the federal government has.

________E. Both have bills of rights in their constitutions.

III Using Government Words

A. Use words from the following list to write in the spaces.

10th Amendment
constitutions
highest
federal
laws

1. Our state gets its power from the ____________________ of the United States Constitution.

2. The Constitution is the ____________________ law of the land.

3. Some state ____________________ are long; others are very short.

4. Your state of Minnesota has the power to make some of its own ____________________.

5. Another name for the United States government is the ______________.

V The following review of words will help you to understand government. Draw a line from each word under Column A to its meaning under Column B. The first one is done for you.

Column A	Column B
bill	a "no" vote by the governor or President
majority	what a law is called before it is passed
assembly	name for one of the houses in the state legislature
veto	where state laws are made
senator	a member of the senate
state legislature	more than half

Nên ghi nhớ rằng ngành lập-pháp (làm luật) của chính-phủ liên-bang được gọi là Quốc-Hội. Quốc-Hội làm luật. Tất cả các tiểu-bang cũng đều có ngành lập-pháp, nơi xuất-xứ các sắc-luật.

Ngành lập-pháp này mang nhiều tên khác nhau tại các tiểu-bang khác biệt. Nó có thể được gọi bằng các danh-từ sau đây:

a. Hội-đồng lập-pháp
b. Cơ-quan Lập-pháp Tiểu-bang
c. Đại-Hội-Đồng
d. Đại pháp-viện

Ngành này luôn luôn họp tại đại-sảnh của Tiểu-Bang. Tên của đô-thị nơi tọa-lạc đại-sảnh của Tiểu-Bang mà bạn đang cư-ngụ là gì?____________________

Tên của ngành lập-pháp tại Tiểu-bang của bạn là gì?____________________

Thượng-Viện Tiểu-Bang

Phần lớn các tiểu-bang dùng Quốc-Hội Hoa-Kỳ làm mẫu cho các cơ-quan lập-pháp cấp tiểu-bang của họ. Các cơ-quan lập-pháp này cũng thường thiết-lập hai "viện". Thế nhưng ngành lập-pháp Nebraska chỉ có một viện mà thôi. Nó không được gọi là lưỡng-viện(bicameral). Nó được mệnh-danh là độc-viện (unicameral), có nghĩa là chỉ có một viện mà thôi. Tại các Tiểu-Bang khác một trong hai viện được gọi là Thượng-Viện.Thành-viên của nó được gọi là Thượng-Nghị-Sĩ Tiểu-Bang Mỗi một thượng-nghị-sĩ Tiểu-bang được bầu giữ nhiệm-kỳ trong 4 năm. Thời-hạn này ngắn hơn thời-hạn của một Thượng-Nghị-Sĩ Hoa-Kỳ, vì này được bầu giữ nhiệm-kỳ trong 6 năm.

Mỗi Tiểu-bang được chia ra làm nhiều quận (counties). Mỗi quận có riêng chính-quyền sở-tại của nó. Trước đây, dân-chúng tại mỗi quận có quyền bầu một thượng-nghị-sĩ. Nên nhớ rằng Điều I (Article I) nói rằng tại Thượng-Viện Hoa-Kỳ mỗi tiểu-bang chỉ có hai phiếu bầu mà thôi - mỗi Thượng-Nghị-Sĩ một phiếu. Thượng-viện tại cấp Tiểu-bang cũng chỉ làm việc theo cũng một đường-lối ấy.Dầu là quận lớn hay quận nhỏ, mỗi quận chỉ có một thượng nghị-sĩ - một phiếu bầu. Điều ấy khả-dĩ ngăn-chận các quận lớn khỏi luôn luôn thắng phiếu trong các cuộc bầu-cử.

Nhưng bây giờ thì không như thế nữa. Hiện nay phần lớn các Tiểu-bang có các "quận thượng-viện" (Senate districts) căn-cứ trên dân-số. Điều này có nghĩa rằng mỗi nhóm dân-chúng lên đến một mức đặc-biệt nào đó có quyền được đại-diện do một nghị-sĩ cấp Tiểu-bang. Nhưng kích-thước của các "quận thượng-viện" không luôn luôn giống nhau. Thí dụ, tiểu-bang Wyoming chỉ có 11,000 dân tại mỗi quận. California thì lại có đến 500,000 dân tại mỗi quận.

Viện Dân-biểu cấp Tiểu-Bang

Viện thứ hai của ngành lập-pháp cấp tiểu-bang có tên khác biệt tại mỗi tiểu-bang. Tên ấy có thể như sau đây:

a. Viện Dân-biểu
b. Hội-Đồng
c. Viện Đại-biểu
d. Đại Hội-Đồng

Tiểu-bang Minnesota gọi viện thứ hai bằng tên gì?

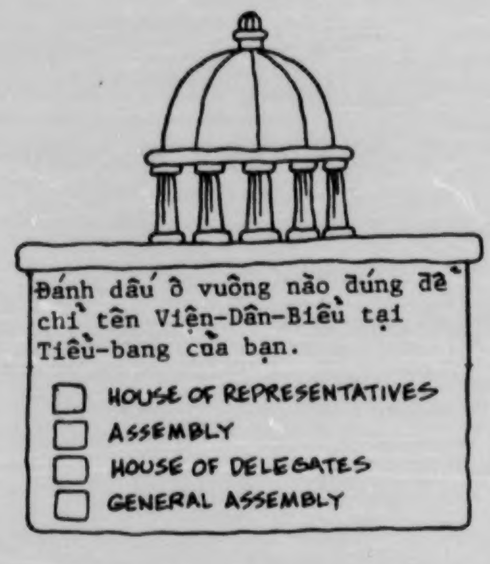

Đánh dấu ô vuông nào đúng để chỉ tên Viện-Dân-Biểu tại Tiểu-bang của bạn.

☐ HOUSE OF REPRESENTATIVES
☐ ASSEMBLY
☐ HOUSE OF DELEGATES
☐ GENERAL ASSEMBLY

Các thành-viên(Hạ-Viện) được gọi là dân-biểu hoặc nghị-viên, hoặc đại-biểu. Những nhân-vật này thường được bầu để phục-vụ trong 2 năm, đôi khi 4 năm. Điều này rất giống như sự việc tại Hạ-Viện Liên-Bang Hoa-Kỳ.(Nhưng ở cấp Tiểu-bang) mỗi dân-biểu đại-diện cho một nhóm cử-tri(voters) ít hơn.

Mỗi nhóm cử-tri này được gọi là quận bảo-cử. Các quận được thành-lập căn-cứ trên dân-số. Mỗi nhóm gồm một số dân-cư nào đó (40,000 cử-tri chẳng hạn) có một vị đại-diện tại Hạ-viện cấp Tiểu-bang. Tiểu-bang California có cấp quận lớn nhất, với 250,000 dân. Thế nhưng Vermont và New Jersey thì chỉ có 1,800 dân tại mỗi quận. Những quận bảo-cử kiểu này cũng tương-tự như các quận thượng-viện. Chúng được lập thành căn-cứ trên dân-số.

Hiến-pháp của mỗi tiểu-bang đề ra những điều-kiện phải có để được làm thành-viên Quốc-Hội. Một vài tiểu-bang có điều khác-biệt, nhưng những điều-kiện cần và đủ để trở thành đại-biểu kể ra cũng dễ-dàng.

Tại đa-số tiểu-bang, đại-biểu phải có tối-thiểu 21 tuổi; nhưng tại nhiều tiểu-bang tuổi tối-thiểu là 18. Đa-số tiểu-bang hạn-định một số tuổi tối thiểu cho thượng nghị-sĩ - thường là 25.

Một Lập-pháp-viên, dầu là thượng nghị-sĩ hoặc dân-biểu, phải là công dân của Hoa-Kỳ. Ông hoặc bà ta phải là một trú-viên hợp-pháp trong tiểu-bang và phải cư-ngụ tại quận mà ông hoặc bà ấy đại-diện.

Các lập-pháp-viên được chọn theo đường lối dân cử tại bất cứ tiểu-bang nào. Tại đa số tiểu-bang các lập-pháp-viên thường được bầu vào tháng 11 (November) các năm chẵn(thí dụ 1980, 82, 84).

Tại nhiều Tiểu-bang , công-vụ nghị-sĩ hoặc dân-biểu chỉ là một việc làm bán thời-gian. Nhiều lập-pháp-viên còn làm các việc khác ngoài nhiệm-vụ của họ đối với tiểu-bang. Một số là luật-sư hoặc doanh-nhân. Nhưng đôi khi một sinh-viên hoặc một bà nội-trợ ra tranh-cử và đã trúng cử.

Công việc chính-yếu của lập-pháp-viên là thông qua các sắc luật. Những luật-lệ này phục-vụ cho những nhu-cầu của nhân-dân trong tiểu-bang. Chúng ta hãy duyệt lại xem các tiểu-bang đã làm luật về những việc gì:

(1) thiết-lập đường-xá và xa-lộ
(2) luật lái xe
(3) xây-cất và điều-hành trường học
(4) quyết-định về việc huấn-luyện các giáo-chức
(5) quyết-định về tuổi nào thì thanh-niên được quyền lái xe, hút thuốc, uống rượu, thôi học, hoặc lập gia-đình
(6) thiết-lập các tòa-án
(7) săn bắn và câu cá
(8) đánh bạc
(9) bán các loại pháo
(10) những hành-động nào là phi-pháp
(11) đối-xử với những kẻ phạm luật
(12) thuế khóa

(13) các công-viên của Tiểu-bang
(14) lập các doanh-nghiệp
(15) an-toàn sinh-kế và xây-cất

Nên nhớ rằng đây chỉ là một số ít sắc-luật mà các tiểu-bang thông qua vì sự phúc-lợi của nhân-dân trong tiểu-bang.

Các lập-pháp-viên phải theo sát những nguyện-vọng của dân-chúng trong các quận. Họ phải bầu các luật mới khả dĩ đáp-ứng nhu-cầu của dân. Nhưng lúc đầu, chưa được gọi là luật. Chúng được mệnh-danh là dự-luật (bills). Các dự-luật này được đưa ra thảo-luận (bàn cãi) trước khi được đầu-phiếu. Phận sự của lập-pháp-viên tiểu-bang là phải quyết-định xem các dự-luật như vậy có ích-lợi gì cho đa số dân-chúng trong Tiểu-bang không. Đôi khi, đó không phải là việc dễ. Thường khi, dầu các lập-pháp-viên có quyết-định thế nào đi chăng nữa , thì cũng vẫn còn có một số cử-tri không được thỏa-mãn.

Làm Cách Nào Dự-Luật Trở Thành Luật

Các lập-pháp-viên (lawmakers) nghiên-cứu dự-luật và bầu(chấp-thuận hoặc bác-bỏ) dự-luật ấy. Cả hai viện phải thông qua dự-luật bằng một đa-số phiếu (một phiếu trên ½ tổng-số; tiếng Việt gọi là quá bán). Điều này có nghĩa rằng hơn một nửa lập-pháp-viên trong hai viện muốn có sắc-luật mới. Nếu dự-luật thông qua cả hai viện, nó sẽ được chuyển qua Thống-Đốc Tiểu-Bang.

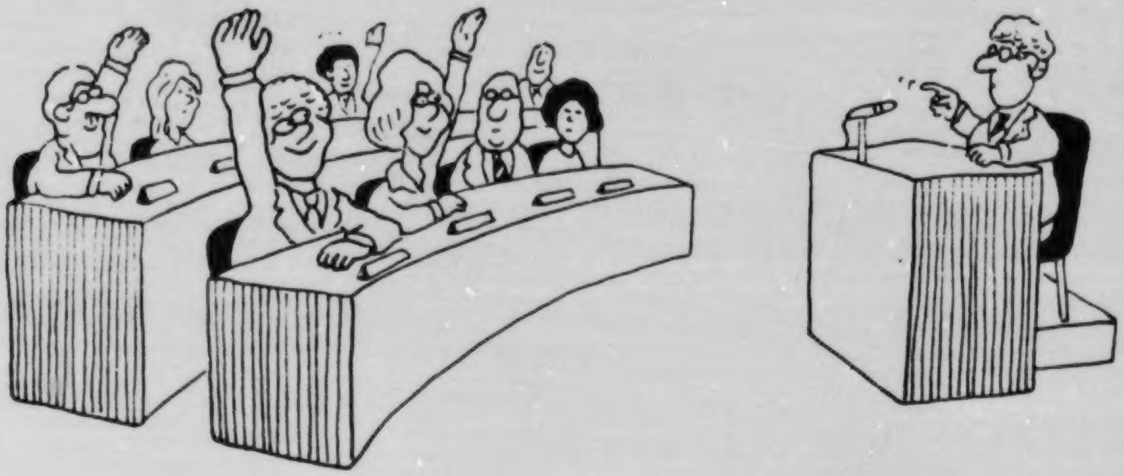

Điều này cũng xảy ra tại Quốc-Hội Hoa-Kỳ. Chỉ có khác là một khi dự-luật đã thông qua lưỡng-viện Quốc-Hội rồi thì nó sẽ được chuyển qua Tổng-Thống chứ không phải qua Thống-Đốc.

Nếu Thống-Đốc muốn dự-luật trở thành sắc-luật, ông ta chuẩn-ký nó. Đó là giai-đoạn cuối cùng. Dự-luật đã thành luật. Nếu như Thống-Đốc không ưa dự-luật, ông ta phủ-quyết nó. Phủ-quyết (veto) là danh-từ dùng để nói đến phiếu bác-bỏ ("no" vote) của vị Thống-Đốc.

Cũng như trong guồng máy của chính-phủ liên-bang, một dự-luật đã bị phủ-quyết cũng còn có thể trở thành luật. Nó phải thông qua mỗi viện một lần nữa. Thông-thường, nó phải chiếm được đa-số phiếu 2/3. Điều này có nghĩa là hơn 2/3 hoặc vào khoảng 67% lập-pháp-viên muốn vượt qua (tức là loại bỏ hoặc vô-hiệu-hóa) sự phủ-quyết của Thống-Đốc.

Lesson 17 Elected State Officers

Remember that the President heads the executive branch in our federal government. Every state has a governor who heads the state's executive branch. Just as the President runs the country, the governor runs the state. The governor's main job is to carry out laws within his or her state.

The governor has a number of state departments - sometimes called state boards - under him. They, too, help carry out the laws and run the state. Each board is in charge of one service. For example, most states have a Board of Education. The person who is in charge of that board is the Superintendent of Education. The Board of Education sets guidelines for our local school district. Our district must follow these guidelines when we build our schools and when we operate them. Our district must also follow state guidelines when hiring teachers. Other state boards might include health and transportation.

Like the President, the state governor can ask the legislature to vote on new laws that he wants passed. (When we say he or his, we are talking about whoever has the job - man or woman.) Also, the governor has in peace time an armed force called the National Guard under his orders. This unit is called out to assist the people in the state whenever disasters such as floods, earthquakes, or riots occur.

There is, however, one way a governor is unlike the President. The President picks his cabinet members. But the governor, in most states, does not choose who he wants to be his top officers. These men and women are elected by the voters of the state.

When you vote in your state elections, you will need to know the names of the other top state officers. The following is a list of those people whom the voters elect in most of the fifty states:

Governor
Lieutenant Governor
Secretary of State
Attorney General
State Controller or State Auditor
State Treasurer
Superintendent of Education

State Officer	Duty
Governor	Heads the state's executive branch; runs the state, carry out the laws; can ask the legislature to vote on new laws he wants passed; controls National Guard - calls them out in time of disaster.
Lieutenant Governor	Runs things when the governor is out of town.
Secretary of State	Keeps records of voters, businesses, marriages, deaths and births.
Attorney General	Helps lawmakers write new laws that are not unconstitutional. He is also the lawyer of the state. He takes lawbreakers to court.
State Controller	He/she is sometimes called the state auditor. It is his job to see that the state spends its money the right way and takes in money the way the lawmakers have planned.
State Treasurer	Takes in taxes and other money for the state. Also, writes the checks to pay the bills.
Superintendent of Education	Makes sure all the state laws about education are carried out. Decides what kind of training teachers need before being hired.

Voting in state elections is done every two years. A voter has to be eighteen (18) years of age. The governor and other state officers are elected in these state elections. Their names and the laws being voted on appear on the ballot.

Review:

I Using Government Words

enforce
governor
guard
laws
army
boards

A. The governor can bring up possible new ______________ in the state legislature.

B. The governor calls out the National ______________ to help with disasters like floods or tornadoes.

C. The governor's main job is to ____________________ the laws.

D. A number of state ____________________ help the governor carry out the laws.

II Check (x) the ways the governor's job is like the President's.

________ A. Both carry out the laws.

________ B. Both head up a lot of departments which help carry out the laws.

________ C. Both always get to choose their top helpers.

________ D. Both have a Secretary of State to handle matters with other countries.

III Match the Person with the Job

Supertintendent of Education	keeps track of voters in the state
Secretary of State	runs things when the governor is away
Governor	runs the state's government and carries out the laws
Lieutenant Governor	helps lawmakers write the laws
Attorney General	heads up the department of education

Bài 17 Các Giới-Chức Dân-Cử Cấp Tiểu-Bang

Ghi nhớ rằng Tổng-Thống lãnh-đạo ngành hành-pháp trong chính-phủ liên-bang . Mỗi tiểu-bang có Thống-Đốc cầm đầu ngành hành-pháp của tiểu-bang. Cũng như Tổng-Thống điều-hành toàn thể quốc-gia, thống-đốc giữ quyền điều-hành tiểu-bang. Việc chính-yếu của thống-đốc là thi-hành luật-pháp trong lãnh-vực tiểu-bang của ông hoặc bà ta.

Dưới quyền của thống-đốc có một số các nha-sở (departments)- đôi khi còn gọi là các hội-đồng tiểu-bang - Các cơ-quan này cũng phụ-giúp thi-hành các luật-pháp và điều-hành tiểu-bang. Mỗi nha-sở đảm-trách một dịch-vụ. Thí dụ, đa số các tiểu-bang có một Hội-Đồng Giáo-Dục. Người đảm-trách hội-đồng ấy là Tổng quản-đốc Giáo-Dục. Hội-Đồng Giáo-Dục đề ra cương-lĩnh hướng-dẫn các quận giáo-dục địa-phương. Quận ta phải noi theo những cương-lĩnh (guidelines) ấy khi chúng ta xây-dựng trường-ốc và điều-hành các trường này. Quận ta cũng phải tuân theo những cương-lĩnh cấp tiểu-bang khi ta tuyển-dụng các giáo-chức. Những hội-đồng khác trong tiểu-bang gồm các cơ-quan y-tế và chuyển-vận.

Cũng như Tổng-Thống, thống-đốc tiểu-bang có thể yêu-cầu cơ-quan lập-pháp đầu-phiếu về các sắc-luật mới mà ông ta muốn thấy quốc-hội thông qua. (Khi ta nói ông ta hoặc của ông ta, chúng ta đang ám chỉ người đang nắm giữ chức-vụ - đàn ông hoặc đàn bà.) Ngoài ra, trong thời-bình Thống-Đốc có một quân-lực gọi là Vệ-binh Quốc-gia, thuộc quyền chỉ-huy của ông ta. Lực-lượng này được điều-động để giúp-đỡ dân-chúng trong tiểu-bang bất cứ lúc nào mà những tai-ương như là lụt-lội, động đất, hoặc náo-loạn xảy ra.

Tuy nhiên, có 1 điều khác-biệt giữa thống-đốc và Tổng-Thống. Đó là việc Tổng-Thống tự chọn lấy nhân-viên nội-các của ông ta. Nhưng Thống-Đốc, trong đa số tiểu-bang, không được chọn những ai ông ta thích để làm những viên-chức đầu-não cho mình. Những nhân-vật này, đàn ông hoặc đàn bà, đều được bầu lên do các cử-tri trong tiểu-bang.

Khi bạn đi bầu trong các cuộc tuyển-cử, bạn sẽ cần biết đến danh-tánh của các giới-chức thượng-tầng trong tiểu-bang. Sau đây là danh-sách của những nhân-vật mà các cử-tri bầu lên tại hầu hết 50 tiểu-bang:

Thống-Đốc
Phó Thống-Đốc
Bộ-trưởng Thơ-lại
Bộ-trưởng Tư-pháp
Đô-sát Tiểu-bang(State Controller or Auditor)
Bộ-trưởng Tài-chánh
Tổng Quản-đốc Giáo-Dục

Giới-chức tiểu-bang	Phận-sự
Thống-đốc	Cầm đầu ngành hành-pháp tiểu-bang; điều-hành tiểu bang, thi-hành luật-pháp; có quyền yêu cầu nghành lập-pháp đầu-phiếu về các sắc-luật mới mà ông ta muốn được thông qua; Kiểm-soát vệ-binh quốc-gia - huy-động quân-lực này khi có tai-ương.
Phó Thống-đốc	Điều-hành công-vụ khi Thống-Đốc vắng mặt.
Bộ-trưởng Tiểu-bang	Giữ văn-khố về cử-tri, doanh-nghiệp, hôn-nhân, khai-tử và khai-sanh.
Bộ-trưởng Tư-pháp	Trợ lực cho các lập-pháp-viên soạn-thảo luật mới mà không phản-hiến. Vị này còn là luật-sư của tiểu-bang. Ông ta đưa các kẻ phạm luật ra tòa.
Đô-sát Tiểu-bang	Ông/bà này đôi khi còn gọi là Ủy-viên Giám-định Tiểu-bang. Phận-sự của họ là soát-xét về vấn-đề chi-tiêu tiền-bạc trong tiểu-bang xem có thỏa-đáng không, và trưng-thu tiền bạc vào công-quỹ đúng với đường-lối mà các nhà làm luật đã ấn-định.
Bộ-trưởng Tài-chánh	Thu thuế và tiền do các nguồn lợi khác cho tiểu-bang. Cũng còn viết chi-phiếu thanh-toán các khoản chi-tiêu.
Tổng-quản-đốc Giáo-dục	Đảm-bảo cho tất cả luật-lệ tiểu-bang về giáo-dục được thi-hành đúng mức - Quyết-định về việc huấn-luyện các giáo-chức trước khi họ được tuyển-dụng.

Việc bầu-cử trong các cuộc tuyển-cử cấp tiểu-bang được thực-hiện hai năm một lần. Cử-tri phải đủ 18 tuổi. Thống-đốc và các giới-chức khác trong tiểu-bang được bầu lên trong các cuộc tuyển-cử này. Danh-tánh của họ và các sắc-luật phải bầu được in trên lá phiếu.

Ôn tập (không dịch)

Học sinh làm bài kiểm hoàn-toàn bằng tiếng Mỹ.

Phải đọc bài nguyên văn thì mới có điểm tốt

Lesson 18 State Services

States make laws for the good of the state and its citizens. But it costs money to carry out these laws. For example, when people get hurt and cannot work, state money helps to care for them. When people lose their jobs, the state also tries to help them.

States spend most of their money in five areas:

(a) education - (to build schools, pay teachers, buy equipment, buy food for lunch)

(b) welfare - (to give money to poor people who have no jobs or who are handicapped or too old to work)

(c) roads and highways - (to travel out of town, to get to work, and to bring in on trucks the food, gas, and goods to sell)

(d) health care - (to build hospitals and schools for doctors and nurses to do research on diseases within the state, and to work to protect the citizens' health)

(e) protecting natural resources - (to protect forests, wildlife and water supplies; to protect the state and its citizens from pollution)

Review

I Choose words from those listed below and write them in the space provided.

department	government	education
citizens	highways	health care

A. In state government, another word you learned from an earlier lesson that means board is ____________________.

B. States make laws to make things better for its ________________.

C. Salaries for teachers and the cost of new books are examples of money spent for ____________________.

D. Trucks need good ____________________ to bring in goods to sell.

II The Telephone Book

A. Look up your state's government offices in the blue section of the telephone book. For example, look under "Government Offices - State."

B. Then look at the listings in darker print. You might see "Drivers License Exam Station" or "Job Service" or "State Patrol," plus many others. Write your answers to the next questions in the space provided.

1. About how many state offices are listed? ______________________

2. What is the first office listed?

   ____

3. Write the names of two other state offices in the listing.

   a.____________________________

   b.____________________________

Bài 18 Công-vụ tại cấp Tiểu-Bang

Các Tiểu-bang làm luật để phục-vụ cho tiểu-bang và công dân. Nhưng phải tốn tiền thì mới thi-hành được luật-pháp. Thí dụ, khi có người bị đau yếu hoặc thường-tật và không thể làm việc được, thì tiền của tiểu-bang sẽ đem dùng để săn-sóc họ. Tiểu-bang còn giúp-đỡ cả những người thất-nghiệp nữa.

Các Tiểu-bang tiêu dùng phần lớn công-quỹ trong 5 lãnh-vực sau đây:

(a) giáo-dục - (xây cất trường học, trả công giáo-chức, sắm trang-cụ, mua thực-phẩm ăn trưa)

(b) cứu-tế - (cấp tiền cho người nghèo-khó vì không có việc làm, hoặc bị tàng-tật, hoặc giả qúa già không làm việc được nữa.

(c) đường-xá và xa-lộ - (để đi làm ngoài thành-phố, và chuyển-vận bằng xe vận-tải thực-phẩm, xăng, và hàng-hóa đủ loại để bán cho dân-chúng)

(d) y-tế - (xây cất bệnh-viện và trường ốc để các bác-sĩ và y-tá nghiên-cứu về bệnh-tật trong khuôn-khổ của tiểu-bang, và làm việc để bảo-tồn sức khỏe cho dân chúng)

(e) bảo-vệ tài-nguyên thiên-nhiên - (bảo-vệ rừng, bảo-vệ đời sống thiên-nhiên và các nguồn nước; bảo-vệ tiểu-bang và nhân-dân để khỏi bị ô-nhiễm)

Ôn tập Học-sinh làm bài kiểm-văn hoàn-toàn bằng tiếng Mỹ.

Những chữ cần nhớ rõ nghĩa:

Department : nha-sở, bộ-viện, nơi làm việc của công-chức.
Citizens : công-dân, nhân-dân.
Government: chính-phủ, chánh-quyền.
Highway : xa-lộ
Education : giáo-dục, học-vấn.
Heath care : việc săn-sóc sức khỏe; bảo-tồn sức khỏe.

Telephone book : sổ điện-thoại, niên-giám điện-thoại.

To look up : tra, tĩm (trong sách dãy, tự-điền).

The blue section : phần giấy xanh, thường dũng để liệt-kê
các cơ-quan chánh-quyền.

Listed : được liệt-kê.

Space provided : chỗ trống dãnh sẵn (__________________)

Lesson 19 Where Does Our State Get Its Money?

Government is expensive. Your state pays for all the services it provides to its citizens. But where does this money come from?

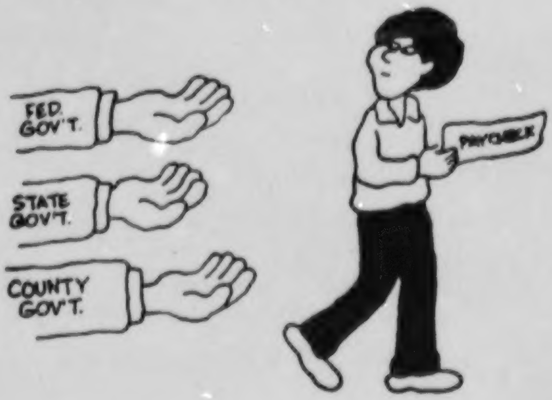
FED. GOV'T.
STATE GOV'T.
COUNTY GOV'T.
PAYCHECK

The main way the state gets money is through taxes. Anyone who earns or spends money pays taxes. In other words, your money pays for government. There are several kinds of taxes.

Income Tax

If you have a job, some money is taken out of every paycheck. This money is sent to the govenrment. It is called income tax. That means that the government has taxed your income. You pay one income tax to the government and another income tax to the state in which you live. Sometimes you even pay one to the local government as well.

Sales Tax

Forty-eight of the fifty states have a sales tax. The only two states that do not are Delaware and Oregon. Almost every time you buy something, you pay sales tax. Usually it is about five or six cents on each dollar you spend. If you buy a sweater for $10, you probably will spend 50¢ or 60¢ more because of the sales tax. If you buy a car for $10,000, you can expect to pay $500 to $600 more just for sales tax.

Food is not usually taxed, but all other goods are - gas, magazines, TV's, paper, clothes, makeup and even toothpaste.

Licenses

A third way of obtaining money for the state is by selling licenses. A license is a piece of paper that says a person is allowed to do something. It means that he has been given permission. If he wants to open a business, he needs a business license. If he wants to drive a car, he has to get a driver's license from the state. He has to pay money for these licenses. Every year people spend money to renew their car license or the licenses for their motorcycles, boats, or trailers. This is also true for fishing and hunting. The state requires a fishing and hunting license in order for anyone to fish or hunt anywhere in Minnesota. So in order to get a license for these things, one must pay money to the state.

Bonds

A fourth way the states make money is through the sale of bonds. Sometimes states sell bonds. If a person has money to invest, he could buy one of these state bonds. A bond is like a loan. The state still has to pay the person back later. The state also has to pay interest on the bond. But for people who have extra money to spend, bonds are usually a safe investment.

Review

Write the answer to each sentence in the puzzle.

1. A person must pay this tax on the things he buys (in all but two states). This tax is called ______________________tax.
2. A tax on money you earn is called __________________tax.
3. To raise money for building a state hospital, a state might sell ____________________.
4. You must buy a driver's ____________________before you may drive a car in your state.

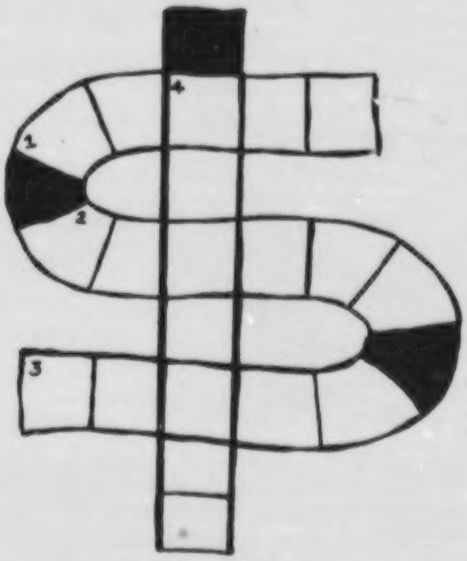

Bài 19 Công-quỹ của Tiểu-Bang lấy đâu ra?

Chánh-quyền rất hao-tốn. Tiểu-bang của bạn phải trả tiền cho tất cả các dịch-vụ đã cung-cấp cho dân. Thế nhưng tiền ấy lấy đâu ra vậy?

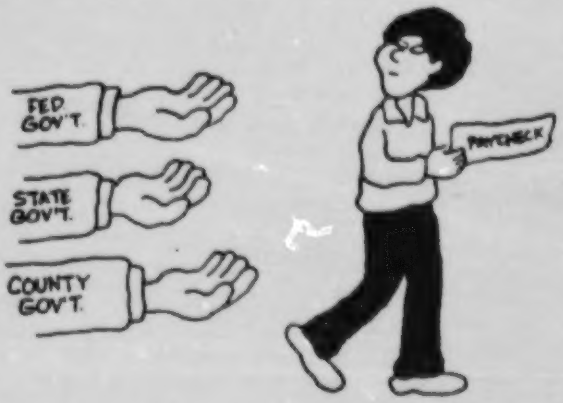

Nguồn lợi chính-yếu của tiểu-bang là các sắc-thuế(taxes). Bất kỳ ai làm ra tiền hoặc tiêu tiền đều phải trả thuế. Nói cách khác, chính là tiền của bạn đã bỏ ra trả cho guồng máy cai-trị bạn. Có nhiều loại thuế.

Thuế lợi-tức

Nếu bạn có việc làm, một số tiền nào đó đã được chiết ra từ mỗi phiếu lương (pay check) của bạn. Tiền này được chuyển qua cho chính-phủ. Đó là thuế lợi-tức (income tax). Điều này có gnhĩa là chính-phủ đã đánh thuế lên trên tiền thu vào của bạn. Bạn phải trả một loại thuế lợi-tức cho liên-bang và một thuế lợi-tức khác cho tiểu-bang nơi bạn cư-ngụ. Đôi khi bạn lại còn phải trả thuế cho chính-quyền sở-tại nữa.

Thuế bán hàng

Bốn-mươi-lăm trong số 50 tiểu-bang có một sắc thuế gọi là thuế bán hàng (sales tax). Chỉ có 2 tiểu-bang không đánh loại thuế này, đó là Delaware và Oregon. Hầu như bất cứ lúc nào mua món gì, bạn cũng phải trả thuế bán hàng. Thường thì là từ 5 xu hoặc 6 xu đánh trên mỗi dollar mà bạn tiêu-dùng. Nếu bạn mua cái áo len giá $10, hẳn là bạn phải trả thêm 50¢ hoặc 60¢, vì đó là mức thuế bán hàng. Nếu bạn mua cái xe hơi giá $10,000, hẳn nhiên bạn phải trả từ 500 đến 600 đô-la tiền thuế, căn-cứ trên giá mà hãng xe đã bán cái xe cho bạn.

Thực-phẩm thường thì không bị đánh thuế, nhưng tất cả các món khác đều có thuế cả - xăng, tạp-chí, TV, giấy, áo quần, phấn son và ngay cả kem đánh răng.

Các loại bằng

Cách sanh lợi thứ ba cho tiểu-bang là bán các loại bằng(licenses). Bằng là một mảnh giấy chứng rằng một ai đó được quyền làm một điều gì. Có nghĩa là hắn ta được cho phép làm việc ấy. Nếu hắn muốn mở một hãng buôn, hắn phải có một cái bằng doanh-nghiệp. Nếu hắn muốn lái xe, hắn phải có bằng lái xe do tiểu-bang cấp. Hắn phải trả tiền cho các văn-bằng ấy. Hằng năm biết bao người phải trả tiền để lấy lại bằng lái xe hơi, hoặc lái xe máy dầu, thuyền máy, hoặc xe lều(trailers). Điều này cũng đúng cho việc câu cá và săn thú. Tiểu-bang này buộc phải có bằng câu cá hoặc săn thú mới được câu và săn-bắn bất cứ nơi nào tại Minnesota. Như vậy, để có một mảnh bằng cho các hoạt-động ấy, người dân phải trả tiền cho tiểu-bang.

Công-khố-phiếu

Cách thứ tư mà tiểu-bang dùng để sanh lợi là bán các công-khố-phiếu(bonds). Đôi khi Tiểu-bang bán công-khố-phiếu cho tư-nhân. Ai có tiền để đầu-tư(invest) có thể mua loại trái-phiếu này. Công-khố-phiếu giống như một vụ cho vay. Tiểu-bang cũng phải trả tiền lời(lãi) căn-cứ trên công-khố-phiếu. Đối với những người thừa tiền của, công-phiếu thường là một cách đầu-tư an-toàn.

Ôn tập   Làm bài kiểm-văn bằng tiếng Mỹ.

Lesson 20 States' Courts - Higher Courts

Just like the federal government, the state government has a judicial branch. This third branch of state government deals with the courts. Each state needs courts to handle people who are thought to have broken the law. But these people are guaranteed a fair trial by the Bill of Rights.

Courts also settle things between citizens. Usually these problems have to do with money. Many years ago people didn't use courts to settle their fights. They used their fists or they did whatever they could think of to get even. If your neighbor stole your horse, you might have tried to get even by burning down his house. This was known as "taking the law into your own hands."

Today you would take that person to court for stealing. The judge or jury would decide what your neighbor owes you. You would not take the law into your own hands.

Our state's courts are divided into what is known as higher courts and lower courts. Every state has a higher court. One of its jobs is to decide if laws are constitutional. But the state's highest court is not always called the same things in each state. It has different names in different states. It could be called any one of the following names:

- Supreme Court
- Supreme Judicial Court
- Supreme Court of Appeals
- Court of Appeals

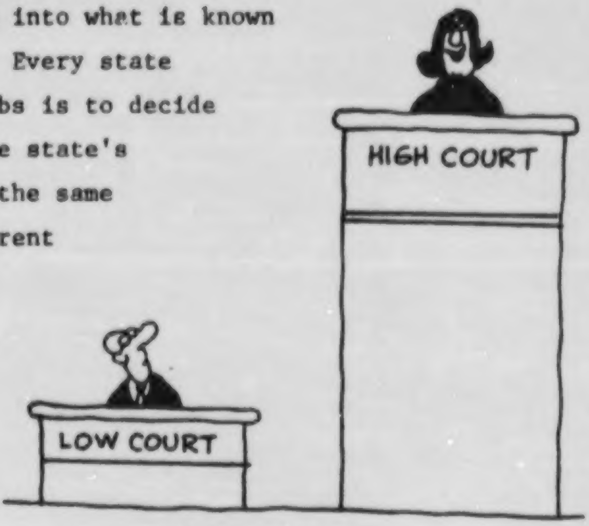

Another job of this higher court is to hear cases on appeal. The word "appeal" means "to ask." Appeal cases have already been heard by a lower court. The person who lost the case there has now asked the higher court to hear the case again.

In doing both of these duties - deciding if laws are constitutional and hearing appeal cases - our state's highest court is similar to the United States Supreme Court.

The people who serve as judges on the state supreme court are called justices. In some states the governor selects them. This is also like the United States Supreme Court. Its judges or justices are picked by the President.

Some states elect their justices. This is a special power given to those states. This power is not always good because some feel it is bad to elect justices. They believe it is hard for a justice always to be fair when he has to worry about being re-elected. In other words, he or she might let outside influences affect their decisions.

The second highest court in each state is also an appeals court. It is usually called an appeals court, but it is also known by any one of the following names:

-Court of Appeals

-District Court of Appeals

-Appellate Court

-Court of Special Appeals

-Court of Criminal Appeals

-Court of Civil Appeals

Review

Think over some words from this lesson that have to do with courts. Write the answers on the blank provided. Then use those answers to fill in the puzzle.

1. The third branch of the state government is the judicial branch or the ______________________________.
2. A judge on the state supreme court can also be called a ____________.
3. The __________________court is the highest court in the state.
4. You will go to court if people believe you have broken the __________.
5. The second highest state court is the court of ____________________.

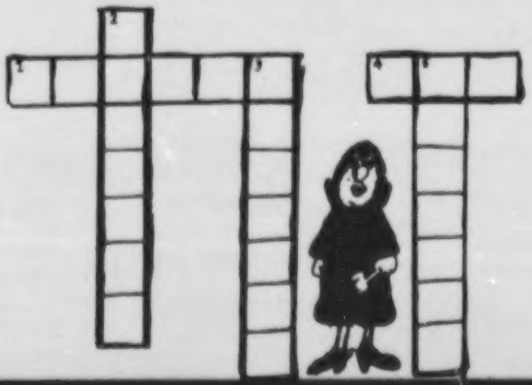

Tương-tự như chính-quyền liên-bang, chính-quyền tiểu-bang cũng có ngành tư-pháp (xử án). Ngành thứ ba này của chính-phủ tiểu-bang liên-quan đến các tòa-án. Mỗi tiểu-bang cần có các tòa-án để phán-xét những ai bị tình-nghi là đã phạm luật. Nhưng những người này đã được đảm-bảo rằng họ phải được xét-xử công-minh do Đạo-luật Dân-quyền.

Các tòa-án cũng còn dàn-hòa những sự việc xảy ra giữa các công-dân. Thường thì là những vụ dính-líu đến tiền-bạc. Nhiều năm về trước, người ta không dùng tòa-án để dàn-xếp những xích-mích xảy ra. Họ xử-dụng quả đấm hoặc làm những gì họ có thể làm được để rửa hận. Nếu người láng-giềng lấy trộm ngựa của bạn, có thể rằng bạn đã trả thù bằng cách đốt rụi nhà hắn. Điều này đã được truyền-tụng bằng câu nói "nắm luật trong tay"(taking the law into your own hands).

Ngày nay, tốt hơn cả là đưa hắn ra tòa vì tội ăn trộm. Thẩm-phán hoặc bồi-thẩm-đoàn sẽ quyết-định số tiền mà người láng-giềng phải bồi-thường cho bạn. Bạn không nên tự-ý hành-động mà không lý gì đến luật-pháp.

Các tòa-án tiểu-bang chia ra làm 2 cấp thường được biết đến một cách nôm-na là tòa trên và tòa dưới(Higher courts and lower courts). Tiếng Việt có thể nói là các tòa cấp một và các tòa cấp hai. Tiểu-bang nào cũng có tòa cấp một. Một trong những nhiệm-vụ của tòa này là quyết-định xem các sắc-luật có hợp-hiến không. Thế nhưng tòa-án cao nhất cấp tiểu-bang không luôn luôn cũng mang một tên tại mỗi tiểu-bang. Nó mang tên khác-biệt, tùy theo từng tiểu-bang. Có thể là một trong những tên sau đây:

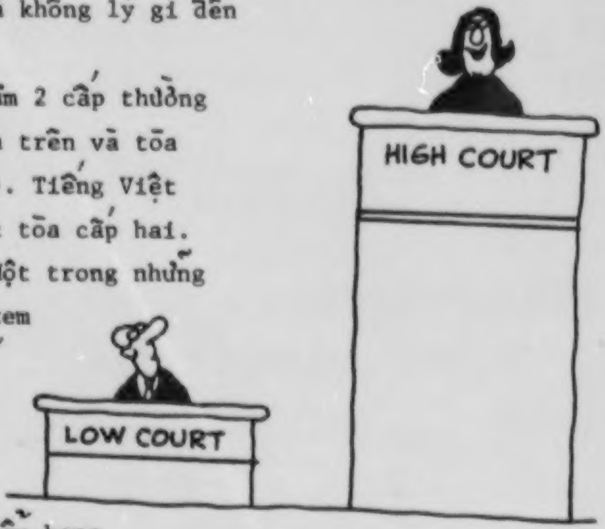

-Tòa Thượng-Thẩm (Supreme Court)
-Tòa-án Tối-cao (Supreme Judicial Court)
-Tòa Phá-án Tối-cao (Supreme Court of Appeals)
-Tòa Phá-án (Court of Appeals)

Nhiệm-vụ khác của tòa trên là nghe tường-trình về các vụ thượng-tố. Chữ "appeal" có nghĩa là "xin hoặc thỉnh-cầu". Các vụ thượng-tố đã được nghe ở tòa dưới bây giờ lại xin tòa trên nghe vụ-án lại lần nữa.

Trong lúc làm cả hai nhiệm-vụ này - quyết-định xem các đạo-luật có hợp-hiến hay không và nghe lại các vụ thượng-tố - tòa tối-cao cấp tiểu-bang đã hành-động tương-tự như Tối-Cao-Pháp-Viện của Liên-Bang Hoa-Kỳ.

Những viên-chức phục-vụ tại tòa thượng-thẩm tiểu-bang với tư-cách thẩm-phán được gọi là "Justices"(Chánh-án). Tại một số ít tiểu-bang, viên Thống-Đốc được quyền tuyển-lựa các thẩm-phán. Việc này tương-tự như sự việc tại Tối-Cao Pháp-Viện của Hoa-Kỳ. Pháp-Viện này có các thẩm-phán hoặc chánh-án được Tổng-Thống tuyển-chọn.

Một số ít tiểu-bang bầu lấy thẩm-phán của họ.Đây là một đặc-quyền dành cho các tiểu-bang ấy. Đặc-quyền này không luôn luôn tốt đẹp, có người cho rằng bầu các thẩm-phán là điều bất-đáng(xấu). Họ tin-tưởng rằng thật là khó cho thẩm-phán luôn luôn phán-xét công-bằng khi ông ta phải bận tâm đến hy-vọng được tái-cử. Nói cách khác, ông hoặc bà ấy có thể để cho ảnh-hưởng bên ngoài làm thiên-lệch quyết-định của mình khi xử-án.

Tòa-án cao nhất thứ hai trong mỗi tiểu-bang cũng là một tòa phá-án (an appeal court). Nó thường mang tên là tòa phá-án, nhưng cũng còn được mệnh-danh như sau:

- Tòa Thượng-Tố
- Tòa Thượng-Tố cấp Quận
- Tòa Tái-Thẩm
- Tòa Thượng-Tố Đặc-Biệt
- Tòa Thượng-Tố Hình-sự
- Tòa Thượng-Tố Dân-Quyền

Ôn tập: Làm bài kiểm bằng tiếng Mỹ.

Lesson 21 States' Courts - The Lower Courts

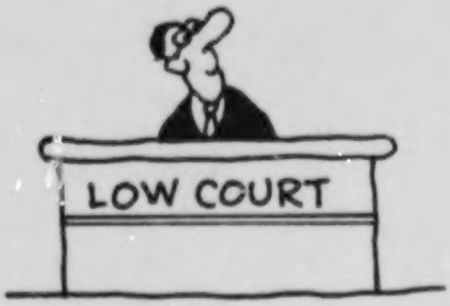

The lower courts are set up and paid for by the state, just like the higher courts. The states get their money in four ways:

1) income tax
2) sales tax
3) licenses
4) bonds

Of all the state courts, the county court is the busiest. It is known as a "general trial court" because it hears almost every kind of case. This court has many different names. It could be called any one of the following:

-circuit court
-superior court
-chancery court
-county court
-district court
-trial court
-court of common pleas

These county courts hear thousands of cases. Some of these cases are between citizens. They are called civil cases. Usually county courts hear civil cases only when $10,000 or more is in question.

Sometimes civil courts are so crowded that its not unusual for people to wait two or three years for their cases to be heard.

Other cases decide if someone has broken the law. These are called criminal cases. They include cases on crimes such as armed robbery, use of dangerous drugs, and murder. These are heard at the county court.

Remember that the Bill of Rights promises citizens the right to a speedy trial. For this reason, criminal cases are heard before civil cases and any others.

Suppose you read the following item in the newspaper:

> "The case of two 18-year-olds charged with drug possession began today at the Olmsted County Courthouse."
>
> or
>
> "This afternoon a jury decided that the Rio Motor Company must pay 4 million dollars to a man who was hurt in an accident while driving a Rio car with faulty brakes."

Cases like these are probably being heard at a county court.

Most counties have local courts in each part of the county. Every county has one or more of the following courts.

- justice courts
- municipal courts
- police courts
- traffic courts
- juvenile courts
- small claims courts

These lower courts handle small law matters between citizens. A small matter might be considered as one less than $5,000.

Lawbreakers are also tried at these courts. But they are not tried for major crimes. Minor crimes are usually heard at these lower courts. Minor crimes are traffic and speeding tickets, parking fines, shoplifting (stealing goods or merchandise from stores), walking a dog without a leash, and others.

When a minor (a person under 18 years of age) gets into trouble with the law, he or she goes to juvenile court.

There is also another court that everyone should know about. It is easy to use. It is called the small claims court. In this court no one has to wait long to get a case heard. It does not cost a lot of money either.

The following story will illustrate why the small claims court is so important:

Suppose you buy a product that sounds like something you have always wanted. It cost $100. When you get the product home, it will not work correctly. It makes funny noises and even starts to smoke. Perhaps the motor is broken. But you are sure you followed the directions when you opened up the package and took it out. You have spent $100 for something that does not work properly. What can you do?

First, go to the store and ask for your money back. Explain what happened. Or ask for another one, just like the one you bought. If the store refuses your request and says it's your fault, what can you do? Take the company to the small claims court.

First, go to the courthouse, where a room or a "window" will probably be used for small claims court. A clerk will give you a piece of paper called a complaint form to fill out. You need to write (1) your name; (2) the story of what your claim is about; and (3) how much money you are trying to get back. You also need to write the name and address of the person or the company you are suing (to sue means to bring into court for damages done). Then you will have to pay a filing fee of about $5.

The clerk gives you a date to return to court. The sheriff will also take a copy of your complaint to the person or the company you are suing. That person has to come and face you in court.

The judge listens to your story of what happened. You tell the judge yourself. No lawyers are permitted. But you may bring an interpretor. Then the person representing the company tells his or her side of the case. When both sides have been heard, the judge listens carefully and makes a decision. That decision is mailed to you in a few days. It is a fast and cheap way to try to settle a disagreement fairly.

How much can you sue for in a small claims court? The top amount differs in every state. In some states the complaint has to be for under $500. The top amount could be as high as $1,500 in another state. It is good for the courts when more cases go to small claims court. This takes some of the heavy case load off the county courts. It also costs people less when people use the small claims court.

Review

I Check (x) the ways that a state's highest court is like the United States Supreme Court.

________A. Both have judges called justices.

________B. Both sometimes hear cases on appeal.

________C. Both decide whether laws are unconstitutional.

________D. Both courts have justices who are elected.

________E. Both courts handle small law matters between citizens.

II Choose the following government words from the list below and write in the space provided.

criminal
traffic
civil
county
juvenile

A. Court cases between citizens are called ____________________cases.

B. Cases that decide if a person has broken the law are called ____________________cases.

C. A person under the age of 18 is considered a ____________________.

D. The busiest courts are the __________________courts (or the general trial courts).

E. A speeding ticket case might be heard at a _________________court.

III Make a check (x) before the sentences that are true about the small claims court.

________A. Small claims courts are difficult to use.

________B. It costs very little to take a case to small claims court.

________C. A small claim might be anything under $1,500.

________D. The judge and your lawyer decide in the courtroom the same day so you do not have to wait long for a decision.

________E. The sheriff mails your complaint to the person you are suing.

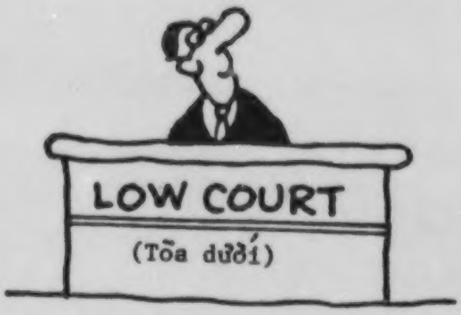

Các tòa thứ cấp (tòa dưới) được thiết-lập và trả lương do tiểu-bang, cũng như các tòa trên (cấp 2). Các tiểu-bang làm ra tiền bằng 4 cách:

1) thuế lợi-tức
2) thuế bán hàng
3) các loại bằng
4) công phiếu

Trong các tòa-án tiểu-bang, tòa cấp quận là tòa bận-rộn nhất. Tòa-án này được mệnh-danh là "tòa tố-tụng tổng-quát"(general trial court) vì rằng nó phân-xử hầu hết các vụ kiện-tụng đủ loại. Tòa này mang nhiều tên khác nhau. Nó có thể được gọi bằng một trong các tên sau đây:

- tòa luân-lưu
- tòa cao-cấp
- tòa thường-sự
- tòa cấp quận
- pháp-đình
- tòa thường tụng

Các tòa cấp quận này phán-xử hằng ngàn vụ kiện cáo. Một số là các vụ xảy ra giữa các công dân. Đó là vụ dân-sự. Thường thì các tòa-án cấp quận chỉ xử các vụ nào liên-hệ đến 10,000 đô-la hoặc nhiều hơn.

Một số ít các tòa dân-sự bận-rộn đến nỗi rằng các đương-tụng phải chờ đến hai hoặc ba năm thì vụ của họ mới được nghe phán-xét.

Trong các vụ khác, phải quyết-định xem một ai đó thật sự có vi-phạm luật-pháp hay không. Đó là các vụ hình-sự. Chúng bao-gồm những hình-phạm, thí dụ như dùng vũ-khí để cưỡng-đoạt(cướp của), dùng ma-túy độc hại, và sát nhân (giết người). Những vụ này được nghe xử tại tòa-án cấp quận (county court).

Nên nhớ rằng Đạo-luật Dân-quyền (Bill of Rights) đã hứa cho công-dân quyền được phán-xử nhanh-chóng. Vì lý-do này, các vụ-án hình-sự được phán-xét trước các vụ dân-sự và các vụ khác.

Thí dụ các bạn đọc được tin này trên báo:

> " Vụ hai thanh-niên 18 tuổi bị cáo là có cất giữ ma-túy trong người đã khởi-sự hôm nay tại pháp-đình Quận Olmsted".
>
> hoặc
>
> " Xế trưa hôm nay một bồi-thẩm-đoàn đã quyết-định rằng hãng Rio Motor Company phải bồi-thường 4 triệu đô-la cho một người đàn ông bị thương trong một vụ tai-nạn xảy ra lúc y đang lái một chiếc xe hiệu Rio trang-bị với một hệ-thống thắng kém an-toàn"

Những vụ tương-tự như vậy thường được xử tại tòa-án cấp quận.

Đa số các quận có các tòa địa-phương (local courts) trong mỗi phần đất của quận. Mỗi quận có một hoặc nhiều tòa sau đây:

- tòa tư-pháp
- pháp-đình thị-xã
- tòa vi-cảnh
- tòa lưu-thông
- tòa vị-thành-niên
- tòa tiểu-tụng

Các tòa thứ cấp này xử-lý những vi-phạm nhỏ-nhặt giữa các công-dân. Một vụ tiểu-tụng thường liên-hệ đến một số tiền dưới 5,000 đô-la.

Những kẻ phạm luật cũng được xét-xử tại các tòa này. Nhưng họ không bị phán-xét vì các tội đại-hình (major crimes). Thông-thường thì các tòa thứ cấp này chỉ xử các vụ tiểu-hình (minor crimes). Tiểu-hình là các vụ phạt-vạ lưu-thông và lái xe qúa tốc-độ, đậu xe qúa giờ hoặc sai chỗ, lấy trộm hàng tại các cửa tiệm, dẫn chó không giây tróng, và các vụ lặt-vặt khác.

Khi một vị-thành-niên (nam nữ dưới 18 tuổi) phạm luật, cậu hay cô ấy phải ra tòa vị-thành-niên.

Còn có một tòa-án khác mà mọi người cần biết. Tòa này dễ xử-dụng. Đó là tòa-tiểu-dụng (small claims court). Tại tòa-án này, không phải chờ-đợi lâu để nghe xét-xử. Và cũng chẳng phải hao-tốn nhiều tiền.

Câu chuyện sau đây sẽ chứng-tỏ lý-do tại sao tòa tiểu-tụng lại quan-trọng như vậy.

Giả dụ như bạn mua một món hàng có vẻ như là thứ mà bạn đã mơ ước từ lâu. Giá tiền của món ấy là 100 đô-la. Nhưng khi đem về đến nhà thì không xử dụng được như ý. Nó phát ra những âm-thanh kỳ-dị và còn bắt đầu bốc khói nữa. Có thể là động-cơ đã vỡ. Thế nhưng bạn tin chắc rằng bạn đã theo đúng những lời chỉ-dẫn khi bạn mở hộp đựng hàng và lấy hàng ra. Bạn đã bỏ ra 100 đô-la để mua một món hàng không ra gì. Bây giờ phải làm sao đây?

Trước hết bạn hãy đến tiệm và yêu cầu trả tiền lại. Giải-thích những gì đã xảy ra. Hoặc là đổi lấy cái khác, y hệt cái bạn đã mua. Nếu cửa tiệm từ-chối lời thỉnh-cầu của bạn và nói rằng đó là lỗi tại bạn, thì bạn phải làm gì? Hãy đưa công-ty ra tòa tiểu-tụng.

Trước nhất, bạn phải đến tòa-án, nơi đó có một phòng hoặc một "cửa sổ" nhỏ khả-dĩ xử-dụng để làm tòa tiểu-tụng. Một viên thơ-lại sẽ trao cho bạn một mẫu in gọi là đơn khiếu-nại (complaint form) để điền-khuyết. Bạn cần viết vào đó (1) tên họ và địa chỉ của bạn; (2) nội dung câu chuyện mà bạn khiếu-nại chống đối-phương; và (3) số tiền bạn mong-muốn đòi lại. Bạn cũng phải ghi rõ tên họ và địa chỉ của người hoặc công-ty mà bạn đang kiện (suing; to sue : kiện-cáo, tố-tụng; kiện có nghĩa là đưa ra tòa vì thiệt-hại đã gây ra cho ta). Sau đó, bạn sẽ phải trả lệ-phí vào khoảng 5 đô-la.

Viên thơ-lại cho bạn biết ngày nào bạn phải trở lại tòa-án. Cảnh sát trưởng (Sheriff) cũng sẽ tống-đạt một bản đơn khiếu-nại của bạn đến người hoặc công-ty bị bạn kiện. Người đó phải đến đối-nại với bạn trước tòa-án.

Ông chánh-án lắng nghe lời trình-bày của bạn về những gì đã xảy ra. Chính bạn sẽ phân-trần với ông chánh-án . Luật-sư không được phép can dự. Nhưng bạn lại có thể cũng đến với một thông-dịch-viên. Đoạn rồi người đại-diện cho công-ty sẽ nói lên luận-điệu của y về vụ-án. Trong khi hai bên nguyên-bị trình-bày,ông chánh-án lắng nghe thận-trọng và đi đến một quyết-định. Quyết-định này sẽ được gởi bằng đường bưu-điện đến tay bạn ít ngày sau. Đó là đường-lối mau chóng và ít tốn-kém để dàn-xếp những vụ bất-đồng một cách công-bằng.

Bạn có thể thưa-kiện để xin bồi-thường tiền bạc đến mức nào tại tòa tiểu-tụng? Mức cao nhất có khác nhau tại mỗi tiểu-bang. Tại một số tiểu-bang chỉ có thể khiếu-nại đến 500 đô-la trở xuống. Nhưng mức này có thể cao đến 1,500 đô-la tại tiểu-bang khác . Thật là điều tốt cho các tòa-án khi có nhiều vụ kiện đưa sang tòa tiểu-tụng. Điều này đỡ nhẹ cho các tòa cấp quận rất nhiều. Nó cũng giúp cho dân-chúng đỡ hao-tốn tiền bạc khi xử-dụng tòa tiểu-tụng.

Ôn tập Học sinh làm bài kiểm-vấn hoàn-toàn bằng tiếng Mỹ.

Nhớ kỹ các thuật-ngữ sau đây:

- Criminal (adj): thuộc về hình-sự; có tính-chất hình-sự - Nghĩa là tội nặng hơn là tội vi-cảnh.

- Civil (adj): dân sự; thuộc về dân sự.

- Juvenile (n): Vị-thành-niên (dưới 18 tuổi).

- Traffic (n): sự lưu-thông; (lái xe, đi lại ngoài đường phố là lưu-thông)

- County : quận. A county court = tòa-án cấp quận.

Lesson 22 Citizen's Rights

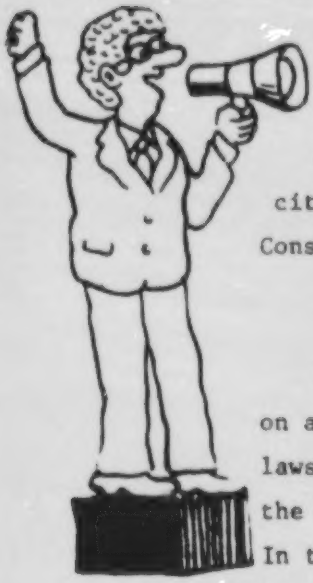

The Bill of Rights, which is the first ten amendments to the U.S. Constitution, promises many rights to citizens. But each state has a bill of rights, too. And each state gives its citizens additional rights and powers not mentioned in the federal Constitution. Three special powers should be mentioned.

Referendum

First, is the referendum. This word means "a vote by the people on a new law." Some states have this vote or referendum for any new laws that relate to raising money. Another use of the referendum is the time when a change in the state constitution is about to be made. In the federal government, each citizen does not get to vote on matters about raising money or about changes in the Constitution. Our representatives and senators vote for us. This voting power, then, is important because it gives every eligible voter the right to say yes or no to important state laws that affect him or her.

Initiative

The second power belonging to a citizen is called initiative. Initiative means "a beginning." It works in the following way. Some new laws may not always begin in the legislature. They may begin with the voters of the state. So if someone has an idea for a new law or a change in the constitution, he writes it down on paper. Then he gets as many people as he can to sign this paper in favor of his idea. If he obtains enough signatures, the idea will be considered for a law. Usually 5-10% of all the state's voters is needed to go to a referendum. If that number is obtained, it then will be presented for all the state's citizens to vote on. Remember that a referendum is a vote by the people on a new law.

Sometimes you will hear this initiative drive called a "grass roots movement." It is called this because the idea started at the very "root" of our democracy - with the people themselves in the community. Most other laws begin with the lawmakers in Congress.

Recall

The last important power of the citizens in each state is the recall. By using recall, voters can get rid of an elected person from office in a hurry. To start a recall, someone writes out what he wants to do. Other people sign the paper. If enough people sign (like an initiative) a vote is taken by all the people - a referendum. The voters decide then whether or not to keep the person in office.

Voters, of course, can elect another person in the next election. But sometimes the people do not want to wait that long.

Review

Draw a line from the word to its meaning.

initiative	a vote by the people of the state
recall	a try by voters to get rid of some elected official
referendum	an idea for a law that begins with the people of the state

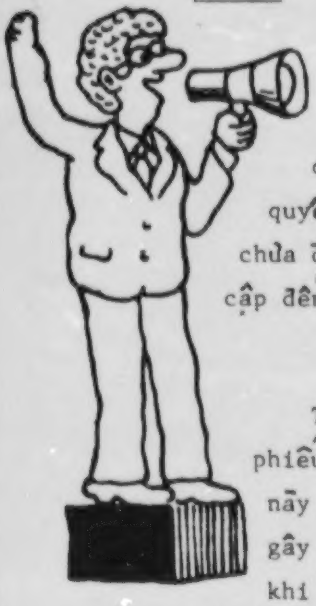

Đạo-luật Dân-quyền, đạo-luật mệnh-danh là tu-chính thứ nhất trong số mười tu-chính-khoản của Hiến-Pháp Hoa-Kỳ, hứa-hẹn nhiều quyền cho công-dân. Nhưng mỗi tiểu-bang lại có riêng một bản dân-quyền nữa. Và mỗi tiểu-bang cũng dành cho công-dân thêm những quyền chưa được ghi trong Hiến-Pháp liên-bang. Có ba đặc-quyền phải được đề-cập đến.

Trưng quyền (quyền được hỏi tới)

Trước hết là trưng quyền (referendum). Từ-ngữ này có nghĩa là "một lá phiếu do dân bầu về một đạo-luật mới." Một vài tiểu-bang có lệ bầu kiểu này hoặc nói là trưng-cầu dân-ý về mọi đạo-luật mới liên-quan tới vấn đề gây công-quỹ. Hình-thức trưng-cầu dân-ý này còn có thể được xử-dụng tới khi nào cần sửa đổi điều gì trong Hiến-Pháp của Tiểu-Bang. Trong nền hành-chánh liên-bang, công-dân không cần phải bầu về vấn-đề gây quỹ (vận động tiền) hoặc về tu-chính Hiến-Pháp. Các Dân-biểu và Nghị-sĩ bầu thế cho chúng ta. Quyền bầu-cử, trong trường hợp này, thật là quan-trọng vì rằng nó cho mọi cử-tri hợp-pháp cái quyền nói thuận hoặc chống lại những đạo-luật quan-trọng khả-dĩ ảnh-hưởng đến bản thân của công-dân.

Quyền tiên-khởi

Quyền thứ hai của công-dân là quyền tiên-khởi. Tiên-khởi có nghĩa là "bắt đầu". Việc ấy như sau. Có một số đạo-luật mới không khởi nguồn từ cơ-quan lập-pháp. Chúng có thể bắt đầu từ các cử-tri của tiểu-bang. Như vậy,bất kỳ ai có ý-kiến về một đạo-luật mới hoặc là về một tu-chính Hiến-Pháp, thì cứ viết thành văn-bản. Đoạn rồi, y nhờ càng nhiều người càng tốt ủng-hộ ý-kiến của y bằng cách ký vào văn bản đó. Nếu y có được một số chữ ký khả dĩ được coi là vừa phải, thì ý-kiến của y sẽ được xem như là một dự-luật. Thông-thường phải cần đến từ 5% đến 10% tổng-số cử-tri tán-thành thì mới được đưa ra trưng-cầu dân-ý. Nếu đạt đến số bách-phân nói trên thì ý-kiến về dự-luật ấy sẽ được đem ra cho toàn thể công dân của tiểu-bang đầu phiếu. Hãy ghi nhớ rằng trưng-cầu dân-ý (referendum) là một cuộc bầu-cử của dân-chúng về một luật mới.

Đôi khi bạn còn nghe người ta gọi quyền tiên-khởi này là "phong-trào gốc cỏ". Nó được mệnh-danh như vậy là vì ý-kiến đã bắt nguồn ngay từ "gốc" của nền dân-chủ - với sự tham-dự của chính dân-chúng trong cộng-đồng. Phần lớn các luật-lệ khác khởi-nguyên từ các nhân-vật lập-pháp (lawmakers : nhà làm luật) tại Quốc-Hội.

Triệu-hồi (recall)

Quyền quan-trọng cuối-cùng của các công-dân trong mọi tiểu-bang là quyền triệu-hồi. Bằng cách xử-dụng quyền triệu-hồi, các cử-tri có thể loại bỏ một dân-cử ra khỏi công-vụ một cách mau chóng. Để bắt đầu một vụ triệu-hồi, một ai đó có thể viết ra giấy điều hắn ta muốn làm. Những kẻ tán-thành việc này ký vào giấy ấy. Nếu có đủ số dân chúng ký-thuận (giống như trường-hợp quyền tiên-khởi) thì vụ ấy có thể đưa ra cho toàn thể dân chúng đầu-phiếu - đó cũng là một vụ trưng-cầu dân-ý. Lúc ấy, các cử-tri quyết-định nên hay không nên lưu-dụng vị dân-cử trong chức-vị.

Dĩ-nhiên là các cử-tri có thể bầu lên một người khác trong mùa bầu-cử kế-tiếp. Nhưng đôi-khi dân chúng không muốn chờ lâu như vậy.

Ôn tập: Làm bài kiểm-vấn bằng tiếng Mỹ.

Lesson 23 Local Government

Minnesota has one state government to take care of the entire state. But it also has smaller governments for different parts of the state. These smaller governments are called *local* government. These are needed because most states are too big to be governed from just one place.

Our two big governments are the *federal* and *state*. But many states, like Minnesota, have local governments called city government, county government, townships, towns, special districts plus school districts. These are all forms of local government.

Each state constitution tells what kinds of local governments may be set up within the state. The state also makes rules about how local governments carry on their work. In a few states, like Idaho, the state constitution lets the local government decide on its own powers. This is known as *home* rule.

County Government

Most states have local governments called *counties*. It is a branch of the state government because it carries out state laws at local places. Most counties have from 10,000 to 40,000 people living in them.

Counties are usually run by a group of lawmakers called the Board of Commissioners. Its members are elected by the county's citizens. They carry out state laws within the county and also makes local laws for the county.

The people of each county also may elect a sheriff, a tax assessor, a recorder and a coroner. The sheriff heads the county police. The recorder keeps track of all births, deaths, marriages, and voters in the county. The recorder also keeps track of all people who own land in the county.

The county coroner looks into why people have died. He decides whether or not police should come into the case.

The tax assessor decides the worth of land and buildings. If you own land or a house, you are taxed for them and sent a bill. This is one way the county raises money.

One of the biggest things a county spends money on is welfare. They decide who gets the state's welfare money.

Welfare money could be for those out of work, for food stamps, homemaker care for handicapped people, care of children without parents, or other services.

Education is the second largest county expense; third, is roads. Most roads in the United States are county roads, so the county has to build them and keep them in good shape.

Counties also spend money on police and fire protection, bridges, museums, parks, libraries, county dumps, plus many other services. Some counties spend money on public transportation, such as buses.

About 33% of county money comes from the state to be spent on programs called for by state law. These are mainly welfare and education. Many counties also get money from the federal government.

Another large part of county money comes from property taxes that owners of all land and buildings pay. The more the property is worth, the higher the tax. If you live in an apartment, your landlord pays the taxes. Some counties have a sales tax added on to the state sales tax.

Fines on late library books or licenses like hunting or fishing licenses are other ways the counties raise money.

Special District Government

Another kind of local government is called the special district. There are more of these than any other kind of local government. About 40,000 of these special districts are scattered across the country and the number is growing.

Each special district handles one service for the citizens of a local area. One of these services is education. The school board, then, is considered a special district.

Special districts are usually run by a board. The members of the board are often elected by local people. Special districts might also include one or more of the following:

- sewage disposal and treatment
- soil and water conservation
- parks and recreation.

Review

I Draw a line from the person to his/her job in county government.

coroner	decides the worth of lands and buildings
sheriff	looks into why people have died
commissioner	keeps tract of voters, marriages and land
tax assessor	heads the county police force
recorder	a person who is part of the county's governing board

II Write true or false after each sentence.

A. A special district handles many services for a local part of the state. ______________

B. Special districts are usually run by the state. ______________

Bài 23 Chính-quyền địa-phương

Minnesota có một chính-phủ tiểu-bang để điều-hành toàn-thể tiểu-bang. Nhưng cũng còn có các cơ-quan chính-quyền nhỏ hơn tại các địa-phận thuộc tiểu-bang. Những cơ-quan này được gọi là chính-quyền địa-phương. Sở-dĩ phải cần đến các cơ-quan này là vì hầu hết các tiểu-bang đều qúa rộng lớn nên không thể nào điều-hành được từ một chỗ (thủ-đô của tiểu-bang).

Hai cơ-chế trọng-đại của chúng ta là chính-phủ liên-bang và chính-phủ tiểu-bang. Nhưng tại nhiều tiểu-bang, như Minnesota, còn có những chính-quyền địa-phương thường gọi là chính-quyền đô-thị, chính-quyền quận, đô-thành, thành-phố, các quận đặc-biệt, thêm vào đó còn có các quận giáo-dục. Đây là tất cả các dạng-thức của chính-quyền địa-phương.

Hiến-pháp của mỗi tiểu-bang quy-định các loại chính-quyền nào có thể thiết-lập trong phạm-vi tiểu-bang. Tiểu-bang cũng còn chế-định các luật-lệ về cách điều-hành công việc của chính-quyền địa-phương. Trong một số ít tiểu-bang, thí dụ như Idaho, hiến-pháp tiểu-bang dành cho chính-quyền địa-phương quyền định-đoạt về quyền-lực của chính nó. Sự việc này được mệnh-danh là quản-hạt-chế (home rule).

Chính-quyền Quận

Hầu hết các tiểu-bang đều có các chính-quyền địa-phương gọi là quận (counties). Đó là một chi-nhánh của chính-phủ tiểu-bang vì rằng nó thực-thi các luật-lệ của tiểu-bang tại địa-phương. Phần lớn các quận có từ 10,000 đến 40,000 dân sinh-sống tại nơi.

Các quận thường được điều-hành do một nhóm lập-pháp-viên(lawmakers) mệnh-danh là Hội-đồng Ủy-viên hoặc là Ủy-hội (Board of Commissioners). Thành-viên trong ủy-hội này do dân trong quận bầu lên. Họ thực-thi luật-lệ của tiểu-bang trong phạm-vi của quận, và cũng còn làm ra luật-lệ sở-tại (local laws) cho quận nhà.

Dân-chúng trong quận có quyền bầu lên một Cảnh-Sát Trưởng (sheriff), một giám-định viên thuế-vụ, một nhân-viên hộ-tịch và điền-địa, và một giám-định y-lý (coroner). Cảnh-sát trưởng chỉ-huy cảnh-sát quận. Nhân-viên hộ-tịch và điền-địa ghi-chép tất cả các vụ khai-sanh, khai-tử, giá-thú, và các cử-tri trong quận. Y cũng còn ghi chép về tất cả những ai sở-hữu ruộng đất trong quận.

Giám-định-viên y-lý điều-tra về lý-do tại sao một ai đó đã chết. Ông ta quyết-định xem cảnh-sát có nên hay không nên tham-dự vào vụ chết-chóc này.

Giám-định-viên thuế-vụ ước-định giá-trị của ruộng đất và nhà cửa. Nếu bạn có đất hoặc có nhà, bạn bị đánh thuế về nhà hoặc đất ấy, và bạn nhận được giấy báo thuế. Đây là một phương-cách mà quận dùng để gây công-quỹ.

Cứu-trợ xã-hội là dịch-vụ quan-trọng nhất mà quận phải chi-phí. Quận quyết-định những ai được hưởng tiền cứu-trợ.

Tiền cứu-trợ dành cho những ai bị mất việc, phiếu thực-phẩm (food stamps), cho các bà nội-trợ phải săn-sóc thân-nhân tàng-tật, dành cho việc nuôi-dưỡng trẻ mồ-côi, hoặc các dịch-vụ khác.

Giáo-dục là mục quan-trọng thứ nhì mà quận phải chi-phí. Mục thứ ba là đường-xá. Hầu hết đường-xá tại Hoa-Kỳ đều là đường-xá cấp quận, vì thế quận phải xây-đắp và bảo-trì các đường-xá ấy.

Quận cũng còn phải chi-tiêu cho cảnh-sát và phòng-hỏa, cầu-cống, viện bảo-tàng, công-viên, thư-viện, bãi đổ rác, và nhiều dịch-vụ khác nữa. Một số quận lại phải chi-tiêu về chuyển-vận công-cộng, tỉ dụ như xe buýt.

Vào khoảng 33% ngân-quỹ của quận là do tiểu-bang chu-cấp để xử-dụng cho các chương-trình mà luật-lệ tiểu-bang đã chế-định. Chính-yếu là các mục cứu-trợ xã-hội và giáo-dục. Nhiều quận còn nhận được tiền do chính-phủ liên-bang trợ-cấp.

Phần lớn công-quỹ của Quận xuất-xứ từ thuế tài-sản (property taxes) do những sở-hữu-chủ ruộng-đất và nhà cửa trả. Tài-sản trị-giá càng cao thì thuế càng nặng. Nếu bạn ở nhà thuê thì chủ-nhân căn nhà phải trả thuế. Một số quận còn đánh thêm thuế lên số hàng-hóa bán ra vốn đã gánh-chịu thuế bán hàng do tiểu-bang ấn-định.

Tiền phạt-vạ vì trả trễ sách thư-viện hoặc tiền bán các bằng săn-bắn hay câu-cá là những phương-cách để gây tiền quỹ cho các quận.

Chính-quyền quận đặc-biệt

Một dạng-thức khác của chính-quyền địa-phương được gọi là quận đặc-biệt. Loại này có nhiều hơn các loại chính-quyền địa-phương khác. Có độ 40,000 quận đặc-biệt cỡ này ở rải-rác khắp lãnh-thổ và con số này đang gia-tăng.

Mỗi quận đặc-biệt điều-hành một dịch-vụ cho công-dân tại một địa-phương. Một trong các dịch-vụ này là giáo-dục. Như vậy, Hội-Đồng Giáo-Dục được xem như là một quận đặc-biệt.

Thông-thường thì một quận đặc-biệt được quản-trị do một hội-đồng. Các thành-viên của hội-đồng thường được dân địa-phương bầu lên.

Các quận đặc-biệt còn có thể phụ-trách một hoặc nhiều dịch-vụ sau đây:

- điều-hành hệ-thống cống-rãnh (sewage)
- bảo-trì điền-thổ và thủy-lợi(soil & water)
- công-viên và giải-trí

Ôn tập:(1)Làm bài kiểm-văn bằng tiếng Mỹ. Ghi nhớ các danh-từ sau đây:

Coroner : giám-định-viên y-lý, người khám xác chết và quyết-định xem chết vì lý-do gì, chết bình-thường hay bị kẻ khác giết chết (homicide).

Sheriff: Cảnh-sát trưởng; người chỉ-huy lính cảnh-sát.

Commissioner: ủy-viên; người được dân bầu lên để thay dân mà làm việc theo quyền-lợi của dân. Y có chân trong hội-đồng quản-trị của quận.

Tax assessor: giám-định-viên thuế-vụ; người đánh giá đất-đai nhà cửa để đánh thuế.

Recorder: Nhân-viên hộ-tịch và điền-địa; người phụ-trách việc ghi chép và lưu giữ các giấy-tờ về sanh-sản, chết-chóc, cưới hỏi, và những công-dân đến tuổi đi bầu. Thêm vào đó, y giữ sổ-sách về những chủ đất trong quận.

(2) Ghi nhớ thêm:

a. Một quận đặc-biệt chỉ chăm-lo về một dịch-vụ đặc-biệt mà thôi, tại một địa-phương của tiểu-bang.

b. Một quận đặc-biệt chỉ do một hội-đồng (a board) quản-trị, chứ không phải là do tiểu-bang.

Lesson 24 City Government

Federal, state, and city governments are organized in much the same way. Each government is divided into three branches. Here is a chart that shows how the federal, state, and city governments are alike.

	Federal	State	City
Legislative Branch	Congress Senate and House of Representatives	State legislature Two houses in most states	City council or commission
Executive Branch	President, vice-president, president's cabinet	Governor and assistants to the governor	Mayor or city manager and assistants or city commission
Judicial Branch	Supreme Court and federal courts	State courts	City courts

When people talk about city government, they use the werd "municipal." It means "city." Most U.S. citizens live in cities, so they often refer to their local government as municipal government. Most U.S. cities are set up one of two ways.

First, is Mayor - Council plan. Most cities have this organization. A mayor and a city council run the city. The council is the lawmaking body that shares its power with the mayor. Some councils are more powerful than others. They can make laws, pick the police chief, the fire chief and the city planner. They can also decide how to spend city money.

In other cities the mayors have a lot of power. They ask the council to pass certain laws, they help decide how city money is spent, and they also choose the people to head up certain city offices

All mayors are leaders of their cities. They lead parades, cut ribbons to open new buildings, roads, parks, and bridges. They also represent the city to others at the county, state, and national level. Mayors work with business leaders to try to get new businesses to move to their cities. New businesses are usually good for cities because they pay taxes and offer more jobs for the people.

The other plan sometimes used to set up government is the city manager plan. The city manager is hired by the city council. He is trained on how to run city government. He chooses the heads of the departments and directs them in their work. The council, however, makes the laws and decides how money will be spent.

Cities provide services for their people like education, police and fire protection, garbage disposal, welfare and street maintenance. Many cities also have hospitals, parks, libraries, airports, and buses. All of these services are important and help to make life in the city a little better for all.

But running a city costs a lot of money. About 20% comes from the state, which also gets some from the federal government.

About 25% of the city money comes from property taxes. Every homeowner and business owner pays property taxes.

Some cities own their own power and water companies. You might get a monthly bill for water, sidewalk and curb repairs, and trash pick-up. Bus fares, city dump fees, and bridge tolls (money paid to cross the bridge) are other ways cities make money. They, too, sell licenses for businesses, dogs, and even bicycles.

Many cities charge for permits. A permit is another kind of license. If you have a permit, you are allowed to do something. For example, before you build a garage or add a room on to your house, you must get a building permit. You even have to have a permit to have a parade - or else have special permission.

Cities also earn money through parking meters, parking tickets, speeding tickets, and other fines charged to law breakers. Sometimes cities sell bonds to raise money for specific projects such as a new convention center, a library, or a new recreation center. The bonds issue must be voted on and approved by the people in the city. Bonds do, however, cost the city money in interest. It is not always easy to get the bond issue passed.

Review

Think about what you have learned about city government. Choose the correct words from the list and write it in the spaces below.

cities
mayor
council
education
welfare
manager

A. The city ______________________ makes laws for the city.
B. Most U.S. citizens live in ____________________________.
C. The ________________________ represents the city to state and federal governments.
D. Cities spend the most money on _______________________.

Các chính-quyền liên-bang, tiểu-bang, đô-thị đều tổ-chức gần giống nhau. Mỗi chính-quyền chia ra ba nghành hoạt-động. Đây là biểu-đồ chỉ rõ tính-chất tương-tự của ba cấp chính-quyền liên-bang, tiểu-bang, và đô-thị.

	Liên-bang	Tiểu-bang	Đô-thị
Nghành Lập-pháp (Legislative)	Quốc-hội Thượng-viện & Hạ-viện	Lập-pháp tiểu-bang Hai viện tại hầu hết các tiểu-bang	Hội-đồng đô-thị hoặc Ủy-hội
Nghành Hành-pháp (Executive)	Tổng-Thống, Phó Tổng-Thống, Nội-các của Tổng-Thống	Thống-đốc và các phụ-tá cho Thống-đốc	Thị-trưởng hoặc Quản-đốc Thị-xã và các vị phụ-tá hoặc ủy-hội đô-thị
Nghành Tư-pháp (Judicial)	Tối-cao pháp-viện và các pháp-đình liên-bang	Các Pháp-đình cấp tiểu-bang	Các Tòa-án đô-thị

Khi nói đến chính-quyền đô-thị người ta thường dùng chữ "municipal". Nó có nghĩa là "thị-xã". Hầu hết công dân Hoa-Kỳ sinh-sống tại các đô-thị (cities), vì thế họ thường gọi chính-quyền địa-phương của họ là chính-quyền thị-xã. Đa số các đô-thị Hoa-Kỳ được thiết-lập theo một trong hai hình-thức như sau.

Trước hết là Thị-trưởng - Hội-đồng Thị-xã. Đa số các đô-thị tổ-chức theo kiểu này. Viên Thị-trưởng và một hội-đồng thị-xã quản-trị đô-thị. Hội-đồng là cơ-quan làm luật, nó chia xẻ quyền-hạn với Thị-trưởng. Có chỗ hội-đồng mạnh hơn các hội-đồng tại nơi khác. Họ có thể làm ra luật, chọn Cảnh-sát Trưởng, chọn Đội-trưởng Cứu-hỏa và nhân-viên kế-hoạch Thị-xã. Họ cũng còn có quyền quyết-định về việc chi-tiêu ngân-quỹ của thị-xã.

Tại các đô-thị khác, Thị-Trưởng có rất nhiều quyền. Các Thị-trưởng yêu-cầu hội-đồng thông qua một số luật-lệ, họ dự-phần quyết-định về việc chi-tiêu ngân-quỹ của đô-thị, và họ cũng tuyển-chọn những người cầm đầu một số chức-vị trong thị-xã.

Tất cả các Thị-Trưởng đều là những nhà lãnh-đạo đô-thị của họ. Họ dẫn đầu các cuộc diễn-hành, cắt băng khánh-thành những cao-ốc, công-lộ, công-viên, và cầu mới tạo-dựng xong. Họ đại-diện cho đô-thị tại các cuộc hội-họp cấp quận, tiểu-bang và toàn quốc. Các thị-trưởng hợp-tác với các nhà doanh-thương để có những doanh-nghiệp mới đến hoạt-động tại đô-thị của họ. Doanh-nghiệp mới thường rất tốt cho các đô-thị vì chúng đóng nhiều tiền thuế và gây nên nhiều việc làm cho dân chúng.

Cách thứ hai đôi khi cũng được dùng tới để thiết-lập chính-quyền, ấy là kiểu quản-đốc thị-xã. Viên quản-đốc thị-xã do hội-đồng thị-xã thuê làm việc. Ông ta đã được huấn-luyện về đường-lối quản-trị một chính-quyền thị-xã. y tuyển-chọn những người cầm đầu các phòng sở và chỉ-huy họ thi-hành công-vụ. Tuy-nhiên, hội-đồng giữ quyền làm luật và quyết-định các khoản chi-tiêu công-quỹ.

Các đô-thị cung-cấp dịch-vụ cho dân chúng, tỉ-dụ như giáo-dục, cảnh-sát, phòng hỏa, thu dọn rác, cứu-trợ xã-hội và bảo-trì đường-xá. Nhiều thị-xã còn phụ-trách bệnh-viện, công-viên, thư-viện, phi-cảng và xe buýt. Tất cả các dịch-vụ này đều quan-trọng và giúplàm cho đời sống thị-thành dễ chịu hơn đôi chút cho mọi người.

Thế nhưng quản-trị một đô-thị tốn nhiều tiền-bạc. Vào khoảng 20% tiền này do tiểu-bang cấp, lấy từ ngân-quỹ mà tiểu-bang đã nhận được một phần nào đó từ chính-phủ liên-bang.

Độ 25% ngân-quỹ đô-thị là do thuế tài-sản (property taxes) cung-ứng. Bất kỹ ai có nhà và doanh-nghiệp đều phải đóng thuế tài-sản.

Một số đô-thị có riêng các công-ty điện nước. Có thể rằng bạn nhận được hàng tháng các hóa-đơn về nước, về việc tu-sửa hè phố và lề đường, và đồ rác. Tiền chuyên-chở bằng xe buýt, lệ-phí hố phế-thải thành-phố, và lệ-phí qua cầu là những cách khác màcác đô-thị xử-dụng để gây ngân-quỹ. Đô-thị cũng còn bán ra những bằng-sắc thuế-vụ cho các doanh-nghiệp, chó, và ngay cả xe đạp.

Nhiều đô-thị thâu tiền các giấy phép (permits). Giấy phép là một hình-thức khác của bằng-sắc (license). Nếu bạn có giấy phép, bạn được quyền làm một việc gì đó. Thí-dụ như trước khi cất một nhà xe(garage) hoặc làm thêm một phòng nữa để nới rộng cái nhà bạn sẵn có, bạn phải xin một giấy phép xây cất (building permit). Ngay đến việc đi diễn-hành, bạn cũng cần phải có giấy phép - nếu không thì cũng phải xin phép đặc-biệt.

Đô-thị cũng còn làm ra tiền với các kiểm-cờ đậu xe, các giấy phạt đậu xe qúa giờ hoặc sai chỗ, giấy phạt lái xe vượt tốc-độ, và những khoản phạt-vạ khác đập vào túi tiền của những ai vi-phạm luật-lệ. Đôi khi các đô-thị bán công-phiếu để gây ngân-quỹ cho các chương-trình riêng-biệt, tỉ-dụ như là một hội-trường khoáng-đại, một thư-viện, hoặc là một trung-tâm giải-trí mới. Vấn-đề ấn-hành công pniếu phải được đưa ra đầu-phiếu và phải được nhân-dân trong thị-xã chấp-thuận. Tuy nhiên, công-phiếu làm cho đô-thị phải trả tiền lời. Và không phải là chuyện luôn luôn dễ-dàng khi phải thông qua một vụ ấn-hành công-phiếu.

Ôn tập Làm bài kiểm hoàn-toàn bằng tiếng Mỹ. Nênnhớ kỹ hai hình-thức chính-quyền đô-thị nói trong bài học.

Lesson 25 Citizenship - Becoming a Permanent Resident

You have learned when, how, and why government has been established in the United States. You have learned about things government does for its citizens and how it gets the money to do those things. As an alien you have enjoyed many, but not all, of the rights that American citizens enjoy. Only citizens can enjoy all the rights of America. This is why you should think about becoming a citizen. The following four chapters will tell you about:

- Becoming a permanent resident.
- The requirements for naturalization.
- Applying for naturalization.
- Taking the naturalization examination.

People have been coming to the United States for many years and from many different places. The first immigrants were American Indians who probably came to America from Asia. All the people who came after the Indians were also immigrants. An immigrant is a person who comes into a different country to live. Immigrants who live in the United States have many rights and freedoms. They have these rights and freedoms even though they are not U.S. citizens:

- go to school
- use parks and hospitals
- visit museums and use libraries
- ask police and fire departments for help
- work and own things
- have freedom of speech

But immigrants who are not citizens do not have some very important rights:

- cannot work at some jobs
- cannot vote
- cannot run for public office

Some immigrants are happy just to live in the United States. They do not care if they cannot vote or run for public office. Most immigrants, however, do want to help make the laws they must follow. That is why they want to become American citizens.

People who are not citizens of the country in which they now live are called aliens. Aliens who want to become U.S. citizens must first become permanent residents. When immigrants (those who come to a different country to live) come to the United States, they are given visas. To get these visas, the immigrants have to be registered permanent residents.

For example, if you want to live and work in America and you are an immigrant and an alien, you must be a permanent resident. A permanent resident must live in the United States for five (5) years before he/she can apply for citizenship.

You must apply to become a permanent resident. When you become a permanent resident, you get a card. It is called an Alien Registration Receipt card. Receipt means "written statement." The written statement says that your name is on the list of registered aliens. You are a lawful permanent resident. If you are eighteen (18) years or older, you must always carry the card with you, especially when you work. This Alien Registration Receipt card has a number on it. Write the number on all applications for citizenship. You should also mention the number if you even write to the Immigration and Naturalization Service.

All aliens who live in the United States and who want to become citizens must be registered aliens. The Immigration and Naturalization Service office has the registration cards. It is also the office to go to in order to apply for permanent residency.

All permanent residents must notify the Immigration and Naturalization Service of their address each year. It is always done in January, the first month of the year. This notification (or letting someone know) is called an Alien Address Report form. It can be picked up in January from the post office or from the Immigration and Naturalization Service.

The following information about yourself has to be supplied on this Alien Address Report form:

(a) Your Alien Registration Receipt number
(b) Your complete name (last name, first name, and middle name)
(c) Your address in the United States (street, house number, and area - S.W., N.W., S.E., N.E.)
(d) Your gender - male or female
(e) Your date of birth
(f) Your country of birth
(g) The country of your citizenship
(h) Your Social Security number, if you have one

(i) The place and date of your entry into the United States
(j) Your status - immigrant, visitor, student, exchange alien or something else
(k) Your present or most recent employer in the United States
(l) Your signature and the date.

You should print or type the information on the report form. When you have finished filling out the Alien Address Report form, do not mail it. Hand the card to a clerk at any United States Post Office.

Always notify the Immigration and Naturalization Service when you move. You must do it within ten (10) days after you move. You must fill out an Alien's Change of Address Card. You get this card at the post office and at the Immigration and Naturalization Service. The information needed on this change-of-address card is different from the information given on the address report form every January. They will ask for the following information:

(a) Alien Registration Receipt number
(b) Status - vistor, student, permanent resident, or something else
(c) Nationality
(d) Date of birth
(e) Complete name
(f) Present address
(g) How long you plan to stay if the address is not permanant
(h) Your last address
(i) Where you work or go to school
(j) When and where you entered the United States
(k) How long you can stay if you are not a permanet resident
(l) Date
(m) Your Signature

You cannot use a change-of-address card in place of the Alien Address Report. If you move in January, you must fill out both the change-of-address card and the Alien Address Report.

Permanent residents have many of the same rights and freedoms that citizens have. They cannot, however, vote for people in public office. They cannot be elected to public office. They cannot serve on juries. And finally, they cannot work at some government jobs.

Review

I Put a check (x) in front of each correct statement.

________A. American Indians were the first immigrants to America.

________B. Immigrants who are not citizens can vote.

________C. Immigrants have many rights even if they are not citizens.

________D. If you want to vote for the President of the United States, you have to become a U.S. citizen.

________E. You may use the public library to barrow books even if you are not a U.S. citizen.

________F. You want to vote for a new mayor because you like someone else better. You can do this if you are not a U.S. citizen.

________G. You must be a permanent resident before you apply for citizenship.

________H. You can use a change-of-address card in place of the Alien Address form if you are moving in January.

________I. Permanent residents must report their addresses to the Immigration and Naturalization Service in January.

________J. Permanent residents have no rights in the United States until they become citizens.

II Using Words from the Lesson

Write the correct words in the blanks.

January Registration
notify alien

A. An immigrant is an ____________________.

B. The Alien Address Report must be filled out in ________________.

C. A permanent resident receives an Alien ________________Receipt card.

D. You have to ______________the Immigration and Naturalization Service of your address each year.

III Write yes or no in front of each question.

________A. Lien is not a permanent resident of the United States. She is a college student. She is not going to become a citizen of the United States. She will go back to her home country when she finishes school. Does she have to send in any Alien Address Report card in January?

________B. Sary is a student in college in the United States. He wants to stay in the United States and become a citizen. He is not a permanent resident. Will he have to become a permanent resident before he can apply for citizenship?

________C. Mr. Nguyen is a high school teacher in a private school. He is a permanent resident in the United States. He really likes the person who is running for mayor of the city. Mr. Nguyen wants to vote for this candidate. Can he vote in the election?

Lesson 26 Citizenship - Requirements for Naturalization

If you do want to become a United States citizen, you must meet certain legal requirements to be "naturalized." The word naturalized means "admitted to citizenship." Many aliens have become citizens of the United States. Naturalized citizens cannot become President or Vice-President of the United States, but they have all the other rights that native-born citizens have.

Not all aliens who want to become naturalized citizens can do so. They must first apply for naturalization, and then they must meet certain requirements.

First, you have to be a permanent resident. Next, you have to be eighteen (18) years old or older. If you are, you may then be able to apply for naturalization. But you will need a birth certificate to prove how old you are. Finally, you will have to meet the following legal requirements.

(1) You must have been a permanent resident for five (5) years. You must have lived in the United States for five years just before applying.

(2) You must not have been out of the United States for a continuous period of one year or more.

(3) You must not have been away from the United States for more than thirty months (two and one-half years) during those five years.

(4) You must have spent the last six (6) months in the state where you are applying for naturalization.

(5) You must be able to read, write, and speak simple English.

(6) You must be able to answer orally questions about American history and government. This includes questions about the Constitution.

(7) You must be a person of good moral character.

(8) You must be loyal to the United States government and believe in the Constitution.

If a husband and wife want to become citizens, both have to apply for citizenship.

The husband or wife of a citizen may apply for naturalization after living in the United States for only three years. The citizen and the applicant must have been married for at least three years. They must have been living together for those three years. The husband or wife of the applicant must have been a citizen for at least three years.

Foreign-born children who are not over sixteen years of age can become citizens. They can become citizens when their parents become naturalized. But they must have lived in the United States with their parents. They will become citizens on the same day their parents become citizens.

When you apply for naturalization, you will have to take an oral examination. The naturalization examiner will ask you questions. The examiner wants to find out if you meet the requirements for citizenship. You no longer have to take two witnesses with you to the examination. You do, however, have to answer about yourself. The naturalization law says that some people cannot become citizens. That is because they are not of good moral character. The following people cannot be naturalized:

(1) habitual drunkards
(2) adulterers
(3) polygamists, criminals, persons connected with prostitution or narcotics
(4) gamblers or people who get most of their income from gambling
(5) people who lie under oath to gain benefits under the immigration and naturalization laws
(6) people who have been convicted and jailed for 180 days
(7) persons who at any time have been convicted of murder

Aliens who refuse to serve in the United States Army during a war may be denied citizenship.

Persons may also be denied citizenship if they belonged to the Communist party or a similar party within ten (10) years before applying for citizenship. Furthermore, they cannot become naturalized if they belonged to any organization that is against all organized government. Finally, people cannot be naturalized if they belong to a group that believes in any of the following:

(1) world communism
(2) a dictatorship in the United States
(3) overthrowing the United States government
(4) injuring or killing United States officers

Review

1 Put a check in front of each correct sentence.

________ A. Everyone who wants to be a United States citizen can be naturalized.

________ B. You have to be a permanent resident before you apply for naturalization.

________ C. You must take two witnesses with you when you take the citizenship examination.

________ D. People who make a living by gambling can become citizens.

________ E. Persons under eighteen (18) can become naturalized when their parents do.

________ F. You have to spend the last year in the state where you are applying for naturalization.

11 Using the following words, write the correct answer in the blanks below.

certificate	petition	receipt
loyal		Constitution

A. You have to be ________________ to the United States government to become naturalized.

B. An alien can file a ______________ for naturalization.

C. The examiner will ask you questions about the ________________.

D. Your birth ___________________ tells when you were born.

111 Write yes or no in front of each question.

________ A. Your friend has been arrested for gambling three times. All the arrests happened in the last two years. Can your friend become a naturalized citizen?

________ B. Boonthy has been married to his wife for four years. He is a permanent resident. His wife is a native-born citizen. Can Boonthy apply for naturalization?

________ C. Ponneray and his wife want to become citizens. They have lived in the United States five years and are permanent residents. Do both of them have to apply for naturalization?

________ D. Oukhane left the United States two years ago to visit his relatives. He came back to Minnesota last month. Can he apply now for naturalization?

________ E. Mr. Ho, married twenty years, had to leave his wife and family after the Viet Nam war. He escaped to the United States, where he has lived for the last six years. He and his wife have also just been reunited in the United States. Can she apply in two years for naturalization?

Lesson 27 Citizenship - Applying for Naturalization

You have learned how to become a permanent resident and what the requirements are for naturalization. This lesson teaches you about the kinds of forms you must fill out when you apply for naturalization. Three important words are used in this lesson. Be sure you understand what they mean.

- biographic = this means having something to do with the facts of a person's life. You will be asked to send information about yourself on a special form.
- fingerprint = marks made by your fingertips
- photographs = pictures taken of you before you apply for naturalization

If you are now ready to apply, you will need a form called Application to File Petition for Naturalization. You will also need a form called Biographic Information. You get these from the office of Immigration and Naturalization Service (INS). Call or write to the closest one near you. The INS offices are listed in the telephone book in the white pages under the heading "United States Government, Justice Department." If you call in and leave a message the forms will be mailed out to you. The office nearest you is in St. Paul, Minnesota, 927 Main Post Office Building, 108 E. Kellogg Boulevard, 55101.

When you get the application, you will also get a Fingerprint Chart. You can have your fingerprints taken at the local police station or at the INS office. But call the police station, sheriff's office, or city hall to find out when the service is available. It saves time to call ahead. You do not have to pay to have your fingerprints taken.

Next, you will have to fill out the Biographic Information form. It is one page long. You will tell the INS two very important things:

(a) where you have lived the last five years

(b) where you have worked during those years.

The Application to File Petition for Naturalization is long - about four pages. This is a sample application.

Look carefully at the first page. At the top you will find a *box*. Write your name in the box. Also put your Alien Registration Receipt number there. *Spell your name carefully*. It must appear exactly as it is on your Alien Registration Receipt. Fill in the rest of the *top* of the page.

At the middle, you have to show where you have lived during the last five years. Put your present address *first*. The address you had five years ago should be listed *last*.

Questions on the second page deal mainly with qualifications for citizenship. On the third page you have to show where you worked during the last five years. Always put your *present job first*. The one you had five years ago should be listed *last*.

The next section asks about marriage, residency, and family members.

You have to fill out only the *top* part of the fourth page. *Do not* write on the bottom part of the last page.

Then you take the forms to the INS office. Be sure to include the *Fingerprint Chart* and *three* photographs.

The three photographs must all be *the same*. They must be *two* (2) *inches square*. They should be printed on *thin* paper. They should have a *light* background. And they must be no more than *thirty* (30) *days* old. You must be photographed *without* a hat. The photograph should show a *full front* view of your face. The yellow pages of the telephone book will help you find a photo studio because photographers often list the types of services they offer.

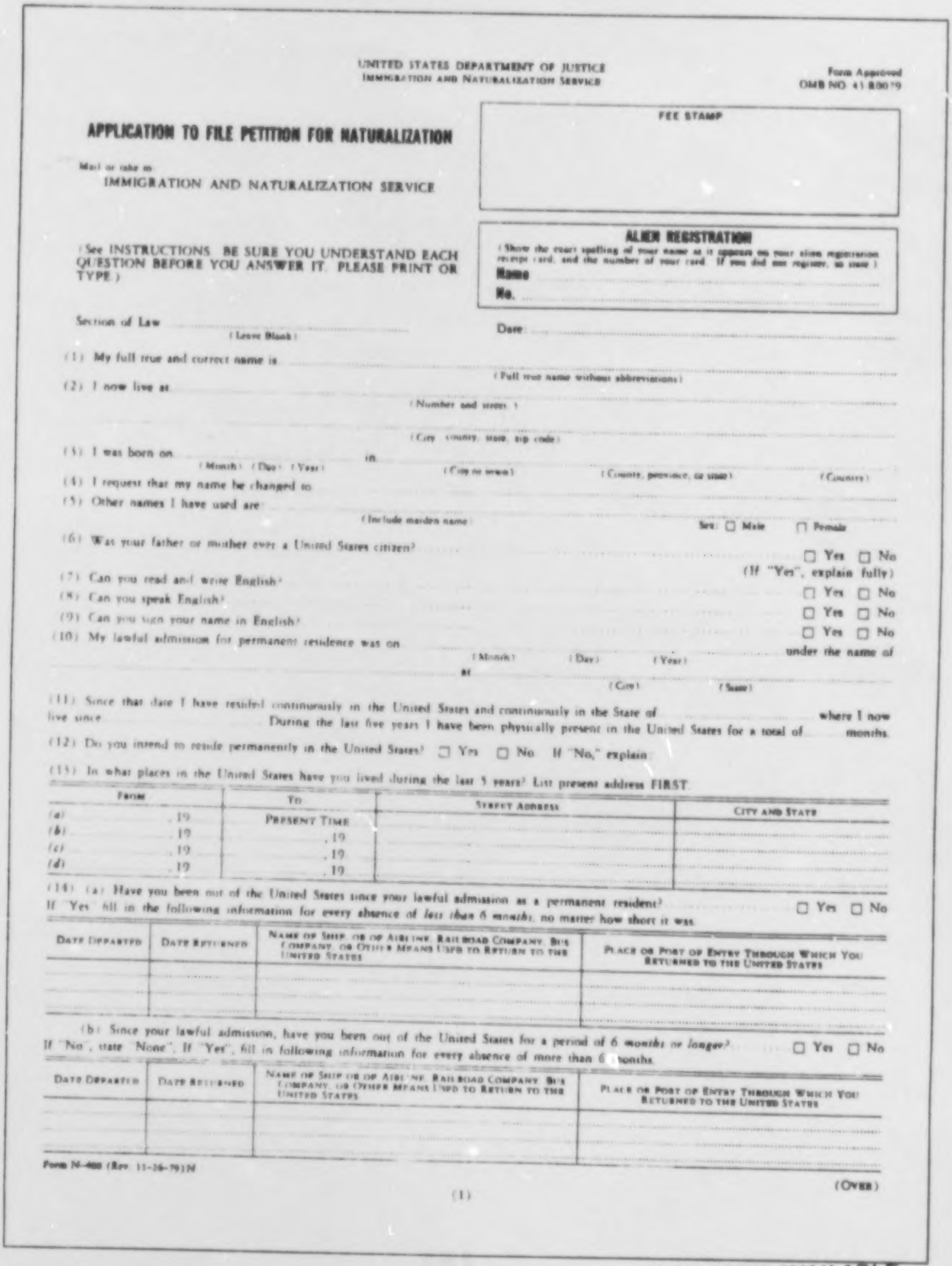

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE

Form Approved
OMB NO. 43-R0079

APPLICATION TO FILE PETITION FOR NATURALIZATION

Mail or take to:
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE

FEE STAMP

ALIEN REGISTRATION
(Show the exact spelling of your name as it appears on your alien registration receipt card, and the number of your card. If you did not register, so state.)
Name ....
No. ....

(See INSTRUCTIONS. BE SURE YOU UNDERSTAND EACH QUESTION BEFORE YOU ANSWER IT. PLEASE PRINT OR TYPE.)

Section of Law .... (Leave Blank)

Date: ....

(1) My full true and correct name is .... (Full true name without abbreviations)

(2) I now live at .... (Number and street)
.... (City, county, state, zip code)

(3) I was born on .... (Month) (Day) (Year) in .... (City or town) (County, province, or state) (Country)

(4) I request that my name be changed to ....

(5) Other names I have used are: .... (Include maiden name)

Sex: ☐ Male ☐ Female

(6) Was your father or mother ever a United States citizen? ☐ Yes ☐ No
(If "Yes", explain fully)

(7) Can you read and write English? ☐ Yes ☐ No

(8) Can you speak English? ☐ Yes ☐ No

(9) Can you sign your name in English? ☐ Yes ☐ No

(10) My lawful admission for permanent residence was on .... (Month) (Day) (Year) under the name of .... at .... (City) (State)

(11) Since that date I have resided continuously in the United States and continuously in the State of .... where I now live since .... During the last five years I have been physically present in the United States for a total of .... months.

(12) Do you intend to reside permanently in the United States? ☐ Yes ☐ No If "No," explain:

(13) In what places in the United States have you lived during the last 5 years? List present address FIRST.

From	To	Street Address	City and State
(a) ...., 19	Present Time		
(b) ...., 19	........, 19		
(c) ...., 19	........, 19		
(d) ...., 19	........, 19		

(14) (a) Have you been out of the United States since your lawful admission as a permanent resident? ☐ Yes ☐ No
If "Yes" fill in the following information for every absence of *less than 6 months*, no matter how short it was.

Date Departed	Date Returned	Name of Ship, or of Airline, Railroad Company, Bus Company, or Other Means Used to Return to the United States	Place or Port of Entry Through Which You Returned to the United States

(b) Since your lawful admission, have you been out of the United States for a period of *6 months or longer*? ☐ Yes ☐ No
If "No", state "None". If "Yes", fill in following information for every absence of more than 6 months.

Date Departed	Date Returned	Name of Ship or of Airline, Railroad Company, Bus Company, or Other Means Used to Return to the United States	Place or Port of Entry Through Which You Returned to the United States

Form N-400 (Rev. 11-26-79)N

(1)

(Over)

BEST COPY AVAILABLE

BEST COPY AVAILABLE

(2)

(15) The law provides that you may not be regarded as qualified for naturalization, if you knowingly committed certain offenses or crimes, even though you may not have been arrested. Have you ever, in or outside the United States:

(*a*) knowingly committed any crime for which you have not been arrested? ☐ Yes ☐ No

(*b*) been arrested, cited, charged, indicted, convicted, fined or imprisoned for breaking or violating any law or ordinance, including traffic regulations? ☐ Yes ☐ No

If you answer "Yes" to (*a*) or (*b*), give the following information as to each incident.

	WHEN	WHERE (City) (State) (Country)	NATURE OF OFFENSE	OUTCOME OF CASE, IF ANY
(*a*)				
(*b*)				
(*c*)				
(*d*)				
(*e*)				

(16) List your present and past membership in or affiliation with every organization, association, fund, foundation, party, club, society or similar group in the United States or in any other country or place, and your foreign military service. (If none, write "None.")

(*a*)
(*b*) , 19 to 19
(*c*) , 19 to 19
(*d*) , 19 to 19
(*e*) , 19 to 19
(*f*) , 19 to 19
(*g*) , 19 to 19
, 19 to 19

(17) (*a*) Are you now, or have you ever, in the United States or in any other place, been a member of, or in any other way connected or associated with the Communist Party? (If "Yes", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(*b*) Have you ever knowingly aided or supported the Communist Party directly, or indirectly through another organization, group or person? (If "Yes", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(*c*) Do you now or have you ever advocated, taught, believed in, or knowingly supported or furthered the interests of Communism? (If "Yes", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(18) Have you borne any hereditary title or have you been of any order of nobility in any foreign state? ☐ Yes ☐ No

(19) **Have you ever been declared legally incompetent or have you ever been confined as a patient in a mental institution?** ☐ Yes ☐ No

(20) Are deportation proceedings pending against you, or have you ever been deported or ordered deported, or have you ever applied for suspension of deportation? ☐ Yes ☐ No

(21) (*a*) My last Federal income tax return was filed .... (year) Do you owe any Federal taxes? ☐ Yes ☐ No

(*b*) Since becoming a permanent resident of the United States, have you:

— filed an income tax return as a nonresident? ☐ Yes ☐ No

— failed to file an income tax return because you regarded yourself as a nonresident? ☐ Yes ☐ No

(If you answer "Yes" to (*a*) or (*b*) explain fully.)

(22) Have you ever claimed in writing, or in any other way, to be a United States citizen? ☐ Yes ☐ No

(23) (*a*) Have you ever deserted from the military, air, or naval forces of the United States? ☐ Yes ☐ No

(*b*) If male, have you ever left the United States to avoid being drafted into the Armed Forces of the United States? ☐ Yes ☐ No

(24) The law provides that you may not be regarded as qualified for naturalization if, at any time during the period for which you are required to prove good moral character, you have been a habitual drunkard, committed adultery, advocated or practiced polygamy, have been a prostitute or procured anyone for prostitution, have knowingly and for gain helped any alien to enter the United States illegally, have been an illicit trafficker in narcotic drugs or marijuana, have received your income mostly from illegal gambling, or have given false testimony for the purpose of obtaining any benefits under this Act. Have you ever, *anywhere*, been such a person or committed any of these acts? (If you answer yes to any of these, attach full explanation.) ☐ Yes ☐ No

(25) Do you believe in the Constitution and form of government of the United States? ☐ Yes ☐ No

(26) Are you willing to take the full oath of allegiance to the United States? (See Instructions) ☐ Yes ☐ No

(27) If the law requires it, are you willing:

(*a*) to bear arms on behalf of the United States? (If "No", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(*b*) to perform noncombatant services in the Armed Forces of the United States? (If "No", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(*c*) to perform work of national importance under civilian direction? (If "No", attach full explanation) ☐ Yes ☐ No

(28) (*a*) If male, did you ever register under United States Selective Service laws or draft laws? ☐ Yes ☐ No

If "Yes" give date ...., Selective Service No. ...., Local Board No. ...., Present classification ....

(*b*) Did you ever apply for exemption from military service because of alienage, conscientious objections, or other reasons? ☐ Yes ☐ No

If "Yes," explain fully ....

(29) If serving or ever served in the Armed Forces of the United States, give branch ....;

from ...., 19...... to ...., 19......, and from ...., 19...... to ...., 19......

☐ inducted or ☐ enlisted at ....; Service No. ....;

type of discharge .... (Honorable, Dishonorable, etc.), rank at discharge ....;

reason for discharge .... (alienage, conscientious objector, other)

☐ Reserve or ☐ National Guard from .... 19...... to............

(30) My occupation is ....

List the names, addresses, and occupations (or types of business) of your employers during the last 5 years? (If none, write "None.") List present employment FIRST.

From	To	Employer's Name	Address	Occupation or Type of Business
(a) ...., 19	Present Time			
(b) ...., 19	............, 19			
(c) ...., 19	............, 19			
(d) ...., 19	............, 19			

(31) Complete this block if you are or have been married.

I am .... (Single, married, divorced, widowed) The first name of my husband or wife is (was) ....

We were married on .... at .... He or she was born at ....

.... on .... He or she entered the United States at (place) ....

.... on (date) .... for permanent residence and now resides ☐ with me

☐ apart from me at .... (Show full address if not living with you.)

He or she was naturalized on .... at ...., Certificate No. ....

or became a citizen by .... His or her alien Registration No. is ....

(32) How many times have you been married? .... How many times has your husband or wife been married? .... If either of you has been married more than once, fill in the following information for each previous marriage.

Date Married	Date Marriage Ended	Name of Person to Whom Married	Sex	(Check One) Person Married Was Citizen ☐ Alien ☐	How Marriage Ended
(a)				☐ ☐	
(b)				☐ ☐	
(c)				☐ ☐	
(d)				☐ ☐	

(33) I have .... (Number) children (Complete columns (a) to (h) as to each child. If child lives with you, state "with me" in column (h), otherwise give city and State of child's residence.)

(a) Given Names	(b) Sex	(c) Place Born (Country)	(d) Date Born	(e) Date of Entry	(f) Port of Entry	(g) Alien Registration No.	(h) Now Living at

(34) READ INSTRUCTION NO. 6 BEFORE ANSWERING QUESTION (36)

I .... (Do) (Do Not) want certificates of citizenship for those of my children who are in the U.S. and are under age 18 years that are named below.

(Enclose $15 for each child for whom you want certificates, otherwise, send no money with this application.)

....

(Write names of children under age 18 years and who are in the U.S. for whom you want certificates)

If present spouse is not the parent of the children named above, give parent's name, date and place of naturalization, and number of marriages

....

BEST COPY AVAILABLE

Signature of person preparing form, if other than applicant. I declare that this document was prepared by me at the request of applicant and is based on all information of which I have any knowledge. SIGNATURE	SIGNATURE OF APPLICANT
ADDRESS DATE	ADDRESS AT WHICH APPLICANT RECEIVES MAIL
	APPLICANT'S TELEPHONE NUMBER

TO APPLICANT: DO NOT FILL IN BLANKS BELOW THIS LINE.

NOTE CAREFULLY.—**This application must be sworn to before an officer of the Immigration and Naturalization Service at the time you appear before such officer for examination on this application.**

AFFIDAVIT

I do swear that I know the contents of this application comprising pages 1 to 4, inclusive, and the supplemental forms thereto, No(s). ______________________, subscribed to by me; that the same are true to the best of my knowledge and belief; that corrections numbered (   ) to (   ) were made by me or at my request; and that this application was signed by me with my full, true, and correct name. SO HELP ME GOD.

____
(Complete and true signature of applicant)

Subscribed and sworn to before me by applicant at the preliminary investigation (   ) at ______________________

____

this ____________ day of ______________________, 19____

I certify that before verification the above applicant stated in my presence that he/she had (heard) read the foregoing application, corrections therein and supplemental form(s) and understood the contents thereof.

____
(Naturalization examiner)

____
(For demonstration of applicant's ability to write English)

(1st witness. Occupation) ______________________

(2nd witness. Occupation) ______________________

Nonfiled ______________________

____
(Date, Reasons)

NOTICE TO APPLICANTS:

Authority for collection of the information requested on this form and those forms mentioned in the instructions thereto is contained in Sections 328, 329, 332, 334, 335 or 341 of the Immigration and Nationality Act of 1952 (8 U.S.C. 1439, 1440, 1443, 1445, 1446 or 1452). Submission of the information is voluntary inasmuch as the immigration and nationality laws of the United States do not require an alien to apply for naturalization. If your Social Security number is included on a form, no right, benefit or privilege will be denied for your failure to provide such number. However, as military records are indexed by such numbers, verification of your military service, if required to establish eligibility for naturalization, may prove difficult. The principal purposes for soliciting the information are to enable designated officers of the Immigration and Naturalization Service to determine the admissibility of a petitioner for naturalization and to make appropriate recommendations to the naturalization courts. All or any part of the information solicited may, as a matter of routine use, be disclosed to a court exercising naturalization jurisdiction and to other federal, state, local or foreign law enforcement or regulatory agencies, Department of Defense, including any component thereof, the Selective Service System, the Department of State, the Department of the Treasury, Central Intelligence Agency, Interpol and individuals and organizations in the processing of the application or petition for naturalization, or during the course of investigation to elicit further information required by the Immigration and Naturalization Service to carry out its function. Information solicited which indicates a violation or potential violation of law, whether civil, criminal or regulatory in nature may be referred, as routine use, to the appropriate agency, whether federal, state, local or foreign, charged with the responsibility of investigating, enforcing or prosecuting such violations. Failure to provide any or all of the solicited information may result in an adverse recommendation to the court as to an alien's eligibility for naturalization and denial by the court of a petition for naturalization.

For sale by the Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office
Washington, D.C. 20402 (per 100)

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE: 1980 308-181

When you get the application, you will also get a Fingerprint Chart.

You can have your fingerprints taken at a police station. You can also have them taken at the Immigration and Naturalization Service office. You do not have to pay to have your fingerprints taken.

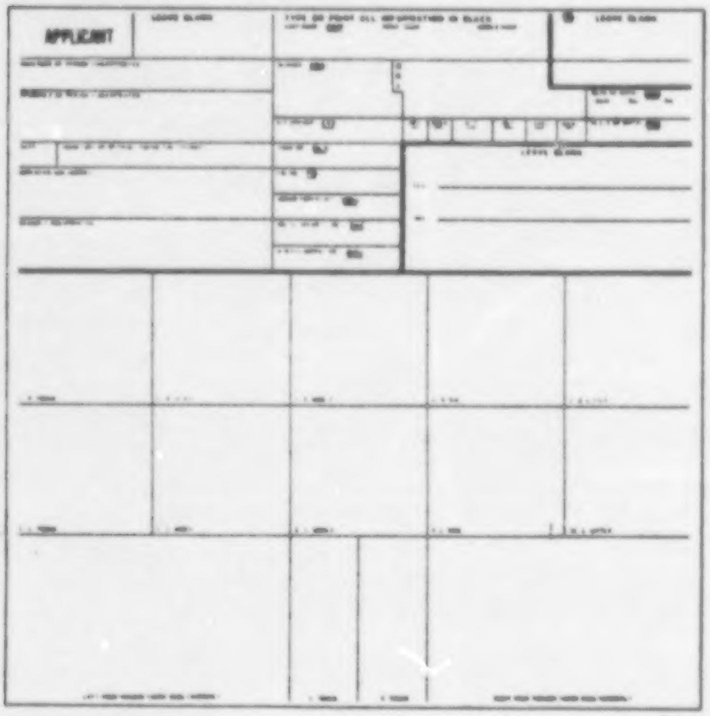

Review

A. Check (x) each correct statement.

________ 1. You have to pay to have your fingerprints taken.

________ 2. You have to give information about yourself to the INS.

________ 3. You have to fill out a Biographic Information form.

________ 4. You don't have to tell the Immigration and Naturalization Service that you took a three-day weekend trip to Canada last year.

B. Write yes or no in from of each question.

________ 1. Nga Nguyen needs photographs to go with her Application to File Petition for Naturalization. She has three good pictures that were taken last year at a picnic. Can she use those pictures?

________ 2. Does Nga have to tell where she lived for the last five years when she applies for naturalization?

________ 3. The Application to File Petition for Naturalization form is very long. Can Nga skip the second page?

Review

A. Check (x) each correct statement.

________ 1. You have to pay to have your fingerprints taken.

________ 2. You have to give information about yourself to the INS.

________ 3. You have to fill out a Biographic Information form.

________ 4. You don't have to tell the Immigration and Naturalization Service that you took a three-day weekend trip to Canada last year.

B. Write yes or no in from of each question.

________ 1. Nga Nguyen needs photographs to go with her Application to File Petition for Naturalization. She has three good pictures that were taken last year at a picnic. Can she use those pictures?

________ 2. Does Nga have to tell where she lived for the last five years when she applies for naturalization?

________ 3. The Application to File Petition for Naturalization form is very long. Can Nga skip the second page?

Lesson 28 Citizenship - Taking the Examination

When your papers have been processed, you will be notified by mail to appear before an examiner. Your notice will tell you the date and the time to appear. Be on time! The examiner will go over your application form and will question you about the information you provided. Your answers must be the same as those you filed on the written form. You will verify, under oath, that the information is correct.

It is no longer necessary to appear with two witnesses. If your form still has the requirement listed, cross it out. Your letter of appointment will say that it is no longer a requirement.

The examiner will question you in English about the history and form of government of the United States. There is no exemption from this requirement. This is an oral test, not a written one. You will have studied, so you need not be fearful of it. In going over your papers with the examiner and giving your answers to the questions, you will be demonstrating your ability read, understand, and communicate in English. If the examiner has some doubts about your ability to use the English language, he or she will ask you to write a statement in English. He will also help you fill out a petition for naturalization. All the papers you have filled out so far have been part of your application, not the actual filing. This petition is a formal request to an authority for the right or privilege for citizenship. Also at this time, a fee of $50 (fifty dollars) is paid.

The examiner will ask you some questions similar to these. Can you answer them?

(1) Who was America's first President?
(2) How many branches are there in our federal government?
(3) To what branch does the President belong?
(4) What is an amendment to the Constitution?
(5) What is the Bill of Rights?
(6) Where was the Declaration of Independence written?
(7) When was the Constitution written?
(8) How many representatives are there in Congress?
(9) How many senators in Congress?
(10) Who are the senators from you state?

You might also be asked about the flag of the United States. It has thirteen stripes that go across. Seven stripes are red; six are white.

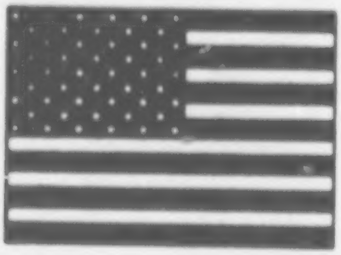

The Union is the part of the flag in the upper left-hand corner. It is blue with white stars. There are fifty (50) white stars in the blue field, one for each of the fifty states. Another name for the flag is the "Stars and Stripes," or "Old Glory."

The Second Continental Congress said that the white stars represented a "new constellation." George Washington said the white in the flag symbolized our desire for liberty - the land of the free. The red stands for courage - of the nation's defenders. The blue is for the loyalty and unity - of the citizens.

When you pledge allegiance to the flag, always face the flag and stand at attention. Your right hand should be placed over your heart. A man should take off his hat and hold it in his right hand - the same hand he places over his heart.

Our national anthem is called "The Star Spangled Banner." It was written in 1814 by Francis Scott Key. It was made our national anthem in 1931 by an act of Congress. When the national anthem is played, you should also stand.

After the examination has been completed, the petition filed, and the fee paid, the applicant must wait. You will wait for a period of not less (probably more) than thirty days for a final hearing in naturalization court. At this time the examiner will tell the court that you are qualified and should be made a citizen. (If you failed to qualify, you will be notified before the court hearing.)

At this final hearing, you will take an oath of allegiance to the United States of America. This means that you will promise loyalty to the United States and its government. After you take the oath, you will be a citizen. The judge will congratulate you, and you will get a written welcome from the President of the United States.

Finally, you will receive a Certificate of Naturalization. It will be sent by registered mail, meaning that you personally will have to sign for it before it is given to you. This certificate proves that you are now a United States Citizen. You now have all the rights and privileges that go with citizenship. Most exciting will be the knowledge that you are a voting member of a great democracy and you share the responsibility of protecting democracy's most precious gifts: "..........life, liberty, and the pursuit of happiness."

Final Review

A. Put a check (x) in front of each correct statement.

________ 1. You take the Oath of Allegiance when you become a citizen.
________ 2. The United States flag is red, white, and green.
________ 3. "The Star-Spangled Banner" is our national anthem.
________ 4. A fee of $50 has to be paid before you become a citizen.

B. Write the correct word in the blanks. Use these words.

allegiance oath
anthem patriotic

1. When you take an ________________, you make a promise.
2. You must pledge ________________ to the flag.
3. Stand and face the flag when you sing the national ________________.
4. A ________________ song is a song about your love for your country.

C. Write yes or no in front of each question.

________ 1. You took the Oath of Allegiance in court. You have not received your Certificate of Naturalization. It will come later by registered mail. Are you a U.S. citizen?

________ 2. You just become a U.S. citizen. You want to travel to Europe to visit someone. Are you free to travel out of the country if you want to?

________ 3. Do women have to remove their hats when they pledge allegiance to the United States flag?

_______ 4. You have all your papers in order and have returned them to INS office. You received a letter telling you when and where to meet the examiner. You suddenly break a leg and cannot make the appointed time. Can the oral examination be waived? In other words, can you be exempted and not required to take it?

Part III

Glossary

-A-

abolish	do away with completely	-bãi-bỏ, loại ra hẳn.
abolition	the ending of something; often of slavery	-sự bãi-bỏ, việc chấm dứt, không dùng đến nữa; thường dùng để nói sự bãi-bỏ chế-độ nô-lệ.
abolitionist	person who favored the ending of slavery in the United States	-phái bãi-nô, người chủ-trương bãi-bỏ nô-lệ tại Hoa-Kỳ.
abuse	harsh or unfair treatment	-sự ngược-đãi, bạc-đãi, cách đối-xử tàn-bạo.
access	way or means of approach; opportunity to use	-sự đạt-đến, phương-cách tiến-cận, dịp tốt để xử-dụng.
acute	demanding immediate attention	-cấp-thiết, cần phải giải-quyết ngay.
adapt	to adjust to a new situation	-điều-chỉnh, tùy-cơ, điều-hợp cho sát với tình-thế mới.
adjourn	to end a session or meeting for a time	-tạm-đình, đình-chỉ, chấm-dứt một phiên-họp, phiên tòa trong chốc-lát; tạm hoãn.
administration	the management of a business or government; the group of people in charge	-nền hành-chánh, việc quản-lý một doanh-nghiệp hoặc một chính-phủ; nhóm người đang đảm-trách quyền-chính.
advanced	more developed than others	-tiến-bộ, được mở-mang hơn kẻ khác.
advocate	a person who supports or speaks in favor of something	-kẻ cổ-võ, người ủng-hộ hoặc hô-hào một việc ai.

affirmative action a program that sets goals and timetables for the hiring of minority groups and women; positive action in order to encourage equality	hành-động tích cực, h/động có kết-quả tốt, chương-trình có mục-tiêu và thời-biểu để thuê các nhóm thiểu-số và đàn-bà làm việc; hành động có kết quả tốt để khuyến khích sự bình đẳng.
agency an office or division of government	Nhà, Sở, một văn-phòng hoặc phân-sở của Chính-phủ.
aggressive forceful; willing to put oneself forward	hiếu-chiến, háo thắng, có thái-độ muốn hơn kẻ khác.
agribusiness large-scale farming business that also often controls sources of supplies and distribution of products	nông thương cuộc, một loại doanh-thương dựa trên nền-tảng đại nông-trại, thường kiểm soát cả sản-xuất và phân-phối.
allegiance loyalty to a country, person, or cause	sự thần-phục, sự trung-thành đối với quốc-gia, đ/với một người nào, hoặc một chính-nghĩa.
alliance a joining of independent nations by treaty; agreement between two or more parties to work or fight together	phe liên-kết, sự liên-minh, sự kết-hợp của các nước độc-lập căn-cứ trên một minh-ước; sự đồng ý giữa các phe-phái để cùng làm một việc gì hoặc cùng chiến-đấu.
allotment division of a whole into parts and distribution of each part, or in allotment of Indian land	sự phân-lô, sự chia-phần, việc chia một vật nguyên-vẹn thành nhiều phần và phân-phát các phần ấy; hoặc nói về việc phân-phối đất-đai nguyên là của người Da-đỏ.
Allies the countries that fought against Germany, Italy, and Japan in World War II; United States, England, and France	Các nước Đồng-Minh, phe Đồng-Minh, những nước đã chiến-đấu chống Đức, Ý, Nhật trong Thế-Chiến II, đó là Hoa-Kỳ, Anh, Pháp.
ally a friend or supporter; a country that joins another or group of countries for some purpose, as for war	kẻ đồng-minh, người liên-kết hoặc yểm-trợ mình; một nước về phe với nước khác hoặc một nhóm quốc-gia khác vì một mục-đích nào đó, thí-dụ để cùng chiến-đấu.
alternative choice from among two or more things	sự lựa-chọn, sự nhiệm-ý; sự tùy-ý lựa lấy một trong hai điều hoặc nhiều hơn.

ambassador	a person who represents a government in a foreign nation	Sứ-thần, Đại-Sứ, một viên-chức đại-diện cho chính-phủ tại nước ngoài.
amendment	a change that is added on to a law, rule or constitution	tu-chính án, đoạn tu-sửa, sự thay-đổi được thêm vào một đạo-luật, một điều-lệ hoặc một Hiến-pháp.
ammunition	anything that can be hurled or fired at a target; military supplies	đạn-dược, bất cứ vật gì có thể dùng để phóng đi hoặc bắn vào một mục-tiêu. tiếp-liệu quân-sự.
amnesty	a general pardon	cuộc ân-xá, một sự xá-tội cho toàn thể phạm-nhân.
annex	to take over or add to a larger or more important thing	sát-nhập, chiếm-lãnh hoặc thêm một mảnh ~~đất~~ vào một khu-vực rộng lớn hoặc quan-trọng hơn.
anti-imperialist	a person who does not favor the policy of holding foreign lands	chống đế-quốc, phản-đế; một người không đồng ý về chánh-sách chiếm đất ở hải-ngoại.
anti-nuclear movement	thought and action such as demonstrations and marches against nuclear weapons	phong-trào chống vũ-khí nguyên-tử, tư-tưởng và hành động chống đối ví dụ như biểu-tình phản-đối và tuần-hành chống vũ-khí Nguyên-Tử.
apartheid	a policy of strict racial segregation in every stage of life	Chính-sách phân-chủng, một chánh-sách kỳ-thị chủng-tộc khắc-nghiệt trong mọi lãnh-vực của đời sống.
appeal	to ask for another, more favorable decision before a higher court or judge	thượng-tố, chống án lên tòa trên, xin xử lại tại tòa-án cao hơn hầu mong được bản-án có lợi hơn.
appeasement	giving in to the demands of	sự thỏa-mãn, sự ban-bố, cho thỏa-mãn theo lời xin.

appointee	a person chosen to hold a certain job	người được bổ-dụng, Kẻ được chọn để cán-đáng một công-việc.
apprenticeship	method of learning a trade, skill, or art by working under a trained person	tập-sự, học việc, phương pháp học một chuyên-nghiệp (một nghề) một sở-trường hoặc một mỹ-nghệ bằng cách làm việc dưới sự hướng-dẫn của một kẻ thạo nghề.
appropriation	money set aside for a certain use	-chuẩn-ngân, cấp khoản, số tiền dành riêng để tiêu-dùng vào việc đã được chấp-thuận hợp-pháp.
arbitration	the settling of a dispute by a third party who hears both sides and comes to a decision	sự trọng-tài, chức vụ trọng-tài, việc dàn-xếp ổn-thỏa một vụ xung-đột do một phe thứ ba đứng ra đảm trách, phe này nghe cả đôi bên và đi đến một kết quả hay một quyết-định.
aristocrat	a person who is considered superior because of birth, culture or wealth; noble	nhà quý-tộc, một người được coi là cao quý vì lý do giống-dõi, văn-hoá hoặc tài-sản; người quý-phái.
armistice	an agreement to stop fighting	cuộc đình-chiến, sự đồng-ý chấm-dứt chiến-cuộc.
arsenal	a place where military equipment is made and stored	-Kho quân-dụng, nơi trang-bị quân-sự được sản-xuất và tàng-trữ -
assassinate	to murder by surprise	-ám-sát, giết chết một cách bất ngờ.
assembly-line production	making things by passing them before rows of workers and machines until the products are finished; each worker or machine does only a certain part of the work	- sự sản-xuất giây-chuyền, việc chế-tạo vật-dụng bằng cách chuyển chúng qua trước mặt những thợ đứng thành hàng và máy móc, cho đến khi sản phẩm hoàn tất; mỗi thợ hoặc mỗi máy chỉ làm một phần của công-việc mà thôi.

sset	something of value	-vốn-liếng, một vật gì có giá-trị.
ssimilation	absorption of one thing or group by another	-sự đồng-hóa, sự phân-hoá một vật gì hoặc một nhóm người, một chủng-tộc, do một chủng tộc khác.
ssume	to take upon oneself or take over	-mạo-nhận, hoặc chiếm lấy.
tomic bomb	bomb in which the splitting of atoms, the tiny particles in matter, results in an explosion of tremendous force and heat, followed by a blinding light	-bom nguyên-tử, quả bom trong đó các nguyên-tử bị bức-phá, tạo thành tiếng nổ với sức tàn-phá và sức nóng dữ-dội, theo sau là ánh-sáng chói-
uthority	the power or the right to force obedience	-quyền-lực, mãnh-lực hoặc quyền-hạn bó-buộc kẻ khác phải thi-hành hoặc tuân-hành.
uthorize	to give power or approval	-cho phép, chấp thuận, cho quyền làm một việc gì.

-B-

aby boom	a situation which occured in the ten years between 1950 and 1960 when the population rose from 151 to 179 million, resulting from the hundreds of thousands of young couples who married and started families after World War II	-thịnh-sản trẻ-em, tình-trạng xảy ra trong vòng 10 năm, từ 1950 đến 1960, khi mà dân-số Mỹ gia-tăng từ 151 triệu lên đến 179 triệu người, kết-quả của hàng trăm ngàn cặp nam-nữ thanh-niên quyết định lập gia-đình và sanh con sau Thế-Chiến II.
bail	amount of money deposited with a court to free a prisoner from jail until trial; meant to guarantee that the person will show up for trial	-Tiền thế-chân, đảm-phí; tiền nạp cho tòa án để xin cho phạm-nhân được tại ngoại cho đến ngày tòa-xử, với dụng-ý là để bảo-đảm rằng người phạm-pháp sẽ đến hầu-tòa.

balanced budget one in which income matches planned spending	-tài-khoản cân-bằng, tài khoá mà số thu bằng số chi, không có chênh-lệch giữa thu và chi.
balance of power distribution of power so that one does not become strong enough to dominate or conquer the other	-sự cân-bằng quyền-lực, sự phân-phối quyền-lực làm thế nào để một bên không trở thành quá mạnh đến độ chế-ngự hoặc thu-phục bên kia.
balance of trade the difference within a given period between the value of all the imports and exports of a country; more money comes into a country than goes out	-sự cân-bằng xuất-nhập, số khác biệt trị-giá giữa tổng-số hàng nhập-cảng so với hàng xuất-cảng của một nước, trong một khoảng thời-gian nào đó; còn có nghĩa là tiền-thu vào nhiều hơn tiền chi ra.
ballistic missile a rocket used to carry nuclear warheads	-hoả-tiễn, phi-đạn; hoả-tiễn dùng gắn đầu đạn nguyên-tử để phóng đi.
bargain collectively negotiate as an organized group of workers with an employer about wages, hours, and working conditions	-thương-thuyết cộng-đồng, thương-thuyết nhân-danh một tổ-hợp công-nhân với giới chủ-nhân về tiền lương, giờ làm việc, và điều-kiện lao-động.
barrier something that stands in the way	-hàng rào, chướng-ngại; vật gì chắn ngang lối đi, hoặc làm cản-trở bước tiến.
barter exchange goods or services for other goods or services without using money	-trao-đổi, đổi-chác, trao đổi hàng-hoá hoặc dịch-vụ mà chẳng dùng đến tiền bạc; vần-công, đổi công.
bias a tendency to feel or act in a certain way without a good reason; prejudices	-sự xuyên-tạc, xu-hướng cảm-nghĩ hoặc hành-động theo một đường lối nào đó mà không có lý-do chính-đáng; thiên kiến.
bicentennial the anniversary of 200 years	-Lễ kỷ-niệm 200 năm thành-lập.
Bill a proposed law	-dự luật, điều-luật đề-nghị thông qua.

bill of attainer	a document that declares a person guilty of a crime without a court trial	Tố cáo-trạng, tài-liệu buộc tội một người nào đó mà không có bản án của tòa.
bill of rights	a list of the rights of the people of a state or nation that a government must protect	-bản dân-quyền, bản liệt-kê các quyền căn-bản của dân-chúng một tiểu-bang hay một nước, mà chính phủ phải bênh-vực.
black code	law passed in some southern states after the Civil War limiting the right of the freed slaves	-hắc-luật, luật đen, đạo-luật đã được thông-qua tại một số tiểu-bang miền Nam, sau Nội-Chiến, giới-hạn quyền-lợi của các nô-lệ đã được trả tự-do.
black out	the turning off or concealing of all the lights	-dạ-toả, sự tắt hết đèn lửa hoặc che kín ánh-sáng không cho lọt ra ngoài.
blitz	a sudden, violent attack using many airplanes and tanks	-cuộc cường-tập, đột-kích hung-hãn bằng nhiều phi-cơ và chiến-xa.
blitzkrieg	warfare that is very quick and violent	-tốc chiến, lối đánh mau và mạnh, chủ-thắng rồi rút đi ngay.
bloc	a unified group of people or nations	-Khối, một nhóm liên-kết gồm nhiều sắc dân hoặc nhiều nước.
blockade	a blocking of a place by military means, especially with ships, to control who or what goes into or out of it	-sự bao-vây, phong-bế, sự vây-hãm hoặc chốt chặt một khu-vực, đặc-biệt là bằng tàu chiến, để kiểm-soát chặt-chẽ sự ra vào.
bolt	to break away from a political party or organization	-ly-khai, bức ra khỏi đảng, hoặc khỏi một tổ-chức chính-trị.
bootlegger	a person who makes, transports or sells alcoholic liquor illegally	-tay buôn-lậu, dân bê-lô; kẻ nấu rượu lậu, chuyên chở hoặc bán rượu lậu thuế.
boycott	a refusal to buy certain goods or products; refusal to buy from a certain source	-sự tẩy-chay, sự khước-từ không mua hàng hoặc vật-hạng; cắt đứt giao-thương với một nguồn cung-cấp.

bribe	a gift or reward given to obtain a dishonest or illegal favor	- tiền hối-lộ, của đút-lót, quà hoặc tiền đem cho ai để được giúp-đỡ hoặc gia-ân một cách bất-chánh hoặc phi-pháp.
broker	person who buys and sells stocks, bonds, grain, cotton, or other commodities for other people	- mại-bản, người mua và bán các chứng-khoán, quốc-trái, ngũ-cốc, bông vải, hoặc những tiện-vật khác để ăn hoa-hồng.
buffer	any person or thing that softens the shock of a blow	- con đôn, trái độn, người hoặc vật gì để bớt sự va-chạm mạnh.
bureaucracy	officials working for and in government	- thư-lại, guồng máy thư-lại, toàn-thể viên-chức làm việc cho một chính-phủ.
buying stock on margin	a practice which consists of making a down payment on a stock and borrowing the rest from a broker; if the stock goes up, the buyer makes enough money to pay the broker and still make a profit; if the price goes down, the buyer is forced to sell the stock at a loss	- biên-mại chứng-khoán, một đường-lối kiếm-tiền bằng cách trả trước một số tiền cọc cho một chứng-khoán, và số còn lại thì vay của mại-bản; nếu chứng-khoán lên giá thì người mua có đủ tiền trả cho mại-bản mà vẫn còn lời; nếu chứng-khoán sụt giá, người mua bị bó-buộc phải bán lỗ chứng-khoán đó.

-C-

cabinet	a group of advisors chosen by the head of government to aid in administration	-Nội-các, một nhóm cộng-sự-viên, cố-vấn, được một vị nguyên-thủ chọn lựa để giúp việc cai-trị hoặc điều-hành công việc trong chính-phủ.
candidate	person who seeks, or is proposed for some office	-ứng-viên, người vận-động xin một chức vụ, hoặc người được đề-nghị giữ một chức-vụ.
capital	money put to a productive use, such as building roads or businesses	-tiền vốn, tư-bản, tiền bỏ ra để mua bán hoặc cho vay lấy lãi, hoặc đầu tư vào một thương vụ.
capitalism	an economic system based on the ownership of land, factories, and other means of production by private individuals or groups who compete with one another	-chủ-nghĩa tư-bản, hệ thống tư-bản; một hệ-thống kinh-tế đặt căn-bản trên quyền tư-hữu ruộng-đất, nhà máy sản-xuất, và các phương-tiện sản xuất khác của tư-nhân hoặc nhóm tư-nhân, cạnh tranh nhau.
capitalist	a person whose money and property are used in carrying on business	-người tư-bản, kẻ có vốn hoặc tài sản bỏ ra đầu-tư vào các nghiệp-vụ.
carpet bagger	a white northerner who settled in the South after the Civil War; so called because many of the migrating northerners carried everything they owned in a bag made of carpet	-tên gói-thảm, kẻ gói-thảm, người da-trắng từ miền Bắc xuống định-cư tại miền Nam sau Nội-Chiến; gọi thế là vì nhiều người da-trắng di-cư đã gói-ghém tài-sản của họ trong một cái túi lớn may bằng vải thảm (carpet).
cargo	goods carried by ship, plane, or other vehicle	-tiêu vụ, chuyến hàng, tất cả hàng-hoá chở cùng một chuyến tàu, phi-cơ, hoặc xe-cộ khác.
cash crop	a crop grown to be sold rather than used by the farmer	-hoa màu hiện-ngân, hoa màu trồng để bán lấy tiền mặt, chớ không phải để dùng tại nông-trại.
casualty	a person woulded, killed, or lost in war	-tổn-thất, nhân mạng bị thương, chết, hoặc mất-tích trong chiến tranh.

caucus	a closed political meeting at which candidates and/or policies are decided on	-Họp nội-bộ, phiên họp kín của một đảng chính-trị để quyết-định đưa người ra tranh-cử, hoặc quyết-định về chính-sách của đảng.
cavalry	branch of an army in which soldiers fought on horseback	-kỵ-binh, một ngành của lục-quân chuyên cỡi ngựa ra trận, trước Thế-Chiến II. Sau này đổi thành thiết-giáp-binh.
cede	to give up or give away something	-nhường, nhường lại, từ-bỏ hoặc để cho phe khác một mảnh đất hoặc vật-dụng gì.
censure	to criticize, blame, or condemn	-đàn-hặc, trách-cứ, đổ lỗi cho ai, hoặc lên án một người nào.
census	an official count of the people in a country or district	-Kiểm-tra dân-số, sự kiểm-điểm chính-thức tổng-số dân trong một nước hoặc quận.
centralize	to bring under one control; to gather together	-tập-trung, gom cả về một mối để dễ kiểm-soát; tụ-họp tất cả lại.
ceremony	formal actions for a special occasion	-buổi lễ, lễ chính-thức để đánh dấu một sự-kiện lịch-sử nào.
chaos	complete confusion and disorder	-hỗn-loạn, tình-trạng hỗn-mang, sự rối-loạn hàng ngũ và mất hết trật-tự.
characterize	to define or describe something by its most important features	-mô tả đặc-tính, biệt-tả, định-nghĩa hoặc mô-tả điều gì hoặc vật gì bằng những nét quan-trọng nhất của nó.
charter	written grant by a government to a group of citizens or corporation, giving the right to organize, with certain privileges, and describing the powers of the organization	-hiến chương, văn-kiện mà chính-phủ ban-bố cho một nhóm công dân, hoặc một liên-đoàn, cho họ quyền tổ-chức, gồm cả đặc-quyền, và mô-tả quyền hạn của tổ-chức ấy.

checks and balances	system provided by the Constitution to keep any one of the three branches of the U.S. government from misusing its power; each branck has equal powers, and each can be used to limit the other two branches	-Kiểm-soát và cân-bằng, hệ-thống luật-lệ căn-cứ vào Hiến-Pháp có mục-đích giữ-gìn cho mỗi ngành trong 3 ngành của Chính-phủ khỏi lạm-quyền; mỗi ngành có quyền ngang nhau và có thể dùng để giới-hạn hai ngành kia.
circumnavigate	to travel completely around something, such as the earth	-luân-du, du-hành vòng-quanh, đi bằng tàu thủy vòng quanh thế-giới!
civil	having to do with private rights; a court that does not involve a crime	-dân sự, liên hệ đến quyền công-dân, loại tòa-án không can-dự đến hình-tội.
civil disobedience	refusal on principle to obey a law of a country or state	-bất-tuân dân-luật, từ chối không tuân theo pháp-luật của một nước hoặc một tiểu-bang.
civil government	government run by the citizens	-Chính-phủ dân sự, chính-phủ do dân-chính điều hành.
civil service	system of appointing people to certain government jobs other than military legislative or judicial	-Dân-vụ, dân-chính sự-vụ, hệ-thống bổ-dụng nhân-viên vào các chức-vụ trong chính-phủ, không thuộc các ngành quân-sự, lập-pháp, hoặc tư-pháp.
civil war	war between opposing groups of one nation	-Nội-chiến, chiến tranh giữa các phe-phái trong cùng một quốc-gia.
cloak of immunity	the constitutional protection for members of Congress that prevents their arrest for anything that they may say or write in connection with the business of the Congress	-đặc-miễn tài-phán, quyền-lợi của dân-biểu hoặc Nghị-sĩ Quốc-Hội che chở cho họ khỏi bị bắt-bớ vì lời nói hay văn-từ liên-quan đến Công-vụ của Quốc-Hội.
closed shop	industry or business where only union members can be hired as employees	-Bế xưởng, xưởng kín, hãng kỹ-nghệ hoặc nghiệp-vụ chỉ thuê nhân-công có chân trong nghiệp-đoàn mà thôi.

coalition	an alliance or union of two or more groups	-hợp-tung, nhóm liên-kết, liên-minh gồ hai hoặc nhiều nhóm.
Cold War	conflict between nations carried on by political and economic means instead of direct military action	Chiến tranh lạnh, sự tranh chấp giữa các quốc-gia bằng chính-trị và kinh-tế, chứ không phải bằng hoạt-động quân-sự.
collective bargaining	meetings between employer and union representatives to work out differences over wages and working conditions	-thương-lượng cộng-đồng, cái buổi họp giữa chủ và các đại-diện của liên-đoàn để dàn-xếp những bất-đồng của đôi bên về tiền-lương và điều-kiện làm việc.
colony	a settlement of people from one country in another country	-thuộc-địa, một nhóm người đến chiếm đất và định-cư tại một nước khác.
commerce	the buying and selling of goods; trade	-thương-mãi, việc mua và bán các hàng hoá; sự giao-thương.
commercial	made to be sold for a profit	-mãi-tính, có tính chất thương mại; làm ra để bán kiếm lời.
commission	a written paper giving certain powers, privileges, or duties; a special committee	-ủy-nhiệm-thư, văn-kiện đề ra một số đặc-quyền, đặc-lợi, hoặc phận-sự; một ủy-ban đặc-biệt.
commonwealth	the commonwealth of Puerto Rico refers to the people of Puerto Rico as citizens of the U.S., who choose their own officials but rely on the U.S. For foreign affairs and defense	-xứ Liên-Hiệp, Liên-Hiệp Porto-Rico là danh-từ dùng cho dân Porto Rico được coi là công-dân Hoa-Kỳ, họ chọn các chức-việc của họ, nhưng lại trông cậy vào Hoa-Kỳ về ngoại-giao và quốc-phòng.
communism	a political theory that aims at doing away with private property; a totalitarian system of government in which the state owns all means of production	-Cộng-Sản chủ-nghĩa, lý-thuyết chính-trị nhằm mục-đích loại-trừ quyền tư-hữu (có của riêng); hệ thống cai trị chuyên-chế trong đó nhà nước nắm trọn tất cả các phương-tiện sản-xuất.

compass rose	a drawing on a map of a compass showing the main directions of north, south, east, and west	- Địa-bàn hình, một hình vẽ trên họa-đồ tượng-trưng địa-bàn, chỉ rõ các phương chính của địa-cầu: Bắc, Nam, Đông và Tây.
company union	a labor organization formed, run, and dominated by an employer	- Liên-đoàn công-ty, liên-đoàn chột; loại tổ-chức lao-động được hình-thành, điều-hành và chế-ngự do người chủ xí-nghiệp.
compensation	a price paid in return for a service; a price paid to make up for something lost or damaged	- bồi-khoản, tiền bồi-thường, tiền trả cho một dịch-vụ; tiền bồi thường cho vật gì bị mất hoặc hư-hại.
competition	a contest with another for some gain or reward	sự ganh-đua, thi-đua, một cuộc thi-đua để tranh hơn thua, hoặc để lãnh thưởng.
compromise	to settle a disagreement by arranging for both sides to give up part of what they want; a settlement	- tương-nhượng, nhân-nhượng, dàn-xếp một mối bất hòa bằng cách sắp-đặt cho đôi bên chịu dẹp một phần những gì họ đòi-hỏi; sự ổn-định.
compulsory	required or forced	- cưỡng-chế, ép-buộc, bắt phải tuân theo.
concentration camp	a camp in which political opponents and/or minorities may be held prisoner or killed	- trại tập-trung, trại giam giữ hay giết chết các đối-thủ chính-trị hoặc các nhóm thiểu-số!
concur	to agree; to have the same opinion	- tán-thành, biểu-đồng-tình, tương-đồng ý-kiến.
concurrent	happening or existing at the same time	- đồng-thời, xảy ra hoặc sinh tồn cùng một thời.
oncurrent powers	powers shared by the central government and the state government	- đồng-quyền, quyền-lực chia xẻ đồng-đều và thỏa-đáng cho cả đôi bên, Trung-ương và tiểu-bang.

confederacy a political unit of government made up of several smaller units of government; group of eleven southern states that withdrew from the Union in 1860-1861 and formed a new government called the Confederate States of America	-Cộng-đồng, Cộng-đồng huynh-đệ, một đơn-vị chính-trị gồm các đơn-vị nhỏ tự-ý kết-hợp; Cộng-đồng 11 Tiểu-bang miền Nam ly-khai khỏi Liên-Hiệp Mỹ năm 1860–1861, và lập thành một Chính-phủ mới lấy tên là Cộng-Đồng các Tiểu-Bang Mỹ-Châ
confirm to approve; to make definite	-chấp-nhận, chính-thức hoá, làm cho trở nên lâu-bền.
confiscate seize by authority	-tịch-thu, tước mất, tịch-biên, dùng quyền để tước-đoạt.
conform be in agreement with generally accepted standards of business, conduct, or worship	-làm đúng cách, theo đúng mẫu-mực, hoặc đường-lối đã có sẵn trong doanh-nghiệp, hành-chánh, tôn giáo; hợp-thức hoá.
conformity the adjusting of thoughts or behavior to fit in with other people	-Sự làm đúng theo khuôn-thước, mẫu-mực, sự hợp-thức.
conscription compulsory service of men in the armed forces	-quân-dịch, sự cưỡng-bách nhập ngũ, ép buộc thanh-niên phải vào quân-đội.
consent agreement; permission	-sự đồng-ý, sự tán-thành, sự cho phép.
consequence result or effect	-hậu-quả, kết-quả hoặc hiệu-quả.
conservation avoidance of waste, preservation, often with reference to natural resources	-sự bảo-tồn, sự tránh không hoang-phí, sự giữ-gìn, dành từ dùng nói về các tài nguyên thiên-nhiên.
conservative inclined to keep things as they are or return to what they were in the past	-thủ-cựu, nệ cổ, có xu-hướng giữ nguyên tình-trạng hiện nay, hoặc trở về với những gì đã có trong quá-khứ.

consolidate	to combine or unite	-tăng-cường, gồm vào một mối để làm cho mạnh thêm, hoặc để thống nhất.
constituent	a person who is represented by a particular member of Congress	-cử-tri, cử-thành, người được một dân-biểu hoặc nghị-sĩ đại-diện.
constitution	a law or set of laws that describe how a government will work and what powers it will have	-hiến-pháp, đạo-luật hoặc bộ-luật mô-tả đường-lối và quyền-hạn của chính-phủ.
consumer	a person who buys and uses goods	-người tiêu-thụ, Kẻ mua và xử-dụng hàng-hoá.
containment	act of keeping something within limits; the U.S. policy of trying to stop the spread of Communism after World War II	-sự vây-hãm, s.chận đứng, không cho bành-trướng; chính-sách của Hoa-Kỳ nhằm chận đứng sự lan-tràn của chủ-nghĩa Cộng-sản sau Thế-Chiến II.
continent	one of the seven large land masses of the world	-lục-địa, đất liền, một trong 7 khối lớn đất liền của Thế-giới.
contract	a written agreement that can be legally enforced	-Khế-ước, hợp-đồng, một thoả-thuận thành-văn có thể được thi-hành theo luật-định.
controversy	an argument about something people disagree on	-tranh-luận, sự phản-đối, chống-đối, khẩu chiến, bút chiến vì bất đồng ý-kiến.
convention	a large meeting for some special purpose	-đại-hội, cuộc họp lớn với ý-định hoặc mục-tiêu đặc-biệt.
convert	cause to change from unbelief to faith, or from one religion to another	-nhập-đạo, theo đạo, thay đổi từ chỗ không tin đến chỗ thành-tín, hoặc bỏ tôn giáo này theo tôn giáo khác.
convict	to prove or declare guilty	-lên án, chứng-minh hoặc tuyên-bố là có tội, là phạm tội.

cooperative a business owned and operated by its customers, who share in the profits or losses	-hợp-tác xã, một xí-nghiệp thành lập, tổ-chức và điều-hành do chính khách hàng, với nguyên-tắc lời ăn, lỗ chịu.
corollary proposition that follows another that has been proved; (example- in the Roosevelt Corollary to the Monroe Doctrine, it said that if any European power intervened in a country in the Western Hemisphere, the United States would take action against it	-hệ-luận, một luận-cứ theo sau một luận-cứ khác đã được chứng-minh; thí-dụ hệ-luận của Roosevelt đối với thuyết của Monroe: nếu 1 cường-quốc Âu-châu nào can-thiệp vào 1 nước ở Tây-bán-cầu, thì Hoa-kỳ sẽ hành-động chống lại nước ấy.
corporation a business that sells shares of ownership	-Xí-nghiệp hợp-doanh, công-ty hợp doanh Xí-nghiệp bán cổ-phần ra ngoài.
corrupt morally bad; dishonest; influenced by bribes	-thối-nát, thấp-hèn, xấu xa về mặt luân-lý; dối trá; bị lung-lạc vì tiền của hối-lộ.
cotton gin machine for separating the fibers of cotton from the seeds	-guồng quay sợi, guồng chỉ, máy phân sợi bông vải và loại hột bông ra ngoài.
counterculture a new set of values that are contrary to the old values	-phản văn-hóa, một bộ mới các giá-trị (tinh-thần, nghệ-thuật) trái ngược với những giá-trị cũ.
credit trust that a person or business will pay for purchased goods at a later time	-tín-dụng, sự tin-tưởng rằng một người hoặc một xí-nghiệp sẽ trả nợ sau này cho cái hàng hoá đã mua.
creditor person to whom money or goods are due	-chủ nợ, người mà ta nợ tiền, hoặc ta đã mua chịu hàng.
crisis a serious problem needing immediate attention	-cuộc khủng-hoảng, khó khăn quan-trọng phải chú-ý giải-quyết ngay.
culture the beliefs, knowledge, customs, and activities of a group of people; the way in which people live and work to satisfy their basic needs	-văn-hoá, toàn bộ các tín-điều, sự hiểu-biết, phong-tục và hoạt-động của một dân-tộc; đường lối sinh sống và làm việc.
currency the money used in a country	tiền-tệ, toàn thể tiền-bạc dùng tại 1 nước.

-D-	- D -
D-Day June 6, 1944, during World War II, the day when the Allies landed some 175,000 troops from England on the coast of Normandy in northern France and the invasion of western Europe began	- Ngày D, (ngày trọng-đại, tiếng Việt sẽ gọi là ngày N.) ấy là ngày 6/6/1944, Thế-Chiến II, khi mà quân Đồng-Minh đổ-bộ 175,000 người từ Anh Quốc lên bờ-biển Normandy ở Bắc Pháp, mở-màn cho cuộc tiến-quân vào vùng Bắc Âu.
debtor a person who owes something to another.	- Con nợ, người thiếu nợ kẻ khác.
declaration open or public statement	- lời tuyên-bố, bản tuyên-ngôn, sự nói quyết trước quần-chúng.
decisive settling something firmly; showing a decision clearly	- quả-quyết, chắc-chắn, chỉ rõ sự quyết-định dứt-khoát.
decline a decrease	- sự suy-đồi, xuống dốc.
defensive ready to protect or defend	- tự-vệ, tính chất tự-vệ, sẵn-sàng che-chở hoặc chống-cự
deficit shortage of money; the amount by which money spent exceeds money available	- thâm-thủng, thiếu-hụt, thiếu tiền, số chi-chiêu lớn hơn số tiền thâu vào hoặc có sẵn.
defraud to cheat or take something away by dishonest means	- bội-tín, lừa-bịp, hoặc chiếm-hữu vật gì bằng phương cách gian-dối.
delegated powers powers the Constitution gives to the U.S. government	quyền đại-lý, quyền mà hiến-pháp dành cho chính-phủ Hoa-Kỳ.
demarcation the setting of limits or boundaries,	ranh-giới, lằn mức; sự xếp đặt giới-hạn hoặc biên-cương.

democratic	of or having to do with all the people	-dân-chủ, do dân mà ra, hoặc liên-hệ đến toàn dân.
denounce	to speak or give information against	-tố cáo, tố giác, nói lên lời chống đối một ai, hoặc loan tin chống lại một người nào.
deport	to send an alien out	-trục-xuất, đưa một người ngoại-quốc ra khỏi lãnh-thổ.
depression	a very long or severe decline in business activities and high unemployment	-thoái-trào, thời kinh-tế suy đồi, nghiệp-vụ khó khăn và số thất-nghiệp lên cao.
descendent	born of a certain family or group	-hậu-sanh, con cháu, sanh ra từ một người hoặc một gia-tộc.
desegregation	to do away with the separation of races	-gạc-bỏ kỳ-thị, sự bỏ hẳn lối phân-chia chủng-tộc.
deserter	a person who leaves military service without permission	-đào-quân, kẻ đào-ngũ, kẻ bỏ trốn khỏi hàng ngũ quân-đội.
detente	the relaxing of tensions between nations or political groups	-tình trạng hoà-hoãn, sự bớt căng-thẳng giữa 2 nước hoặc các nhóm chính-trị.
developing nation	a country working to build and strengthen its economy	-nước đang mở-mang, nước đang cố công làm việc để xây-dựng và tăng-cường kinh-tế của mình.
dictator	a person who has absolute power	-nhà độc-tài, kẻ nắm trọn quyền hành trong một nước.
diplomat	a person who handles official business between nations; appointed by the President and sent to a foreign country to represent the United States and protect the American interests	-nhà ngoại-giao, người chuyên-trách công-việc chính-thức giữa 2 quốc-gia; bổ dụng do Tổng-Thống và đưa đến một nước ngoài để đại-diện cho Hoa Kỳ và duy-trì quyền lợi của Hoa-Kỳ.

direct democracy	government in which each person votes on laws and decides what the government should do	-dân-chủ trực-tiếp, chế-độ chính-trị trong đó mỗi công-dân bầu các đạo-luật và quyết-định công-việc của Chính-phủ.
disarmament	the reduction of military supplies	tài-giảm binh-bị, chiết-giảm những tiếp-liệu quân-sự.
discrimination	making a judgment in favor of or against a particular group of people; often this action is prejudicial	-sự kỳ-thị, sự phê-phán có lợi hoặc có hại cho một nhóm người nào; hành-vi này có tính-chất thiên-vị.
disfranchise	take the right to vote or hold office away from	-tước quyền công-dân, tước mất quyền bầu-cử hoặc quyền giữ một chức vụ.
dispute	to argue; an argument	-cãi-lẫy, tranh-luận; một luận-cứ.
dividend	money earned by a company and divided among the owners or stockholders of the company.	tiền chia-lời, huê lợi đồng-niên, lợi tức mà một công-ty thâu vào được và đem chia cho cổ-đông.
domestic	having to do with the internal affairs of a nation	-quốc-nội, tại chính quốc, liên-hệ đến công-việc bên trong một nước.
domino theory	belief that if communism took over one nation, it would also take over surrounding nations	-thuyết đô-mi-nô, tín-điều cho rằng nếu Cộng-sản chiếm một nước thì nó cũng sẽ chiếm dần các nước chung-quanh.
double jeopardy	being tried again for a crime after having been found innocent of it.	-song thẩm, bị đưa ra xử lần thứ hai về một hình-tội, sau khi đã được phán-quyết là vô-tội về án ấy.
doves	people who favor peace, not war	-bồ-câu, kẻ chủ-hòa, tất cả những ai thích hòa-bình, chống chiến-tranh.
due process of law	legal proceedings carried out according to established rules and principles	-đúng đường lối luật-định, theo luật định, theo đúng những diễn-tiến pháp-định căn cứ vào luật-lệ và nguyên-lý sẵn có.
duplicate	an exact copy	-y-sao, bản sao đúng nguyên-văn.

-E-		- E -
economic system	a system which deals with the production, distribution, and consumption of goods and services in a country; the economic system of the United States is called capitalism	-Hệ-thống Kinh-tế, hệ-thống liên-quan đến sản-xuất, phân-phối và tiêu-thụ các hàng-hoá và dịch-vụ trong 1 nước; hệ thống Kinh-tế của Hoa-Kỳ được mệnh danh là tư-bản chủ-nghĩa.
electoral college	a special group of officials elected by voters to choose the President and Vice-President of the United States	-hội-đoàn bầu-cử, nhóm đặc-biệt được cử-tri bầu ra để chọn Tổng-Thống và Phó Tổng Thống tại Hoa-Kỳ.
eligible	qualified; meeting all requirements	được quyền, đủ tư-cách, đáp ứng tất cả các yêu-cầu.
emancipation	a release from slavery	-sự giải-phóng, sự giải-toả ra khỏi tình-trạng nô-lệ.
embargo	a government order stopping trade	-lệnh phong-toả, phong-bế, mệnh lệnh của chính-phủ bắt phải cắt-đứt giao-thương.
emigrant	a person who leaves his own country or region to settle in another	-dân di-cư, người rời bỏ chính-quốc của mình để đến định-cư tại nước khác.
eminent domain	the right of the government to take people's property for use by everyone. However, the government must pay a fair price for the property	-Công đoan-mãi, quyền sung-công, quyền của chính-phủ mua đứt tài-sản của dân để sung vào công sản cho mọi người dùng chung. Tuy nhiên, Chính-phủ phải trả giá phải-chăng cho chủ của tài sản đó.
empire	a group of countries or states controlled by one ruler or government	-Đế-quốc, một nhóm quốc-gia bị kiểm-soát do một kẻ cầm-quyền hoặc do 1 Chính-phủ.
endure	to continue to exist; to survive	-chịu đựng, tiếp-tục tồn-tại; sinh-tồn.
enforce	to carry out	-áp-dụng, ứng-dụng, làm theo luật.
environment	the world around us; conditions that affect the development of living things	-môi-sinh, môi-trường, thế-giới bao quanh ta; những điều-kiện ảnh hưởng sự tăng trưởng của sinh-vật.

envoy	a representative or messenger sent by one government to another	-Công-cán ủy-viên, một đại diện hoặc thông-tin-viên do chính-phủ này gởi sang một chính-phủ khác.
erode	wear away gradually	-hao mòn, mòn từ-từ.
erupt	to burst out or explode suddenly	-bừng cháy, bùng nổ, tung ra hoặc nổ ra thình-lình.
ethnic	having to do with various racial or cultural groups of people and the characteristics, language, and customs of each	-sắc-tộc, liên-hệ đến các nhóm người không cùng chung một chủng tộc hoặc văn-hoá, và cái nét đặc-trưng khác như ngôn-ngữ, phong tục.
excise tax	tax placed on goods made or sold within a country	-thuế nội-thương, thuế đóng trên hàng hoá sản-xuất, hoặc bán ra trên thị trường quốc-nội.
executive	branch of government that carries out the laws; an official	-hành-pháp, ngành hoạt-động của Chính-phủ chuyên thi-hành luật-pháp; một giới-chức (cai trị hoặc quản trị).
exile	a person who has been forced to leave home or country or one who has fled one's home or country	-Kẻ lưu-đày, khách lưu-vong, người bị bó-buộc bỏ nhà, bỏ nước ra đi, hoặc người trốn ra ngoại-quốc vì bị áp-bức nguy-khốn.
expedition	journey for some special purpose	-xuất-chinh, chuyến đi có mục-đích đặc-biệt.
expenditure	something spent	-chi-phí, sự chi-tiêu, phí-khoản, tiền hoặc vật-liệu đã dùng.
expire	to end	-hết-hạn, đáo-hạn.
export	an article sent out of one country for sale in another	-xuất cảng, sản-phẩm đưa ra bán tại nước ngoài.

ex post facto law	a law which makes something illegal after the deed has already been done and holds the person committing the act responsible	- luật hậu-ứng, đạo luật tuyên-phán rằng 1 hành-vi đã vi-pháp, sau khi sự việc đã xảy ra rồi, và buộc rằng người làm việc đó phải chịu trách-nhiệm.
express powers	powers listed in the first 17 clauses of Article 1, Section 8 of the Constitution, which states what the government can do	- quyền minh-định, minh quyền, đó là những quyền ghi rõ-ràng trong 17 khoản đầu tiên, Điều 1, Đoạn 8, của Hiến-pháp, chỉ rõ những gì chính-phủ có thể làm.
external tax	a government duty placed on goods imported into a country	- thuế ngoại-thương, sắc thuế do nhà nước đánh trên các hàng-hoá nhập cảng.
extradition	a surrender of a fugitive or a prisoner by one state to another for trial or punishment	- lệnh trục xuất, sự chuyển giao một kẻ tội đào, hoặc tù-nhân do nước nọ qua nước kia, để đưa ra xử án hoặc để trừng-phạt.
extremist	a person who favors radical or extreme political ideas, methods, or priorities	- Kẻ quá-khích, người ngả theo những ý tưởng chính-trị quá-khích, phương-pháp hoặc ưu-tiên quá khích.

-F-

Fascism	a system of government which favors rule by a dictator and involves a strong central government that controls the economy and all society and which allows no competition	chủ-nghĩa phát-xít, một hệ-thống công-quyền chủ-trương sự thống-trị do một tay độc-tài, với 1 chính-phủ trung ương mạnh để kiểm-soát kinh-tế và xã-hội mà chẳng có sự cạnh-tranh nào cả.
featherbedding	requirement that an employer maintain more workers than are actually needed	sự lót-êm, điều-khoản lót êm, lời yêu-cầu một chủ-nhân thuê nhiều công-nhân hơn là số thợ cần dùng tại xí-nghiệp.
federal	government of a nation formed by the union of several states or units	liên-bang, chính-phủ của một quốc-gia được thành-lập do sự liên-kết của nhiều tiểu-bang.
federal system	one in which power to govern is shared between a central government and state government	hệ thống liên-bang, guồng máy cai-trị trong đó công-quyền được điều-hành chung do chính-phủ trung-ương và chính-phủ tiểu-bang.
federation	a group or collection of organizations or governments joined together for a special purpose	khối liên-lập, khối huynh-đệ, một nhóm hoặc tập-hợp nhiều tổ-chức hoặc chính-phủ, liên-kết với nhau vì một mục-đích đặc-biệt.
feminist	having to do with the belief in the equality of women; one who holds that belief	tính chất nữ-quyền, liên-hệ với ý-tưởng bình-đẳng của phái nữ; người tin-tưởng vào sự bình-quyền của đàn-bà.
fertile	able to support the growth of plants or crops	phì-nhiêu, màu-mỡ, có thể làm cho cây-cỏ hoa màu tăng-trưởng tốt-tươi.
financial	having to do with money	tính chất tài chánh, thuộc về tiền của.
flapper	a rather forward and unconventional young woman of the 1920's; she cut her hair short, wore lipstick and rouge (or color) on the cheeks	gái mới, thiếu nữ, thiếu phụ tiến-bộ và không nệ-cổ, sống vào các năm 1920; họ cắt tóc ngắn, tô môi son, đánh phấn hồng.

BEST COPY AVAILABLE

flexible	capable of being changed; easily adapted	uyển-chuyển, dễ thay đổi, dễ điều chỉnh.
foe	an enemy	kẻ thù, địch-thủ.
foreclose	to take back a mortgage, usually by taking over property given as security	tịch biên, tịch-thu tài-sản, thu-hồi món hàng cầm-thế, thường thì chiếm giữ sản-nghiệp đã cầm-thế.
forty-niner	a person who went to California in 1849 to seek gold during the gold rush	dân bốn-chín, kẻ đã đến California vào năm 1949 để tìm vàng trong thời săn-vàng.
fraud	dishonesty or trickery	sự lừa-bịp, sự bội-tín, gian-dối hoặc tráo-trở.
frontier	the furthermost part of a settled country; an imaginary line with white settlements on one side and Indian settlements on the other	biên-cương, biên-địa, nơi xa-nhất của vùng đã định-cư; một lằn ranh tưởng-tượng có cơ-sở của dân da trắng một bên, và người da-đỏ ở bên kia.
fugitive	a person who is trying to escape from danger, an enemy, justice, etc.	kẻ đào-thoát, kẻ tại-đào, người thoát đi để trốn khỏi gian-nguy, tránh quân-thù, hoặc luật-pháp,...
full faith and credit	a term stated in the Constitution of the U.S., which means that each state will respect the legal records and laws of the other states	toàn-thể tin tưởng và tín dụng, danh-từ dùng trong Hiến-Pháp Mỹ, nghĩa là mỗi Tiểu-bang sẽ tôn trọng các tài-liệu pháp-định và luật-lệ của Tiểu-bang khác.

-G-

ghetto	area largely populated by one or more minorities	-Khu dân-xá, Khu-vực gia-cư của một hay nhiều sắc dân thiểu-số.
gold standard	use of gold as the standard of value for the money of a country; the nation's unit of money value is declared by the government to be equal to and exchangeable for a certain amount of gold.	-Kim-bản-vị, cách dùng vàng để làm tiêu-chuẩn giá-trị cho tiền-tệ của 1 nước; trị-giá của đơn-vị tiền-tệ được chính-phủ tuyên-bố bằng, hoặc được đổi lấy một số-lượng vàng nào đó.
grain drill	a horse-drawn instrument which made planting easier	-giàn deo hạt, dụng cụ canh-nông do ngựa kéo, dùng để làm cho việc deo hạt dễ-dàng và mau hơn.
grain elevator	building for storing grain	lẫm-ngũ-cốc, giàn ống cất thật cao để trữ ngũ-cốc như ngô, lúa mì,..
grand jury	a selected group of people whose duty is to listen to evidence against an accused person and determine if there is enough reason to hold a trial	-đại bồi-thẩm đoàn, nhóm người được chọn để nghe những bằng chứng nại ra nhằm tố-cáo một người nào, và để xét xem có đủ yếu-tố để lập phiên tòa không.
Great Depression	from about 1929-1939, a worldwide period of low business activities and high unemployment, with extensive closings of stores, factories, and banks; people lost money, farms, homes; some even starved	-Đại Khủng-hoảng, thời gian từ 1929 đến 1939, toàn thể hoàn-cầu lâm vào tình-trạng doanh-nghiệp yếu kém và số thất nghiệp lên cao, làm cho vô-số tiệm buôn, nhà máy, nhà băng đóng cửa, dân chúng mất tiền, mất nông trại và nhà ở, có số ít chết đói.
greenbacks	paper money not backed by gold or silver	-bạc-giấy, giấy xanh, giấy bạc không được bảo đảm bằng vàng hoặc bạc.
guarantee	to pledge or promise; a promise backed with something given as security	-bảo-đảm, cam đoan hoặc hứa-hẹn; lời hứa có vật gì đưa ra để bảo-đảm.
guerilla	warfare carried on by bands of people not part of a regular army; one who is part of a sudden raid or ambush	-du-kích-chiến, lối đánh do dân chúng nổi dậy không liên-hệ đến quân chính quy; du-kích quân tham dự vào 1 vụ đột-kích hoặc phục-kích.

-H-

hard line	strong course of action	-đường lối cứng-rắn, chủ trương làm mạnh, hành động mạnh.
hawks	persons who advocate war or a military solution in a conflict	- Kẻ chủ-chiến, ó; người hô-hào chiến-tranh, chủ-trương dùng giải-pháp quân-sự trong một cuộc tranh-chấp.
hoard	to store up; to keep greedily	- tích-trữ, cất dấu, giữ lại vì tham-lam, vì ham làm giàu.
holding company	company that owns stocks or bonds of other companies and often controls them	- Công-ty Kiểm soát, công-ty gốc, công-ty làm chủ các cổ-phần hoặc trái-phiếu của các công-ty khác và thường Kiểm soát các công-ty này.
Holocaust	the destruction of six million Jews by Hitlers' Nazi government; Jews were killed in gas chambers or shot and their bodies burned in ovens	- Hoả-tế, sự tàn sát 6 Triệu người do-thái do chính-phủ quốc-xã Hitler; người Do thái bị giết bằng hơi ngạt hoặc bị bắn chết, xác đem đốt trong lò.
homestead	a house and the land and buildings connected with it; parcel of 160 acres of public land granted to a settler under certain conditions by the United States government	- Khối gia-cư, gồm có nhà ở, luôn cả đất và các cơ-sở xây-cất phụ-thuộc; Khu đất 160 sào mà chính-phủ Hoa-kỳ đã cấp cho mỗi cư-dân với một số điều-kiện.
hostage	person held by an enemy as a pledge that certain promises or agreements will be carried out	- con tin, người bị địch bắt hoặc giữ lại để bảo-đảm rằng những hứa-hẹn hoặc kết-ước sẽ được thi-hành.
humanitarian	concerned with the welfare of people	-nhân-đức, nhân-bản, hợp với nhân-luân, có nghĩ đến sự phúc-lợi của dân-chúng.
human rights	the basic freedoms of thought, conscience, religion, and belief for all people; free speech, fair trials, and freedom to form political parties	-nhân-quyền, quyền làm người, quyền hưởng những tự-do căn-bản như tự-do tư-tưởng, tự do lương-tri, tự do tôn giáo,... quyền được xử-án công bằng, tự do lập đảng chính-trị.
hypothesis	an educated guess based on what is already known	-giả-thuyết, sự ước đoán có Kiến-thức, căn-cứ trên những gì đã biết.

-I-

idealist	a person who acts according to high hopes and beliefs	Kẻ lý-tưởng, người hành động căn-cứ trên những cao-vọng và tin-tưởng lạc-quan.
illegal	against the law	-phi-pháp, phản lại pháp-luật.
illiterate	unable to read and write	-vô-học, dốt, mù chữ.
immediate cause	a situation which has existed for a short time	-lý-do trực-tiếp, nguyên-do, tình-trạng đã thúc-đẩy một việc gì xảy ra.
immigrant	a person from one country who settles in another	-di-dân, kẻ bỏ nước ra đi để đến định-cư tại một nước khác.
immigration	coming into a foreign country or region to live	-sự di-cư, sự di-tản ra nước ngoài hoặc đến một vùng khác.
impeach	to formally accuse a public official of wrongdoing in office	-công-tố, tố-giác trước quốc-dân một viên-chức chính-phủ đã phạm lỗi.
imperialism	building an empire and extending a country's rule over foreign lands; establishing and controlling colonies	-chủ-nghĩa đế-quốc, xây-dựng một đế-quốc và nới rộng quyền cai-trị lên đất-đai hải-ngoại; mở thuộc địa và kiểm-soát thuộc-địa.
implicate	to be involved in, or connected with	-can-dự, liên-can, dính líu đến.
implied powers	powers needed by Congress to carry out the expressed powers	-những quyền-hạn mặc-nhiên, quyền-hành tàng-ẩn mặc nhiên phải có cho Quốc-Hội để thực-hiện các quyền minh-thị.
import	to bring goods in from a foreign country for sale or use	-nhập cảng, nhập khẩu, đưa hàng từ nước ngoài vào bán hoặc xử dụng tại chính-quốc.
impress	to force someone to serve; seize property for public use	-động-viên, bó buộc một ai phải phục-vụ, sung-công tài sản.

inalienable	cannot be given or taken away	-bất-khả-truất, Không thể nhượng, Không thể bị tước mất.
inaugurate	to install into office with ceremony	-tựu-chức, nhậm-chức, khai trương, làm lễ nhậm-chức.
income tax	money paid out of people's earnings to support their government	-thuế lợi-tức, thuế đánh trên tiền làm ra của dân chúng, để yểm-trợ chính-phủ.
indentured	bound by contract to work for a period of time in order to pay a debt	-giải-nợ, trừ nợ, bị bó buộc làm việc một thời-gian để trả nợ.
indict	charge with an offense or crime; accuse	-lên án, bị tố là phạm tội.
industrial	having to do with factories and manufacturing	-thuộc về kỹ-nghệ, liên hệ đến các nhà máy sản-xuất.
industrialized	built up with factories and machines	-kỹ-nghệ-hoá, được trang-bị với cơ-xưởng và máy-móc.
infamy	a disgraceful act	-hành vi Xấu-xa, đốn-mạt, việc làm điếm-nhục gia-phong.
infer	find out by a process of reasoning from something known or assumed	-suy-đoán, lý-đoán, suy ra, đoán ra căn cứ trên những điều đã biết.
inflation	an economic situation in which prices rise when the value of money goes down; too much credit or paper money in circulation	,nạn lạm-phát, tình-trạng kinh-tế khi mà giá-cả hàng-hoá và dịch-vụ gia-tăng trong lúc trị-giá đồng-tiền giảm-sút, quá nhiều tín-dụng hoặc tiền giấy lưu thông
initiative	a procedure which allows people to introduce bills in legislature	-Khởi-nguyên, quyền đề nghị luật qua phương thức hợp-pháp.

installment buying system of buying goods by paying a small amount down and the balance in separate payments	- mua trả góp, phương-thức mua hàng bằng cách trả một số tiền nhỏ trước, lấy hàng về dùng, sau đó trả góp hàng-tháng.
interest money paid for the use of money, usually a percentage of the amount invested, borrowed, or loaned	- tiền lời, lãi, tiền phải trả để xử-dụng một số vốn nào đó; thường là số bách-phân tính trên số vốn bỏ ra đầu tư, vay mượn, hoặc cho vay.
interior part of a country or region away from the coast or border	- quốc nội, nội-địa, bên trong; phần đất của một quốc-gia, hoặc một vùng xa bờ-biển hay biên-giới.
internal tax government tax or duty placed on goods produced within a country	- thuế quốc-nội, thuế sản-xuất, thuế đánh trên hàng-hoá làm ra trong nước.
internment centers places to which Japanese-Americans were transported by train after the Japanese attack on Pearl Harbor; they remained there until the war was almost over	- trại lưu-giữ, trung-tâm lưu-giữ, những nơi mà dân-chúng gốc Nhật bị-cầm-giữ sau khi quân Nhật đánh Trân-Châu-Cảng; họ bị giữ lại tại đó cho đến khi trận-chiến chấm dứt.
international between or among nations	- quốc-tế, giữa các quốc gia trên hoàn-vũ.
interstate between states	- liên tiểu-bang, liên quốc, giữa các tiểu-bang.
intervene to come between people involved in a dispute in order to help settle it	- can thiệp, đứng giữa 2 người hoặc 2 dân tộc để giàn-xếp một cuộc tranh-chấp.
intimidate to influence someone's actions with fear	- làm sờn lòng, lung lạc, dùng sự dọa-hại để ảnh-hưởng đến hành-động của một ai.
intolerable too much to be endured; unbearable	- bất khả dung, hết chịu đựng nổi, quá lắm không nhịn được.
invalid without force or power	- tàn phế, không còn sức-lực nữa.

invention	an item or process developed from study and experiments	-phát minh, điều phát-minh, một vật gì hoặc phương-thức đã tìm ra được do sự nghiên-cứu và thí nghiệm.
investing	using money for something that is expected to produce a profit in the form of interest, income, or benefit	-việc đầu-tư, đem tiền dùng vào việc gì với ý-định sinh lợi dưới dạng-thức tiền lời, lợi-tức, hoặc bổng-lộc.
irrigation	a method of supplying water to an area through wells, canals, or sprinkling devices	-dẫn-thủy, đem nước vào ruộng, vườn bằng cách dùng giếng, kênh, đào hoặc cái dụng-cụ phun-tưới.
isolate	to be separate from others; stay alone or apart from others	-cô-lập, phân-cách khỏi kẻ khác ~~tự~~ xa-lìa với kẻ khác, ở riêng một mình; biệt-cư.
isolationism	national principle of keeping out of foreign affairs; avoiding political and economic relations with other countries	-chủ-nghĩa cô-lập, c/nghĩa phân cách, nguyên-tắc chính-trị chủ trương không can dự vào việc nước ngoài; sự né-tránh không giao-thương, trao giao-thiệp về mặt chính-trị và kinh-tế với nước ngoài.
isthmus	narrow strip of land with water on both sides, connecting two larger bodies of land	-giải đất, vùng đất hẹp nằm giữa 2 mặt biển, nối liền hai khối lớn lục địa khác nhau.

-J-

Jim Crow Law a law designed to keep the races apart socially	Luật Jim Crow, đạo luật chủ-trương phân-cách các chủng-tộc riêng-rẽ về mặt xã-hội; nghĩa là không trực-tiếp giao-thiệp.
judicial having to do with the courts or with judges; the branch of a government that interprets the laws	-tính-chất tư-pháp, liên-hệ đến tòa án hoặc các chánh-án; ngành của chính-phủ chuyên giải-thích luật và xử án.
judicial review the power of the courts to decide if an existing law is constitutional	-đàm-luật, duyệt xét luật, quyền của tòa-án trong việc quyết-định một sắc luật nào đó có hợp-hiến hay không.
jurisdiction the power or authority to administer justice or carry out judicial functions	-phán-quyền, quyền xét-xử, quyền tuyên-án, hoặc thi hành những nhiệm vụ tư-pháp.
justice one of nine Supreme Court justices; a system for deciding fair treatment of people suspected of crime	-Thượng thẩm-phán, 1 trong 9 vị thẩm-phán của Tối Cao Pháp-viện; hệ-thống phán-xét công-minh đối với những kẻ bị nghi là phạm pháp.
justify to show to be right or reasonable	-biện-minh, chỉ rõ là ngay thẳng hoặc hữu-lý.

-L-

laissez-faire	the idea that government should leave business to handle its own affairs; government should not involve itself in economic or business affairs	- để tự-nhiên, cho tự-do, ý-kiến cho rằng chính-phủ nên để cho ngành doanh-nghiệp tự lo-liệu lấy, chính phủ không nên can-dự vào các hoạt-động kinh-tế và doanh-thương.
lame-duck period	the period of time between being elected and taking office	- giao-thời, thời vịt-què, thời gian chờ tựu-chức sau khi đã được bầu vào quốc-hội, hoặc 1 chức-vụ nào khác.
lease	to rent; a written rent agreement	- thuê, mướn, hợp đồng thuê-mướn.
leftist	a person who has liberal or radical ideas in politics	- kẻ thiên-tả, người có tư-tưởng quá phóng-khoáng hoặc cấp-tiến về chính-trị.
legislative branch	one of the three branches of the central government of the United States; the branch that makes the laws	- ngành lập-pháp, một trong ba ngành của chính-phủ trung-ương Hoa-Kỳ; ngành làm luật.
leisure	free time from work to do whatever a person likes	- sự nhàn rỗi, rảnh-rang; thời-gian nhàn-hạ sau khi xong công-việc và tự-do muốn làm gì mặc-ý.
lenient	not harsh or strict	- khoan-hòa, không khắt-khe, không nghiêm-ngặt.
libel	an untrue statement that damages someone	- phỉ-báng, lời nói, văn-tự hoặc bài báo làm hại đến thanh-danh một ai.
liberal	person who favors federal leadership in progress and reform	- người theo phái tự-do khai-phóng, chủ trương lãnh-đạo hướng đến tiến-bộ.
life expectancy	the average number of years a person can expect to live	- sinh-thời, sinh khoảnh, số năm trung-bình mà mỗi người ước mong sống được.
lobbyist	a person hired by a special interest group to try to influence lawmakers to pass bills that will help that interest group	- thuyết-khách, du-thuyết nhân, kẻ được một nhóm quyền lợi thuê đi vận-động thông qua các sắc-luật có lợi cho nhóm ấy.
lynch	put to death by hanging without a lawful trial	- giết chết bằng cách treo cổ mà không có phiên tòa xử-án công-minh.

-M-

ajority	more than half of a total	- đa-số, quá một-nửa tổng-số.
alaria	disease transmitted by certain mosquitoes	-sốt-rét rừng, bệnh do muỗi độc anopheles lan-truyền.
mandatory	required by a command or order	-cưỡng-chế; bó buộc phải làm theo mệnh-lệnh.
anifest destiny	the belief that nothing could stop the U.S. from expanding its area west to the Pacific Ocean; it was Gods will to bring democracy to all of North America by increasing its territory	-định-mệnh an-bài, tín-điều cho rằng chẳng có mãnh-lực nào ngăn cản Hoa-Kỳ trong việc mở rộng bờ-cõi phía Tây cho đến bờ-biển Thái Bình Dương; ý tưởng cho rằng Thượng-đế muốn nền dân-chủ phải được thành lập khắp Bắc Mỹ bằng cách nới-rộng biên-cương.
anufacture	to make goods, especially by machine	-sản-xuất, làm ra sản-phẩm, hàng-hóa bằng máy-móc.
arshall Plan	after World War II, a plan to help European nations recover from the effects of the war	-Kế-hoạch Marshall, ấy là Kế-hoạch giúp các nước Âu-châu phục-hồi kinh-tế sau Thế-Chiến II.
rtyr	person who suffers greatly because of a belief, cause, or principle	-Kẻ tuẫn-đạo, tuẫn-tiết, người đau khổ nhiều vì niềm tin, vì đại-nghĩa, hoặc nguyên-lý.
ssacre	the killing of people or animals in large numbers	-cuộc tàn-sát, sự giết-chết một số đông người hoặc súc-vật.
materialism	concern with acquiring possessions; placing greater value on objects than on ideas or feelings	-chủ-nghĩa vật-chất, xu-hướng vật-chất, sự ham-muốn có nhiều của riêng; cho rằng vật-chất, tiền-của có giá-trị hơn là ý-tưởng hoặc cảm-xúc.

maximum hours	the most hours a person can be expected to work	thời-gian tối-đa, số giờ tối-đa mà một người có thể làm việc được.
mediation	attempt by a third party to settle a dispute by working out a compromise	- sự dàn-hòa, sự hòa-giải do 1 phe thứ ba đứng ra để làm cho đôi bên đi đến chỗ nhượng-bộ.
menial	unpleasant and lacking dignity	- ti-tiện, hạ-cấp, khó-chịu và thiếu cao sang.
mercantilism	an economics policy aimed at strengthening a nation by building up its supply of gold and other precious metals, often by controlling trade with colonies	chủ-thuyết thương-mãi, chính-sách kinh-tế chú-trọng đến sự tăng-cường quốc-gia bằng cách gia-tăng số vàng trong ngân-khố và các quý-kim khác, thường là bằng cách kiểm-soát giao thương với các thuộc-địa.
mercenary	a soldier serving for pay in a foreign army	lính đánh-thuê, lính phục-vụ trong một quân-đội ngoại-quốc vì tiền.
merit system	a system under which people are hired or promoted on the basis of their fitness for a particular job	- hệ thống tưởng-xứng, hệ thống kinh-tế trong đó con người được thuê-mướn hoặc thăng-tiến căn-cứ vào khả năng trong công-việc.
migrant	a person who moves from one place to another	- lãng nhân, tay giang-hồ, người sống lang thang từ nơi này qua nơi khác, không có chỗ định-đậu.
militia	citizens army; state or local military force	- dân-quân, quân-đội do dân-chúng hợp-thành; địa-phương-quân của một tiểu bang hay một địa-danh.
minimum wages	the least amount of money a person must be paid when working	- lương tối-thiểu, tiền lương ít nhất mà một người được trả khi làm việc.
mint	to make coins	- đúc tiền, dùng kim loại để đúc thành tiền, bạc cắc.

missionary	a person who works to convert people to a religion	giáo-sĩ, nhà truyền-giáo, người giảng đạo và phù-độ dân chúng nhập đạo.
moderate	favoring middle-of-the-road political positions rather than extreme ones	-ôn-hoà, có độ-lượng, ở giữa hai thái-cực.
modification	a change or alteration	-sự sửa-đổi, sự thay-thế hoặc sửa-chữa.
monopoly	one group that has control of an industry or the supply of an item	-độc-quyền, hãng độc-quyền, một nhóm nắm hết quyền kiểm-soát một ngành kỹ-nghệ hoặc việc cung-cấp một món hàng.
mortgage	a loan to buy property for which the security is the property itself	-thế-ngân, món tiền cho vay để mua bất-động sản với điều-kiện rằng nếu không góp lãi đủ số, thì bất động sản sẽ là vật bảo-đảm.
muckraking	the finding and exposing of corruption or bad conduct in business or government	-quấy bùn, việc khám-phá và đưa ra trước công-luận sự thối-nát hoặc hành-vi xấu-xa trong doanh-thương hoặc trong chánh-phủ.
multilateral	involving several nations or groups	-đa-diện, đa-quốc, liên hệ đến nhiều nước hoặc nhiều nhóm quyền-lợi.

-N-

napalm	a kind of jelly that burns human flesh	-hoá-chất napalm, loại chất dẻo để chá và làm bỏng nặng da-thịt.
nationalism	loyalty to, and pride in, a nation; often favoring one's nation over all others	-chủ-nghĩa quốc-gia, chủ-nghĩa cho rằng dân phải trung thành với nước, thường thì thiên vị nước mình đố lại các nước khác.
national origin	the place from which a person or his family comes	-nguyên gốc, nguyên lai, chính quố của một người và gia-đình trước khi đến cư-ngụ tại nơi nào.
native	a person born in a certain place or country	-bản-dân, thổ-dân, người sanh ra tại một nơi nào và vẫn ở nguyên nơi ấy; người địa-phương.
NATO	North Atlantic Treaty Organization- an alliance of fifteen Western nations formed in 1949, providing for joint military cooperation	-Tổ-Chức Bắc Đại Tây Dương, khối liên-k gồm 15 nước Tây Âu, thành lập năm 1949, góp sức vào việc công-tác quân-sự.
naturalized citizen	person admitted to citizenship through certain legal steps	-công-dân nhập-tịch, người được nhậ vào quốc-tịch sau một số giai-đoạn pháp-định.
natural resources	materials supplied by nature, such as minerals, timber, land, and water	-tài-nguyên thiên-nhiên, những nguyê liệu do thiên-nhiên mà có, như kim-loạ gỗ, đất, nước,...
navigable waterway	river or body of water deep enough for ships	-Thuỷ-lộ giao-thông, sông ngòi khá sâu, đủ cho thuyền-bè qua-lại.
Nazis	members of the National Socialist Party of Germany led by Adloph Hitler	-đảng-viên Quốc-Xã, đảng-viên thuộ đảng Quốc-gia Xã-hội Đức, do Adolph Hitler cầm đầu.
negotiate	to discuss and arrange the terms of an agreement	-thương-thuyết, bàn-định và sắp-xếp các điều-khoản cho cuộc nghị-hoà.

neutral	on neither side in a war or a quarrel	- trung lập, Không ở vào một bên nào cả trong một cuộc chiến, hoặc tranh-chấp.
New Federalism	a plan of President Ronald Reagan in which many federal programs such as food stamps, welfare payments and other social programs would be turned over to the states	- Chủ-thuyết Tân-liên-bang, Kế-hoạch của Tổng-thống Reagan trong đó nhiều chương-trình liên-bang như phiếu thực-phẩm, trợ cấp xã-hội, và các chương-trình khác phải được trả về cho các tiểu-bang.
nominate	to name a candidate for election or office	- đề cử, đôn-cử, đề-nghị tên một ứng-viên trong một cuộc bầu-cử, hoặc cho một chức-vụ nào.
nonviolence	peaceful methods to achieve any goal	- bất-bạo động, phương-pháp hòa-hiếu để đạt đến một mục-đích.
nuclear	having to do with the nucleus or central part of an atom; a kind of weapon or energy	- hạch-tâm, tính-chất hạch-tâm, liên hệ đến hạch-tâm (còn gọi là hạt nhân) tức là phần chính giữa của một nguyên-tử; một loại vũ-khí, hoặc năng-lượng.
null and void	not in effect; having no legal force; not binding	- Không có và vô-hiệu, Không có kiến-hiệu; không có quyền hạn luật-định; Không bó-buộc.

-O-

obligation	a responsibility, duty, or debt	-phận-sự, trách-nhiệm, bổn-phận hoặc nợ-nần.
obstruction of justice	prevention of the investigation of a crime	-sự cản-trở pháp-luật, việc ngăn-chận cuộc điều-tra về một hình tội
occupation	military control of an area	-sự chiếm-đóng, việc dùng quân-đội đến đồn-trú và kiểm-soát một khu-vực.
offensive	an aggressive attack	-cuộc tấn-công, sự tiến-đánh.
oil reserves	untapped oil in the ground	-những dự-trữ dầu, dầu chưa khai, còn nằm trong lòng đất.
OPEC	the Organization of Oil Exporting Countries, mainly Arab-controlled, made up of countries exporting petroleum who banded together	-Tổ-Chức các Nước Xuất-cảng Dầu, do khối "Ả-Rập kiểm-soát, đã được thành-lập do các nước xuất-cảng dầu đứng chung với nhau.
open shop	industry or business that employs both union and nonunion workers	-Xưởng mở rộng, cơ-sở kỹ-nghệ hoặc doanh-thương tuyển công-nhân cả 2 phía, công-nhân có nghiệp-đoàn và công-nhân ngoại nghiệp-đoàn.
oppose	to be against; to act, fight, or struggle against	-chống-đối, hành-động đối-kháng hoặc tranh-đấu chống lại.
oppress	to crush or control by harsh or cruel authority	-đàn-áp, đè bẹp hoặc kiểm-soát bằng quyền-lực khắt-khe hay bất nhẫn.
optimism	a feeling that the future will be good; hopefulness	-lạc-quan, xu-hướng cho rằng tương lai sẽ tốt đẹp; tràn-đầy lạc-quan.
ordinance	a law	-nghị-định, một loại luật do hành chánh đưa ra.

outmoded out of date or style	-cổ-hủ, xưa rồi, không hợp với thời-trang hiện-đại nữa.
overproduction growing or making more than is needed or can be sold	-sản-xuất quá mức, làm ra quá nhiều hơn là nhu-cầu, nhiều đến nỗi bán không hết.
override a veto vote by two thirds of the members present in both houses in favor of a vetoed bill, which allows the bill to become a law without the Presidents' signature	-vượt-giải phủ-quyết, vượt khước-quyền, bầu với 2/3 tổng số hiện-diện của lưỡng-viện để thông-qua một dự-luật đã bị phủ-quyết, như vậy dự-luật sẽ thành luật mà không cần đến chữ-ký của Tổng-Thống.
overrule to reverse a decision made by someone having less authority	-khước-bác, bác bỏ, khước-từ, phán-xử trái ngược lại một quyết-định của cấp dưới.
overseer a boss or supervisor of people or their work	-đốc-công, người chủ-chốt hoặc đốc-thúc nhân-công.

	-P-	- P -
panic	an outbreak of widespread alarm	- sự hốt-hoảng, sợ-hãi quá sức và lan rộng.
parity	the ratio between the price a farmer receives for crops and the prices of goods the farmer must buy; the state of being equal	- tỉ-số đối-chiếu, số so-sánh giữa tổng-số tiền mà trại-chủ thâu vào khi bán vụ mùa, đem so-sánh với số tiền mà trại-chủ phải mua vật-hạng để tiếp-tục làm mùa; tình-trạng cân-bằng.
partisan	strong or blind loyalty to a political party or cause	- thiên-vị, có óc bè-phái, trung-thành mù-quáng đối với một đảng, hoặc một chủ-nghĩa.
patriotism	love and loyal support of one's country	- lòng yêu nước, tình yêu-nước và sự ủng-hộ vô-điều-kiện đối với tổ-quốc.
patronage	giving government jobs to political friends or distributing these jobs on a basis other than merit	- thái-độ chủ-ông, sự ban-phát cái chức-vụ trong chính-phủ cho các đồ-đảng hoặc phân-phối chức-vụ mà không minh-xét đến tài-sức kẻ đảm-nhận có đương nổi việc hay không.
pension	payment to person who is not working but who has earned support because of past service	- hưu-liễm, tiền hưu, tiền trả cho người đã nghỉ việc nhưng được quyền hưởng lương luật-định, căn-cứ trên công-vụ quá-khứ.
perish	to die; to be destroyed	- tử-vong, chết, bị diệt-vong.
permanent	lasting or intended to last for a long time	- hằng-cửu, thường-xuyên, còn mãi, hoặc dụng-ý lưu-truyền lâu dài.
persecute	cause to suffer repeatedly; oppress because of one's principles or beliefs	- ngược-đãi, làm cho đau-khổ ê-chề nhiều lần; đàn-áp kẻ khác vì khác tín-điều hoặc nguyên-lý.
petition	a formal request to a superior or to a person in authority for some privilege	- thỉnh-nguyện đơn, tờ thỉnh-nguyện gởi cho giới-chức cao-cấp hoặc cho một ai có quyền-lực để xin thỏa-mãn điều gì.

philanthropy	love of mankind shown by practical kindness and helpfulness to humanity	tình yêu nhân-loại, lòng quý-mến chứa-chan đối với loài người biểu-lộ trong thái-độ hòa-nhã và sự giúp đỡ thường xuyên.
picketing	the parading by striking workers	-sự ứng-trực, sự túc-trực thường-xuyên để cổ-võ tranh-chấp của công nhân đình-công.
platform	a statement of a political party's beliefs and a list	-tờ tuyên-trạng, văn-tự chỉ rõ những tín-điều của một đảng chính-trị và 1 bản danh-sách.
plurality	the larger number or amount, but less than half of the total	-số đông, đa số, số lớn hơn nhưng còn ít hơn là bán tổng-số hiện-diện.
pocket veto	method used by the President to veto a bill; if the President does not sign a bill presented within ten days of a session of Congress, it does not become a law	-quyền phủ-quyết bỏ túi, phương-pháp mà Tổng-Thống dùng để khước-bác một dự-luật; nếu Tổng-Thống không ký một dự luật trong vòng 10 ngày mà Quốc-Hội dự họp, thì dự-luật không thành luật.
police state	state strictly policed by governmental authority	-quốc-gia cảnh-sát, 1 nước được canh-giữ chặt-chẽ do quyền-lực của chính-phủ.
political boss	a person who is usually head of the political machine; he gets his power by doing favors for people; these people, then, get more votes for the boss and get money through contributions to help him run for office again	lãnh-tụ chính-trị, người cầm-đầu guồng máy chính-trị; ông ta có thế-lực bằng cách làm ơn giúp mọi người; kẻ hàm-ân vận-động phiếu bầu và quyên-góp tiền-bạc giúp lãnh-tụ tiếp-tục ra ứng-cử.
political party	organization of individuals who have some political interests in common	-đảng chính-trị, tổ-chức của nhiều cá-nhân cùng có chung quyền-lợi chính-trị.
poll tax	a tax paid in order to vote	=thuế bầu-cử, thuế phải đóng để có quyền đi bầu.
popular sovereignty	the right of residents of an area to make decisions or govern for themselves	-nhân dân tự-quyết, quyền tự-trị, quyền của cư-dân tại địa-phương trong việc quyết-định về hành chánh, hoặc tự-trị.
population density	the average number of people living on each square mile of specific area	-mật-độ dân-số, số trung-bình dân chúng sinh-sống trong một dặm-vuông tại 1 địa-phương nào đó.

poverty the condition of having little or no money or property	-sự nghèo-khó, tình trạng có ít tiền cu hoặc không có tiền của gì cả.
precedent an action or decision that can serve as an example or model for later ones	-tiền-lệ, thông-lệ, hành-động hoặc quyết-định nào khả-dĩ dùng làm thí-dụ hoặc kiểu-mẫu cho các trường-hợp sau.
prejudice an opinion formed without taking time and care to judge fairly	-thành-kiến, dư-luận hời-hợt về một người, một dân-tộc, một sự-việc nào.
preside to lead or conduct a meeting	-chủ-tọa, hướng dẫn một buổi họp.
prestige importance in the eyes of others	-uy-tín, tầm quan-trọng đối-diện với kẻ khác; sự-thể được kẻ khác trọng-vọng.
primary in politics, an election in which registered voters in an area help nominate candidates to run for public office	-đợt tiền-cử, bầu vòng-đầu, danh-từ chính-trị chỉ cuộc bầu-phiếu của cử-tri tại một khu-vực để đưa ứng-viên ra tranh cử 1 chức-vụ công-quyền.
proclamation an official public announcement issued by authority	bản tuyên-ngôn, bản văn công-bố cho toàn-quốc đều biết, do giới công-quyền đưa ra.
productivity the amount of goods each worker produces	-mức sản-xuất, số lượng hàng-hóa mà một công-nhân làm ra được.
profitable bringing in a gain or bringing in money	-có lời, thu vào một lợi-lộc gì hoặc một số tiền nào đó.
progressive having to do with improvement, moving forward	tiến-bộ, tiệm-tiến, liên-hệ đến sự tấn-tới, sự gia-tăng hiệu-quả.
prohibit to forbid	-cấm, không cho làm.
prohibition law against making or selling alcoholic drinks	-sự cấm-đoán, cấm chỉ, luật chống lại sự cất rượu, hoặc bán chất uống có rượu.

promissory note	a written promise to pay a certain sum of money at a fixed future date	-giấy hứa trả, khế hoán-phiếu, văn-tự hứa trả một số tiền nào đó vào 1 ngày chỉ rõ trong tương lai.
propaganda	efforts to convince people of opinions or beliefs; information that may be twisted to serve a purpose	-tuyên-truyền, hoạt-động nhằm thuyết-phục quần-chúng với một số luận-điệu hoặc tín-điều, tin-tức có thể bị bóp méo để dùng vào một chủ-đích nào đó.
prosecutor	a lawyer who argues the case against an accused person	-Công-tố viên, công-cáo uỷ-viên, luật-sư chuyên buộc-tội bị-cáo
prosperity	financial well-being	-sự phồn-thịnh, sự giàu-có về tiền bạc, về kinh-tế, tài chánh.
protective	guarding against harm	-tính-chất bao-che, t/ch. bảo-vệ, được giữ-gìn cho khỏi bị nguy-hiểm.
protectorate	a weak country under the protection and partial control of a strong country	-đất bảo-hộ, nước nhược-tiểu được đặt dưới quyền bảo-vệ và kiểm-soát của một cường-quốc.
Protestant	a person who broke away from the Roman Catholic Church in the 1500's	-tín-đồ tin-lành, kẻ ly-khai khỏi đạo Thiên-chúa La-Mã vào những năm 1500.
provision	a condition or specific statement in a law or contract	-Khoản dự-liệu, điều-kiện hoặc điều-khoản đặc-biệt trong một đạo luật hoặc kết-ước.
purchasing power	ability to buy	-mãi-lực, sức mua, khả-năng mua hàng.
purge	to force unwanted members from a group.	-khai-trừ, loại trừ ra khỏi đảng

-Q-	-Q-
qualifications requirements for a job	-Khả-năng, những yêu-cầu phải có để đương-nổi công-việc.
quota a set number, amount, or portion; a minimum or maximum number of people	-chỉ-số, số lượng định-sẵn, một thiểu-số hoặc đa-số người.

-R-	-R-
racism belief that a race of people is either better than, or worse than, others	-thuyết chủng-loại, tin-điều cho rằng một chủng-loại nào đó giỏi-gian hơn, hoặc dở hơn các chủng loại khác.
radical a person who favors extreme changes or reforms, especially in politics	-cực-đoan, người chủ-trương thay-đổi hoặc cải-tiến mạnh-bạo, thay-đổi tận gốc, nhất là về chính-trị.
rank and file common people or workers	-hàng ngũ lê-thứ, thường dân hoặc thợ-thuyền; thứ dân.
rate a payment fixed according to an established scale	-giá-biểu, sự trả-lương cố-định căn cứ theo một thang-lương có sẵn.
ratify to formally accept; to approve	-chuẩn-y, chấp-thuận, chính-thứ chấp-nhận.
ration to allow only certain amounts; a fixed share of something	-Khẩu-phần, định khẩu-phần, hạn chế khẩu phần, chỉ cho xử-dụng một số lượng nào đó mà thôi.
raw materials materials in their natural state, such as coal, iron ore, petroleum, or animal hides before processing	-nguyên-liệu, vật liệu sống chưa chế-biến, như than đá, quặng sắt, dầu thô, da thú chưa thuộc.
realistic true to life; based on fact	-thực-tế, có thật ngoài đời; căn-cứ trên sự-việc đã xảy ra.
reaper farm machine that cuts grain	-máy gặt, nông cụ dùng gặt ngũ cốc.

reapportion	to organize over again or redivide; especially to redivide political districts according to population	tái-định, duyệt lại, vạch lại ranh giới cho các quận; nhất là chia lại ranh-giới cho các quận căn-cứ theo dân-số.
rebate	a return of part of money paid	- hoàn lại, hạ giá, giao lại một phần nào số tiền đã trả.
rebellion	an uprising against an authority	- cuộc nổi-loạn, sự nổi-dậy chống lại nhà cầm-quyền.
recall	procedure which gave voters the right to call back an elected official from office to face re-election	- sự triệu-hồi, thủ-tục do đó cử-tri có quyền đòi hỏi một giới-chức không làm tròn bổn-phận phải trở-về địa-phương để ra tranh-cử lại.
recession	a period of decreased economic activity	- thoái-trào, một giai-đoạn yếu-kém về kinh-tế.
recognition	formal acknowledgement of existence; acceptance	- phương-danh, sự được nhiều người biết đến; sự nổi-tiếng; sự công-nhận.
recovery	a coming back to normal conditions	- sự bình-phục, sự trở lại trạng-thái cũ; sự phục-hồi.
recycle	to process again for re-use	- tái-tạo, chế-biến lại để tiếp-tục dùng nữa.
referendum	a procedure which allows the people to vote directly to pass a bill or approve a tax	- trưng-cầu dân-ý, thủ-tục do đó dân bầu-phiếu trực-tiếp để thông-qua một dự-luật, hoặc chấp-thuận một sắc-thuế.
reform	improve by removing faults	- cải-tổ, cải tiến, làm cho tốt hơn bằng cách loại bỏ lỗi-lầm.
refrigerated	kept cold	- ướp lạnh, giữ cho lạnh để khỏi hư.

refugees	persons who flee for refuge or safety, especially to a foreign country, in time of persecution, war, or disaster	-dân tị-nạn, dân lánh cư, người bỏ nhà, bỏ nước ra đi lánh nạn, đặc-biệt là đến nước ngoài, trong tình-trạng bị đàn-áp, chiến-tranh, hoặc đại-họa.
regain	to get again	-thu-hồi, lấy lại.
regime	the government or group in power	-chế-độ, chính-phủ hoặc tập-đoàn cầm-quyền.
registered	entered on an official list	-đã ghi danh, đăng-ký, ghi lên một danh-sách chính-thức.
regulation	control by rules or laws	-điều-lệ, nội-quy, sự kiểm-soát bằng thể-lệ hoặc luật-pháp.
relatively	compared to; comparatively	-cách tương-đối, đem so sánh với.
reluctant	unwilling; slow to act	-lưỡng-lự, lơ-là, kém sốt-sắng.
remote	far away; far off	-xa-xôi, xa-xăm; viễn-vọng.
repeal	do away with; to remove legal force from	-đẩy lui, gạt bỏ, tước quyền.
repossess	get possession of again	-thu-hồi, lấy lại, chiếm lại.
representation	speaking and acting in the place of others	-sự đại-diện, nói hoặc hành-động thế cho kẻ khác.
republic	nation or state in which the people elect their rulers	-cộng hòa, nước có các nhà lãnh-đạo do dân bầu lên.
resent	to feel anger or ill will	-thù-ghét, phẫn-hận, căm-thù, cảm thấy giận hoặc khó chịu.

reservation	a large area of land set aside by the government for the Indians	-Khu lưu-cư, vùng đất rộng mà chính-phủ dành-riêng cho người Da-đỏ.
reserved powers	powers not given to the United States government by the Constitution, but kept by the states	-quyền lưu thủ, quyền giữ lại, quyền riêng của các Tiểu-bang; quyền này Hiến pháp không ban-bố cho Liên-Bang Hoa-kỳ mà giữ lại cho các Tiểu-bang.
resident	a person who lives in an area	-cư-dân, người sinh-sống tại một khu-vực.
residual	remaining; left over	-thừa-dư, còn sót lại.
resistance	opposition to, or action against a force	-đối-kháng, kháng chiến, hành-động chống lại; phản-lực.
resource	a useful material or skill	-tài-nguyên, vật hữu-ích hoặc sở-trường, tài ba đặc biệt.
restore	to give back	-trung-hưng, trả lại, hoàn lại.
restrict	to keep within limits; to limit	-hạn-định, giới-hạn, ấn-định quyền-hạn.
resume	to go on, especially after an interruption	-tiếp-tục, làm tiếp, sau một thời-gian gián-đoạn.
retribution	something given or required in repayment, especially punishment	-cống-hiến, tiền mãi-lộ, vật cống-hiến hoặc phải trả để giải tội.
revenue	money coming	-lợi-tức tiền vào, tiền làm ra được.

revolution a complete overthrow of an established government or political system	-cách mạng, sự hoàn-toàn lật-đổ một chánh-phủ, hoặc một hệ-thống chính-trị.
right wing conservative side	-hữu-phái, cánh hữu, phe thủ-cựu.
rival one who tries to defeat or outdo another	-đối-thủ, đối-phương, kẻ tìm cách đánh bại hoặc lấn-lướt kẻ khác.
rotation in office moving officials from one job to another	-di-công, hoán-vị, đổi công-tác, đổi các công chức từ việc này sang việc khác.
rumor an unproved story or statement	-tiếng đồn, lời đồn-đãi, câu chuyện hoặc lời nói không bằng cớ chính đáng.
rural having to do with the country and farmland; opposite of city or urban	-nông-thôn, vùng quê, thuộc khu-vực đồng-quê; trái nghĩa với thành-thị hoặc thị-tứ.

-S-	-S-
satellite a country supposedly independent but actually under control of a more powerful country	-nước chư-hầu, quốc-gia giả-đắc là độc-lập nhưng hiện-tình thì phải chịu sự kiểm-soát của nước khác mạnh hơn.
scandal shameful action that brings public disgrace	-vụ tai-tiếng, vụ ô-danh, hành-động xấu hổ làm cho quần-chúng khinh-khi.
sea lane the route usually followed by trading ships	-hải-trình, hải-lộ, đường-biển các tàu-bè thường qua lại.
search warrant a paper issued by a court which authorizes a police officer or sheriff to seize evidence that could prove who committed a crime; the warrant must describe what the person is searching for	-lệnh soát xét, lệnh-chỉ của tòa-án cho phép sĩ-quan cảnh-sát hoặc cảnh-sát-trưởng bắt giữ tang-vật khả-dĩ chứng minh một ai phạm hình-tội; tờ lệnh-chỉ phải mô-tả vật mà kẻ cầm-trác phải tìm.
secede to withdraw formally from a group or nation	-ly-khai, xa-lìa một nhóm, hoặc một quốc-gia một cách công-khai.
sectionalism a feeling of loyalty to a part or section of a country	-óc địa-phương, óc bè-phái, sự trung-thành với một thành-phần, hoặc một địa-phương nào trong một nước.
sedition speech or action causing rebellion against a government	-phiến-loạn, lời nói hoặc việc làm gây ra sự nổi-loạn, chống lại một chính-phủ.
segregation separation; separating one race of people from another, especially in schools, theaters, and other public places	-sự phân-chủng, sự chia-cách; tách riêng một chủng-tộc ra khỏi sự chung-đụng với chủng-tộc khác, nhất là tại trường học, rạp hát và các nơi công-cộng.

separation of powers	dividing power within one government	- sự phân-quyền, quyền-hạn được phân-cách trong phạm-vi một nước.
sewage disposal	carrying off of waste matter in special drains and pipes	- cống-rảnh đào-thải, cống-thải, sự loại bỏ các uế-vật, các chất đào-thải qua ngõ cống-rảnh.
sharecropping	farming land for the owner in return for part of the crops	- tá-điền, làm rẽ, canh-tác ruộng cho chủ đất để chia phần huê-lợi mỗi mùa.
siege	the surrounding of a fortified place by enemy forces trying to capture it	- trùng-vi, sự bao-vây một thành-quách hoặc đồn-luỹ của địch với ý định tiến-chiếm.
sit-down strike	a stoppage of work in which employees refuse to work or to leave a place of employment	- đình công ngồi-lỳ, cuộc bỏ-việc trong đó thợ-thuyền lánh-công nhưng cứ ở nguyên chỗ, không rời khỏi nơi làm việc.
slate	list of candidates in an election	- danh sách ứng-viên, bản liệt-kê tên họ những người ra tranh cử trong một cuộc bầu-cử.
slave trade	a system of buying and selling black Africans as slaves	- mua bán nô-lệ, một hệ-thống mua bán người phi-châu làm nô-lệ.
social mobility	moving from one social class of people to another	- linh-động xã-hội, xê-dịch từ một giai-tầng xã-hội này đến một giai-cấp khác.
socialized medicine	health care controlled by government and paid for with taxes	- y-tế xã-hội, việc săn-sóc sức-khoẻ của dân chúng dưới sự kiểm-soát của chính-phủ và thanh-toán bằng tiền thuế.
society	human beings living together as a group	- xã hội, con người sống chung như là một tập-thể.
solar energy	energy from the sun	- năng-lượng mặt-trời, năng lượng lấy từ sức nóng của ánh sáng mặt-trời.

solution	an answer; a way to work out a problem	-giải-pháp, giải-đáp; đường lối giải-quyết một vấn-đề.
source	the origin or starting place	-nguồn-gốc, phát nguyên, chỗ bắt đầu.
sparsely	thinly scattered	-một cách thưa-thớt, vải mỏng ra.
speakeasy	club or restaurant where alcoholic liquors were sold contrary to law during Prohibition	-quán điếm, câu-lạc-bộ hoặc tiệm ăn nơi đó các thứ rượu mạnh được bán ra trái luật, trong thời cấm rượu (Prohibition).
speculation	buying or selling when there is a large risk, with the hope of making a profit from future price changes	-đầu cơ, mua hoặc bán trong thời-kỳ nguy hiểm, vì luật cấm hoặc vì giá hàng lên xuống bất ngờ, với hy-vọng lời to trong tương-lai.
spoils system	the practice of giving government jobs as a reward to people who worked to elect a party's candidate	-hệ thống hà-lạm, hành-vi phân-phát chức-vụ chánh-phủ cho những ai có công trong việc vận-động bầu-cử cho ứng-viên của đảng.
squatter	a person who settles on public land in order to acquire ownership of it	dân-lỳ, kẻ ngồi-lỳ, người chiếm đất công với dụng ý sẽ làm chủ đất ấy.
stability	steadiness; firmness	-sự vững-ổn, tính chất ổn định, sự vững bền.
staple	most important or basic; the most important crop or product	nòng-cốt, chủ-chốt, quan-trọng nhất hoặc căn-bản nhất; sản-phẩm nông-nghiệp chính, hoặc hóa-phẩm kỹ-nghệ chính.
status	a person's condition or position in society	-tư-thế, tình-trạng, hoàn-cảnh hoặc vị-thế trong xã-hội.
stock	a share of ownership in a corporation	-chứng-khoán, cổ-phần, phần-hùn trong một nghiệp-vụ hoặc công-ty.
strategy	a plan of action	-chiến-lược, kế-hoạch hành-động.

stress	to emphasize; to place importance on	nhấn mạnh, chú trọng đến, đặt trọng tâm vào.
subsidiaries	branches; companies having over half of their stock owned or controlled by another company	-chi-nhánh, ngành, các hãng nhỏ mà trên một nửa (½) số cổ-phần bị mua hoặc bị kiểm-soát do hãng khác.
subpoena	a written order requiring the presence of a person or of certain information in court	-trát toà, lệnh-chỉ của toà-án mời một người ra hầu toà, hoặc đòi-hỏi một tin tức nào đó.
subsidy	a grant or contribution of money to help support something	-cấp-khoản, món tiền cấp cho, hoặc giúp cho để yểm-trợ một hoạt động.
subtle	hard to see or recognize	-tinh vi, tinh-tế, khó nhìn thấy hoặc nhận thấy.
suburban	having to do with the residential section around a city	-ngoại-ô, tính chất ngoại ô, liên-hệ đến khu-vực gia-cư xung-quanh một thị-tứ.
succeed	to take over a job or position when it becomes vacant	-tiếp-nhiệm, kế-nghiệp, tiếp-nhận một công-việc hoặc chức-vụ khi có chỗ trống.
sue	to seek justice by bringing a disagreement to a court of law	-đi kiện, tố-tụng, xin luật pháp xét xử công minh bằng cách đưa một vụ tranh-chấp ra toà.
suffrage	the right to vote	-quyền đầu-phiếu, quyền bầu-cử.
superiority	higher and better quality	-sự ưu-tú, cao hơn, tốt hơn, hoàn hảo hơn.
suppress	to stop by force or put down; to keep or hold back	-dẹp bỏ, thải-hồi, dùng sức mạnh hoặc quyền-lực mà chặn lại; giữ lấy hoặc níu lại.
surplus	an extra amount beyond what is needed	-thặng-dư, số thừa ra vì quá mức cần dùng.

surrender	give up; yield	- đầu-hàng, quy hàng, chịu thua, nhượng bước.
survey	measure for size, shape, position, boundaries	- trắc lượng, đo lường về kích-thước, hình-thể, vị-thế và ranh-giới.
sweatshop	a place where workers are employed at low pay for long hours under bad conditions	- xưởng mồ-hôi, xưởng khổ-nhọc, nơi thuê nhân-công giá rẻ mạt, làm nhiều giờ và điều-kiện làm việc không được tốt.
synthetic	made artificially	- nhân-tạo, do con người chế-biến ra.

-T-

tactic	a way of acting that is planned to give a certain result	-Chiến-thuật, đường lối hoạt-động đã vạch sẵn để đạt đến kết-quả.
technical	having to do with useful knowledge or skills, or with the methods of science or industry	-kỹ-thuật, theo đúng các phương-pháp khoa-học hoặc kỹ-nghệ.
temperance	the principle and practice of not using alcoholic drinks at all	-sự tiết-độ, nguyên-tắc hoặc lối sống không dùng đến các chất uống có rượu.
temporary	for a short time only	-tạm-thời, trong một thời-gian ngắn, ngắn-hạn.
tenant	a person who pays rent in return for using a building or a piece of land	-người-thuê, tá-nhân, người trả tiền để sử-dụng một tòa-nhà hoặc một số đất.
tenement	an apartment house, especially one in bad condition and occupied by the poor	-chung-cư, nhà chia ra từng gian, thường là lụp-xụp, do người nghèo thuê ở.
tension	strain between people or groups	-sự căng-thẳng, tình trạng lục-đục, bất-hòa, gây-gắt giữa nhiều người, hoặc nhiều nhóm.
territory	an area of land within definite boundries	-lãnh-thổ, một diện-tích đất có ranh giới rõ-ràng.
terrorism	the use of violence and fear, usually to gain a political goal	-Khủng-bố, dùng bạo-lực gây sự khủng-khiếp hòng đạt đến mục-đích chính-trị.
terrorist	a person who favors deliberate violence against particular persons or groups	-Kẻ khủng-bố, người chủ-trương hành-động hung-bạo đối với những kẻ đối thủ hoặc nhóm đối-thủ.
textile	cloth	-hàng dệt, như vải, sò, tơ lụa.

theory idea or opinion about something	-lý-thuyết, ý-tưởng hoặc dư-luận về một điều gì.
threaten to promise a negative action; to give warning of trouble to come	-đe-dọa, báo trước một việc nguy-hại; cho biết trước những khó-khăn sắp xảy ra.
tolerant willing to put up with people, beliefs and ways different from one's own; willing to endure beliefs and actions of which one does not approve	-khoan-dung, sẵn lòng hòa mình với kẻ khác, dễ chấp-nhận những tín-điều hoặc phương-cách khác-biệt; sẵn lòng dung-thứ những niềm-tin hoặc hành-động mà chính ta không tán-thành.
totalitarian government one controlled by one person or a small group	-chính-thể độc-tài, chính-thể do một người hoặc một nhóm nhỏ nắm trọn quyền kiểm-soát.
township a region or district six miles square, made up of 36 sections	-đô-thành, vùng hoặc quận có diện-tích 6 dặm-vuông, gồm 36 phường.
tract housing rows of mass-produced houses complete with schools, parks, and shopping centers	=trú-khu, khu gia-cư, khu-vực có nhiều dãy nhà rẻ-tiền, có đủ trường học, công-viên, thương-xá.
tradition the handing down of beliefs opinions, customs, stories, etc., from parents to children	-truyền-thống, sự lưu-truyền những tín-tưởng, dư-luận, phong-tục, cổ-tích,... từ ông bà cha mẹ đến đời con cháu.
transcontinental extending across a continent	-xuyên-lục, băng qua lục-địa.
transition the change from one condition or thing to another	-giao-thời, sự chuyển-tiếp, thay đổi từ hoàn-cảnh này sang hoàn-cảnh khác, giai-đoạn này sang giai-đoạn tiếp.
treason giving aid to a country's enemies or trying to overthrow the government	-phản-quốc, phản-bội tổ-quốc, giúp kẻ thù của nước nhà, hoặc âm-mưu lật-đổ chính-phủ đương quyền.

treaty	a formal agreement between two or more governments or independent political units	-hiệp-ước, sự kết-ước chính-thức giữa hai hoặc nhiều chính-phủ, hoặc giữa những đơn-vị chính-trị độc-lập.
trench	a long narrow ditch with earth thrown up in front to protect soldiers	-chiến hào, hố dài và hẹp có đất đào lên dồn về phía trước mặt để che-chở cho binh-sĩ.
tribe	a group of related families who claim to have the same ancestor	-bộ-lạc, nhóm gia-đình tự nói là cùng chung một tiền-tổ.
trust	a group of companies that work together to reduce or eliminate competition; a group that controls much of a particular business	-tổ-hợp bảo-quyền, một nhóm các hãng-xưởng cùng ngành chung-sức với nhau để giảm thiểu hoặc loại bỏ cạnh tranh, nhóm doanh-thương kiểm-soát phần lớn một ngành doanh-nghiệp đặc-biệt.
trustee	person legally responsible for the property or affairs of another person or group	-bảo-tín nhân, người có trách-nhiệm luật-định về tài-sản hoặc thương-sự của kẻ khác, hoặc của một nhóm.
turnpike	road that has, or used to have, a gate where toll is paid	-mãi-đạo, mãi-thông-lộ, đường lưu-thông có cổng gác ai qua, xe nào qua phải trả tiền mới đi được.
turmoil	confusion, great disturbance	-náo loạn, loạn-lạc, sự hỗn-loạn cao độ.
tyranny	government by a harsh and unfair ruler	-bạo-quyền, chính-quyền tàn-bạo do một kẻ bạo-ngược (bạo-chúa) và bất-lương cầm đầu.

-U-

unanimous	in complete agreement; without a single opposing vote	- nhất-trí, hoàn toàn đồng-ý; không một ai chống đối.
uncivilized	undeveloped; not cultured	- Kém văn-minh, cổ-hủ, chưa phát-triển; thiếu văn-hoá.
unconstitutional	contrary to our Constitution	- bất-hợp-hiến, phản lại Hiến-pháp.
underlying cause	a cause which is at the basis of a situation, usually existing over a period of time	- lý do sâu-xa, lý-do chính đã gây ra một tình-trạng, thường thì lý do này đã có từ lâu rồi.
unemployment	the condition of being out of work	- sự thất-nghiệp, tình-trạng mất việc làm để sinh-sống.
uniform	all alike	- đồng-phục, đồng dạng, y-hệt.
uninhabited	not lived in	- trống, bỏ trống, không người ở.
United Nations	worldwide organization established in 1945 to promote peace and economic and social welfare	- Liên-Hiệp-Quốc, tổ-chức toàn-cầu thành lập năm 1945 để phát-huy hoà-bình, Kinh-tế và phúc-lợi xã-hội.
unity	completely together; in total agreement	- sự hợp-nhất, sự quy-về một mối; sự hoàn-toàn hoà-hợp.
unrestricted	not kept within limits, boundaries, or rules	- Không giới-hạn, rộng-rãi, không biên-cương, không có sự ràng-buộc nào cả.
urban	having to do with cities or towns	- thị-tứ, thị-thành, liên-hệ đến đô-thị hoặc thành-phố!
urban renewal	the improvement of run-down parts of a city	- tân-trang đô-thị, sự cải-tiến hoặc sửa-sang những phần hư-hại, cũ-kỹ của một đô-thị.
utopia	the ideal or perfect society	- Không-tưởng xã-hội; xã-hội lý-tưởng hoàn hảo quá nên khó có thật.

-V-

vagrancy	w$\overset{a}{\text{o}}$ndering idly from place to place without proper means or ability to earn a living	-đời phiêu-linh, cuộc sống nay đây mai đó mà không có phương-tiện hoặc khả-năng sinh-kế!
vary	make different; change	-thay đổi, làm khác đi.
vast	very large; huge	-mênh-mông, rộng lớn; vĩ-đại.
vested	given certain powers or rights	-được uỷ-nhiệm, được giao-phó quyền-hành để chu-toàn một việc gì.
veto	to prevent an action proposed by a lawmaking body; to reject or refuse to approve	-phủ-quyết, ngăn-chận một hành-động do cơ-quan lập-pháp đề-nghị; bác-bỏ hoặc từ-chối không chấp-thuận.
village	a group of houses in an area, usually smaller than a town	-làng, một nhóm nhà trong một khu-vực, thường thì nhỏ hơn thành-phố!
violate	to disobey; to break a law or rule	-Vi-phạm, bất tuân luật cấm; xâm-phạm một luật cấm hoặc một điều-lệ:
violence	rough or harmful action	-sự hung-bạo, sự tàn-bạo, hành-động cứng rắn hoặc làm đau-xót kẻ khác.
voluntary	done by choice; not forced	-tình nguyện, chí-nguyện, tự-nguyện; không bị ép-buộc.

-W-	
wage and price controls ceilings placed on wages and prices by the government to hold down inflation	-Kiểm-mức lương-bổng và giá-cả, giới-hạn mà chính-phủ ấn-định cho tiền lương và giá hàng để ngăn chận lạm-phát.
white supremacy belief that the white race has the highest authority	bạch-chủng ưu-quyền, tín-điều cho rằng người da-trắng có quyền-lực cao-nhất.
wholesaler a merchant who deals in the sale of large quantities	-người bán sỉ, thương-nhân chuyên bán những số lượng lớn hàng-hóa.
writ of assistance a legal order allowing unlimited search by officials	-lệnh soát-xét, lệnh hợp-pháp của tòa án cho nhân-viên nhà nước soát-xét rộng-rãi.
writ of habeas corpus a legal paper that requires a court to hold a hearing for a person accused of a crime	-lệnh bảo-thể, từ văn pháp-định yêu-cầu tòa án mở phiên-tòa thẩm-xét về một ai bị cáo-giác là phạm hình-tội.
-Y-	- Y -
yellow-dog contract an agreement between a worker and an employer that the worker will not join, help, or remain in a labor union	-Hợp-đồng bất-dự, hợp đồng giữa thợ và chủ buộc người thợ không được gia-nhập, giúp đỡ, hoặc có chân trong một nghiệp-đoàn.
yellow journalism a type of newspaper writing that uses sensational (or startling) methods instead of straight news to sell newspapers	báo vịt, báo hoàng, một loại báo-chí dùng phương-pháp loan tin sôi-động thay vì tin vô-tư, đúng mức, mục-đích là bán được nhiều báo.
-Z-	
zone any region or area especially set off, such as a combat zone where fighting is going on	-Vùng, khu, một diện-địa riêng-biệt, như là chiến-khu đang có trận-đánh diễn ra.

Bibliography

Baer, Katie. Government by the People. Syracuse, New York: New Readers Press, 1976.

Baer, Katie. The People's Power. Syracuse, New York: New Readers Press, 1976.

Herzog, Betty, Educational Consultant. Follett Coping Skills Series: Becoming a U.S. Citizen. Chicago: Follett Publishing Company.

Hock, John H.. Your Government and You. Phoenix, New York: Frank E. Richards Publishing Co., Inc., 1975.

Jantzen, Steven, and others. State and Local Goverment. New York: Scholastic Book Services, 1977.

Jantzen, Steven, and others. The Presidency, Congress, and the Supreme Court. New York: Scholastic Book Services, 1977.

McClenaghan, William. Magruder's American Government. Boston: Allyn and Boeon, Inc., 1984.

Remy, Richard C. Government in the United States. New York: Macmillan Publishing Company, 1984.

Scott, Corinn Codye. State and Local Government. Castro Valley, California: Quercus Corporation, 1983.

Scott, Corinn Codye. Government Is News: Studying the Constitution. Castro Valley, California: Quercus Corporation, 1983.

District #535 will not deny any person the opportunity to participate in any program on the basis of sex, race, color, religion, marital status, age or disability.